

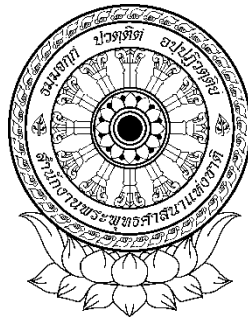

คู่มือ

**การดูแล รักษา
และจัดการศาสนสมบัติ**

**สำนักงานศาสนสมบัติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ**

คู่มือ การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติ

สำนักงานศาสนสมบัติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๗

คำนำ

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานสนองงานคณะสงฆ์และรัฐ โดยการทำนุบำรุง ส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ให้การอุปถัมภ์ ค้ำครอง และส่งเสริมพัฒนา งานพระศาสนา ดูแล รักษาจัดการศาสนสมบัติ พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางศาสนา ตามราชกิจจานุเบกษา ข้อ ๑๒ สำนักงานศาสนสมบัติ มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และจัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง ควบคุม แนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการจัดการศาสนสมบัติวัด ดำเนินการจัดเก็บรายได้และรักษาผลประโยชน์ของศาสนสมบัติ ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งในการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนในส่วนงานของสำนักงานศาสนสมบัติเป็นงานที่ต้องอาศัยประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต้องทราบระเบียบในการจัดประโยชน์ และวิธีคำนวณ อัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ถูกต้องและชัดเจน ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

คู่มือการดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติ เล่มนี้ ได้รวบรวม กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศ เกี่ยวข้องกับการจัดการศาสนสมบัติ ถือเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของพระสังฆาธิการ เจ้าอาวาส ไวยาวัจกร บุคลากรสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สามารถใช้เป็นคู่มือ แนวทาง ในการบริหาร ดูแล และจัดการศาสนสมบัติได้อย่างถูกต้อง อันจะทำให้ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการศาสนสมบัติกลาง และศาสนสมบัติวัด ลดน้อยลง การสนองงานคณะสงฆ์และรัฐ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์ต่องานพระศาสนาและเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

การจัดทำและผลิตคู่มือการดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติ (พ.ศ. ๒๕๖๗) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานแก่พระสังฆาธิการ เจ้าคณะปกครองสงฆ์ บุคลากรสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาค รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามสมควร

(นายอินทพร จั่นเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

กันยายน ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบ คำสั่ง มติมหาเถรสมาคม	๑
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติ	๒
- พระราชกฤษฎีกา โอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ ของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕	๔
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗	๗
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๔
- มติมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับการโอนอำนาจหน้าที่กรรมการศาสนา มาเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๑๗
- คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๑๔๗๔/๒๕๖๖ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๑๘
- พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และแก้ไขเพิ่มเติม	๔๑
- กฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔	๕๓
- ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗	๕๖
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวปฏิบัติการเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง	๕๙
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ขอคณะสงฆ์ให้การสนับสนุนช่วยเหลือแก้ไขปัญหาอุปสรรค การจัดประโยชน์ที่ดินวัดร้าง	๖๑
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การกำหนดแนวทาง/มาตรการป้องกันหรือแก้ไขปัญหา กรณีที่ดินของหน่วยงานของรัฐ ขอเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยราชการอื่น ได้เช่าใช้ประโยชน์ โดยปรับอัตราค่าเช่าเพิ่มสูงมากขึ้นกว่าที่ควรจะเป็น	๖๓

	หน้า
ส่วนที่ ๒	
การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของวัด/วัดร้าง	๖๕
การขอขึ้นทะเบียนวัดร้างที่ตกสำรวจ	
- การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของวัด	๖๖
- การระวางชี้แนวเขตที่ดินของวัด	๗๑
- การออก น.ส.๓ หรือโฉนดที่ดินของวัดร้าง	๗๕
- การช่วยเหลือเกี่ยวกับที่ดินของวัด	๗๗
- หนังสือแจ้งระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗	๘๑
- การเก็บรักษาหนังสือสำคัญที่ดิน	๙๑
- ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการเก็บรักษาหนังสือสำคัญ สำหรับที่ดินศาสนสมบัติและวัดร้าง พ.ศ.๒๕๕๒	๙๒
- การตรวจสอบที่ดินวัดร้าง	๙๔
- มติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓	๙๗
- มติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๖	๙๘
- หนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๕/๑๑๕๔๔ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ เรื่อง การขอข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง	๙๙
- มติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗	๑๐๑
- หนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๖/๘๒๑๖ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การขอข้อมูลที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง	๑๐๓
- รายละเอียดประกอบการขอขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้างตกสำรวจ	๑๐๔
- บันทึกการตรวจสอบที่ดินและขอขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้างตกสำรวจ	๑๐๕
ส่วนที่ ๓	
การกันเขตจัดประโยชน์	๑๐๙
- การกันเขตจัดประโยชน์	๑๑๐
- ปัจจัยที่ต้องกันเขตจัดประโยชน์ และหลักเกณฑ์การขอกันเขตจัดประโยชน์	๑๑๑
- องค์ประกอบในการกำหนดวางผังกันเขตที่ดินของวัดเพื่อจัดประโยชน์	๑๑๒
- ข้อกำหนดประกอบผังกันเขตจัดประโยชน์สำหรับอาคารที่จะก่อสร้างในเขตที่จัดประโยชน์ของวัด	๑๑๒
- ขั้นตอนการขอกันเขตจัดประโยชน์	๑๑๒
- ขั้นตอนการให้บริการเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์	๑๑๔

- ปัญหาของวัดที่ดำเนินการจัดประโยชน์ก่อนกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พศ.๒๕๑๑) มีผลบังคับใช้	๑๑๕
- การแก้ปัญหา	๑๑๕
- มติคณะกรรมการพิจารณาปริมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ การกันเขตจัดประโยชน์ วัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ก่อนบังคับใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๒	๑๑๖
- ตัวอย่างแบบฟอร์มการขออนุญาตกันเขตจัดประโยชน์	๑๑๘
- มติคณะกรรมการพิจารณาปริมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ การดำเนินการกันเขตที่ดินจัดประโยชน์ และการจัดทำสัญญาเช่า หน่วยงานราชการ	๑๒๐
- หนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๓/๗๘๘๑ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง หน่วยงานของรัฐจัดสรรงบประมาณและดำเนินการปรับปรุงอาคาร หรือก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในที่ดินที่ตั้งวัดเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแลใช้ประโยชน์ ไม่ต้องกันเขตจัดประโยชน์	๑๒๒
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่องแนวทางการจัดการกับอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใดที่ตั้งอยู่ในวัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง	๑๒๔
ส่วนที่ ๔ การจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัดและที่ธรณีสงฆ์	๑๒๖
- ภาระจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์	๑๒๗
- วิธีการปฏิบัติและขั้นตอนการดำเนินการ	๑๒๙
- ปัญหาที่เคยมี	๑๒๙
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ เรื่อง การทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ของวัด	๑๓๐
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ร่างระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การคิดค่าตอบแทน การจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินศาสนสมบัติกลาง พ.ศ.	๑๓๒

- ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์
การคิดค่าตอบแทน การจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัด
ที่ธรณีสงฆ์หรือที่ศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๖ ๑๓๔
- การทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ ๑๓๖
- แบบฟอร์มบันทึกความเห็นของเจ้าคณะปกครองสงฆ์ และฝ่ายบ้านเมือง ๑๓๘
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
ขอความเห็นชอบ แนวทางปฏิบัติการให้ความเห็นชอบการเช่าที่ดินวัด
เกินกว่า ๓ ปี และการขอจดทะเบียนทางภาระจำยอม ๑๔๐
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔
เรื่อง ขอความเห็นชอบการปฏิบัติของวัดในเรื่องเงินค่าตอบแทนการทำสัญญา
จดทะเบียนทางภาระจำยอม ๑๔๒

ส่วนที่ ๕ การผาติกรรมที่ดิน

- การดำเนินการผาติกรรมที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินศาสนสมบัติกลาง ๑๔๔
- ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการผาติกรรม ๑๔๕
- การอุทธรณ์ ๑๔๗
- การขอใช้เงิน/ยืมเงินค่าผาติกรรม ๑๕๙
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๓๓/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑
เรื่อง ค่าผาติกรรมที่ดินซึ่งได้เพิ่มขึ้นจากการอุทธรณ์ที่ดินซึ่งถูกเวนคืน ๑๖๓
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การฝาก
และส่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม ๑๖๕
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐
เรื่อง เสนอขอแต่งตั้ง ผู้พิจารณาถ่วงดุลการเวนคืนที่ดิน
ที่ธรณีสงฆ์ หรือศาสนสมบัติกลาง ๑๖๗
- การฝากและส่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม ๑๖๘
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการใช้ที่ดินของวัดเป็นทางสาธารณประโยชน์ ๑๖๙
- หนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๕/๓๕๘๒ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕
เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินของวัด
เป็นทางสาธารณประโยชน์ ๑๗๒

	หน้า
ส่วนที่ ๖ การจดทะเบียนสัญญาเช่าที่ดินและอาคารนานปี	๑๓๔
- การจดทะเบียนสัญญาเช่าที่ดินและอาคารนานปี	๑๓๕
- การจดทะเบียนเช่าที่ดินนานปี	๑๓๕
- การจดทะเบียนเช่าอาคารนานปี	๑๓๘
ส่วนที่ ๗ การจัดให้เช่าที่ดินวัดและที่ธรณีสงฆ์วัด	๑๘๑
- ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดประโยชน์ แทนวัด พ.ศ. ๒๕๕๔	๑๘๒
- การจัดประโยชน์แทนวัด	๑๘๓
- การถอนคืนการจัดประโยชน์แทนวัด	๑๘๔
- หนังสือแสดงความจำนงขอมอบการจัดประโยชน์แทนวัด	๑๘๕
- หนังสือแสดงความจำนงขอถอนคืนการจัดประโยชน์แทนวัด	๑๘๖
- มติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๑๘/๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๔ เรื่องขอใช้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยไม่มีค่าตอบแทนไม่ชอบด้วยพระวินัย	๑๘๘
- วินัยมุข เล่ม ๒	๑๙๐
- มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุและที่ดิน อันเป็นศาสนสมบัติกลาง หรือของวัด	๑๙๒
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ เกี่ยวกับการให้เช่าที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์	๑๙๔
- หนังสือแจ้งเรื่องแนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด	๑๙๕
- ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคาร ในที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดอันมีผู้เช่าอยู่ พ.ศ. ๒๕๓๗	๑๙๙
ส่วนที่ ๘ การจัดให้เช่าที่ดินวัดร้างและที่ดินศาสนสมบัติกลาง	๒๐๑
- การจัดให้เช่าที่ดินศาสนสมบัติกลาง และที่ดินวัดร้าง	๒๐๒
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง การให้เช่าที่ดินวัดร้างและที่ดินศาสนสมบัติกลาง เพื่อการสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ	๒๐๓

- ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่า และค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้าง สำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗ ๒๐๔
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง กำหนดอายุสัญญาเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง สำหรับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจเช่า ๒๐๘
- หนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๕/๔๙๑๔ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง แจ้งมติมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับกำหนดอายุสัญญาเช่าที่ดินวัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง สำหรับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจเช่า ๒๐๙
- มติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การขอเช่าที่ดินวัดกระดาน จังหวัดนครนายก ๒๑๐
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ การปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินและอาคารของศาสนสมบัติกลาง ในส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ๒๑๔
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๒๐ เรื่อง การปฏิบัติกับหน่วยราชการ ขอใช้หรือขอเช่าที่ดินวัดร้าง ๒๑๖
- มติมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙ เรื่องกำหนดอายุสัญญาเช่า ปรับปรุงที่ดินศาสนสมบัติกลาง ที่ดินวัดร้างและที่ธรณีสงฆ์ ๒๑๗
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ เรื่อง การปรับปรุงอัตราค่าเช่าสำหรับส่วนราชการเช่าที่ดินวัดร้าง ๒๑๙
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ขอความเห็นชอบ ให้จัดทำประกันภัยอาคารศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง ๒๒๑
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ ในที่ราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด ๒๒๓
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๘ เรื่อง การก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ใกล้เคียงโบราณสถาน ๒๒๕

- หนังสือกรมศิลปากร ที่ วธ ๐๔๐๒/๖๖๗ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
เรื่อง แนวทางปฏิบัติและหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถาน
ที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ
ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ๒๒๖
- มติคณะกรรมการพิจารณาปริมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)
ครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เรื่อง ขอบปรับปรุงราคา
ค่าก่อสร้างอาคาร ๒๒๘
- มติคณะกรรมการพิจารณาปริมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)
ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐
เรื่อง ขอบปรับปรุงราคาค่าก่อสร้างอาคาร ๒๒๙
- มติคณะกรรมการพิจารณาปริมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)
ครั้งที่ ๖/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙
เรื่อง การขออนุมัติหลักการเกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร ๒๓๐
- ข้อเสนอแนะในการต่ออายุสัญญาเช่าอาคาร ๒๓๓
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๗
เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการต่อสัญญาเช่าที่ดิน/อาคารศาสนสมบัติกลาง
จากรายปีเป็นรายสามปี ๒๓๔
- ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการก่อสร้าง
และรับมอบสิ่งปลูกสร้างศาสนสมบัติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๓ ๒๓๕
- ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม
และเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๒๔๑
- คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๕/๒๕๕๖
ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่อง อัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติ ๒๔๓
- คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖
เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ ๒๔๙
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐
เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดเงินบำรุงในการต่อสัญญาเช่าอาคารนานปี ๒๕๔
- รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาปริมาณศาสนสมบัติกลางประจำ
(พศป.) ครั้งที่ ๖/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๙ ๒๕๖

- แบบฟอร์มบันทึกความเห็นของเจ้าคณะปกครองสงฆ์และฝ่ายบ้านเมือง กรณีวัดมีพระสงฆ์	๒๕๘
- มติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง ของดการเรียกเบี้ยปรับ ร้อยละ ๑.๕	๒๖๐
- หนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๕/๐๓๖๔๗ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แจ้งแนวปฏิบัติกรณีผู้เข้ายื่นฟ้องร้อง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	๒๖๒
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เรื่อง ขอบปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมอนุญาตให้นำสิทธิเข้าธนาคาร	๒๖๔
- ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการนำสิทธิการเช่า อาคารศาสนสมบัติเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย หรือเช่าที่ดินศาสนสมบัติ เพื่อพัฒนาเป็นโครงการ ไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร พ.ศ. ๒๕๕๑	๒๖๖
- คำขอนำสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติ เช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อปลูกสร้าง ที่อยู่อาศัย หรือเช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อพัฒนาเป็นโครงการไปทำสัญญา ผูกพันเงินกู้กับธนาคาร	๒๖๘
- บันทึกของผู้ให้กู้เงิน	๒๗๐
ส่วนที่ ๙ การจดทะเบียนสิทธินิติกรรม การแลกเปลี่ยนที่ดินและการรับให้ที่ดิน	๒๗๒
- การได้มาซึ่งที่ดินของวัด	๒๗๓
- การรับให้ที่ดินแทนวัดมีพระสงฆ์	๒๗๔
- เอกสารประกอบการพิจารณา	๒๗๔
- ขั้นตอนการจดทะเบียนรับให้ที่ดิน (ยกที่ดินให้วัด)	๒๗๕
- การมอบอำนาจ	๒๗๙
- แบบรายการแสดงฐานะของวัด	๒๘๑
- แบบหนังสือแสดงเจตนา	๒๘๓
- การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม	๒๘๕
- การแลกเปลี่ยนที่ดินวัด	๒๘๘
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๗/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนที่ดินที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินศาสนสมบัติกลางกับที่ดินเอกชน	๒๙๓

- หนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๕/๐๕๘๗๓ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เรื่อง แจ้งระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒	๒๙๕
- ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒	๒๙๖
- ขั้นตอนการจดทะเบียนรับให้ที่ดินศาสนสมบัติกลาง (ศบก.)	๒๙๘
- มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙ เรื่อง อารการแสตมป์กรณีการยกที่ดินให้วัด	๒๙๙
ส่วนที่ ๑๐ การดำเนินงานกลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ	๓๐๑
- ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัด พ.ศ. ๒๕๕๗	๓๐๒
- การดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีศาสนสมบัติส่วนภูมิภาค	๓๐๔
- ขั้นตอนการดำเนินการด้านการเงินและบัญชี สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด	๓๐๕
- ขั้นตอนและระบบควบคุมการบริหารเงินศาสนสมบัติในส่วนภูมิภาค	๓๐๗
ส่วนที่ ๑๑ ตัวอย่างแบบรายงานบข.คส. ๑ และ บข.คส. ๒ พร้อมคำอธิบายประกอบแบบรายงาน	๓๑๓
- คำอธิบายประกอบแบบรายงานบัญชีศาสนสมบัติ	๓๑๖
- การจัดทำงบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำส่วนภูมิภาค	๓๑๘
- วัตถุประสงค์ การตรวจสอบ	๓๒๗
- เอกสารหลักฐานที่ดำเนินการตรวจสอบ	๓๒๗
ส่วนที่ ๑๒ ตารางการปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคาร ศาสนสมบัติกลาง/วัดร้าง	๓๒๘
- เอกสารหมายเลข ๑ คำจำกัดความ	๓๒๙
- เอกสารหมายเลข ๒ หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดิน และอาคารศาสนสมบัติกลาง/วัดร้าง	๓๓๑
- เอกสารหมายเลข ๓ ความหมายของการทำไร่ ทำนา ปลุกพืชสวน เลี้ยงสัตว์ การเกษตรอื่น ๆ และการกำหนดเวลาให้ผลผลิตของพืชสวน	๓๓๘
- ตารางบัญชีอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคาร ศาสนสมบัติกลาง/วัดร้าง ประเภทต่าง ๆ	๓๔๐

	หน้า
ส่วนที่ ๑๓ ตัวอย่างการเช่าที่ดิน และเอกสารประกอบการพิจารณา	
 แผนผังขั้นตอนการดำเนินการ	๓๖๑
- การเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา	๓๖๒
กรณีหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ขอเช่า	
- การเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง หรือสิ่งปลูกสร้าง	๓๖๖
กรณีหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ขอเช่า	
- การเช่า การต่อสัญญาเช่า การโอนสิทธิการเช่า การโอนแบ่งสิทธิการเช่า	
การรับเช่าสืบแทนสิทธิการเช่า และการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า	
ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง	๓๗๔
* กรณีประชาชน นิติบุคคล อื่น ๆ ขอเช่า ขอต่อสัญญาเช่าที่ดิน	
สัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี และเกินกว่า ๓ ปี	๓๗๔
* กรณีประชาชน นิติบุคคล อื่น ๆ การขอโอนสิทธิการเช่าที่วัดร้าง	
และที่ศาสนสมบัติกลาง	๓๗๘
* กรณีประชาชน นิติบุคคล อื่น ๆ การขอโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่าที่วัดร้าง	
และที่ศาสนสมบัติกลาง	๓๘๒
* กรณีการขอรับเช่าสืบแทนที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง	๓๘๗
* กรณีการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง	๓๙๑
- การขอทางภาระจำยอมผ่านที่ดินวัด ที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง	๓๙๖
ส่วนที่ ๑๔ ตัวอย่างการเช่าอาคาร เอกสารประกอบการพิจารณา	
 แผนผังขั้นตอนการดำเนินการ	๓๙๙
- การเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคาร การโอนสิทธิการเช่า การรับเช่าสืบแทนสิทธิการเช่า	
การขอต่ออายุสัญญาเช่า การขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า อาคารวัดร้าง	
และศาสนสมบัติกลาง	๔๐๐
* กรณีการเช่าที่วัดร้างหรือที่ดินวัดมีพระสงฆ์เพื่อปรับปรุงปลูกสร้างอาคารพาณิชย์	
(แสวงหาประโยชน์)	๔๐๐
* กรณีการเช่าอาคารวัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง	๔๐๓
* กรณีการโอนสิทธิการเช่าอาคารวัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง	๔๐๕

	หน้า
* กรณีการรับเช่าสืบทนสิทธิการเช่าอาคารวัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง	๔๐๘
* กรณีการขอต่ออายุสัญญาเช่าอาคารวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง	๔๑๑
* กรณีการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าอาคารวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง	๔๑๓
- กรณีการขอนำสิทธิการเช่าอาคารไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร	๔๑๗

ส่วนที่ ๑
พระราชบัญญัติ
กฎกระทรวง
ระเบียบ คำสั่ง
มติมหาเถรสมาคม

คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ที่ ๑๐๐๙ / ๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือการดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติ

.....

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้อนุมัติโครงการจัดทำและผลิตคู่มือการดูแล รักษา และจัดการศาสนสมบัติ วัดทุกประเภท เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศาสนสมบัติ ซึ่งประกอบด้วย พระสังฆาธิการระดับต่าง ๆ เจ้าอาวาส ไวยาวัจกร และเจ้าหน้าที่ มีคู่มือที่จะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง นำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองของวัด และท้องถิ่น และช่วยเพิ่มศรัทธาต่อวัดมากขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อพระพุทธศาสนา อย่างแท้จริง สืบไป

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตาม วัดทุกประเภท อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือการดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติ มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๒. รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ประธานคณะทำงาน
(กำกับดูแลสำนักงานศาสนสมบัติ)	
๓. ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ	รองประธานคณะทำงาน
๔. ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนสถาน	คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการกลุ่มจัดการศาสนสมบัติส่วนกลางและวัดร้าง	คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการกลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการกลุ่มทะเบียนและสัญญา	คณะทำงาน
๙. หัวหน้าฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง	คณะทำงาน
๑๐. หัวหน้ากลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการ พศป.	คณะทำงาน
๑๑. หัวหน้าฝ่ายสำรวจและรังวัด	คณะทำงาน

๑๒. ผู้อำนวยการกลุ่มจัดการศาสนสมบัติส่วนภูมิภาค	คณะกรรมการและเลขานุการ
๑๓. นางสาววนิดา วิชัยกุล	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวเขมรินทร์ เขมรานนท์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวกัลยาณี ปิยะชัยมงคล	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นายจิรัฐ ทองห้วยเตย	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. นายจิรายุ วุฒิศรัย	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นายไพรัช ช้างเทศ	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. นางสาวพรลภัส ยมวัน	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นางสาวพัศชนัญญา ภัทรกุลประเสริฐ	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. นายวิชัย วัชรวงศ์วาทีน	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นายณัฐภัทร เอี่ยมสุพรรณ	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๓. นายกิตติศักดิ์ เลี้ยงรักษา	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๔. นายอุไธม์รินทร์ วุฒิสักดิ์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. นางลักษณียา แดงบุญมี	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่จัดทำคู่มือการดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติโดยรวม
เรียบเรียง กฎ ระเบียบ คำสั่ง มติ ประกาศของคณะสงฆ์และราชการ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มี
ความสมบูรณ์ ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน สามารถใช้เป็นคู่มือการดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติได้
อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พระราชกฤษฎีกา
โอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ
ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕
พ.ศ. ๒๕๔๕
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไป
ตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
และมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและ
อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
สาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ส่วนที่ ๒๐

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

มาตรา ๑๕๙ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนของกรมการศาสนา เฉพาะที่เกี่ยวกับส่วนราชการดังต่อไปนี้ มาเป็นของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

(๑) ราชการส่วนกลาง ยกเว้นส่วนที่โอนไปเป็นของกรมการศาสนา กระทรวง วัฒนธรรม

(๒) หน่วยตรวจสอบภายใน ยกเว้นส่วนที่โอนไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง วัฒนธรรม และกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

(๓) สำนักงานเลขาธิการกรม ยกเว้นส่วนที่โอนไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวง วัฒนธรรม และกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

(๔) กองแผนงาน ยกเว้นส่วนที่โอนไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

(๕) กองพุทธศาสนสถาน

(๖) กองศาสนศึกษา ยกเว้นส่วนที่โอนไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม และกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

(๗) สำนักงานพุทธมณฑล ยกเว้นส่วนที่โอนไปเป็นของสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวง วัฒนธรรม

(๘) สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม

(๙) สำนักงานศาสนสมบัติ

มาตรา ๑๖๐ นอกจากการโอนอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้แจ้งชัดที่อื่น ให้โอนอำนาจ หน้าที่ของรัฐมนตรีในการดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายดังต่อไปนี้ มาเป็นของนายกรัฐมนตรี

(๑) พระราชบัญญัติกำหนดวิถียุทธยานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗

(๒) พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

(๓)^๓ (ยกเลิก)

(๔)^๔ (ยกเลิก)

^๓ มาตรา ๑๖๐ (๓) ยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหาร และอำนาจหน้าที่ ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๔ มาตรา ๑๖๐ (๔) ยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

หมวด ๒

ผลและเงื่อนไขการโอนอำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๖๑ บรรดาอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งใดของส่วนราชการหรือของส่วนหนึ่งส่วนใดของส่วนราชการที่โอนมา หรือของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการหรือส่วนหนึ่งส่วนใด ของส่วนราชการที่โอนมาดังกล่าว ให้โอนมาเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการที่รับโอนหรือของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่รับโอนดังกล่าว แล้วแต่กรณี

บรรดาบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึงส่วนราชการหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของส่วนราชการที่โอนมา หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของส่วนราชการที่โอนมาดังกล่าว ให้ถือว่าอ้างถึงส่วนราชการที่รับโอนหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่รับโอนดังกล่าว แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๖๒ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการที่รับโอนอาจมีหนังสือกำหนดเงื่อนไขให้รัฐมนตรี และผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่ถูกโอนอำนาจหน้าที่ไป ยังคงใช้อำนาจหน้าที่เดิมต่อไปได้ หรือปลดกระทรวงหรืออธิบดีของส่วนราชการที่รับโอนอาจมีหนังสือกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่ถูกโอนอำนาจหน้าที่ไปยังคงใช้อำนาจหน้าที่เดิมต่อไป

มาตรา ๑๖๓ ให้เรียกหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมว่า ผู้อำนวยการ เว้นแต่ที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ณ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๒) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๒ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานสนองงาน คณะสงฆ์ และรัฐ โดยการทำนุบำรุง ส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ให้การอุปถัมภ์ ค้ำครองและส่งเสริม พัฒนางาน พระพุทธศาสนา ดูแล รักษา จัดการศาสนสมบัติ พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลาง ทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งให้การสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางศาสนา โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดวิทยฐานะ ผู้สำเร็จวิชาการศึกษาพระพุทธศาสนา รวมทั้งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๒) รับสนองงาน ประสานงาน และถวายการสนับสนุนกิจการและการบริหารการปกครอง คณะสงฆ์

(๓) เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองพระพุทธศาสนา

(๔) ส่งเสริม ดูแล รักษา และทำนุบำรุงศาสนสถานและศาสนวัตถุทางพระพุทธศาสนา

(๕) ดูแล รักษา และจัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง

(๖) พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา

(๗) ทำนุบำรุงพุทธศาสนศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้คู่คุณธรรม

(๘) สนับสนุนและส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้ง การเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานหรือ ตามที่ นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

- (๑) สำนักงานเลขาธิการกรม
- (๒) กองพุทธศาสนศึกษา
- (๓) กองพุทธศาสนสถาน
- (๔) กองส่งเสริมงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา
- (๕) สำนักงานพุทธมณฑล
- (๖) สำนักงานศาสนสมบัติ
- (๗) สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ข้อ ๔ ในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในสำนักงาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงาน รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงาน
- (๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ

มอบหมาย

ข้อ ๕ ในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เพื่อทำหน้าที่หลัก ในการพัฒนาการบริหารของสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ ภายในสำนักงาน
- (๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
- (๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และส่วนราชการในสำนักงาน
- (๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ ในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เพื่อทำหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสำนักงาน รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะแก่ผู้อำนวยการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสำนักงาน รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อ ผู้อำนวยการ

(๒) ประสานงาน เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสำนักงานดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ

(๓) รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

(๕) ประสานงาน เร่งรัด และติดตามเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๓) และ (๔) และร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๖) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสำนักงานและการคุ้มครองจริยธรรม เสนอต่อผู้อำนวยการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๗ สำนักงานเลขาธิการกรม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไปและปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน

(๓) ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติราชการของสำนักงาน และเผยแพร่กิจกรรมความก้าวหน้าในงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงาน

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของสำนักงาน

(๕) จัดระบบงานและบริหารงานทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบ งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางแพ่ง อาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

(๗) จัดทำและประสานแผนปฏิบัติงานของสำนักงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บท การส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ตั้งและจัดสรรงบประมาณศาสนสมบัติกลาง ดำเนินการเกี่ยวกับงานโครงการพิเศษ งานความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งเร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของหน่วยงานในสังกัด หน้า ๗ เล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๘๑ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

(๘) จัดระบบการจัดเก็บ การประมวล และการใช้ประโยชน์ข้อมูลของหน่วยงานในสังกัด และเป็นศูนย์ข้อมูลของสำนักงาน

(๙) ดำเนินการงานรับเรื่องราวร้องทุกข์และงานประสานราชการ

(๑๐) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ กองพุทธศาสนศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุม ดูแล จัดการศึกษาวิชาการ พระพุทธศาสนา การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม และรับผิดชอบงานการศึกษาของคณะสงฆ์ และการศึกษาอื่นที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการเรียนการสอนด้านพระพุทธศาสนา วิเคราะห์ทางวิชาการ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่เป็นระบบและอ้างอิงได้

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาพระปริยัติธรรม

(๔) สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาทุกระดับ รวมทั้งการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาทุกประเภท

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๙ กองพุทธศาสนสถาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการสร้าง การตั้ง การรวม การย้าย การยุบเลิก และการขอเปลี่ยนแปลงชื่อวัด การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา การยกวัดร้างให้เป็นวัดที่มีพระภิกษุ อยู่จำพรรษา การขอพระราชทานยกวัดราษฎร์ขึ้นเป็นพระอารามหลวง และการจัดทำทะเบียนวัด

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ แหล่งภูมิปัญญา และแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการออกแบบก่อสร้างอาคารศาสนสถาน และอาคารศาสนสมบัติ ทางพระพุทธศาสนาตามที่ได้รับมอบหมาย การบูรณปฏิสังขรณ์ และการจัดระเบียบของวัดและศาสนสถานทางพระพุทธศาสนา ให้งดงามเรียบร้อยมีคุณค่าทางศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมทางศาสนา

(๔) ดำเนินการสำรวจจริงวัดที่ดิน การขออนุญาตหนังสือสำคัญที่ดิน และการตรวจสอบค้นคว้าหลักฐานที่ดินของวัด วัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง

(๕) ดำเนินการสงเคราะห์วัดที่ประสบวินาศภัย การยกเว้นภาษีอากรเพื่อการบูรณปฏิสังขรณ์ วัดที่ยกฐานะ และส่งเสริมฐานะเป็นวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๐ กองส่งเสริมงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบาย แผนแม่บท และยุทธศาสตร์การเผยแผ่พระพุทธศาสนา รวมทั้งติดตามประเมินผล

(๒) ศึกษาและพัฒนารูปแบบและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ส่งเสริมและสนับสนุนคณะสงฆ์ องค์กรภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาชนในการดำเนินงานด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับงานพุทธศาสนสัมพันธ์และประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศด้านพระพุทธศาสนา

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับการสรรหา การปฏิบัติศาสนกิจ และการพัฒนาบุคลากรในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยเผยแผ่พระพุทธศาสนา

(๗) ประสานงานและสนับสนุนวัดไทยในต่างประเทศและคณะสงฆ์ไทย ที่ไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ รวมทั้งถวายเป็นพระราชกุศลพระภิกษุชาวต่างประเทศที่มาศึกษาและปฏิบัติธรรม ในประเทศไทย

(๘) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๑ สำนักงานพุทธมณฑล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้าง ดูแล บำรุง รักษา และบริหารกิจการพุทธมณฑล

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างพุทธมณฑล และคณะกรรมการ หรือคณะทำงานที่คณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างพุทธมณฑลแต่งตั้ง

(๓) จัด ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา

(๔) ดำเนินการบริหารจัดการหอสมุดพระพุทธศาสนาและพิพิธภัณฑ์ทางพระพุทธศาสนา

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๒ สำนักงานศาสนสมบัติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ วางระบบ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการจัดประโยชน์และพัฒนารายได้ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๒) ดูแล รักษา และจัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง

(๓) ควบคุม แนะนำ และให้ความช่วยเหลือในการจัดการศาสนสมบัติของวัด

(๔) ดำเนินการจัดเก็บรายได้และรักษาผลประโยชน์ของศาสนสมบัติ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๕) รวบรวมข้อมูลในการจัดทำงบประมาณและจัดหารายได้ ให้เป็นไปตามงบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำปี

(๖) เป็นสำนักงานนายทะเบียนทรัพย์สินของวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๓ สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับสนองงานตามพระบัญชาและพระกรณียกิจของสมเด็จพระสังฆราช

(๒) รับสนองงานการบริหารของมหาเถรสมาคมและคณะกรรมการที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้ง

(๓) รับสนองงานเกี่ยวกับการบริหารการปกครองคณะสงฆ์ การขอพระราชทานสมณศักดิ์ การถวายนิยัตยัต และการจัดทำทะเบียนประวัติพระสมณศักดิ์ และพระสังฆาธิการ

(๔) ดำเนินการและประสานงานกับคณะสงฆ์ในการลงนิคหกรรม และตรวจตรา ถวายคำแนะนำ แก่พระภิกษุ สามเณร ที่มีอาการไม่สมควรแก่สมณวิสัย

(๕) ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการคุ้มครองพระพุทธศาสนา

(๖) เสนอแนวทางการกำหนดนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองพระพุทธศาสนา

(๗) จัดและสนับสนุนการศึกษาอบรมพระสังฆาธิการ

(๘) บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ผลงานวิจัยและวิชาการทางพระพุทธศาสนา แก่พระสังฆาธิการ

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๔ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ และรายงานข้อมูลสารสนเทศด้านพระพุทธศาสนา เพื่อกำหนดนโยบาย ในระดับจังหวัด รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไข

(๒) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน และโครงการของหน่วยงาน ในความดูแลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรค ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

(๓) ส่งเสริม ดูแล รักษา และทำนุบำรุงศาสนสถานและศาสนวัตถุทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งดูแล รักษา และจัดการวัดร้างและศาสนสมบัติกลางในจังหวัด

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และแหล่งภูมิปัญญาของชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของจังหวัด

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และด้านพุทธศาสนศึกษา รวมทั้งดูแลและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดภายในจังหวัดให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม และพัฒนาบุคลากรทางพระพุทธศาสนา

(๖) รับสนองงาน ประสานงาน และสนับสนุนกิจการและการบริหารการปกครองคณะสงฆ์ ตลอดจนการดำเนินการตามนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองพระพุทธศาสนา

(๗) ส่งเสริมและประสานการดำเนินงานในการปฏิบัติศาสนพิธีและกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

(๘) ปฏิบัติงานตามกฎหมายในความรับผิดชอบของสำนักงาน ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ และอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยเปลี่ยนชื่อกองกลางเป็นสำนักงานเลขานุการกรม และจัดตั้งกองส่งเสริมงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นส่วนราชการในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รวมทั้ง ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงาน ที่เปลี่ยนแปลงไปอันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ณ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ ในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เพื่อทำหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสำนักงาน รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อผู้อำนวยการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสำนักงาน ประเมินความเสี่ยงและกำหนดมาตรการบริหารความเสี่ยงเพื่อลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของสำนักงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติและนโยบายของรัฐบาล เสนอต่อผู้อำนวยการ

(๒) เร่งรัดและกำกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของส่วนราชการในสำนักงาน

(๓) ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และการฝ่าฝืนจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานงาน เร่งรัด และติดตามจนได้ข้อยุติ

- (๔) ติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์ และจัดทำรายงานการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของสำนักงาน เสนอต่อผู้อำนวยการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือที่ผู้อำนวยการ มอบหมาย”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เศรษฐา ทวีสิน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหน้าที่และอำนาจของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้มีหน้าที่และอำนาจบูรณาการและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในส่วนราชการ อันจะเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๓๐/๒๕๔๕
สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๔๙๗/๒๕๔๕

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม เกี่ยวกับการโอนอำนาจหน้าที่กรรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
มาเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๓๐/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๕
เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ได้มีพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจ
หน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕
และพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้มีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และให้โอน
บรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง
และอัตรากำลัง ของกระทรวงศึกษาธิการในส่วนของกรรมการศาสนา เฉพาะส่วนราชการที่เกี่ยวกับ
กิจการคณะสงฆ์มาเป็นของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
และพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น เห็นควรโอนอำนาจหน้าที่ของกรรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
ซึ่งกำหนดไว้ในระเบียบมหาเถรสมาคมทุกระเบียบ คำว่า “กรรมการศาสนา” เป็น “สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ” และคำว่า “อธิบดีกรรมการศาสนา” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ”

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ

(นายสุทธีวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ)
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ที่ ๑๕๗๕/๒๕๖๖

เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

.....

ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๒๖๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๘๓๗/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ และคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๑๒๘๘/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติราชการในจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัว และมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับ มาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิกคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๒๖๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๘๓๗/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ และคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๑๒๘๘/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

๑. มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามบัญชีการมอบอำนาจแนบท้ายคำสั่งนี้

๒. ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะมอบอำนาจให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่ขัดข้อง

คำสั่งใดขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

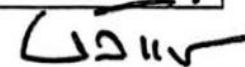
(นายอินทพร จั่นเอี่ยม)

รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

บัญชีการมอบอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
 แบบท้ายคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๑๔๗/๔ / ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
๑.	ด้านการแต่งตั้ง การแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัด	พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๗	พิจารณาแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการขึ้นไป ประเภททั่วไประดับชำนาญงาน ขึ้นไป และปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เป็นผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด หรือมีแต่ ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ เมื่อแต่งตั้งแล้วให้รายงาน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบ

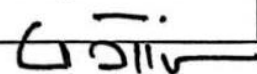
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
๒.	ด้านการพิจารณาการประเมินผล การปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการพลเรือน สามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภท อำนวยการ ประเภทวิชาการระดับ ชำนาญการพิเศษ ระดับชำนาญการ ระดับปฏิบัติการ และตำแหน่งประเภท ทั่วไป ระดับอาวุโส ระดับชำนาญงาน ระดับปฏิบัติงาน	๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๖ ๒. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ บริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๕๓ ๓. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	พิจารณาประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน ข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ และปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ ระดับชำนาญการ ระดับปฏิบัติการ และตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ระดับชำนาญงาน ระดับปฏิบัติงาน โดยจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน กฎ ก.พ. ว่าด้วย การเลื่อนเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๒ และตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๒/ว ๒๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๑/ว ๒๘ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๑๒.๒/ว ๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และหรือกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มติ ข้อบังคับหรือ หนังสือเวียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนการเลื่อน เงินเดือนข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งความเห็นประกอบการพิจารณา เลื่อนเงินเดือนให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้ออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

๒๕๕๒

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
๓.	ด้านการปรับเงินเดือนตามคุณวุฒิ การปรับวุฒิการศึกษาของข้าราชการพลเรือนสามัญ และให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิ ในตำแหน่งประเภทสายงาน ระดับ และอัตราที่ ก.พ. กำหนด	กฎกระทรวง ก.พ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๑	พิจารณาปรับวุฒิการศึกษาของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น ซึ่ง ก.พ. รับรองว่าปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่ได้รับเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง และออกคำสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิในตำแหน่งประเภท สายงาน ระดับ และอัตราที่ ก.พ. กำหนด แล้วรายงานผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบ
๔.	ด้านบำเหน็จบำนาญของข้าราชการพลเรือนสามัญ การลงนามในแบบขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการพลเรือนสามัญ	๑. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๒. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการขอรับและการจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	พิจารณาลงนามในแบบคำขอรับบำเหน็จบำนาญปกติข้าราชการ (แบบ ๕๓๐๐) ใบรับรองสมุดประวัติและเวลาทวีคูณระหว่างประจำหน้าที่ในเขตที่ได้ประกาศใช้ กฎอัยการศึก (แบบ ๕๓๐๒) การขอรับบำเหน็จดำรงชีพ (๕๓๑๖)/สรจ ๓ แบบขอรับบำเหน็จตกทอด และหรือบำนาญพิเศษ กรณีถึงแก่ความตาย (แบบ ๕๓๑๙) เพื่อขออนุมัติส่งจ่ายจากสำนักงานคลังเขต

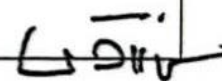
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
๕.	ด้านการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีคำสั่งประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญที่บรรจุแต่งตั้งและหรืออยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๖ ๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕๙ ๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๒ ๔. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการพัฒนาราชการที่อยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔	พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและมีคำสั่งประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญที่บรรจุแต่งตั้งและหรืออยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการพัฒนาราชการที่อยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓
๖.	ด้านการวินิจฉัยสั่งการ ๖.๑ การลาของข้าราชการและลูกจ้างในหน่วยงาน	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ ข้อ ๒๙ และ ข้อ ๓๓	พิจารณาอนุญาตการลาของข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดังนี้ ๑. การลาอุปสมบท หรือลาไปประกอบพิธีฮัจญ์ ๒. การลาไปศึกษาฝึกอบรมดูงานหรือปฏิบัติการวิจัยไม่เกิน ๗ วัน/ครั้ง

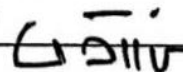
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๖.๒ การขออนุญาตไปต่างประเทศในระหว่างลาหรือระหว่างวันหยุดราชการ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๓	พิจารณาอนุญาตการเดินทางไปต่างประเทศของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ในระหว่างลาหรือระหว่างวันหยุดราชการ
	๖.๓ การอนุมัติการจัดประชุมในประเทศ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการ และการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ข้อ ๑๘ และหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ สร ๑๐๐๔/ว ๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕	พิจารณาอนุมัติการจัดประชุมในประเทศที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นผู้จัด
	๖.๔ การอนุมัติการเดินทางไปราชการต่างประเทศ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการ และการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ข้อ ๑๓ (๔)	พิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญและลูกจ้างในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เดินทางไปราชการต่างประเทศ
	๖.๕ การติดตั้งและย้ายโทรศัพท์ของหน่วยงาน	หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖ /ว ๑๕๘ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓	พิจารณาอนุมัติการติดตั้งและย้ายโทรศัพท์ของหน่วยงาน
	๖.๖ การอนุมัติโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เป็นผู้จัดหรือจัดร่วมกับหน่วยงานอื่น	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘	พิจารณาอนุมัติโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นผู้จัดหรือจัดร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายการฝึกอบรม

62116

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๖.๗ การอนุมัติเบิกจ่ายค่าพาหนะเดินทางไปกลับระหว่างสถานที่อยู่ ที่พัก หรือที่ปฏิบัติราชการไปยังสถานที่ฝึกอบรม	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๔	พิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายค่าพาหนะเดินทางไปกลับระหว่างสถานที่อยู่ ที่พัก หรือปฏิบัติราชการไปยังสถานที่ฝึกอบรมของประธานในพิธี เจ้าหน้าที่วิทยากร ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้สังเกตการณ์
	๖.๘ การอนุมัติค่าใช้จ่ายในการจัดงาน	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๘	พิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายในการจัดงานตามแผนงาน โครงการตามภารกิจปกติหรือตามนโยบายของทางราชการ เช่น การจัดงานวันสถาปนาของส่วนราชการ การจัดงานนิทรรศการ การจัดแถลงข่าว การจัดการประกวดหรือแข่งขันหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น
	๖.๙ การอนุมัติการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทนนอกเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐	พิจารณาสั่งการ อนุญาต ในการอนุมัติการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๖.๑๐ การออกหนังสือรับรองให้ต่ออายุวีซ่าแก่ชาวต่างประเทศ ผู้เข้ามาศึกษาหรือปฏิบัติธรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และ ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๕ และ ๓๖ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองให้ต่อวีซ่าแก่ชาวต่างประเทศ ผู้เข้ามาศึกษาหรือปฏิบัติธรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๖	พิจารณาออกหนังสือรับรองให้ต่ออายุวีซ่าแก่ชาวต่างประเทศผู้เข้ามาศึกษาหรือปฏิบัติธรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๗.	ด้านการดำเนินงาน ๗.๑ การดูแล รักษาที่ดินวัดร้าง ที่ดินศาสนสมบัติกลางและหรือ อาคารศาสนสมบัติกลางและทรัพย์สินของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในเขตจังหวัด	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และ มาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐	ดูแลรักษาที่ดินและหรืออาคารศาสนสมบัติกลางหรือวัดร้างและทรัพย์สินของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทุกประเภทที่อยู่ภายในเขตจังหวัด เช่น การแจ้งความร้องทุกข์การดำเนินคดีกับบุคคลผู้กระทำความผิดหรือบุกรุกและการดูแลรักษาอื่น ๆ เป็นต้น
	๗.๒ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด	พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	พิจารณาการเปิดเผยหรือรับรองเอกสารทุกชนิดที่มีอยู่ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๓ พิจารณาการจัดทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ วัดร้างหรือศาสนสมบัติกลาง ในเขตจังหวัด เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และ มาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและ เงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	พิจารณาอนุมัติการเช่า การโอนสิทธิการเช่า การโอน แบ่งแยกสิทธิการเช่า การรับเช่าสืบทอด การเข้าซื้อร่วม ในสัญญาเช่า การรวมแปลงหรือรวมเขตเช่า การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าตามประเภท ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด การต่อสัญญาเช่า การจัดทำสัญญาเช่าที่ดิน ศาสนสมบัติกลาง หรือที่ดินวัดร้าง เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย และ มีเนื้อที่สัญญาเช่าไม่เกิน ๒๐๐ ตารางวา โดยคิด อัตราค่าเช่า ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง และ ค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ กำหนดให้จังหวัดมีอำนาจจัดทำสัญญาเช่าได้ คราวละไม่เกิน ๓ ปี ยกเว้น การเปลี่ยนแปลง วัตถุประสงค์การเช่า เฉพาะการเช่าที่ดินเพื่อแสวง หาผลประโยชน์ หรือเพื่อการพัฒนาปรับปรุงปลูกสร้าง อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒๖

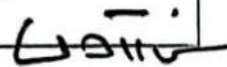
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๔ การจัดทำนิติกรรมเกี่ยวกับอาคาร ศาสนสมบัติกลาง ในเขตจังหวัด เพื่อย่อยอาศัย และหรือเพื่อย่อยอาศัย และประกอบการค้า	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	พิจารณาอนุมัติการเช่า การโอนสิทธิการเช่า การโอน แบ่งแยกสิทธิการเช่า การรับเช่าสืบทอด การเข้าซื้อร่วมใน สัญญาเช่าการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าตาม ประเภทที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด การต่อสัญญาเช่า และการจัดทำสัญญาเช่าอาคาร ศาสนสมบัติกลาง เพื่อย่อยอาศัย และหรือเพื่อย่อยอาศัย และประกอบการค้าโดยคิดอัตราค่าเช่าค่าบำรุง ศาสนสมบัติกลาง และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามที่สำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด ให้จังหวัดมีอำนาจจัดทำ สัญญาเช่า ได้คราวละไม่เกิน ๓ ปี ยกเว้นการเปลี่ยนแปลง วัตถุประสงค์การเช่าเฉพาะเพื่อการพัฒนาปรับปรุง ปลุกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

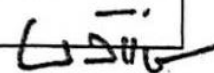
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๕ การจัดทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่วัดร้างหรือศาสนสมบัติกลาง ในเขตจังหวัดเพื่อทำนา	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	พิจารณาอนุมัติการเช่า การโอนสิทธิการเช่า การโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่า การรับเช่าสืบทอด การเช่าซื้อร่วมในสัญญาเช่า การรวมแปลงหรือรวมเขตเช่า การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าตามประเภทที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด การต่อสัญญาเช่าและการจัดทำสัญญาเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางหรือที่ดินวัดร้าง เพื่อใช้ทำนา และคิดค่าเช่าไม่เกินขั้นสูงที่คณะกรรมการการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมประจำตำบลกำหนดไว้ โดยอนุโลมตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยคิดอัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติกลางและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนดไว้ ให้จังหวัดมีอำนาจจัดทำสัญญาเช่าได้มีกำหนดคราวละไม่เกิน ๓ ปี ยกเว้นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า เฉพาะการเช่าที่ดินเพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือเพื่อการพัฒนาปรับปรุงปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒๑

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๖ การจัดทำนิติกรรมเกี่ยวกับ ที่วัดร้างและศาสนสมบัติกลางในเขตจังหวัด เพื่อใช้ทำสวน	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม และเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	พิจารณาอนุมัติการเช่า การโอนสิทธิการเช่าการโอน แบ่งแยกสิทธิการเช่า การรับเช่าสืบทอด การเข้าซื้อร่วม ในสัญญาเช่า การรวมแปลงหรือรวมเขตเช่า การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าตามประเภทที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด การต่อ สัญญาเช่า และการจัดทำสัญญาเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลาง หรือที่ดินวัดร้างเพื่อใช้ทำสวน โดยคิดอัตราค่าเช่า และ ค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กำหนดให้จังหวัดมีอำนาจจัดทำสัญญาเช่าได้ มีกำหนด คราวละไม่เกิน ๓ ปี ยกเว้นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ การเช่า เฉพาะการเช่าที่ดินเพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือ เพื่อการพัฒนาปรับปรุงปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ

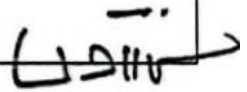
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๗ การจัดทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่วัดร้างและศาสนสมบัติกลางในเขตจังหวัดเพื่อทำการเพาะปลูกพืชที่สามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ครั้งแรกได้ ภายใน ๑๒ เดือน	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	พิจารณาอนุมัติการเช่า การโอนสิทธิการเช่า การโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่า การรับเช่าสืบทอด การเข้าซื้อร่วมในสัญญาเช่า การรวมแปลงหรือรวมเขตเช่า การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าตามประเภทที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด การต่อสัญญาเช่า และการจัดทำสัญญาเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางหรือที่ดินวัดร้างเพื่อทำการเพาะปลูกพืชที่สามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ครั้งแรกได้ ภายใน ๑๒ เดือน และให้คิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด ให้จังหวัดมีอำนาจจัดทำสัญญาเช่าได้ กำหนดคราวละไม่เกิน ๓ ปี ยกเว้นการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า เฉพาะการเช่าที่ดินเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ หรือเพื่อการพัฒนาปรับปรุงปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

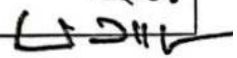
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๘ การจัดทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินและอาคารของวัดร้างและศาสนสมบัติกลางในเขตจังหวัดภายหลังที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติอนุมัติให้เช่าแล้วในสัญญาที่มีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีและไม่ได้เป็นการเช่าในประเภทที่ได้มอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	การเช่าที่ดินของศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง หรือเช่าอาคารของศาสนสมบัติกลาง สัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มิได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้อนุมัติให้เช่าแล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการจัดทำสัญญาเช่าและลงนามต่อสัญญาเช่าในคราวต่อไปด้วย ตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุมัติ
	๗.๙ การจัดทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินและอาคารของวัดร้างและศาสนสมบัติกลางในเขตจังหวัดภายหลังที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติอนุมัติให้เช่าแล้วในสัญญาที่มีกำหนดเกิน ๓ ปี	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	การเช่าที่ดินของศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง หรือเช่าอาคารของศาสนสมบัติกลาง สัญญาเช่าเกิน ๓ ปี เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้อนุมัติให้เช่าแล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำสัญญาเช่า และจดทะเบียนเช่า ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดด้วย

611

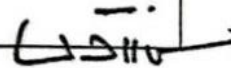
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๐ การจัดทำนิติกรรมภาระจำยอมเกี่ยวกับที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลางในเขตจังหวัด	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	กรณีการทำสัญญาและจดทะเบียนสัญญาภาระจำยอมผ่านที่ดินของศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้อนุมัติแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำสัญญาภาระจำยอมและจดทะเบียนสัญญาภาระจำยอม ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดด้วย

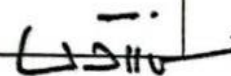
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๑ การจัดทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินและอาคารของวัดที่มอบอำนาจให้จัดประโยชน์	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ๔. กฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการ ศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ ๕. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยการจัดประโยชน์แทนวัด พ.ศ. ๒๕๕๔	พิจารณาเห็นชอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้จัดประโยชน์แทนวัด รวมถึงอำนาจอื่นๆ ตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยการจัดประโยชน์แทนวัด พ.ศ. ๒๕๕๔ สำหรับวัดซึ่งตั้งในเขตจังหวัด ตลอดจนพิจารณาอนุมัติการเข้า การโอนสิทธิการเช่า การโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่า การรับเช่าสืบทอด การเข้าซื้อร่วมในสัญญาเช่า การรวมแปลง หรือรวมเขตเช่า การเปลี่ยนแปลง วัตถุประสงค์การเช่าตามประเภทที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด การต่อสัญญาเช่า การจัดทำสัญญาเช่าที่ดินและอาคารของวัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโยชน์แทนวัด โดยคิดอัตราค่าเช่าค่าบำรุงศาสนสมบัติวัด และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามระเบียบหลักเกณฑ์ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสวัดนั้นแล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจปฏิบัติราชการแทนในการจัดทำสัญญาเช่าได้คราวละไม่เกิน ๓ ปี ยกเว้นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า เฉพาะการเช่าที่ดินเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือเพื่อการพัฒนาปรับปรุงปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๒ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน สอบเขตแบ่งแยก รวมโฉนดที่ดิน การระวางชี้แนวเขตและรับรองเขตที่ดิน ศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐	พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน สอบเขตแบ่งแยก รวมโฉนดที่ดิน การระวางชี้แนวเขตและ รับรองเขตที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง
	๗.๑๓ การเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุลในสัญญาเช่า	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงิน บำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	พิจารณาอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อ - ชื่อสกุลในสัญญาเช่ารายปี และสัญญาเช่านานปีโดยคิดอัตราค่าธรรมเนียมตามที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด

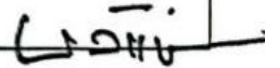
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๒ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน สอบเขตแบ่งแยก รวมโฉนดที่ดิน การระวางชี้แนวเขตและรับรองเขตที่ดิน ศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐	พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน สอบเขตแบ่งแยก รวมโฉนดที่ดิน การระวางชี้แนวเขตและ รับรองเขตที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง
	๗.๑๓ การเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุลในสัญญาเช่า	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงิน บำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	พิจารณาอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อ - ชื่อสกุลในสัญญาเช่ารายปี และสัญญาเช่านานปีโดยคิดอัตราค่าธรรมเนียมตามที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด

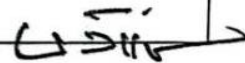
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๔ การอนุญาตปลูกสร้างบ้านพักอาศัย ในที่ดินศาสนสมบัติกลางหรือที่วัดร้าง ที่ให้เช่า	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐ ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและ เงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖	พิจารณาอนุญาตปลูกสร้าง ปรับปรุง ต่อเติม และตัดแปลง บ้านพักอาศัย หรืออาคาร สิ่งปลูกสร้างของเอกชนและ หน่วยงานราชการในที่ดินศาสนสมบัติกลางหรือที่ดินวัดร้าง ที่ให้เช่า โดยชำระค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงตามระเบียบ ยกเว้นอาคารและหรือสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่เช่าเพื่อใช้ ในการแสวงหาผลประโยชน์

๒๐๖

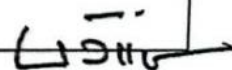
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๕ การออกหนังสือรับรองสภาพวัด	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และ มาตรา ๓๘ ๒. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๙ (๑) ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนวัดในพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๒	๑. พิจารณาออกหนังสือรับรองสภาพวัดให้กับผู้ขอที่เป็นวัด เพื่อทดแทนหลักฐานการตั้งวัด กรณีไม่มีใบประกาศตั้งวัด ใบประกาศตั้งวัดชำรุด หรือสูญหาย หรือกรณีเหตุผลความจำเป็นอื่นๆ โดยเป็นวัดที่ปรากฏชื่อในทะเบียนวัด ที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัด ในกรณีออกเพื่อเป็นหลักฐานการตั้งวัด เนื่องจากไม่มีใบประกาศตั้งวัด ใบประกาศตั้งวัดชำรุด หรือสูญหาย จะกำหนดเงื่อนไขระยะเวลาการรับรองไว้หรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีขอออกเนื่องจากเหตุผลความจำเป็นอื่นๆ ให้มีเงื่อนไขระยะเวลาการรับรองได้ไม่เกิน ๖๐ วัน โดยเป็นวัดที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนวัดของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๒. พิจารณาออกหนังสือรับรองสภาพวัดให้กับวัดร้าง ที่มีชื่อปรากฏในทะเบียนที่ดินวัดร้างหรือศาสนสมบัติกลาง เพื่อประโยชน์สำหรับเป็นหลักฐานในการออกเอกสารสิทธิในที่ดิน หรือการทำนิติกรรมที่อยู่ในอำนาจของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

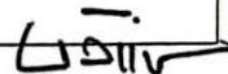
ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๖ การขอใช้ที่ดินของทางราชการเพื่อประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาและราชการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) การขอใช้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ (๒) การขอใช้หรือขอเช่าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ (๓) การขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (๔) การขอใช้ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง (๕) การขอใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ (๖) การขอใช้ที่ราชพัสดุ อาคารที่ราชพัสดุ (๗) การขอใช้หรือขอถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน (๘) การขอใช้ที่ดินที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานของรัฐหรือทางราชการอื่น	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และ มาตรา ๓๘ ๒. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๔ (๑) ๓. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ๔. พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ๕. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ๖. พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ๗. พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๘. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติ อันใดที่กำหนดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในฐานะส่วนราชการ ต้องยื่นคำขอหรือมีคำขอในการขอใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา	พิจารณาดำเนินการขอใช้ที่ดินของทางราชการ ที่อยู่ในเขตป่าสงวน เขตพื้นที่ป่าไม้ เขตปฏิรูปที่ดิน เขตนิคมสร้างตนเอง เขตนิคมสหกรณ์ ที่ราชพัสดุ อาคารราชพัสดุ การขอใช้หรือขอถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดเพื่อประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา การประกอบศาสนกิจตามที่วัดร้องขอ หรือใช้เป็นที่ตั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดหรือประโยชน์ในการปฏิบัติราชการอื่นตามภารกิจของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในเขตจังหวัด นับตั้งแต่เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบการลงนามแบบคำขอใช้ที่ดินและการยื่นขอใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์แก่การพระศาสนาตามระเบียบของแต่ละส่วนราชการ การนำสำรวจตรวจสอบที่ดิน ตลอดจนการบันทึกรับทราบเงื่อนไข และรับหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินได้จนเสร็จ

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๗ การลงนามในหนังสือสัญญาตกลงยกที่ดินให้สร้างวัด	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. กฎกระทรวง การสร้าง การตั้ง การรวม การย้าย และการยุบเลิกวัด การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา และการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๖ (๑) (ก) ๓. ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาคำขอเพื่อสร้างวัด พ.ศ. ๒๕๖๑	พิจารณาลงนามในหนังสือสัญญาตกลงยกที่ดินให้สร้างวัดตามแบบที่กำหนด
	๗.๑๘ การถอนเงินประกันการผิดสัญญาในจังหวัดให้จังหวัดมีอำนาจอนุมัติถอนเงินประกันการผิดสัญญาคืนให้แก่ผู้เช่ากรณีผู้เช่าพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาเช่าแล้ว	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๐	พิจารณาถอนเงินประกันการผิดสัญญาในจังหวัดให้จังหวัดมีอำนาจอนุมัติถอนเงินประกันการผิดสัญญาคืนให้แก่ผู้เช่ากรณีผู้เช่าพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาเช่าแล้ว

ลำดับที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ/ มติคณะรัฐมนตรี	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน
	๗.๑๙ การรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการในเขตจังหวัด	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ๒. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖	พิจารณาดำเนินการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคโดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ เมื่อได้มีการรับมอบเงินหรือทรัพย์สินตามระเบียบแล้ว ให้จัดทำบัญชีและทะเบียนทรัพย์สิน ตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ แล้วรายงานสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติ

คณะสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๑๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ ภายในระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ บรรดา กฎกระทรวง สัญญาติ กติกาสงฆ์ กฎองค์การ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช ข้อบังคับ และระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ในราชกิจจานุเบกษา ให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช ข้อบังคับหรือระเบียบของมหาเถรสมาคมยกเลิก หรือมีความอย่างเดียวกัน หรือขัดหรือแย้งกัน หรือกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์แห่งมาตรา ๔ บรรดาอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในสัญญาติ กติกาสงฆ์ กฎองค์การ พระบัญชาสมเด็จพระสังฆราช ข้อบังคับและระเบียบเกี่ยวกับคณะสงฆ์ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพระภิกษุตำแหน่งใดหรือคณะกรรมการสงฆ์ใดซึ่งไม่มีในพระราชบัญญัตินี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙/ตอนที่ ๑๑๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๒๙/๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

ให้มหาเถรสมาคมมีอำนาจกำหนดโดยกฎหมายมหาเถรสมาคมให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพระภิกษุตำแหน่งใด รูปใดหรือหลายรูปรวมกันเป็นคณะตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๕^๒ ทวิ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะสงฆ์” หมายความว่า บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับก่อนพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะปฏิบัติศาสนกิจในหรือนอกราชอาณาจักร

“คณะสงฆ์อื่น” หมายความว่า บรรดาบรรพชิตจันนิกายหรือนันนิกาย

“พระราชาคณะ” หมายความว่า พระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งและสถาปนาให้มีสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้นสามัญจนถึงชั้นสมเด็จพระราชาคณะ

“สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์” หมายความว่า สมเด็จพระราชาคณะที่ได้รับสถาปนา ก่อนสมเด็จพระราชาคณะรูปอื่น ถ้าได้รับสถาปนาในวันเดียวกันให้ถือรูปที่ได้รับสถาปนาในลำดับก่อน

มาตรา ๕ ตริ^๓ เพื่อให้การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ตลอดจนการดูแลการปกครองคณะสงฆ์เป็นไปเพื่อส่งเสริมการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนา ให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยของคณะสงฆ์ให้เป็นไปอย่างถูกต้องดีงาม โดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป พระมหากษัตริย์จึงทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการแต่งตั้ง สถาปนา และถอดถอนสมณศักดิ์ของพระภิกษุในคณะสงฆ์ และแต่งตั้งกรรมการมหาเถรสมาคมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรี* รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

^๒ มาตรา ๕ ทวิ เพิ่มโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๓ มาตรา ๕ ตริ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

* พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๔ พ.ศ. ๒๕๔๕

หมวด ๑ สมเด็จพระสังฆราช

มาตรา ๗^๔ พระมหากษัตริย์ทรงสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช องค์หนึ่ง และให้นายกรัฐมนตรีลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๘ สมเด็จพระสังฆราชทรงดำรงตำแหน่งสกลมหาสังฆปริณายก ทรงบัญชาการคณะสงฆ์ และทรงตราพระบัญชาสมเด็จพระสังฆราชโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย พระธรรมวินัย และกฎหมายอาญา

มาตรา ๙^๕ ในกรณีที่สมเด็จพระสังฆราชทรงลาออกจากตำแหน่งหรือพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดให้ออกจากตำแหน่ง พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งให้เป็นที่พักพิงของสมเด็จพระสังฆราชหรือตำแหน่งอื่นใดตามพระราชอัธยาศัยก็ได้

มาตรา ๑๐^๖ ในเมื่อไม่มีสมเด็จพระสังฆราช ให้สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ถ้าสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการมหาเถรสมาคมที่เหลืออยู่เลือกสมเด็จพระราชาคณะรูปหนึ่งผู้มีอาวุโสโดยสมณศักดิ์รองลงมาตามลำดับและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ในเมื่อสมเด็จพระสังฆราชไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักร หรือไม่อาจทรงปฏิบัติหน้าที่ได้ สมเด็จพระสังฆราชจะได้ทรงแต่งตั้งให้สมเด็จพระราชาคณะรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน

ในกรณีที่สมเด็จพระสังฆราชมิได้ทรงแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคสาม หรือสมเด็จพระราชาคณะซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราชไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ สมเด็จพระสังฆราชได้ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชตามมาตรานี้ ถ้าสมเด็จพระสังฆราชทรงเห็นเป็นการสมควรสำหรับกรณีที่มีเหตุตามวรรคสาม หรือกรรมการมหาเถรสมาคมที่เหลืออยู่เห็นเป็นการสมควรสำหรับกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสี่ อาจพิจารณาเลือกสมเด็จพระราชาคณะหลายรูปที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ เพื่อให้เป็นคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมเด็จพระสังฆราชแทนผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง หรือแทนการดำเนินการตามวรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ แล้วแต่กรณีได้ และจะให้มิผู้ช่วยหรือที่ปรึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

^๔ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

^๕ มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^๖ มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

ด้วยก็ได้ วิธีดำเนินการของคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชให้เป็นไปตามที่คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชกำหนด^๗

เมื่อมีการแต่งตั้งหรือเลือกผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชตามมาตรา^๘นี้แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ความในมาตรา^๙นี้ไม่กระทบกระเทือนพระราชอำนาจที่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ หรือมีพระราชวินิจฉัยให้ปฏิบัติเป็นประการอื่น^{๑๐}

มาตรา ๑๑ สมเด็จพระสังฆราชพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) มรณภาพ
- (๒) พ้นจากความเป็นพระภิกษุ
- (๓) ลาออก
- (๔) ทรงพระกรุณาโปรดให้ออก

หมวด ๒

มหาเถรสมาคม

มาตรา ๑๒^{๑๑} มหาเถรสมาคมประกอบด้วย สมเด็จพระสังฆราชซึ่งทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นอีกไม่เกินยี่สิบรูปซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ หรือพระภิกษุซึ่งมีพรรษาอันสมควร และมีจริยวัตรในพระธรรมวินัยที่เหมาะสมแก่การปกครองคณะสงฆ์

การแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งและการดำเนินการตามมาตรา ๑๕ (๔) และวรรคสองให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย โดยจะทรงปรึกษาหารือกับสมเด็จพระสังฆราชก่อนก็ได้

มาตรา ๑๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ* เป็นเลขาธิการมหาเถรสมาคมโดยตำแหน่ง และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ* ทำหน้าที่สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

^๗ มาตรา ๑๐ วรรคห้า แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๔๗

^๘ มาตรา ๑๐ วรรคหก เพิ่มโดย พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๔๗

^๙ มาตรา ๑๐ วรรคเจ็ด เพิ่มโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๐} มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๔^{๑๑} กรรมการมหาเถรสมาคมซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๕^{๑๒} นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๔ กรรมการมหาเถรสมาคมซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

๑) มรณภาพ

๒) พ้นจากความเป็นพระภิกษุ

๓) ลาออก

๔) พระมหากษัตริย์มีพระบรมราชโองการให้ออก

ในกรณีที่กรรมการมหาเถรสมาคมพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ พระมหากษัตริย์อาจทรงแต่งตั้งพระภิกษุตามมาตรา ๑๒ รูปใดรูปหนึ่งเป็นกรรมการแทน

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามความในวรรคสองให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๕ ทวิ^{๑๓} พระบรมราชโองการตามมาตรา ๑๐ วรรคเจ็ด การแต่งตั้งกรรมการมหาเถรสมาคมตามมาตรา ๑๒ และการให้กรรมการมหาเถรสมาคมพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๑๕ تري^{๑๔} มหาเถรสมาคมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑) ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปโดยเรียบร้อยดีงาม

๒) ปกครองและกำหนดการบรรพชาสามเณร

๓) ควบคุมและส่งเสริมการศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ของคณะสงฆ์

๔) รักษาหลักพระธรรมวินัยของพระพุทธศาสนา

๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

เพื่อการนี้ ให้มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎหมาย มหาเถรสมาคม ออกข้อบังคับ วางระเบียบออกคำสั่ง มีมติหรือออกประกาศ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายและพระธรรมวินัยใช้บังคับได้ และ

^{๑๑} มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๒} มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๑๓} มาตรา ๑๕ ทวิ เพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

* พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๑๔} มาตรา ๑๕ تري เพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

จะมอบให้พระภิกษุรูปใดหรือคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๕ เป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๕ จัดว่า^{๑๕} เพื่อรักษาหลักพระธรรมวินัยและเพื่อความเรียบร้อยดีงามของคณะสงฆ์ มหาเถรสมาคมจะตรากฎหมายมหาเถรสมาคมเพื่อกำหนดโทษหรือวิธีลงโทษทางการปกครองสำหรับพระภิกษุและสามเณรที่ประพฤติให้เกิดความเสียหายแก่พระศาสนาและการปกครองของคณะสงฆ์ก็ได้

พระภิกษุและสามเณรที่ได้รับโทษตามวรรคหนึ่ง ถึงขั้นให้สละสมณเพศ ต้องสึกภายในสามวัน นับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ

มาตรา ๑๖^{๑๖} ในกรณีที่ประธานกรรมการมหาเถรสมาคมไม่อาจมาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมมหาเถรสมาคม และมีได้มอบหมายให้สมเด็จพระราชาคณะรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน ให้สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ซึ่งอยู่ในที่ประชุมเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

มาตรา ๑๗ การประชุมมหาเถรสมาคมต้องมีกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการโดยการแต่งตั้งรวมกันมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ระเบียบการประชุมมหาเถรสมาคมให้เป็นไปตามกฎหมายมหาเถรสมาคม

มาตรา ๑๘^{๑๗} ในกรณีที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการมหาเถรสมาคมแทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ให้ถือว่ามหาเถรสมาคมมีกรรมการเท่าจำนวนที่เหลืออยู่ในขณะนั้น

มาตรา ๑๙^{๑๘} สมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามมติมหาเถรสมาคม ประกอบด้วยพระภิกษุหรือบุคคลอื่นจำนวนหนึ่ง มีหน้าที่พิจารณาถ้อยแถลงเรื่องที่จะเสนอต่อมหาเถรสมาคม และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมายโดยตรงต่อมหาเถรสมาคม

การจัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ การแต่งตั้งกรรมการหรืออนุกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ หรืออนุกรรมการ และระเบียบการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบมหาเถรสมาคม

^{๑๕} มาตรา ๑๕ จัดว่า เพิ่มโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๖} มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๗} มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๘} มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

หมวด ๓ การปกครองคณะสงฆ์

มาตรา ๒๐^{๑๙} คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม
การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

มาตรา ๒๐/๑^{๒๐} เพื่อประโยชน์แก่การปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
ให้มีเจ้าคณะใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองคณะสงฆ์

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๐/๒ การแต่งตั้งและการกำหนดอำนาจหน้าที่เจ้าคณะใหญ่
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

มาตรา ๒๐/๒^{๒๑} การแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าคณะใหญ่และเจ้าคณะภาค
หากมีพระราชดำริเป็นประการใด ให้ดำเนินการไปตามพระราชดำรินั้น

สำหรับการแต่งตั้งและถอดถอนพระภิกษุผู้ดำรงตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่น
ให้ดำเนินการไปตามพระราชบัญญัติ^{๒๒} เว้นแต่จะมีพระราชดำริเป็นประการอื่น

มาตรา ๒๑ การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค ให้จัดแบ่งเขตปกครอง ดังนี้

- ๑) ภาค
 - ๒) จังหวัด
 - ๓) อำเภอ
 - ๔) ตำบล
- จำนวนและเขตปกครองดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม
- มาตรา ๒๒** การปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค ให้มีพระภิกษุเป็นผู้ปกครองตามชั้น
ตามลำดับ ดังต่อไปนี้
- ๑) เจ้าคณะภาค
 - ๒) เจ้าคณะจังหวัด
 - ๓) เจ้าคณะอำเภอ
 - ๔) เจ้าคณะตำบล

^{๑๙} มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๒๐} มาตรา ๒๐/๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

^{๒๑} มาตรา ๒๐/๒ เพิ่มโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

เมื่อมหาเถรสมาคมเห็นสมควร จะจัดให้มีรองเจ้าคณะภาค รองเจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะอำเภอ และรองเจ้าคณะตำบล เป็นผู้ช่วยเจ้าคณะนั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๓ การแต่งตั้ง ถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส พระภิกษุอันเกี่ยวกับตำแหน่งปกครองคณะสงฆ์ตำแหน่งอื่น ๆ และไวยาวัจกร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

หมวด ๔

นิคหกรรมและการสละสมณเพศ

มาตรา ๒๔ พระภิกษุจะต้องรับนิคหกรรมก็ต่อเมื่อกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัย และนิคหกรรมที่จะลงแก่พระภิกษุก็ต้องเป็นนิคหกรรมตามพระธรรมวินัย

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ มหาเถรสมาคมมีอำนาจตรากฎหมายมหาเถรสมาคมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้การลงนิคหกรรมเป็นไปโดยถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม และให้ถือว่าเป็นการชอบด้วยกฎหมายที่มหาเถรสมาคมจะกำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม ให้มหาเถรสมาคมหรือพระภิกษุผู้ปกครองสงฆ์ตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจลงนิคหกรรม แก่พระภิกษุผู้ล่วงละเมิดพระธรรมวินัย กับทั้งการกำหนดให้การวินิจฉัยการลงนิคหกรรม ให้เป็นอันยุติในชั้นใด ๆ นั้นด้วย

มาตรา ๒๖ พระภิกษุรูปใดล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและได้มีคำวินิจฉัยถึงที่สุด ให้ได้รับนิคหกรรมให้สึก ต้องสึกภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้ทราบคำวินิจฉัยนั้น

มาตรา ๒๗^{๒๒} เมื่อพระภิกษุรูปใดต้องด้วยกรณีข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องคำวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕ ให้รับนิคหกรรมไม่ถึงให้สึก แต่ไม่ยอมรับนิคหกรรมนั้น
- (๒) ประพฤติล่วงละเมิดพระธรรมวินัยเป็นอาจिन
- (๓) ไม่สังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่ง
- (๔) ไม่มีวัดเป็นที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

ให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายมหาเถรสมาคม

พระภิกษุผู้ต้องคำวินิจฉัยให้สละสมณเพศตามวรรคสอง ต้องสึกภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยนั้น

^{๒๒} มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๘ พระภิกษุรูปใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย ต้องสึกภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้คดีถึงที่สุด

มาตรา ๒๙ พระภิกษุรูปใดถูกจับโดยต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการไม่เห็นสมควรให้ปล่อยชั่วคราว และเจ้าอาวาสแห่งวัดที่พระภิกษุรูปนั้นสังกัดไม่รับมอบตัวไว้ควบคุม หรือพนักงานสอบสวนไม่เห็นสมควรให้เจ้าอาวาสรับตัวไปควบคุม หรือพระภิกษุรูปนั้นมิได้สังกัดในวัดใดวัดหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจัดดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้

มาตรา ๓๐ เมื่อจะต้องจำคุก กักขัง หรือขังพระภิกษุรูปใดตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล มีอำนาจดำเนินการให้พระภิกษุรูปนั้นสละสมณเพศเสียได้ และให้รายงานให้ศาลทราบถึงการสละสมณเพศนั้น

หมวด ๕ วัด

มาตรา ๓๑^{๒๓} วัดมีสองอย่าง

๑) วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

๒) สำนักสงฆ์

ให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล

เจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป

มาตรา ๓๒ การสร้าง การตั้ง การรวม การย้าย การยุบเลิกวัด และการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณียุบเลิกวัด ทรัพย์สินของวัดที่ถูกยุบเลิกให้ตกเป็นศาสนสมบัติกลาง

มาตรา ๓๒ ทวิ^{๒๔} วัดใดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัย ในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกวัด ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ* มีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้น รวมทั้งที่วัด ที่ธรณีสงฆ์และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วย

การยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^{๒๓} มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๒๔} มาตรา ๓๒ ทวิ เพิ่มโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๓๓ ที่วัดและที่ซึ่งขึ้นต่อวัด มีดังนี้

- ๑) ที่วัด คือ ที่ซึ่งตั้งวัด ตลอดจนเขตของวัดนั้น
- ๒) ที่ธรณีสงฆ์ คือ ที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด
- ๓) ที่กัลปนา คือ ที่ซึ่งมีผู้อุทิศแต่ผลประโยชน์ให้วัด หรือพระศาสนา

มาตรา ๓๔^{๒๕} การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสอง

การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้อง และได้รับคำขาดกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ห้ามมิให้บุคคลโดยกายอุทธรณ์ความขึ้นต่อสู่กับวัดหรือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ* แล้วแต่กรณี ในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง

มาตรา ๓๕^{๒๖} ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลาง เป็นทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๓๖ วัดหนึ่งให้มีเจ้าอาวาสรูปหนึ่ง และถ้าเป็นการสมควรจะให้มีรองเจ้าอาวาสหรือผู้ช่วยเจ้าอาวาสด้วยก็ได้

มาตรา ๓๗ เจ้าอาวาสมีหน้าที่ดังนี้

- ๑) บำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี
- ๒) ปกครองและสอดส่องให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ในวัดนั้นปฏิบัติตามพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของมหาเถรสมาคม
- ๓) เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระธรรมวินัยแก่บรรพชิตและคฤหัสถ์
- ๔) ให้ความสะดวกตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล

มาตรา ๓๘ เจ้าอาวาสมีอำนาจดังนี้

- ๑) ห้ามบรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งมิได้รับอนุญาตของเจ้าอาวาสเข้าไปอยู่อาศัยในวัด
- ๒) สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ซึ่งไม่อยู่ในโอวาทของเจ้าอาวาสออกไปเสียจากวัด
- ๓) สั่งให้บรรพชิตและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยในวัดทำงานภายในวัด หรือให้ทำทัณฑ์บน หรือให้ขอขมาโทษ ในเมื่อบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ในวัดนั้นประพฤติผิดคำสั่งเจ้าอาวาส

^{๒๕} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๒๖} มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

* พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

ซึ่งได้สั่งโดยชอบด้วยพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง
ของ
มหาเถรสมาคม

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ไม่มีเจ้าอาวาสหรือเจ้าอาวาสไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แต่งตั้ง
ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาส ให้ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าอาวาส
การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาส ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
ในกฎหมายมหาเถรสมาคม

หมวด ๖

ศาสนสมบัติ

มาตรา ๔๐ ศาสนสมบัติแบ่งออกเป็นสองประเภท

(๑) ศาสนสมบัติกลาง ได้แก่ ทรัพย์สินของพระศาสนาซึ่งมีใช้ของวัดใดวัดหนึ่ง

(๒) ศาสนสมบัติของวัด ได้แก่ ทรัพย์สินของวัดใดวัดหนึ่ง

การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติกลาง ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ* เพื่อการนี้ให้ถือว่าสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ* เป็นเจ้าของศาสน
สมบัติกลางนั้นด้วย

การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดทำงบประมาณประจำปี
ของศาสนสมบัติกลาง ด้วยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้วให้ใช้งบประมาณนั้นได้

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒^{๒๗} ผู้ใดมิได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระอุปัชฌาย์ หรือถูกถอดถอนจากความเป็น
พระอุปัชฌาย์ ตามมาตรา ๒๓ แล้ว กระทำการบรรพชาอุปสมบทแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี

* พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๒๗} มาตรา ๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔๓^{๒๘} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ จัตวา วรรคสอง มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคสาม หรือมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๔๔^{๒๙} ผู้ใดพ้นจากความเป็นพระภิกษุเพราะต้องปาราชิกมาแล้ว ไม่ว่าจะมีการวินิจฉัยตามมาตรา ๒๕ หรือไม่ก็ตาม แต่มารับบรรพชาอุปสมบทใหม่ โดยกล่าวความเท็จ หรือปิดบังความจริงต่อพระอุปัชฌาย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๔๔ ทวิ^{๓๐} ผู้ใดหมิ่นประมาท ดูหมิ่นหรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย สมเด็จพระสังฆราช ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ตริ^{๓๑} ผู้ใดใส่ความคณะสงฆ์หรือคณะสงฆ์อื่นอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย หรือความแตกแยก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๘

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๔๕ ให้ถือว่าพระภิกษุซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในการปกครองคณะสงฆ์ และไวยาวัจกร เป็นเจ้าพนักงานตามความในประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๖^{๓๒} การปกครองคณะสงฆ์อื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

^{๒๘} มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๒๙} มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๓๐} มาตรา ๔๔ ทวิ เพิ่มโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๓๑} มาตรา ๔๔ ตริ เพิ่มโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๓๒} มาตรา ๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

กฎกระทรวง

การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด

พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า โรงเรือน อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่บุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้ หรือใช้เป็นที่เก็บสินค้า ใช้ประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมหรือการบริการ รวมตลอดทั้งบรรดาทรัพย์สินเป็นส่วนควบหรือติดอยู่กับที่ดินเป็นการถาวรหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้น

ข้อ ๓ การได้ทรัพย์สินมาเป็นศาสนสมบัติของวัด ให้วัดลงทะเบียนทรัพย์สินนั้นไว้เป็นหลักฐาน และเมื่อต้องจำหน่ายทรัพย์สินนั้นไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้จำหน่ายออกจากทะเบียน โดยระบุเหตุแห่งการจำหน่ายไว้ด้วย

การได้มาซึ่งที่ดินหรือสิทธิอันเกี่ยวกับที่ดิน เมื่อได้จดทะเบียนการได้มาตามกฎหมายแล้ว ให้วัดในเขตกรุงเทพมหานครส่งหลักฐานการได้มาเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำหรับวัดในเขตจังหวัดอื่นให้ส่งไปเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น

ข้อ ๔ การกันที่วัดไว้สำหรับเป็นที่จัดประโยชน์จะกระทำได้อต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

ข้อ ๕ การให้เช่าที่วัดที่กันไว้สำหรับเป็นที่จัดประโยชน์ ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา หรือสิ่งปลูกสร้าง ให้เจ้าอาวาสจัดให้ไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัดซึ่งเจ้าอาวาสแต่งตั้ง ทำทะเบียนทรัพย์สินที่จัดประโยชน์ ทะเบียนผู้เช่าหรือผู้อาศัยไว้ให้ถูกต้อง และให้วัดเก็บรักษาทะเบียนและหนังสือสัญญาเช่าไว้เป็นหลักฐานหรือจะฝากไว้กับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสำหรับวัดในเขตกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสำหรับวัดในเขตจังหวัดอื่นก็ได้

การให้เช่าตามวรรคหนึ่ง หากมีกำหนดระยะเวลาเกินสามปี จะกระทำได้อต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

ข้อ ๖ การให้เช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อเป็นทางเข้าออกไม่ว่าจะมีกำหนดระยะเวลากี่ปีก็ตาม จะกระทำได้อต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม โดยให้วัดจัดทำเป็นสัญญาภาระจำยอม

ข้อ ๗ การเก็บรักษาเงินของวัดในส่วนที่เกินหนึ่งแสนบาทขึ้นไป ให้เก็บรักษาโดยฝากรณาการในนามของวัด หรือวิธีการอื่นใดตามที่มหาเถรสมาคมกำหนด

การดูแลรักษาและจัดการเงินการกุศลที่มีผู้บริจาค ให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้บริจาค

ข้อ ๘ ให้เจ้าอาวาสจัดให้ไวยาวัจกรหรือผู้จัดประโยชน์ของวัดซึ่งเจ้าอาวาสแต่งตั้งทำบัญชีรับจ่ายเงินของวัด และเมื่อสิ้นปีปฏิทินให้ทำบัญชีเงินรับจ่ายและคงเหลือ ทั้งนี้ ให้เจ้าอาวาสตรวจตราดูแลให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้อง

ข้อ ๙ ในกรณีที่วัด เจ้าอาวาส ไวยาวัจกร หรือผู้จัดประโยชน์ของวัดถูกฟ้อง หรือถูกหมายเรียกเข้าเป็นโจทก์ร่วมหรือจำเลยร่วมในเรื่องที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด ให้เจ้าอาวาสวัดในเขตกรุงเทพมหานครแจ้งต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือเจ้าอาวาสวัดในเขตจังหวัดอื่นให้แจ้งต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้นภายในห้าวันนับแต่วันรับหมาย

ข้อ ๑๐ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนดแบบทะเบียน บัญชี แบบสัญญา และแบบพิมพ์อื่น ๆ และวิธีการลงทะเบียน จำหน่ายทะเบียน และการทำบัญชี รวมทั้งให้คำแนะนำการปฏิบัติแก่วัดเกี่ยวกับการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดให้มีระบบอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้ในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้ด้วย

ข้อ ๑๑ การจัดประโยชน์ในศาสนสมบัติของวัดที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จก่อนวันที่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามกฎหมายฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ต่อไป จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๒ ในระหว่างที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติยังมิได้กำหนดแบบทะเบียน บัญชี แบบสัญญา และแบบพิมพ์อื่น ๆ ให้ใช้แบบทะเบียน บัญชี แบบสัญญา และแบบพิมพ์อื่น ๆ ที่ออกตามกฎหมายฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีแบบทะเบียน บัญชี แบบสัญญา และแบบพิมพ์อื่น ๆ ตามกฎหมายฉบับนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัดตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ไม่สอดคล้องกับกาลปัจจุบัน ประกอบกับมีการโอนภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์จากกรมการศาสนาไปเป็นของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสมควรกำหนดการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัดเสียใหม่ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

**ระเบียบมหาเถรสมาคม
ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗**

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด โดยปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ และมติมหาเถรสมาคม ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่อง การจัดการที่ดินและที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานานประกอบกับ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้ แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุงให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตีร แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด” พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการมหาเถรสมาคม รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ การขอร้งวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่วัด ให้ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ วัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัดและให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมเป็นสักขีพยาน

๕.๒ วัดที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาส ไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัด

กรณีที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน

ข้อ ๖ การขอร้งวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่ธรณีสงฆ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือ บุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมเป็นสักขีพยาน

๖.๒ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด

กรณีที่ดินตั้งอยู่ในเขตเทศบาลให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ
ร่วมเป็นสักขีพยาน

๖.๓ ที่ธรณีสถิตที่ตั้งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตั้งวัด ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร
หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแล้วแต่กรณีอื่นเป็นที่ยึด ที่ธรณีสถิต ร่วมเป็นสักขีพยาน

ข้อ ๗ การรับรองเขตที่วัดหรือที่ธรณีสถิต

๗.๑ กรณีที่วัดหรือที่ธรณีสถิต ที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดินของเอกชน ให้เจ้าอาวาส
มอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด

๗.๒ กรณีที่วัดหรือที่ธรณีสถิต ที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดินของทางราชการ หรือมีปัญหา
ทับซ้อน หรือมีข้อโต้แย้งแนวเขตที่ดิน ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ร่วมเป็นสักขีพยาน ในส่วนภูมิภาคให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน

ข้อ ๘ ข้อตกลงใด ๆ ในกรณีเช่นนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

**บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบระเบียบมหาเถรสมาคม
ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗**

หลักการ

ให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัดเพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม

เหตุผล

เนื่องจากมติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ และมติมหาเถรสมาคม ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่อง การจัดการที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานานประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง สมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด โดยปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมมติคณะสังฆมนตรีและมติมหาเถรสมาคมจึงจำเป็นต้องวางระเบียบนี้

**มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม**

มติที่ ๒๑/๒๕๕๙

เรื่อง แนวปฏิบัติการเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๙ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายกนก แสนประเสริฐ) ได้เสนอต่อที่ประชุมว่า ปัจจุบันการจัดประโยชน์ในที่ดินอาคารศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง มีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน ไม่เฉพาะแต่ปัญหาการออกเอกสารสิทธิ แต่รวมถึงปัญหาจากการที่ผู้ขอเช่าไม่มาจัดทำสัญญาเช่า หรือไม่ดำเนินการปรับปรุงที่ดินตามสัญญาเช่า หรือไม่ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์การเช่า และรวมทั้งมีการบุกรุกพื้นที่ โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค จึงได้เสนอที่ประชุมได้โปรดพิจารณา ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการจัดประโยชน์ การดำเนินงานควรเป็นไปในเชิงรุก โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคควรมีการหมั่นสำรวจตรวจสอบที่ดินอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายขึ้น

ที่ประชุมมีมติให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการดังนี้

๑. ให้สำรวจตรวจสอบที่ดิน อาคารศาสนสมบัติกลาง วัดร้าง แต่ละจังหวัด มีจำนวนเท่าใด มีเอกสารแสดงการครอบครองหรือเอกสารสิทธิที่แปลง จำนวนเนื้อที่เท่าใด และไม่มีเอกสารแสดงการครอบครองหรือเอกสารสิทธิที่แปลง เนื้อที่เท่าใด
๒. ให้สำรวจแต่ละจังหวัดดำเนินการจัดประโยชน์ไปแล้วก็แปลง จำนวนเนื้อที่เท่าใด คงเหลืออีกก็แปลง และจำนวนเนื้อที่เท่าใด
๓. ให้สำรวจผู้ที่ยื่นเรื่องขอเช่าที่ดินเพื่อปรับปรุงปลูกสร้างอาคารที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ได้มีมติให้ดำเนินการปรับปรุงปลูกสร้างอาคารได้

มีจำนวนที่ราย และไม่ได้จัดทำสัญญาเช่าตามมติ ให้ยกเลิกการขอเช่าปรับปรุงปลูกสร้างอาคาร
ดังกล่าว และให้หาผู้เช่าปรับปรุงใหม่แทน

๔. ให้สำรวจผู้ทำสัญญาเช่าทุกกรณีแล้ว แต่ไม่ดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติ

๕. ให้สำรวจผู้เช่าทุกกรณี ที่ใช้ประโยชน์ในที่ดินไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การเช่า

๖. ให้สำรวจการบุกรุกที่ดิน อาคารศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง ทุกจังหวัด มีทั้งหมดกี่แปลง
โดยให้แจ้งรายละเอียดแล้วรายงาน พศป. ทราบต่อไป

๗. ในกรณีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ อันก่อให้เกิดความเสียหาย
แก่ศาสนสมบัติ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง
หากมีความผิดให้ดำเนินการทางวินัย

๘.ให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลาง
ประจำ (พศป.) เสนอและให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
ทุกจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป และให้ดำเนินการได้ทันที
โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นางประนอม คงพิกุล)

รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๑๖๑/๒๕๕๙

เรื่อง ขอกณะสงฆ์ให้การสนับสนุนช่วยเหลือแก้ไขปัญหาอุปสรรคการจัดประโยชน์ที่ดินวัดร้าง

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ เลขาธิการมหาเถรสมาคม เสนอว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๒ ทวิ บัญญัติไว้ว่า “วัดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัยในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกวัด ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้น รวมทั้งที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วย”

มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๓/๒๕๒๐ เรื่อง การปฏิบัติกับหน่วยราชการขอใช้หรือขอเช่าที่ดินวัดร้าง โดยได้กำหนดแนวทางและวางหลักเกณฑ์การเช่า การใช้ที่ดินวัดร้างสำหรับหน่วยราชการไว้ให้เป็นที่น่าพอใจ หน่วยราชการนั้น ๆ จะได้ไม่ถือโอกาสใช้หรือเช่าที่ดินวัดร้าง โดยอำเภอใจ เมื่อทางคณะสงฆ์จะใช้ที่ดินแปลงนั้นเพื่อประโยชน์ทางอื่นก็ติดขัดด้วยประการอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางป้องกันข้อยุ่งยากอื่น ๆ ในการปฏิบัติราชการจึงได้กำหนดการใช้ หรือการเช่าที่ดินวัดร้างของหน่วยราชการต่าง ๆ ไว้ดังนี้

๑. หน่วยราชการใดที่เข้าไปอาศัย หรือใช้ที่ดินวัดร้างอยู่แล้ว โดยไม่ได้ทำสัญญาให้ไว้เป็นหลักฐาน ให้จัดทำสัญญาเช่าทุกราย เว้นแต่มหาเถรสมาคมจะมีมติเป็นพิเศษให้อยู่อาศัย หรือใช้ประโยชน์โดยไม่ต้องเช่า

๒. หน่วยราชการจะขอเช่าหรือใช้ที่ดินวัดร้างทุกราย แม้สัญญาจะกำหนดก็ปฏิบัติตามให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

๓. อัตราค่าเช่าให้เป็นไปตามอัตราที่มหาเถรสมาคมกำหนดไว้

๔. หน่วยราชการได้รับอนุมัติให้ใช้หรือให้เช่าที่ดินวัดร้างไปแล้ว เมื่อจะปลูกสร้างสิ่งใดไปต้องขออนุญาตจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติก่อน

ตามข้อมูลพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา ปี ๒๕๕๘ พบว่า มีจำนวนวัดร้าง ๖,๐๙๐ วัด และตามร่างงบประมาณรายรับประจำปี ๒๕๕๙ แสดงเนื้อที่ดินวัดร้าง จำนวน ๔๕,๗๖๐ ไร่ ๓ งาน ๖.๑๙ ตารางวา ดำเนินการจัดประโยชน์ไปแล้ว ๑๖,๘๐๘ ไร่ ๓ งาน ๘๔.๖๐ ตารางวา

ยังไม่ได้ดำเนินการจัดประโยชน์ ประมาณ ๒๘,๙๕๑ ไร่เศษ ซึ่งปัญหาอุปสรรคของวัดร้าง และการจัดประโยชน์ สืบเนื่องจากไม่ทราบตำแหน่งที่ดิน ประกอบกับมีผู้ครอบครอง ใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะส่วนราชการแต่ไม่ได้จัดทำสัญญาเช่า หากทางคณะสงฆ์ได้โปรดพิจารณา เอื้อเพื่อให้การสนับสนุนช่วยเหลือตรวจสอบตำแหน่งที่ดินในแต่ละพื้นที่ และร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา อุปสรรคการจัดประโยชน์ในที่ดินวัดร้างของแต่ละจังหวัดให้สัมฤทธิ์ผล ก็ให้เกิดประโยชน์ แก่พระพุทธศาสนาโดยส่วนรวม เป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ศาสนสมบัติ เพื่อนำไปทำนุบำรุง พระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาอุปสรรค การจัดประโยชน์ในที่ดินวัดร้าง กรณีเกี่ยวกับตำแหน่งที่ดินและการเข้าครอบครองใช้ประโยชน์ โดยไม่ได้จัดทำสัญญาเช่า และมีมติให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณา มีมติให้คณะสงฆ์ ได้เอื้อเพื่อให้การสนับสนุนช่วยเหลือในการตรวจสอบตำแหน่งที่ดิน และร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา อุปสรรค การจัดประโยชน์ในที่ดินวัดร้างแต่ละจังหวัดให้สัมฤทธิ์ผล

ในการนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคม เพื่อโปรดพิจารณา ขอให้คณะสงฆ์ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในการตรวจสอบตำแหน่งที่ดิน และร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการจัดประโยชน์ในที่ดินวัดร้างแต่ละจังหวัดให้สัมฤทธิ์ผล เป็นประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบและให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งเจ้าคณะภาคทราบ และเจ้าคณะจังหวัดทั้งสองฝ่ายทราบ เพื่อแจ้งวัดในเขตปกครอง ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในการตรวจสอบตำแหน่งที่ดิน และร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการจัดประโยชน์ในที่ดินวัดร้างแต่ละจังหวัดและให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นางประนอม คงพิกุล)

รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๑
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๖๖๑/๒๕๖๑

เรื่อง การกำหนดแนวทาง/มาตรการป้องกันหรือแก้ไขปัญหากรณีที่หน่วยงานของรัฐขอเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยราชการอื่นได้เช่าใช้ประโยชน์โดยปรับอัตราค่าเช่าเพิ่มสูงมากขึ้นกว่าที่ควรจะเป็น

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พศ ๐๐๐๕/๐๖๘๘๗ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดแนวทาง/ มาตรการป้องกันหรือแก้ไขปัญหากรณีที่หน่วยงานของรัฐขอเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานราชการอื่นได้เช่าใช้ประโยชน์ โดยปรับอัตราค่าเช่าเพิ่มสูงมากขึ้นกว่าที่ควรจะเป็นตามมติมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑ ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๓๔๘๗ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้พิจารณากรณีการเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การกำหนด/มาตรการป้องกันหรือแก้ไขปัญหากรณีที่หน่วยงานของรัฐขอเช่าในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานราชการอื่นได้เช่าใช้ประโยชน์โดยปรับอัตราค่าเช่าเพิ่มสูงมากขึ้นกว่าที่ควรจะเป็น เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมลงมติดังนี้

๑. เห็นชอบการกำหนดแนวทางการดำเนินการกรณีหน่วยงานของรัฐขอเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้จัดให้ส่วนราชการเช่าใช้ประโยชน์ โดยปรับปรุงอัตราค่าเช่าเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ ๓ ต่อปี โดยอ้างอิงจากค่าเฉลี่ยดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index: CPI) ในรอบระยะเวลา ๕ ปี และให้มีการทบทวนอัตราค่าเช่าทุก ๕ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่เปลี่ยนแปลงตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) นำแนวทางการดำเนินการปรับปรุงอัตราค่าเช่าตามข้อ ๑ ไปทำความเข้าใจกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเพื่อให้ได้อัตราค่าเช่าที่ดินที่เหมาะสมและเป็นธรรม อันจะเป็นการลดภาระงบประมาณของรัฐ และเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องตาม

ขั้นตอนตามกฎหมายตามนัยของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการภาครัฐ พ. ศ. ๒๕๕๓ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๓. ให้กระทรวงการคลังนำประเด็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกรณีหน่วยงานราชการขอใช้งบประมาณแผ่นดินในการเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของหน่วยงานของรัฐเพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยงานราชการ เพื่อทำหน้าที่จัดทำหลักเกณฑ์กลางเกี่ยวกับความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของหน่วยงานของรัฐเพื่อเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการและพิจารณากลับกรองให้ความเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการอนุมัติจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในการเช่าอาคารและที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งหน่วยงานราชการไปพิจารณาร่วมกับสำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ได้ข้อยุติที่ชัดเจน ก่อนดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ หากกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถกำหนดให้มีคณะกรรมการดังกล่าวได้ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ก็ให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการฯ ตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ-ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อโปรดทราบ ในการประชุมครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ที่ประชุมมีมติรับทราบ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีกรณีการเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดแนวทาง/มาตรการป้องกันหรือแก้ไขปัญหากรณีที่ดินของราชการเช่าในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ปรับอัตราค่าเช่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานราชการอื่นได้เช่าใช้ประโยชน์โดยปรับอัตราค่าเช่าเพิ่มสูงมากขึ้นกว่าที่ควรจะเป็น และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดทราบ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

พันตำรวจโท

พ.

(พงศ์พร พรหมณ์แสนห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

ส่วนที่ ๒

การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน
ของวัด/วัดร้าง
การขอขึ้นทะเบียนวัดร้างตกสำรวจ
และการเก็บรักษาหนังสือสำคัญที่ดิน

การออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของวัด

ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และ พ.ร.บ.คณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ตราพระราชบัญญัติเกี่ยวข้องกับที่ดินของวัด คือ

มาตรา ๓๓ ที่วัดและที่ซึ่งขึ้นต่อวัด มีดังนี้

- ๑) ที่วัด คือที่ซึ่งตั้งวัดตลอดจนเขตของวัดนั้น
- ๒) ที่ธรณีสงฆ์ คือที่ซึ่งเป็นสมบัติของวัด
- ๓) ที่กัลปนา คือที่ซึ่งมีผู้อุทิศแต่ผลประโยชน์ให้วัดหรือศาสนา

มาตรา ๓๔ การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์หรือที่ศาสนสมบัติกลางให้กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสอง

การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้อง และได้รับคำผาติกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ห้ามมิให้บุคคลโดยกายอุทธรณ์ความขึ้นต่อสู่กับวัดหรือกรรมการศาสนาแล้วแต่กรณี ในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง

มาตรา ๓๕ ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และที่ศาสนสมบัติกลางเป็นทรัพย์สินซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๓๗ เจ้าอาวาสมีหน้าที่ดังนี้

- ๑) บำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี

มาตรา ๔๐ ศาสนสมบัติแบ่งออกเป็นสองประเภท

- ๑) ศาสนสมบัติกลาง ได้แก่ ทรัพย์สินของพระศาสนา ซึ่งไม่ใช่ของวัดใดวัดหนึ่ง
- ๒) ศาสนสมบัติของวัด ได้แก่ ทรัพย์สินของวัดใดวัดหนึ่ง

การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติกลาง ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรรมการศาสนา เพื่อการนี้ให้ถือว่ากรรมการศาสนา (ปัจจุบันคือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) เป็นเจ้าของศาสนสมบัติกลางนี้ด้วย

การดูแลและรักษาจัดการศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

จะเห็นได้ว่า จุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติ เพื่อป้องกันและรักษาที่ดินของวัดมิให้บุคคลอื่นนำที่ดินของวัดไปเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองเมื่อบุคคลอื่นครอบครองที่ดินของวัดและนำไปออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเป็นของตนเองแล้ว ถ้าหากทางวัดมีหลักฐานก็สามารถฟ้องเพิกถอนให้กลับมาเป็นกรรมสิทธิ์ของวัดได้ การสร้างวัดก่อน พ.ศ. ๒๔๘๔ ส่วนใหญ่

มิได้คำนึงถึงหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของวัด จะเห็นได้ว่าหลักฐานเพียงการครอบครองที่ดิน และขึ้นทะเบียนไว้เท่านั้น ประกอบกับประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่เป็นพุทธศาสนิกชน จึงไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของวัด

ปัจจุบันนี้สภาพบ้านเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปมาก มีการตัดถนนหนทาง ที่ดินเริ่มมีราคาสูงขึ้น โดยเฉพาะที่ดินของวัด เริ่มมีปัญหาด้านการบุกรุก และได้แย้งกรรมสิทธิ์กับเอกชนข้างเคียง เมื่อมีกรณีพิพาท ถ้าหลักฐานเกี่ยวกับที่ดินของวัดไม่สามารถที่จะยืนยันว่าเป็นของวัดได้ ทำให้มีโอกาสสูญเสียที่ดินไป โดยไม่สามารถที่จะเรียกคืนมาได้ อีกทั้งการปกครองดูแลที่ดินก็เป็นไปด้วยความลำบาก เพราะไม่สามารถดำเนินการเพื่อให้ได้กรรมสิทธิ์เป็นของวัดโดยสมบูรณ์ตามกฎหมายต่อไป

การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่วัด ให้ดำเนินการ ตามระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัดโดยปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมมติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ และมติมหาเถรสมาคม ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่อง การจัดการที่วัดและที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานานประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุงให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ทรี แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด” พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการมหาเถรสมาคม รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่วัด ให้ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ วัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกรหรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัดและให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมเป็นสักขีพยาน

๕.๒ วัดที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัด

กรณีที่วัดที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน

ข้อ ๖ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่ธรณีสงฆ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมเป็นสักขีพยาน

๖.๒ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด

กรณีที่ธรณีสงฆ์ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน

๖.๓ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตั้งวัด ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแล้วแต่กรณีอื่นเป็นที่ตั้ง ที่ธรณีสงฆ์ ร่วมเป็นสักขีพยาน

ข้อ ๗ การรับรองเขตที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์

๗.๑ กรณีที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ ที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดินของเอกชน ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด

๗.๒ กรณีที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ ที่มีแนวเขตติดต่อกับที่ดินของทางราชการ หรือมี ปัญหา ทับซ้อน หรือมีข้อโต้แย้งแนวเขตที่ดิน ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ร่วมเป็นสักขีพยาน ในส่วนภูมิภาคให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน

ข้อ ๘ ข้อตกลงใด ๆ ในกรณีเช่นนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. ยื่นคำขอรังวัดต่อสำนักงานที่ดิน โดยมีหลักฐานประกอบ เช่น แบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) หลักฐานทะเบียนเกี่ยวกับที่ดินของวัด หนังสือมอบอำนาจ (เจ้าอาวาส) ใบตราตั้งเจ้าอาวาสหลักฐานการได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ประวัติของวัดในการครอบครองที่ดิน

๑.๑ วางเงินมัดจำทำการรังวัดตามกฎหมาย (สำนักงานที่ดินจะเป็นผู้กำหนดเอง) พร้อมทั้ง รับหมาย ส่งหมาย เพื่อให้ที่ดินข้างเคียงมาระวางชี้แนวเขต

๑.๒ ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (เงินมัดจำรังวัด) ให้ไวยวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้ถือเงินเพื่อวางเงินมัดจำรังวัดกับสำนักงานที่ดินฯ ตลอดจนรับเงินมัดจำรังวัดคืนโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด แล้วแต่กรณี ร่วมเป็นสักขีพยานจนแล้วเสร็จ

๑.๓ เมื่อถึงวันทำการรังวัด ต้องติดต่อรับช่างแผนที่ไปดำเนินการพร้อมทั้งนำรังวัดชี้แนวเขตที่ดินรอบแปลง และอำนวยความสะดวกให้แก่ช่างแผนที่จนกระทั่งงานเรียบร้อย

๑.๔ รับหมายและนำเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินปิดประกาศตามขั้นตอนเพื่อรับโฉนด

๑.๕ เมื่อดำเนินการจนได้รับโฉนดที่ดินแล้วให้นำโฉนดเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และแจ้งทางวัดทราบ

๒. หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) การดำเนินการขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) วัดมีพระสงฆ์สามเณรที่จะดำเนินการได้เอง โดยเจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแล้วแต่กรณี ร่วมเป็นสักขีพยาน มีวิธีการดำเนินการ

๒ แนวทาง คือ

๒.๑ ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เฉพาะราย

๒.๒ ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยใช้รูปถ่ายทางอากาศ โดยเจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด ต้องดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ ให้เตรียมหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดินของวัด พร้อมทั้งทำหนังสือไปยื่นคำขอที่สำนักงานที่ดินอำเภอ ซึ่งที่ดินของวัดตั้งอยู่

๒.๒.๒ ที่ดินอำเภอจะเป็นผู้นัดหมายในการดำเนินการ เช่น เงินค่าวางมัดจำรังวัดวันกำหนดรังวัดพิสูจน์ และหนังสือถึงที่ดินข้างเคียงให้มาระวังชี้แนวเขต ซึ่งจะต้องดำเนินการตามกำหนดนัดหมาย

๒.๒.๓ จะต้องอำนวยความสะดวกในการดำเนินการ และนำรังวัดพิสูจน์ในบริเวณที่วัดให้รอบแปลง มีการตกลงแนวเขตกับเอกชนข้างเคียงจนครบทุกรายรอบแปลง

๒.๒.๔ คอยติดตามเรื่องที่ดินอำเภอเพื่อนำมาปิดประกาศ และรอรับหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) และแจ้งให้ทางวัดทราบว่าได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

๓. การเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน และออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยใช้รูปถ่ายทางอากาศ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก.) เป็นโครงการของกรมที่ดิน ซึ่งกำหนดว่าแต่ละปีจะมีการดำเนินการในท้องที่ใดบ้าง โดยประกาศให้ทราบล่วงหน้า กำหนดทำการเมื่อใด เมื่อทราบที่ดินของวัดได้อยู่ในเขตโครงการให้ทางวัดดำเนินการเอง โดยเจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยวัจกร หรือบุคคล

ที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแล้วแต่กรณี ร่วมเป็นสักขีพยาน มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการ คือ

- ๓.๑ ต้องทราบวันกำหนดดำเนินการของกรมที่ดิน ซึ่งปิดประกาศให้ทราบล่วงหน้า
- ๓.๒ ในวันที่เจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินมาทำการรังวัดพิสูจน์ในที่ดิน ต้องเตรียมตัวเพื่อนำชี้แนวเขตรอบแปลง และทำการตกลงแนวเขตกับเอกชนข้างเคียงทุก ๆ แปลง
- ๓.๓ ให้ถ้อยคำและหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน
- ๓.๔ คอยติดตามเรื่อง และรอรับแจกโฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เมื่อเจ้าหน้าที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว และแจ้งให้ทางวัดทราบต่อไป

ประโยชน์ของโฉนดที่ดิน

๑. ทำให้ผู้ถือครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ยึดถือไว้เป็นหลักฐาน
๒. ทำให้เกิดความมั่นคงในหลักกรรมสิทธิ์แก่เจ้าของที่ดิน
๓. ใช้เป็นหลักฐานในการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของตนทั้งต่อรัฐ และในระหว่างเอกชนด้วยกัน
๔. ทำให้รู้ตำแหน่งที่ตั้งตลอดจนขอบเขต และจำนวนเนื้อที่ของที่ดินแต่ละแปลงได้ถูกต้อง
๕. ทำให้สามารถระงับการทะเลาะวิวาท การยื้อแย่งสิทธิในที่ดิน หรือการรุกรานแนวเขตที่ดิน ซึ่งกันและกัน
๖. ทำให้เกิดการรักษาและหวงแหนในที่ดินของตน มีแรงจูงใจที่จะปรับปรุง และพัฒนาที่ดินของตนให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด
๗. การออกโฉนดที่ดินถือว่าการสร้างหลักฐานทางทะเบียนที่ดิน สามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินตามกฎหมาย
๘. การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมสำหรับที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน กระทำได้โดยง่ายและไม่ต้องมีการประกาศเว้นแต่จะเป็นเรื่องมรดก
๙. เจ้าของที่ดินสามารถใช้โฉนดที่ดินเป็นหลักฐานในการประเมินทุนทรัพย์ เพื่อขอรับเงินค่าทดแทนในกรณีที่มีการเวนคืนที่ดินได้ทันที หรือเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการเสียค่าธรรมเนียมหรือภาษีอากรให้แก่รัฐ ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม
๑๐. การแย่งการครอบครองในที่ดินที่มีโฉนดที่ดินกระทำได้ยาก
๑๑. การออกโฉนดที่ดินทำให้เกิดผลดีแก่ประเทศทั้งในด้านความมั่นคงเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและอื่น ๆ

(สำเนา)

ที่ ศธ ๐๔๐๘/๑๐๖๕๙

กรมการศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๘

เรื่อง การระวางขึ้นแนวเขตที่ดินของวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ตามที่คณะสังฆมนตรีได้ประชุมพิจารณา เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๖ มีมติว่า การทำนิติกรรมอันเกี่ยวกับที่ดินของวัด คือการขอรังวัดรับโฉนด การขอแบ่งแยก การขอสอบเขตและการรับรองเขตที่ดินของวัดทั้ง ๔ ประการ ให้เจ้าอาวาสมอบฉันทะให้กรมการศาสนาหรือตัวแทนของกรมการศาสนาเป็นผู้กระทำการนิติกรรมแทนวัด แต่ข้อตกลงใด ๆ ในการทำนิติกรรมในกรณีเช่นนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาส และเมื่อเจ้าหน้าที่ของกรมการศาสนาจะไปรับรองแนวเขตที่ดินของวัดใด ต้องแจ้งให้เจ้าอาวาสวัดนั้นทราบก่อนทุกครั้ง นั้น

เนื่องจากปัจจุบันกรมที่ดินมีนโยบายที่จะขยายการออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วราชอาณาจักรและได้จัดทำโครงการพัฒนาที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศขึ้น ซึ่งกรมที่ดินมีความเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติหน้าที่ของเจ้าอาวาสว่ามีหน้าที่บำรุงรักษาจัดกิจการและศาสนสมบัติของวัด ประกอบกับเป็นผู้ที่ทราบแนวเขตที่ดินของวัดน่าจะเป็นผู้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวด้วยตนเอง หรือมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือผู้อื่นที่เห็นเหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการแทนวัดก็จะสะดวกแก่การออกโฉนดที่ดินตามโครงการของกรมที่ดินดังกล่าวเป็นอย่างมาก และขอให้กรมการศาสนาพิจารณาทบทวนในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง กรมการศาสนาได้นำเรื่องนี้เสนอที่ประชุมมหาเถรสมาคมพิจารณาแล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๘ ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑. ให้เจ้าอาวาสวัดทั้งหลาย ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครก็ดี ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลก็ดี ให้ปฏิบัติตามมติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๖ ในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัด กล่าวคือการขอรังวัดรับโฉนด การขอสอบเขต การขอแบ่งแยก และการขอรับรองแนวเขตที่ดินของวัด ๔ ประการนี้ ให้เจ้าอาวาสมอบฉันทะให้กรมการศาสนาหรือตัวแทนของกรมการศาสนาเป็นผู้กระทำการนิติกรรมแทนวัด แต่ข้อตกลงใด ๆ ในการทำนิติกรรมในกรณีเช่นนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน

๒. ให้วัดทั้งหลายที่ตั้งอยู่นอกเขตดังกล่าวในข้อ ๑ โดยความรับผิดชอบของเจ้าอาวาสแห่งวัดนั้น ให้เจ้าอาวาสพิจารณาคัดเลือกทายกทายิกาแห่งวัดนั้นอันอยู่ในฐานะที่ควรแก่การเชื่อถือ

มีจำนวน ๒ หรือ ๓ ท่าน ให้เป็นผู้ดำเนินการแทนเจ้าอาวาสในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัด แต่ข้อตกลงใด ๆ ในการทำนิติกรรมในกรณีเช่นนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้อำเภอต่าง ๆ ทราบด้วย ในการนี้กรมการศาสนา ได้มีสการเจ้าคณะภาคและเจ้าคณะจังหวัดผู้ปกครองทางสงฆ์ทราบอีกทางหนึ่งด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
แจ้ง สุขเกื้อ
(นายแจ้ง สุขเกื้อ)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมการศาสนา

(สำเนา)

ที่ ศธ ๐๔๐๘/๑๐๖๕๘

กรมการศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๘

เรื่อง การระวางชี้แนวเขตที่ดินของวัด

นมัสการ เจ้าคณะจังหวัด (มหานิกายและธรรมยุต) ทุกจังหวัด

ตามที่คณะสังฆมนตรีได้ประชุมพิจารณา เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๖ มีมติว่าการทำนิติกรรมอันเกี่ยวกับที่ดินของวัด คือการขอรังวัดรับโฉนด การขอแบ่งแยก การขอสอบเขตและการรับรองเขตที่ดินของวัดทั้ง ๔ ประการ ให้เจ้าอาวาสมอบฉันทะให้กรมการศาสนาหรือตัวแทนของกรมการศาสนาเป็นผู้กระทำนิติกรรมแทนวัด แต่ข้อตกลงใด ๆ ในการทำนิติกรรมในกรณีเช่นนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาส และเมื่อเจ้าหน้าที่ของกรมการศาสนาจะไปรับรองแนวเขตที่ดินของวัดใด ต้องแจ้งให้เจ้าอาวาสวัดนั้นทราบก่อนทุกครั้ง นั้น

เนื่องจากปัจจุบันกรมที่ดินมีนโยบายที่จะขยายการออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วราชอาณาจักรและได้จัดทำโครงการพัฒนาที่ดิน และเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศขึ้น ซึ่งกรมที่ดินมีความเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติหน้าที่ของเจ้าอาวาสว่า มีหน้าที่บำรุงรักษา จัดกิจกรรมและศาสนสมบัติของวัด ประกอบกับเป็นผู้ที่ทราบแนวเขตที่ดินของวัด น่าจะเป็นผู้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวด้วยตนเอง หรือมอบอำนาจให้ไวยาวัจกรหรือผู้อื่นที่เห็นเหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการแทนวัดก็จะสะดวกแก่การออกโฉนดที่ดินตามโครงการของกรมที่ดินดังกล่าวเป็นอย่างมาก และขอให้กรมการศาสนาพิจารณาทบทวนในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง กรมการศาสนาได้นำเรื่องนี้เสนอที่ประชุมมหาเถรสมาคมพิจารณาแล้วในการประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๘ ที่ประชุมมีมติดังนี้

๑. ให้เจ้าอาวาสวัดทั้งหลาย ซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครก็ดี ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลก็ดี ให้ปฏิบัติตามมติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๖ ในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัด กล่าวคือการขอรังวัดรับโฉนด การขอสอบเขต การขอแบ่งแยก และการขอรับรองแนวเขตที่ดินของวัด ๔ ประการนี้ ให้เจ้าอาวาสมอบฉันทะให้กรมการศาสนาหรือตัวแทนของกรมการศาสนาเป็นผู้กระทำนิติกรรมแทนวัด แต่ข้อตกลงใด ๆ ในการทำนิติกรรมในกรณีเช่นนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน

๒. ให้วัดทั้งหลายที่ตั้งอยู่นอกเขตดังกล่าวในข้อ ๑ โดยความรับผิดชอบของเจ้าอาวาสแห่งวัดนั้น ให้เจ้าอาวาสพิจารณาคัดเลือกทายาททายิกาแห่งวัดนั้น อันอยู่ในฐานะที่ควรแก่การเชื่อถือ

มีจำนวน ๒ หรือ ๓ ท่าน ให้เป็นผู้ดำเนินการแทนเจ้าอาวาสในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินของวัด
แต่ข้อตกลงใด ๆ ในการทำนิติกรรมในกรณีเช่นนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน

จึงขอสมัครมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้เจ้าอาวาสทุกวัดซึ่งอยู่ในสังกัด
ของพระคุณเจ้าทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอสมัครด้วยความเคารพอย่างสูง

แจ้ง สุขเกื้อ

(นายแจ้ง สุขเกื้อ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมการศาสนา

(สำเนา)

ที่ มท ๐๖๐๙/๒๓๕

กรมที่ดิน

๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การออก น.ส.๓ หรือโฉนดที่ดินของวัดร้าง

เรียน อธิบดีกรมการศาสนา

อ้างถึง หนังสือกรมการศาสนา ที่ ศธ ๐๔๐๘/๕๒๘๖ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ตามที่แจ้งว่า กรมการศาสนาได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปขอออก น.ส. ๓ ที่วัดร้าง ในท้องที่อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี รวม ๑๒ แปลง แต่อำเภอขัดข้องเพราะที่ดินดังกล่าว ไม่ได้มีการแจ้ง ส.ค.๑ ไว้ จึงหารือว่าจะปฏิบัติอย่างไร นั้น

กรมที่ดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติไว้ มีใจความว่าให้ผู้ครอบครองและทำประโยชน์อยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน แจ้งการครอบครองภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับหากไม่แจ้งภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นเจตนาสละสิทธิ์ ครอบครองที่ดินนั้น และรัฐมีอำนาจจัดที่ดินดังกล่าวตามประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ตามมาตรา ๓๔ แห่ง พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ บัญญัติไว้มีใจความว่าที่วัดจะโอนกรรมสิทธิ์ได้ก็แต่โดย พระราชบัญญัติ จากบทบัญญัติดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าถ้าวัดไม่ได้แจ้งการครอบครอง รัฐก็ไม่มีอำนาจ นำไปจัดตามประมวลกฎหมายที่ดินได้ เพราะขัดกับกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะ ฉะนั้นโดยนัยกลับกันวัดก็ไม่ต้องแจ้งการครอบครอง ซึ่งเรื่องทำนองเดียวกันนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา เคยพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับกรณีที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยกรมทางหลวงแผ่นดิน และกรม ชลประทานไว้แล้วว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินซึ่งรัฐนำมาจัดตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่ได้เพราะมี กฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ฉะนั้นจึงเห็นว่าที่ดินของวัดไม่ต้องแจ้งการครอบครอง

๒. ที่ดินวัดร้างมิใช่สมบัติของวัดใดวัดหนึ่ง ย่อมเป็นศาสนสมบัติกลาง ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรรมการศาสนาที่จะดูแลรักษาและจัดการ การที่กรรมการศาสนาได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการขออนุญาต น.ส.๓ จึงเป็นการถูกต้องแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และกรมที่ดินได้แจ้งทางปฏิบัติให้จังหวัดอุดรธานีทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ศิริ เกวลินสฤกษ์ดี

(นายศิริ เกวลินสฤกษ์ดี)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

(สำเนา)

ที่ ศธ ๐๔๐๕/ว ๔๒

กรมการศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การช่วยเหลือเกี่ยวกับที่ดินของวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๔๐๑/๓๖๗๙๐ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบงานในหน้าที่ของกรมการศาสนาในส่วนภูมิภาค ให้จังหวัดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติแทนกรมการศาสนาและได้วางแผนทางปฏิบัติไว้แล้ว คือ

๑. งานที่จะต้องปฏิบัติในระดับจังหวัด ให้เสนอเรื่องต่อศึกษาธิการจังหวัดพิจารณา เพื่อเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการ

๒. งานที่จะต้องปฏิบัติในระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ให้เสนอเรื่องต่อศึกษาธิการอำเภอหรือศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่งอำเภอพิจารณา แล้วเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอลงความเห็นและออกหนังสือในนามอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

บัดนี้ ปรากฏว่าได้มีวัดบางวัดในส่วนภูมิภาค เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินของวัด เช่น การออกโฉนดที่ดิน การขอสอบเขตที่ดิน การขอรังวัดแบ่งแยก การระวางชี้แนวเขตที่ดิน การโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดินกับเอกชนข้างเคียง ฯลฯ วัดมักจะมีหนังสือไปถึงกรมการศาสนาโดยตรง เพื่อให้กรมการศาสนาจัดเจ้าหน้าที่มาดำเนินการช่วยเหลือ โดยวัดมิได้ส่งเรื่องผ่านให้จังหวัดพิจารณาช่วยเหลือก่อน จึงทำให้เกิดความสับสนและไม่ถูกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องที่วัดขอความช่วยเหลือจากทางราชการ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินเป็นไปโดยเรียบร้อยและถูกต้องตามขั้นตอนกับทั้งสะดวกรวดเร็ว จึงใคร่ขอความร่วมมือจากจังหวัดพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งให้วัดภายในจังหวัดทราบว่า เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินของวัดในกรณีต่าง ๆ เมื่อต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือ ให้มีหนังสือมอบให้จังหวัดหรืออำเภอเป็นตัวแทนหรือช่วยเหลือเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยที่จะต้องประสานงานและร่วมดำเนินการกับจังหวัดหรืออำเภอจนเสร็จการ

๒. เมื่อจังหวัดหรืออำเภอได้รับมอบเป็นตัวแทน หรือช่วยเหลือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินแล้ว แต่ไม่สามารถจะดำเนินการช่วยเหลือวัดได้ ขอให้จังหวัดแจ้งให้กรมการศาสนาทราบ เพื่อกรมการศาสนาจะได้พิจารณาช่วยเหลือต่อไป

อนึ่ง เรื่องนี้กรมการศาสนาได้มีหนังสือแจ้งเจ้าคณะจังหวัดเพื่อให้แจ้งวัดในสังกัดทราบอีกทางหนึ่งด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งการให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

มงคล ศรีไพรวรรณ

(นายมงคล ศรีไพรวรรณ)

อธิบดีกรมการศาสนา

(สำเนา)

ที่ ศธ ๐๕๐๕/ว ๔๘

กรมการศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๒๙

เรื่อง การช่วยเหลือเกี่ยวกับที่ดินของวัด

นมัสการ เจ้าคณะจังหวัด (มหานิกายและธรรมยุต) ทุกจังหวัด

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบงานในหน้าที่ของกรมการศาสนาในส่วนภูมิภาค ให้จังหวัดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติแทนกรมการศาสนา และได้วางแนวทางปฏิบัติไว้แล้ว คือ

๑. งานที่จะต้องปฏิบัติในระดับจังหวัด ให้เสนอเรื่องต่อศึกษาธิการจังหวัดพิจารณา เพื่อเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการ

๒. งานที่จะต้องปฏิบัติในระดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ให้เสนอเรื่องต่อศึกษาธิการอำเภอหรือศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่งอำเภอพิจารณา แล้วเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอลงความเห็นและออกหนังสือในนามอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

บัดนี้ ปรากฏว่าได้มีวัดบางวัดในส่วนภูมิภาค เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินของวัด เช่น การออกโฉนดที่ดิน การขอสอบเขตที่ดิน การขอรังวัดแบ่งแยก การระวางชี้แนวเขตที่ดิน การโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดินกับเอกชนข้างเคียง ฯลฯ วัดมักจะมีหนังสือไปถึงกรมการศาสนาโดยตรง เพื่อให้กรมการศาสนาจัดเจ้าหน้าที่มาดำเนินการช่วยเหลือ โดยวัดมิได้ส่งเรื่องผ่านให้จังหวัดพิจารณาช่วยเหลือก่อน จึงทำให้เกิดความสับสนและไม่ถูกขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

เพื่อให้การดำเนินการปฏิบัติงานช่วยเหลือวัด ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินให้ถูกต้องตามขั้นตอน มีความสะดวกและรวดเร็ว จึงใคร่ขอให้เจ้าคณะจังหวัดได้แจ้งให้วัดในสังกัดทราบ

๑. เมื่อวัดมีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินของวัดในกรณีต่าง ๆ และต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือ ให้วัดทำหนังสือมอบให้จังหวัดหรืออำเภอเป็นตัวแทน หรือช่วยเหลือเป็นเรื่อง ๆ โดยที่วัดจะต้องประสานงาน และร่วมดำเนินการกับจังหวัด หรืออำเภอจนเสร็จการ

๒. เมื่อจังหวัดหรืออำเภอได้รับมอบเป็นตัวแทน หรือช่วยเหลือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินแล้ว ไม่สามารถจะดำเนินการช่วยเหลือวัดได้หรือในขณะเดียวกันมีปัญหาประการใด จังหวัดจะมีหนังสือแจ้งให้กรมการศาสนาทราบ เพื่อพิจารณาช่วยเหลือต่อไป

จึงน้อมสการมาเพื่อโปรดทราบ และขอความกรุณาแจ้งให้วัดในสังกัดทราบ เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไปด้วยจะขอบคุณยิ่ง

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง

มงคล ศรีไพรพรรณ

(นายมงคล ศรีไพรพรรณ)

อธิบดีกรมการศาสนา

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๓/๒๐๑๒๒

สำเนาฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

กราบทูล สมเด็จพระสังฆราช ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่องการจัดการที่ดิน และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้มีระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบ นี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอกราบทูลถวายระเบียบดังกล่าวให้ฝ่าพระบาท ทรงทราบทั้งนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีหนังสือถวายกรรมการมหาเถรสมาคมทราบด้วยแล้ว รายละเอียดตามสำเนาระเบียบมหาเถรสมาคมที่ทูลถวายมาพร้อมนี้

จึงกราบทูลมาเพื่อทรงทราบ

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๗/๒๐๗๓๓

สำเนาฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ศาลากลาง อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

ท กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

นมัสการ เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร (ธ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่องการจัดการที่วัด และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้มีระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอถวายระเบียบดังกล่าวให้พระคุณเจ้าทราบ และขอความเมตตาอนุเคราะห์แจ้งคณะสงฆ์ในปกครองทราบ และถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

(นายอินทร จันเี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๓/๖๐๖๒๒

สำเนาฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๓๐

ก กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

กราบทูล เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่องการจัดการที่วัด และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอกราบทูลถวายระเบียบดังกล่าวให้ฝ่าพระบาท ทรงทราบ ทั้งนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีหนังสือถวายเจ้าคณะใหญ่ทุกหนทราบด้วยแล้ว รายละเอียดตามสำเนาระเบียบมหาเถรสมาคมที่ทูลถวายมาพร้อมนี้

จึงกราบทูลมาเพื่อทรงทราบ

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๓/๑๐๒๒๕

สำเนาฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

นมัสการ เจ้าคณะใหญ่หนกลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่องการจัดการที่วัด และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้มีระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอถวายระเบียบดังกล่าวให้พระคุณท่านทราบ และขอความเมตตาอนุเคราะห์แจ้งคณะสงฆ์ในปกครองทราบ และถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบ

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๗/๖๐๑๓๐

สำเนาฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

จก กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

นมัสการ เจ้าคณะใหญ่หน้มนิกาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เรื่องการจัดการที่ดิน และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้มีระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบ นี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอถวายระเบียบดังกล่าวให้พระคุณท่านทราบ และขอความเมตตาอนุเคราะห์แจ้งคณะสงฆ์ในปกครองทราบ และถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบ

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำเนาคู่ฉบับ

ด่วนที่สุด

ที่ พค ๐๐๐๗/๑๖๔๓๒

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

นมัสการ เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่องการจัดการที่ดิน และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้มีระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอถวายระเบียบดังกล่าวให้พระคุณเจ้าทราบ และขอความเมตตาอนุเคราะห์แจ้งคณะสงฆ์ในปกครองทราบ และถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

(นายอินทร จันเี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๗/๒๐๒๓๓๓

สำเนาสู่ฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

ทก กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

นมัสการ เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร (ธ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เรื่องการจัดการที่วัด และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้มีระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอถวายระเบียบดังกล่าวให้พระคุณเจ้าทราบ และขอความเมตตาอนุเคราะห์แจ้งคณะสงฆ์ในปกครองทราบ และถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๓/๑๐๒๓๕

กำหนดฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เรื่องการจัดการที่ดิน และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้มีระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบ นี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอแจ้งระเบียบดังกล่าวให้ท่านทราบ และขอความร่วมมือแจ้งสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร/สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ส่วนแยก และศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินทราบต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๗/๖๐๘๓๕

สำเนาฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๓) กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เรื่องการจัดการที่ดิน และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้มีระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอแจ้งระเบียบดังกล่าวให้ท่านทราบ และขอความร่วมมือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอินทพร จั่นเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ พศ ๐๐๐๓/๑๐๒๓๖

สำเนาฉบับ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๓๓ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย มหาเถรสมาคมได้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม มติคณะสังฆมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖ และมติมหาเถรสมาคมในคราวประชุมครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เรื่องการจัดการที่ดิน และที่ธรณีสงฆ์ ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลานาน ประกอบกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ที่มีการปรับปรุงแก้ไขหลายครั้ง เพื่อให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้แนวทางปฏิบัติตามมติดังกล่าวจำเป็นต้องมีการทบทวนปรับปรุง ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมติมหาเถรสมาคม จึงให้ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่มที่ ๑๑๒ ตอนที่ ๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ และระเบียบ นี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์ คือ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอแจ้งระเบียบดังกล่าวให้ท่านทราบ และขอความร่วมมือมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด แจ้งคณะสงฆ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

การเก็บรักษาหนังสือสำคัญที่ดิน

โฉนดที่ดิน น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก, โฉนดตราจอง และตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว และ ส.ค. ๑ ซึ่งเป็นที่ตั้งวัด, ที่ธรณีสงฆ์ในส่วนกลาง (กทม.) ให้เก็บรักษาที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในส่วนภูมิภาค ให้เก็บรักษาที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด นั้น ๆ

(ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการเก็บรักษาหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินศาสนสมบัติและวัดร้าง พ.ศ. ๒๕๕๒)

ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ว่าด้วยการเก็บรักษาหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินศาสนสมบัติและวัดร้าง พ.ศ. ๒๕๕๒

ด้วยมีการตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๖ บัญญัติให้มีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขึ้น พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๕๙ กำหนดให้โอน บรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ของกรมการศาสนาบางส่วน มาเป็นของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหน้าที่เก็บรักษาหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินศาสนสมบัติและวัดร้าง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการเก็บรักษาหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินศาสนสมบัติและวัดร้าง พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใด ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

หนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หมายถึง โฉนดที่ดิน, น.ส.๓, น.ส.๓ ก, โฉนดตราจอง ตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว ส.ค.๑ และหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินอื่นใด ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ของที่ดินที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ศาสนสมบัติกลาง หรือที่ดินวัดร้าง

สำนักงาน หมายถึง สำนักงานศาสนสมบัติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน

ข้อ ๕ การเก็บรักษาหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน ให้เก็บไว้ในตู้เก็บเอกสารที่มั่นคง และปลอดภัยของสำนักงาน

ข้อ ๖ ให้เจ้าหน้าที่จัดทำทะเบียนหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน โดยระบุ ชื่อ สถานที่ตั้ง เลขที่โฉนด เลขที่ดิน เลขระวาง หน้าสำรวจ จำนวนเนื้อที่ และการใช้ประโยชน์

ข้อ ๗ วัดใดมีความประสงค์จะขอดูหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินให้เจ้าอาวาส
แจ้งความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่ตามสถานที่ตั้งของที่ดิน โดยแนบสำเนาหนังสือสุทธิ และสำเนา
ตราตั้งเจ้าอาวาส หรือเอกสารอื่นที่ใช้แทนกันได้

ในกรณีที่มีมอบให้บุคคลอื่นมาขอดู ให้เจ้าอาวาสมีหนังสือมอบอำนาจ แจ้งเป็นลายลักษณ์-
อักษร โดยแนบสำเนาหนังสือสุทธิ และสำเนาทราตั้งเจ้าอาวาส หรือเอกสารอื่นที่ใช้แทนกันได้
พร้อมสำเนาหลักฐานหนังสือแสดงตนของผู้มาขอดู โดยรับรองสำเนาทุกฉบับ

ข้อ ๘ วัดใดมีความประสงค์ขอคัด ขอล่ายเอกสาร หรือขอยืม หนังสือสำคัญ
สำหรับที่ดินของวัด ให้เจ้าอาวาสมีหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร โดยแนบสำเนาหนังสือสุทธิ
และสำเนาทราตั้งเจ้าอาวาส หรือเอกสารอื่นที่ใช้แทนกันได้ โดยรับรองสำเนาทุกฉบับ

(๑) กรณีขอคัด ขอล่ายเอกสาร ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

(๒) กรณีการขอยืม ให้นำเสนอผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ข้อ ๙ เพื่อประโยชน์ของทางราชการ กรณีที่หน่วยราชการมีความประสงค์จะขอดู
ขอคัด ขอล่ายเอกสาร หรือขอยืมหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินศาสนสมบัติกลาง วัดร้าง หรือศาสนสมบัติวัด
ให้ทำเป็นหนังสือถึงผู้มีอำนาจอนุญาต ดังนี้

(๑) กรณีขอดู ขอคัด ขอล่ายเอกสาร ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเป็นผู้พิจารณา
อนุญาต

(๒) กรณีการขอยืม ให้นำเสนอผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

สำหรับที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติวัด จะต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อนทุกกรณี

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าหน้าที่จัดทำทะเบียนในการขอดู ขอคัด ขอล่ายเอกสาร และขอยืม
โดยระบุประเภทหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน ไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๑ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รักษาการ ให้เป็นไป
ตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

การตรวจสอบที่ดินวัดร้าง

.....

เพื่อเป็นข้อมูลยืนยันการขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้างตรวจสอบ แบ่งได้ ๒ กรณี

๑. กรณีที่ดินวัดร้างตรวจสอบมีเอกสารสิทธิในที่ดินแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ ประสานงานกับสำนักงานที่ดิน ซึ่งดูแลพื้นที่ที่ดินวัดร้างนั้น ๆ ตั้งอยู่ เกี่ยวกับประมาณการใช้จ่ายในการขอสอบเขตที่ดิน โดยนำเอกสารสิทธิที่ดินของวัดร้างนั้น ไปประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อทราบ ให้แจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อโอนเงินเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ

๑.๒ เมื่อได้รับค่าใช้จ่ายแล้ว ให้ยื่นคำขอสอบเขตที่ดินต่อสำนักงานที่ดิน (ส่วนขั้นตอนการยื่นคำขอสอบเขตที่ดินจะกล่าวในส่วนของขั้นตอนการรังวัดสอบเขต)

๑.๓ เมื่อถึงกำหนดวันนัดรังวัดให้นำรังวัดไปตามเอกสารสิทธิในที่ดินของวัดร้างนั้น ๆ และหากมีการโต้แย้งแนวเขตที่ดิน ให้สำนักงานที่ดินดำเนินการไปตามระเบียบและกฎหมายของกรมที่ดินต่อไป

๒. กรณีที่ดินวัดร้างยังไม่มีเอกสารสิทธิที่ดินให้ดำเนินการ ดังนี้

ให้รวบรวมหลักฐานเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดินของวัดร้าง ทั้งในด้านเอกสารด้านวัตถุ และด้านพยานบุคคล เพื่อใช้ในการประกอบการยืนยันกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

๒.๑ ด้านเอกสาร

ประสานกับสำนักงานที่ดิน ซึ่งดูแลพื้นที่ที่วัดร้างนั้น ๆ ตั้งอยู่ โดยตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ดังนี้

๒.๑.๑ ระวังที่ดิน การตรวจสอบที่ดินในระวางนั้น จะต้องขอเลขที่ระวาง ซึ่งจะปรากฏในเอกสารสิทธิในที่ดินของเอกชนที่อยู่ใกล้กับที่ตั้งวัดร้าง (หากเอกชนที่มีที่ดินติดกับวัดร้าง ไม่ให้ความร่วมมือในการให้เลขที่ระวาง ให้ขอจากเอกชนแปลงถัดไป แต่ไม่ควรไกลเกินกว่า ๕๐๐ เมตร จะทำให้ไม่อยู่ในระวางเดียวกัน เป็นผลให้ยากแก่การค้นหาดำเนินการที่ตั้งของที่ดิน) ในการขอเลขที่ระวางดังกล่าว จะต้องดูรายละเอียดในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น เลขที่โฉนด เลขที่ดิน หน้าสำรวจ เป็นต้น เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการค้นหาดำเนินการที่ดิน

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารสิทธิในที่ดินดังกล่าวเบื้องต้นแล้ว ให้ประสานงานกับฝ่ายรังวัดของสำนักงานที่ดิน ขอให้สำรวจที่ดินตามเลขที่ที่ได้มา ตรวจสอบหาตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินวัด เมื่อพบตำแหน่งแล้วให้ตรวจสอบดูรายละเอียดว่าที่ดินวัดมีอาณาเขตลักษณะอย่างไร มีการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทับหรือไม่ จากนั้นให้จดยละเอียดของที่ดินเอกชนข้างเคียง โดยรอบ

ทุกด้านของที่ดินวัด เช่น เลขที่ดิน หน้าสำรวจ เป็นต้น (หากมีการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทับ ให้จัดรายละเอียดแปลงที่ออกทับด้วย เพื่อจะได้นำรายละเอียดดังกล่าว ไปขอตรวจสอบสารบบที่ฝ่ายทะเบียนต่อไป)

๒.๑.๒ สารบบที่ดิน จะเป็นแฟ้มเก็บประวัติของที่ดินแต่ละแปลง โดยมีหน้าที่สำรวจเลขที่ดินและตำบลกำกับ ในสารบบที่ดินนี้จะมีรายละเอียดเกี่ยวกับการได้มาของที่ดิน เอกสารสิทธิเดิม การรับรองแนวเขตและการทำนิติกรรมต่าง ๆ ของที่ดินแต่ละแปลงเป็นต้น

เมื่อได้หน้าสำรวจและเลขที่ดินตามข้อ ๒.๑.๒ แล้ว ให้ติดต่อฝ่ายทะเบียนของสำนักงานที่ดินซึ่งเป็นผู้เก็บรักษาสารบบ เมื่อได้รับสารบบแล้วให้ตรวจดูโดยละเอียดดังนี้

- หากเป็นแปลงที่ออกทับที่ดิน ให้ตรวจสอบในใบไต่สวนว่าที่ดินแปลงนี้ได้มาอย่างใดมีเอกสารสิทธิเดิมหรือไม่ และมีการรับรองแนวเขตที่ถูกต้องหรือไม่

- ส่วนที่ดินแปลงข้างเคียง ให้ดูเอกสารสิทธิเดิมว่า อาณาเขตด้านที่ติดกับที่ดินวัดระบุดวัดหรือไม่ และให้ดูใบไต่สวนว่ามีการรับรองแนวเขตที่ดินถูกต้องหรือไม่

ตามที่ได้กล่าวมาเบื้องต้น หากมีเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนที่ระบุเป็นที่วัดให้ขอถ่ายเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

๑) หากเป็นการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทับที่ดินวัด ให้พิจารณาว่าได้มาอย่างไร (โดยการครอบครองหรือมีเอกสารสิทธิเดิม) ออกเอกสารสิทธิเมื่อใด เพื่อจะได้เปรียบเทียบกับว่าใครมีกรรมสิทธิ์มาก่อน

๒) เอกสารสิทธิเดิมของเอกชนแปลงข้างเคียงระบุดที่ดินของวัดหรือไม่ เพื่อใช้เป็นสิ่งยืนยันว่าที่ดินแปลงที่ติดกับเอกชนรายนี้เป็นที่ดินของวัด

๒.๒ ด้านวัดฤ

ให้ตรวจสอบในพื้นที่ว่ามีโบราณสถาน โบราณวัตถุหรือไม่ เพื่อใช้อายุของโบราณสถานหรือโบราณวัตถุ เป็นส่วนอ้างอิงในการพิจารณาความเป็นวัดมาแต่เมื่อใด ในการนี้อาจแจ้งกรมศิลปากร ขอให้ตรวจสอบอายุของโบราณสถานหรือโบราณวัตถุดังกล่าว เพื่อประกอบการขอขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้าง

๒.๓ ด้านพยานบุคคล

สอบถามและบันทึกถ้อยคำบุคคลผู้ทราบประวัติความเป็นมาของที่ดินวัด เพื่อประกอบในการยืนยันกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

อนึ่ง หากคู่กรณีเป็นส่วนราชการ เช่น กรมธนารักษ์ (ทะเบียนที่ดินราชพัสดุและออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง) กระทรวงมหาดไทย (ทะเบียนที่สาธารณประโยชน์และออกหนังสือ

สำคัญสำหรับที่หลวง) กรมป่าไม้ (เขตสงวนประเภทต่าง ๆ) เป็นต้น ให้ตรวจสอบหลักฐานเอกสารจากหน่วยงานนั้น ๆ ว่ามีประกาศเขตต่าง ๆ ก่อนหรือหลังความมีอยู่ของวัด

ตามที่กล่าวมาเบื้องต้นทั้งหมด หากนำข้อมูลที่ได้ทุก ๆ ด้านมาพิจารณาแล้ว มีความชัดเจนเกี่ยวกับที่ดินของวัด ให้ดำเนินการแก้ไข ดังนี้

๑) หากเป็นการออกเอกสารสิทธิในที่ดินที่วัดทั้งแปลง หรือมีการขึ้นทะเบียนของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ประสานกับกรมที่ดิน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิกถอนเอกสารสิทธิในที่ดินหรือเพิกถอนทะเบียนดังกล่าว แล้วแต่กรณี

๒) หากเป็นการออกเอกสารสิทธิในที่ดินที่บางส่วน (รูก้ำแนวเขตที่ดิน) ให้ดำเนินการ เช่นเดียวกับข้อที่ ๑ แต่จะเป็นการเพิกถอนบางส่วน ตามแนวเขตของวัดที่แท้จริง

๓) กรณีวัดที่ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ หรือเป็นที่หลวงหวงห้ามต่าง ๆ ซึ่งทางราชการของส่วนนั้น ๆ ออกเอกสารสิทธิทับที่ดินวัดร้าง ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานที่ดินจังหวัด หน่วยงานที่ออกเอกสารสิทธิทับที่ดินวัดร้าง ผู้ที่ทราบประวัติความเป็นมาของวัดร้าง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าคณะพระสังฆาธิการ ที่มีอำนาจปกครองในเขตที่ดินวัดร้างตั้งอยู่ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ทำหน้าที่เลขานุการ หากจะเพิ่มบุคคลใดหรือหน่วยงานใดร่วมประชุมก็ตาม แต่จะพิจารณาโดยสรุปมติที่ประชุมว่า หากดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างแล้ว ส่วนราชการที่ออกเอกสารสิทธิทับที่ดินวัดร้างจะยินยอมให้เพิกถอนเอกสารสิทธินั้นได้และให้ออกโฉนดที่ดินเป็นที่วัดร้างได้

๔) กรณีวัดที่ตั้งอยู่ในสถานที่ราชการ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ประสานสำนักศิลปากรพื้นที่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วมลงพื้นที่ตรวจสอบวัดร้าง ว่ามีความเก่าแก่มากน้อยเพียงไร เกิดก่อน พรบ. ของหน่วยราชการที่วัดร้างตั้งอยู่หรือไม่ โดยสรุปรวมกับรายงานการประชุมตามข้อที่ ๓

ในการนี้ กรณี ข้อที่ ๑ และข้อที่ ๒ หากสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ไม่สะดวกหรือไม่สามารถดำเนินการขอค้นหาหลักฐานเอกสารจากสถานที่ต่าง ๆ ได้ ให้มีหนังสือแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อขอเจ้าหน้าที่ร่วมดำเนินการต่อไป

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ...มติคณะกรรมการ พศป. โทร. ๐.๒๔๔๑.๔๑๓๑.....
ที่ พศป. ๑๐๒/๒๕๕๓..... วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓.....
เรื่อง การขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลางทั่วไป.....

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตามที่คณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ วันจันทร์ที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ พระธรรมวรเมธี กรรมการได้ปรารภเรื่องเกี่ยวกับการที่หน่วยงานราชการต่าง ๆ หรือบุคคล นิติบุคคล ขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลางทั่วประเทศ จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาอื่น ๆ ของหน่วยงานราชการต่าง ๆ หรือ บุคคล นิติบุคคล นั้น

ที่ประชุมมีมติ หากหน่วยงานราชการต่าง ๆ หรือ บุคคล นิติบุคคล จะขอข้อมูลเอกสารที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลางทั่วประเทศ จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณานุญาตก่อนทุกครั้ง แล้วจึงจะให้ข้อมูลเอกสารได้ตามสมควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุมัติตามมติคณะกรรมการ พศป.
๒. มอบให้สำนักงานศาสนสมบัติดำเนินการต่อไป

(นายสมชาย สุธาตรี)
เลขานุการคณะกรรมการ พศป.
ผู้อำนวยการศาสนสมบัติ
๒๙ ก.ค. ๒๕๕๓

บันทึกข้อความ

งานช่วยสำนักงาน	ดร. 4250	71
งานช่วยสำนักงาน	รอง ผอ.พศ.	
เลขที่ 51-6286	เลขที่ 72-2822	
วันที่ 20 ก.ย. 2566	วันที่ 20 ก.ย. 2566	

ส่วนราชการ สำนักงานศาสนาสมบัติ กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการ พศ. ที่ ๒๗/๒๕๖๖ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง การขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศ.) ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับที่ดินวัดร้าง และศาสนสมบัติกลางทั่วไป ที่ประชุมได้มีมติคณะกรรมการพศ. ที่ ๑๐๒/๒๕๕๓ หากหน่วยงานราชการต่างๆ หรือบุคคล นิติบุคคล จะขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลางทั่วประเทศ จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศ.) พิจารณานอญัตก่อนทุกครั้ง แล้วจึงจะให้ข้อมูลเอกสารได้ตามสมควรแก่กรณี

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานศาสนาสมบัติ เสนอว่า กรณีผู้ขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง เป็นผู้เช่าที่ดินดังกล่าว ซึ่งอยู่ในความดูแลของ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เช่าและเป็นแนวทางปฏิบัติแก่ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เห็นควรกำหนดแนวทางปฏิบัติ เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. กรณีผู้ขอข้อมูลและขอสำเนาเอกสารสิทธิที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง เป็นคู่สัญญา กับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ดำเนินการตามระเบียบ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ อัตราค่าธรรมเนียม ข. ข้อ ๕ ค่าคัดสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการเช่า หรือเอกสารอื่นๆ ฉบับละ ๓๐.๐๐ บาท (สามสิบบาทถ้วน)

๒. กรณีผู้ขอข้อมูลและขอสำเนาเอกสารสิทธิที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง มิได้เป็นคู่สัญญาเช่าสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ส่งเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้สั่งการให้นำเสนอคณะกรรมการ พศ. เพื่อโปรดพิจารณา เลขานุการ ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศ. ในการประชุม ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ เพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีมติ

๑. เห็นชอบ กรณีเฉพาะผู้เช่าที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง ขอคัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก) อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ดำเนินการคัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก) ให้แก่ผู้เช่า เพื่อประโยชน์การทำนิติกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเช่าที่ดิน

๒. ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. เห็นชอบ ตามมติคณะกรรมการ พศ. ข้างต้น

๒. มอบสำนักงานศาสนาสมบัติ ดำเนินการต่อไป

รอง ผอ.พศ.
เพื่อโปรดพิจารณา
๑. เห็นด้วย อนุมัติ พศ. ตามเสนอขอ
๒. มอบ ผอ. ดำเนินการตามมติข้อ ๒.

(นางสาวชุติญา แก้วมณี)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๒๐ ก.ย. ๒๕๖๖

(นายอินทพร จันอภัย)

รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒๐ ก.ย. ๒๕๖๖

(นางสาวเพ็ญประภา แผงไทย)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนาสมบัติ

เลขานุการคณะกรรมการ พศ.

๒๐ ก.ย. ๒๕๖๖

๒๐ ก.ย. ๒๕๖๖

๒๐ ก.ย. ๒๕๖๖

๒๐ ก.ย. ๒๕๖๖

๒๐ ก.ย. ๒๕๖๖

ที่ พศ ๐๐๐๕/๑๑๕๕๕

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตึงบศคลลยล อำนอพุทธมณคล
จ้งหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๖

เร่อง การขอข้อมูลเอกสารเกยวกับที่ตึนศาสนสมบัตึกลาง และวัดร้าง

เรยึน ผู้ว้รลการจ้งหวัดทุกจ้งหวัด

- ลึ่งที่ส่งม้ดว้ย ๑. สำนลมตึคณลกรรมการพึการณางบประมณศาสนสมบัตึกลางประจ้ง (พศป.) ในการประชุม
คร้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ เม่อวันทึ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มตึที่ ๑๐๒/๒๕๕๓ จ้งนวน ๑ ฉบับ
๒. สำนลมตึคณลกรรมการพึการณางบประมณศาสนสมบัตึกลางประจ้ง (พศป.) ในการประชุม
คร้งที่ ๑๙/๒๕๖๖ เม่อวันทึ ๒๙ ลึงหาคม ๒๕๖๖ มตึที่ ๒๒๗/๒๕๖๖ จ้งนวน ๑ ฉบับ

ดว้ยคณลกรรมการพึการณางบประมณศาสนสมบัตึกลางประจ้ง (พศป.) ในการประชุม
คร้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ เม่อวันทึ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มตึที่ ๑๐๒/๒๕๕๓ เร่อง การขอข้อมูลเอกสารเกยวกับ
ที่ตึนวัดร้างและศาสนสมบัตึกลางท้วไป ที่ประชุมได้ม้มตึหากลหน้วยงานรลการต้ง ๆ หรืบุคคล นึตึบุคคล
จะขอข้อมูลเอกสารเกยวกับที่ตึนวัดร้าง และศาสนสมบัตึกลางท้วประเทศ จากสำนังานพระพุทธศาสนา-
แห่งชาตึ ให้นำเสนอคณลกรรมการพึการณางบประมณศาสนสมบัตึกลางประจ้ง (พศป.) พึการณออนุญาต
ก่อนทุกคร้งแล้ว จึงจะให้ข้อมูลเอกสารได้ตามสมควรแก่กรณี (ลึ่งที่ส่งม้ดว้ย ๑) ในการประชุมคณลกรรมการ-
พึการณางบประมณศาสนสมบัตึกลางประจ้ง (พศป.) คร้งที่ ๑๙/๒๕๖๖ เม่อวันทึ ๒๙ ลึงหาคม ๒๕๖๖
ที่ประชุมได้พึการณเร่อง การขอข้อมูลเอกสารเกยวกับที่ตึนศาสนสมบัตึกลางและวัดร้าง แล้วม้มตึ
คณลกรรมการพึการณางบประมณศาสนสมบัตึกลางประจ้ง (พศป.) ที่ ๒๒๗/๒๕๖๖ เห็นชอบ กรณีเฉพาะ
ผู้เช้าที่ตึนศาสนสมบัตึกลาง และวัดร้าง ขอค้ดถ้ายสำเนาโณดที่ตึนหรืหน้งสือร้บรองการทำประโยชน้
(น.ส.๓, น.ส. ๓ ก) อนุญาตให้สำนังานพระพุทธศาสนาแห่งชาตึ และสำนังานพระพุทธศาสนาจ้งหวัด
ด้าเนึนการค้ดถ้ายสำเนาโณดที่ตึน หรืหน้งสือร้บรองการทำประโยชน้ (น.ส.๓, น.ส. ๓ ก) ให้แก่ผู้เช้า
เพ่อประโยชน้การทำนึตึกรรมต้ง ๆ เกยวกับการเช้าที่ตึน รลลลเยยตตามลึ่งที่ส่งม้ดว้ย ๒

สำนังานพระพุทธศาสนาแห่งชาตึพึการณแล้ว อนุญาตตามมตึคณลกรรมการพึการณางบ
ประมณศาสนสมบัตึกลางประจ้ง (พศป.) ในการประชุม คร้งที่ ๑๙/๒๕๖๖ เม่อวันทึ ๒๙ ลึงหาคม ๒๕๖๖
มตึที่ ๒๒๗/๒๕๖๖ เร่อง การขอข้อมูลเอกสารเกยวกับที่ตึนศาสนสมบัตึกลาง และวัดร้าง ดังกล้าว

ในการนึ้ เพ่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรยึบร้อยตามมตึคณลกรรมการพึการณางบ
ประมณศาสนสมบัตึกลางประจ้ง (พศป.) อาคัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙
แห่งพระรลชบัญญัติระเบียบรลการรลแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพ่มเตม และมาตรา ๒๓ (๑)

แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงขอมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในการดำเนินการคัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส. ๓ ก) ให้แก่ผู้เช่า ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัด เห็นสมควรมอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน นั้น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่ขัดข้อง และให้ปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงาน-พระพุทธศาสนาแห่งชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอินทร จันเี่ยม)

รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

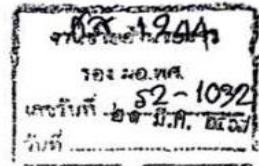
สำนักงานศาสนสมบัติ

โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๘๓

โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๘๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานศาสนสมบัติ กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการ พศป. โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๗๙
ที่ มติคณะกรรมการ พศป. ที่ ๓๕/๒๕๖๗ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗
เรื่อง เทศบาลตำบลอุโมงค์ จังหวัดลำพูน ขอข้อมูลที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานศาสนสมบัติ รายงานว่า จังหวัดลำพูน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลพ ๐๐๓๕/๑๐๒๖๑ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ แจ้งว่า สำนักงานเทศบาลตำบลอุโมงค์ มีความประสงค์ขอคัดสำเนาโฉนดที่ดิน เอกสารการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เอกสารเกี่ยวกับผู้อยู่อาศัย หรือผู้เช่าที่ดินวัดร้างที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เพื่อนำไปประกอบการจัดทำแผนที่ภาษี ทะเบียนทรัพย์สินและเป็นฐานข้อมูลในการประเมินภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลตำบลอุโมงค์ แต่เนื่องจากเทศบาลตำบลอุโมงค์ไม่ได้เป็นผู้เช่าหรือคู่สัญญา กับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและจังหวัดลำพูนแต่อย่างใด

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มติคณะกรรมการ พศป. ที่ ๑๐๒/๒๕๕๓ เรื่อง การขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลางทั่วไป หากหน่วยงานราชการต่างๆ หรือบุคคล นิติบุคคลขอข้อมูลเอกสารที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลางทั่วประเทศ จากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณานุญาตก่อนทุกครั้ง

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๖ มติคณะกรรมการ พศป. ที่ ๒๒๗/๒๕๖๖ เรื่อง การขอข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง เห็นชอบ กรณีเฉพาะผู้เช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง ขอคัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก) อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ดำเนินการคัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก) ให้แก่ผู้เช่า เพื่อประโยชน์ การทำนิติกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเช่าที่ดิน

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้สั่งการให้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. เพื่อโปรดพิจารณา

เลขานุการ ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗ เพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีมติ

๑. อนุญาต ให้เทศบาลตำบลอุโมงค์ คัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก) ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง ที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลในการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลตำบลอุโมงค์ เท่านั้น

/ที่ประชุม...

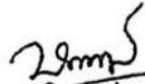
๒. อนุญาต ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
ดำเนินการคัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓, น.ส.๓ ก) ที่ดินศาสนสมบัติกลาง-
และวัดร้าง ให้แก่หน่วยงานของรัฐ เฉพาะเพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลในการประเมินภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง เท่านั้น

๓. ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. เห็นชอบ ตามมติคณะกรรมการ พศป. ข้างต้น

๒. มอบสำนักงานศาสนสมบัติ ดำเนินการต่อไป

(นางปฐิณัฐ ปิ่นแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

เลขานุการคณะกรรมการ พศป.

๑. เห็นชอบ ข้อ ๑.

๒. เห็นชอบ ข้อ ๒. อำนาจการ ข้อ ๒.

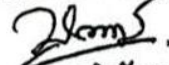
(นางสาวสุตติญา แก้วมณี)

รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒๒ มี.ค. ๒๕๖๗

มอบ..... ก. น.ค.๑/.....ดำเนินการ

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

๒๒ มี.ค. ๒๕๖๗

ที่ พศ ๐๐๐๖/๗๒๖

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การขอข้อมูลที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนามติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)

ในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗ มติที่ ๓๙/๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้รับแจ้งจากจังหวัดลำพูน ความว่า สำนักงานเทศบาลตำบลอุโมงค์ มีความประสงค์ขอคัดสำเนาโฉนดที่ดิน เอกสารการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เอกสารเกี่ยวกับผู้อยู่อาศัยหรือผู้เช่าที่ดินวัดร้าง ที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เพื่อนำไปประกอบการจัดทำแผนที่ภาษี ทะเบียนทรัพย์สินและเป็นฐานข้อมูลในการประเมินภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลตำบลอุโมงค์ ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติที่ ๓๙/๒๕๖๗ ดังนี้

๑. อนุญาตให้เทศบาลตำบลอุโมงค์ คัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ,น.ส.๓ ก) ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง ที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลในการประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลตำบลอุโมงค์ เท่านั้น

๒. อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ดำเนินการคัดถ่ายสำเนาโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ,น.ส.๓ ก) ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง ให้แก่หน่วยงานของรัฐ เฉพาะเพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลในการประเมินภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง เท่านั้น

ในการนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอแจ้งเวียนมติดังกล่าวให้จังหวัดทราบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและขอให้จังหวัดดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๑๔๗๔/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

รายละเอียดประกอบการขอขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้างตรวจสอบ

๑. ระบุชื่อวัดร้างที่ตรวจพบ พร้อมทั้งตั้ง หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ๒. ใส่เลขที่ระวางที่ดิน ถ้ามีปรากฏในระวาง
 ๓. ระบุอาณาเขตของที่ดินวัดร้าง ทิศเหนือ, ทิศใต้, ทิศตะวันออก, ทิศตะวันตก จดที่ใด
 ๔. ใส่เครื่องหมาย/ใน (...) รายการที่ส่งเอกสารมาประกอบการพิจารณาขออนุมัติขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้างตรวจสอบ
- รูปถ่าย เป็นรูปถ่ายในพื้นที่จริง ที่แสดงว่ามีร่องรอย ซากอิฐ หิน ปูนเก่า ที่เกี่ยวข้องกับวัดร้างที่ขอขึ้นทะเบียน
 - แผนผังแสดงที่ตั้งของวัดร้าง ในลักษณะประมาณการและแจ้งด้วยว่าอยู่ใกล้กับสถานที่ใด
 - บันทึกพยานบุคคล จากผู้เฒ่า ผู้แก่ ที่น่านับถือ, ผู้ใหญ่บ้าน, กำนันท้องถิ่น, นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือนายกเทศมนตรี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในสถานที่ใกล้เคียงกับวัดร้างนั้น และรับรองโดยนายอำเภอ
 - ถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ให้ถ้อยคำพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องด้วยลายมือเจ้าของเอกสาร หากเขียนไม่ได้ให้พิมพ์ลายนิ้วมือด้วยหมึกสีน้ำเงิน
 - ภาพถ่ายระวางแผนที่บริเวณที่ดินที่วัดร้างนั้นตั้งอยู่
 - สำเนาเอกสารที่ดินของวัดร้าง (ถ้ามี) หากไม่มีขอให้เจ้าของที่ดินที่ติดกับวัดร้างนั้นยืนยันอาณาเขตที่ดินครอบครองโดยชัดเจน พร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชน และทะเบียนบ้านและรับรองสำเนาด้วย
 - กรณีมีเอกสารสิทธิที่ดินวัดร้าง (ส.ค.๑, น.ส.๓, น.ส.๓ ก. หรือโฉนด) ให้ส่งสำเนาเอกสารพร้อมรับรองสำเนา
 - หากที่ดินวัดร้างอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติให้ระบุรายละเอียด
 - หากเอกชนหรือส่วนราชการออกเอกสารสิทธิที่ดินทับที่ดินวัดร้าง โปรดแจ้งพร้อมถ่ายสำเนาเอกสารแนบ
 - บันทึกความคิดเห็นของเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองตามลำดับจนถึงเจ้าคณะจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัด
- หลักฐานอื่น ๆ เช่น ทะเบียนศาสนสมบัติวัด, บัญชีสำรวจที่ดินวัด โดยให้พระสังฆาธิการต้นสังกัดรับรอง

บันทึกการตรวจสอบที่ดินและขอขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้างตรวจสอบ

๑. ชื่อวัดร้างที่ขอขึ้นทะเบียน

.....

ตั้งอยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

๒. ตรวจสอบบระวางที่ดิน ระบุเป็น..... เนื้อที่โดยประมาณ.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

๓. อาณาเขตที่ดินวัดร้าง

ทิศเหนือ.....

ทิศใต้.....

ทิศตะวันออก.....

ทิศตะวันตก.....

๔. เอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้างใส่เครื่องหมาย / ใน (...) รายการที่ส่งเอกสาร
เพื่อขอพิจารณาอนุมัติขึ้นทะเบียนที่ดินวัดร้างตรวจสอบ

พยานวัตถุ (...) รูปถ่ายที่แสดงว่าเป็นวัดร้าง เช่น ซากอุโบสถ เจดีย์ ฯ

(...) แบบแผนผังแสดงที่ตั้งวัดร้าง

พยานบุคคล (...) บันทึกคำบอกเล่า พร้อมสำเนาเอกสารบัตรประจำตัว หรือ
สำเนาทะเบียนบ้านผู้ให้ถ้อยคำ

(...) ความเห็นเจ้าคณะพระสังฆาธิการผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับชั้น

ตั้งแต่เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ และเจ้าคณะจังหวัด

(...) ความเห็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายอำเภอท้องที่ ผู้ว่าราชการจังหวัด

พยานเอกสาร (...) ภาพถ่ายระวางแผนที่ จากสำนักงานที่ดินที่วัดร้างนั้นตั้งอยู่

(...) การได้มาของกรรมสิทธิ์ที่ดิน

(ส.ค.๑, น.ส.๓, น.ส.๓ ก., โฉนดที่ดิน)

(...) เอกสารที่ดินข้างเคียงที่ดินวัดร้างนั้นตั้งอยู่ หากไม่มีเอกสารข้างเคียง ให้บันทึกถ้อยคำผู้ที่มีที่ดินติดกับวัดร้างและยืนยันว่า ที่ดินที่ติดกับผู้ให้ถ้อยคำเป็นที่ดินของวัดร้างจริง พร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชน, สำเนาทะเบียนบ้านและรับรองสำเนาถูกต้องด้วย

(...) กรณีวัดร้างตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ หรือเป็นที่หลวงหวงห้ามต่าง ๆ ซึ่งทางราชการของส่วนนั้น ๆ ออกเอกสารสิทธิทับที่ดินวัดร้าง ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานที่ดินจังหวัด หน่วยงานที่ออกเอกสารสิทธิทับที่ดินวัดร้าง ผู้ที่ทราบประวัติความเป็นมาของวัดร้าง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าคณะพระสังฆาธิการที่มีอำนาจปกครองในเขตที่ดินวัดร้างตั้งอยู่ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ทำหน้าที่เลขานุการ หากจะเพิ่มบุคคลใดหรือหน่วยงานใดร่วมประชุมก็ตามแต่จะพิจารณาโดยสรุปมติที่ประชุมว่า หากดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างแล้ว ส่วนราชการที่ออกเอกสารสิทธิทับที่ดินวัดร้างจะยินยอมให้เพิกถอนเอกสารสิทธินั้นได้ และให้ออกโฉนดที่ดินเป็นที่ยึดได้

(...) ประสานสำนักศิลปากรพื้นที่ร่วมลงพื้นที่พิสูจน์หลักฐานกรณีวัดร้างตกสำรวจตั้งอยู่ในสถานที่ราชการ เช่น อุทยานแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ หรือหน่วยราชการอื่น ๆ

หมายเหตุ รายละเอียดที่ดินแปลงละ ๑ ฉบับ ยกเว้นเอกสารสิทธิที่ดินข้างเคียงมากกว่า ๑ ฉบับ กรณีมีผู้ที่มีที่ดินติดกับวัดร้างหลายราย

ความเห็นเจ้าคณะตำบล

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

เจ้าคณะตำบล.....

ความเห็นเจ้าคณะอำเภอ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

เจ้าคณะอำเภอ.....

ความเห็นเจ้าคณะจังหวัด

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

เจ้าคณะจังหวัด.....

ความเห็นของผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายก อบต./นายกเทศมนตรี

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ความเห็นของนายอำเภอ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ส่วนที่ ๓
การกันเขตจัดประโยชน์

การกันเขตจัดประโยชน์

วัด เป็นสถานที่พำนักของพระภิกษุสงฆ์ สามเณรและนักบวช เป็นที่ประกอบกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและเป็นส่วนหนึ่งของการสืบทอดพระพุทธศาสนา มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มีเจ้าอาวาสเป็นผู้ปกครองดูแลตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ. ๑๒๑

วัด มีองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น อุโบสถ วิหาร เจดีย์ กุฏิ ศาลาการเปรียญ ศาลาบำเพ็ญกุศล เมรุ และที่ดินของวัด ในที่นี้จะกล่าวเพียงเรื่องที่ดินของวัดเท่านั้นเพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการกันเขตจัดประโยชน์ สำหรับการกันเขตจัดประโยชน์ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการอยู่เป็น การดำเนินการในที่ดินเฉพาะแปลงที่ตั้งวัดเท่านั้น วัตถุประสงค์เพื่อให้การใช้ที่ดินของวัดเกิดประโยชน์ อย่างแท้จริงและไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายซึ่งอาจเป็นผลกระทบกับความสง่างามของวัด มหาเถรสมาคมพิจารณาแล้วได้สั่งการให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการกันเขตจัดประโยชน์ตามกรอบที่กำหนดเฉพาะแปลงที่ตั้งวัด และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบให้กองพุทธศาสนสถาน โดยให้ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง เป็นผู้รวบรวมข้อมูลเอกสารและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของรายละเอียดตามที่กำหนดก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เมื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วน แล้วจะนำเสนอสำนักงานศาสนสมบัติ ซึ่งทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอเรื่องให้คณะกรรมการมหาเถรสมาคมพิจารณาความเหมาะสมและมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการ สำนักงานศาสนสมบัติจะรวบรวมรายละเอียดทั้งหมดเสนอจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าต่อไป

ในการนี้กองพุทธศาสนสถาน โดยฝ่ายออกแบบและก่อสร้างจึงได้จัดทำคู่มือการกันเขตจัดประโยชน์ โดยยึดกรอบตามที่มหาเถรสมาคมสั่งการ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการกันเขตจัดประโยชน์ให้สำเร็จลุล่วงตามความประสงค์ต่อไป

ปัจจัยที่ต้องกันเขตจัดประโยชน์

ความเจริญทางด้านกายภาพของสังคมปัจจุบันเติบโตอย่างมากมาย ในการเจริญเติบโตทางด้านกายภาพนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ยกตัวอย่างเช่น ทำเลของสถานที่พักอาศัย ทำเลของสถานที่ประกอบธุรกิจ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีการใช้ที่ดินของวัดเพื่อเป็นสถานที่พักอาศัย เป็นสถานที่ประกอบธุรกิจ ซึ่งขัดกับความเชื่อโบราณที่กล่าวว่าไม่ควรบุกรุกที่ดินของวัด ไม่ควรกระทำการใด ๆ ในที่ดินของวัด แต่ปัจจุบันนี้มีการก่อสร้างบ้านพักอาศัยในที่ดินของวัด มีการก่อสร้างสถานที่ประกอบธุรกิจในที่ดินของวัด มหาเถรสมาคมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้เล็งเห็นปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าวจึงได้กำหนดกรอบเป็นแนวทางในการจัดการเนื่องจากปัจจุบันได้มีการกันที่ดินของวัดเป็นที่จัดประโยชน์และกระทำในลักษณะวัดดำเนินการเอง บางครั้งอาจจะเสียเปรียบผู้ประกอบการ การดำเนินการให้เช่าเพื่อก่อสร้างบ้านพักอาศัยหรืออาคารพาณิชย์ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๒ (๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ นั้น จะกระทำได้อีกต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบและได้รับความเห็นชอบจากมหาเถรสมาคมแล้วเท่านั้น ซึ่งในเรื่องนี้ยังมีวัดอีกเป็นจำนวนมากที่ทำการให้เช่าที่ดินดังกล่าว จัดประโยชน์โดยไม่ทำการขอกันเขตอย่างถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียในแง่การใช้ที่ดิน อาจเป็นจากหลายสาเหตุคือ

๑. ไม่เข้าใจหลักการใช้ที่ดิน
๒. ไม่เข้าใจวิธีดำเนินการขอกันเขต
๓. อื่น ๆ

หลักเกณฑ์การขอกันเขตจัดประโยชน์

ในการกันเขตจัดประโยชน์ดังกล่าว วัดและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติตลอดจนมหาเถรสมาคมมีหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาเพื่อให้การกันเขตเป็นไปในแนวทางเดียวกันไม่มีความขัดแย้งและถูกต้องตามหลักการ โดยในเบื้องต้นจะต้องจัดทำแผนผังแสดงอาคารเสนาสนะและพื้นที่กันเขตจัดประโยชน์ที่ดินที่ตั้งวัด อาจแบ่งเป็นเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส เขตสาธารณะสงเคราะห์ โดยกำหนดที่ตั้งเสนาสนะต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามมาตราส่วน แสดงเขตที่ต้องการ กันเป็นเขตจัดประโยชน์อย่างชัดเจนในผังเดียวกันนี้ ถ้าจะให้ถูกต้องตามหลักการควรมอบให้ช่างที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้ที่ดินเกี่ยวกับวัด เป็นผู้จัดทำแผนผังโดยมีหลักการและจุดประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้การใช้ที่ดินของวัดจัดประโยชน์เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ทำลายหรือบดบังทัศนียภาพของวัด
๒. เพื่อให้การใช้ที่ดินของวัดจัดประโยชน์ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้ที่ดินของสำนักผังเมืองและกฎหมายอื่น ๆ

๓. เพื่อป้องกันการจัดประโยชน์ในที่ดินของวัด ที่ขัดกับแนวทางพัฒนาวัด ป้องกันการบุกรุกที่ดินของวัดและการหาแสวงผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ จากบุคคลภายนอกและผู้มีอิทธิพล

องค์ประกอบในการกำหนดวางผังกันเขตที่ดินของวัดเพื่อจัดประโยชน์

๑. จะต้องห่างจากอาคารหรือสิ่งก่อสร้างของวัดไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร
๒. จะต้องไม่ทำลายคุณค่าทางศิลปะและสถาปัตยกรรมของวัด
๓. จะต้องไม่บังหน้าวัดเกินกว่า ๕๐%

ข้อกำหนดประกอบผังกันเขตจัดประโยชน์สำหรับอาคารที่จะก่อสร้างในเขตที่จัดประโยชน์ของวัด

๑. อาคารจะต้องไม่สูงเกิน ๑๐ เมตร
๒. อาคารจะต้องใช้ประตูหน้าต่างที่มีดัดในส่วนที่ติดกับวัด
๓. จะต้องประกอบธุรกิจที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี
๔. จะต้องประกอบธุรกิจที่ไม่รบกวนความสงบของพระสงฆ์

ขั้นตอนการขอกันเขตจัดประโยชน์

๑. วัดทำหนังสือขอความเห็นชอบตามลำดับชั้น (อาจมีหนังสือผู้ขอใช้ที่ดินประกอบด้วย)

- เจ้าคณะตำบล
- เจ้าคณะอำเภอ
- นายอำเภอ
- เจ้าคณะจังหวัด
- ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
- ผู้ว่าราชการจังหวัด

๒. วัดทำหนังสือถึงสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด โดยแนบหลักฐาน

- หนังสือแจ้งวัตถุประสงค์ขอกันเขตจัดประโยชน์ผ่านความเห็นชอบเจ้าคณะปกครองสงฆ์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองตามลำดับชั้น
- สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน
- ราคาประเมินที่ดิน
- แผนผังแสดงอาคารเสนาสนะและพื้นที่กันเขตจัดประโยชน์ที่ดินที่ตั้งวัดให้ถูกต้องชัดเจนตามมาตราส่วน

- แผนผังรายละเอียดพร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล (CD) บันทึกรายละเอียดอาคารเสนาสนะของวัดทั้งหมด โดยแยกอาคารแต่ละอาคารและพื้นที่ที่ขอกันเขตจัดประโยชน์
- สำเนาเอกสารวัดผู้ให้เช่า
- สำเนาเอกสารผู้ขอเช่า
- แบบแปลนการก่อสร้าง (ถ้ามี)

๓. จังหวัด

- ทำหนังสือถึงสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเสนอผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด)

๔. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

- กองพุทธศาสนสถาน โดยฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง ตรวจสอบเอกสารหลักฐานข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ
- ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง ลงพื้นที่ตรวจสอบสถานที่ที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ให้ถูกต้องตรงกับเอกสารหลักฐานข้อเท็จจริง
- ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง สรุปรายละเอียดที่ได้รับจากการสำรวจสถานที่จริงเสนอสำนักงานศาสนสมบัติ เพื่อตรวจสอบรายละเอียดคำนวณค่าเช่าและรายละเอียดการเช่า
- สำนักงานศาสนสมบัติ สรุปรายละเอียดพร้อมคำนวณค่าเช่า และรายละเอียดการเช่า เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณา
- ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง ประชุมร่วมกับคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อชี้แจงรายละเอียดประกอบการพิจารณา
- คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณา

๕. สำนักงานศาสนสมบัติ เสนอสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม เพื่อนำเสนอมหาเถรสมาคม พิจารณาความเหมาะสม

- มหาเถรสมาคมพิจารณาความเหมาะสม

๖. เมื่อมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบแล้ว

- ขั้นตอนต่อไปสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะมีหนังสือแจ้งไปยังจังหวัด
- จังหวัดจะแจ้งเรื่องให้วัดทราบเพื่อดำเนินการขั้นตอนต่อไป

๗. วัด

- เมื่อได้รับแจ้งเรื่องแล้วก็ดำเนินการเรื่องเช่าตามกระบวนการต่อไป

ขั้นตอนการให้บริการเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์

๑. เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้รับเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์ตามที่จังหวัดแจ้งมา กองพุทธศาสนสถาน โดยฝ่ายออกแบบและก่อสร้างจะเป็นผู้รวบรวมเอกสารหลักฐานข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ

๒. เมื่อรวบรวมเรื่องเรียบร้อยแล้วฝ่ายออกแบบและก่อสร้างจะตรวจสอบรายละเอียดในเบื้องต้น

๓. เมื่อตรวจสอบรายละเอียดในเบื้องต้นแล้ว ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง ลงพื้นที่ตรวจสอบสถานที่ที่จะขอกันเขตจัดประโยชน์ เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดประกอบเรื่องที่ยังไม่ครบถ้วนให้เรียบร้อย ให้ข้อมูลเอกสารถูกต้องตามข้อเท็จจริง

๔. จะต้องตรวจสอบรายละเอียดเรื่องแผนผังประกอบการขอกันเขตจัดประโยชน์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบสถานที่ที่จะขอกันเขตจัดประโยชน์ และคำนวณพื้นที่พร้อมทั้งกำหนดเขตให้ชัดเจนถูกต้องตรงตามรายละเอียดขอกันเขตจัดประโยชน์ในแผนผังประกอบ

๕. รวบรวมเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์ที่ต้องครบถ้วนตามข้อกำหนด เสนอสำนักงานศาสนสมบัติ ซึ่งทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)

๖. เมื่อสำนักงานศาสนสมบัติ ได้รับเรื่องการขอกันเขตจัดประโยชน์ที่ต้องครบถ้วนจากฝ่ายออกแบบและก่อสร้างแล้วจะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอเรื่องให้คณะกรรมการมหาเถรสมาคมพิจารณาความเหมาะสมต่อไป

๗. เมื่อคณะกรรมการมหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการแล้ว สำนักงานศาสนสมบัติจะรวบรวมรายละเอียดทั้งหมดโดยดำเนินการตามขั้นตอนเสนอจังหวัดเพื่อแจ้งให้วัดที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ดำเนินการเรื่องการเช่าต่อไป

หมายเหตุ ระยะเวลาในการดำเนินการจะต้องเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น เอกสารประกอบรายละเอียดการขอกันเขตจัดประโยชน์ การประชุมของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) การประชุมของมหาเถรสมาคม ดังนั้นจึงไม่สามารถกำหนดระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจนได้

ปัญหาของวัดที่ดำเนินการจัดประโยชน์ก่อนกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) มีผลบังคับใช้

ตามที่ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง กองพุทธศาสนสถาน ได้ไปตรวจสอบสถานที่ที่วัดเสนอเรื่องขอขึ้นเขตจัดประโยชน์พบว่า มีวัดอีกเป็นจำนวนมากที่ให้เอกชน โรงเรียน หน่วยงานราชการเช่าที่ดินเพื่อจัดประโยชน์ก่อนที่กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ทำให้เกิดปัญหามากมาย อาทิเช่น

๑. การใช้พื้นที่ไม่เป็นระเบียบ กล่าวคือ มีการปลูกสร้างอาคารรุกล้ำพื้นที่ของวัด รวมทั้งมีการก่อสร้างอาคารบดบังทัศนียภาพของวัด

๒. วัดขาดผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับเนื่องจากวัดไม่ได้ทำสัญญาเช่ากับผู้ที่ใช้ที่ดินของวัดให้ถูกต้อง

การแก้ปัญหา

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เมื่อราวเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายณพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์) ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณาการแก้ปัญหาที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้วัดที่มีโรงเรียน หน่วยงานราชการ และเอกชนที่ปลูกสร้างอาคารในที่ดินที่ตั้งของวัด ก่อนที่กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ แจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อดำเนินการเรื่องขอขึ้นเขตจัดประโยชน์ให้ถูกต้องต่อไป

ผลที่ได้รับจากการขึ้นเขตจัดประโยชน์

๑. วัดให้เช่าที่ดินของวัดในการจัดประโยชน์อย่างเหมาะสม ไม่ทำลายหรือบดบังทัศนียภาพของวัด

๒. การใช้ที่ดินของวัดเพื่อจัดประโยชน์สอดคล้องกับข้อกำหนดการใช้ที่ดินของสำนักผังเมือง และกฎหมายอื่น ๆ

๓. การจัดประโยชน์ในที่ดินของวัดไม่ขัดกับแนวทางพัฒนาวัด

๔. ไม่มีการบุกรุกที่ดินของวัดและการหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ จากบุคคลภายนอก ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตำแหน่งเจ้าอาวาสเพราะทุกขั้นตอนดำเนินการตามกรอบของราชการ กฎกระทรวงและมติมหาเถรสมาคม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.

ที่ ๔๖/๒๕๕๒

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การกันเขตจัดประโยชน์วัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ก่อนบังคับใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ด้วยรองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายณพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์) ได้แจ้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ความว่า จากการที่กองพุทธศาสนสถาน ได้ออกตรวจสอบพื้นที่ พบว่ามีวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ซึ่งได้ดำเนินการจัดประโยชน์ก่อนที่ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ โดยพบปัญหาดังนี้ คือ

๑. การใช้พื้นที่ไม่เป็นระเบียบ อาทิ เช่น มีการปลูกสร้างอาคารรุกล้ำพื้นที่ของวัด รวมทั้ง มีการก่อสร้างอาคารบดบังทัศนียภาพของวัด

๒. วัดขาดผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับ เนื่องจากผู้ใช้พื้นที่ในที่ดินของวัดมิได้มีการจัดทำ สัญญาเช่าให้ถูกต้อง

จึงเสนอที่ประชุมคณะกรรมการ พศป. ในวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

เลขานุการฯ ได้นำเสนอกรรมการ พศป. ในวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้วัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาที่มีโรงเรียน หน่วยราชการ และเอกชนปลูกสร้างอาคารในที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งวัด ก่อนที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีผลบังคับใช้ดำเนินการแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อขออนุมัติกันเขตจัดประโยชน์ให้ถูกต้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. อนุมัติตามมติคณะกรรมการ พศป.

๒. มอบให้กองพุทธศาสนสถานดำเนินการต่อไป

(นายพิพัฒน์ บุญคุ้มอยู่)

หัวหน้าฝ่ายจัดการศาสนสมบัติส่วนภูมิภาค

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ พศป.

รกร.ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ตัวอย่างแบบฟอร์มการขออนุญาตกันเขตจัดประโยชน์

เรื่อง การกันเขตจัดประโยชน์

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. เอกสารสิทธิที่ดิน	จำนวน ๑ ชุด
๒. แผนผังแสดงอาคารเสนาสนะและพื้นที่กันเขตจัดประโยชน์ที่ดินที่ตั้งวัด	จำนวน ๓ ฉบับ
๓. รูปแบบการก่อสร้าง (ถ้ามี)	จำนวน ๑ ชุด
๔. แผนผังรายละเอียดแสดงอาคารเสนาสนะ แยกเป็นแต่ละอาคาร และพื้นที่กันเขตจัด ประโยชน์	จำนวน ๑ ชุด
๕. แผ่นบันทึกข้อมูล (CD เพาเวอร์พอยต์)	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยวัด..... ตั้งอยู่บ้าน.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....ชื่อ/ฉายาเจ้าอาวาส.....ตำแหน่ง

ทางปกครองคณะสงฆ์เป็น.....วัตถุประสงค์ในการขอกันเขตจัดประโยชน์

.....

.....

.....

รายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินในการกันเขตจัดประโยชน์

จำนวนที่ดินที่ตั้งวัดทั้งหมด จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

จำนวนที่ดินที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ จำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

จึงเจริญพรมาเพื่อแจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ขอเจริญพร

ลงชื่อ.....

(.....)

เจ้าอาวาส

ความเห็นเจ้าคณะตำบล.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นเจ้าคณะอำเภอ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นเจ้าคณะจังหวัด.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นนายอำเภอ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ความเห็นผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ลงชื่อ.....

(.....)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป. โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๒๙

ที่ พศป. ๒๔๐/๒๕๕๙ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง การดำเนินการกันเขตที่ดินจัดประโยชน์และการจัดทำสัญญาเช่าหน่วยงานราชการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๙ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับวัดขอกันเขตจัดประโยชน์ในที่ดินที่ตั้งวัดเป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จากการพิจารณาการขอกันเขตจัดประโยชน์ในที่ดินที่ตั้งวัดตามแผนผังที่เสนอ จะเห็นว่ามีอาคารและสิ่งปลูกสร้างของหน่วยราชการปลูกอยู่ รวมทั้งเอกชนปลูกสร้างบ้านพักอาศัยร่วมอยู่ด้วยในที่ดินที่ตั้งวัดมาก่อนเสนอให้กันเขตจัดประโยชน์ และบางครั้งเรื่องอยู่ระหว่างการดำเนินการขอกันเขตจัดประโยชน์ส่วนราชการบางแห่งได้ลงมือปลูกสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ก่อนได้รับอนุมัติให้กันเขตจัดประโยชน์ถ้าคำนึงถึงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายการที่ส่วนราชการลงมือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ก่อนได้รับอนุมัติอาจจะเกิดปัญหาด้านงบประมาณและการตรวจสอบของหน่วยราชการ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาภายหลังต่อเนื่องเกี่ยวกับการจัดทำสัญญาเช่าได้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวเห็นควรให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรีบดำเนินการกันเขตจัดประโยชน์รวมทั้งการจัดทำสัญญาเช่าในคราวเดียวกันเพื่อให้มีความรวดเร็วไม่ล่าช้าและเป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

ที่ประชุมมีมติ

๑. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ทำหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้หน่วยราชการต่างๆ ทราบว่าหน่วยงานใดที่จะปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ในที่ดินที่ตั้งวัดที่ยังไม่ได้ขอกันเขตจัดประโยชน์ หรือยังมิได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคมให้กันเขตจัดประโยชน์ให้ระับเรื่องการก่อสร้างไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับอนุมัติให้กันเขตจัดประโยชน์ แล้วจึงดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าและลงมือปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ได้ตามแผนผังที่ให้กันเขตจัดประโยชน์

๒. ในการดำเนินการขอกันเขตจัดประโยชน์ในที่ดินที่ตั้งวัด เพื่อให้การกันเขตจัดประโยชน์ และการจัดทำสัญญาเช่าของหน่วยราชการมีความรวดเร็วไม่ล่าช้า ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้กองพุทธศาสนสถานดำเนินการกำหนดเนื้อที่การกันเขตจัดประโยชน์ของหน่วยราชการ และให้สำนักงานศาสนสมบัติ ดำเนินการพิจารณาหลักเกณฑ์การเช่าของหน่วยราชการนั้น ตามที่กองพุทธศาสนสถานกำหนดเนื้อที่แล้ว และนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาในเรื่องเดียวกันเพื่อนำเสนอมหาเถรสมาคมต่อไป

๓. ให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรด

๑. ทราบตามมติคณะกรรมการ พศป. ข้างต้น

๒. มอบสำนักงานศาสนสมบัติ และกองพุทธศาสนสถานดำเนินการต่อไป

(นายอินทพร จั่นเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

เลขานุการคณะกรรมการ พศป.

ที่ พศ ๐๐๐๗/๓๒๒๑

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง หน่วยงานของรัฐจัดสรรงบประมาณและดำเนินการปรับปรุงอาคารหรือก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ
ในที่ดินที่ตั้งวัด เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแลใช้ประโยชน์ ไม่ต้องกันเขตจัดระเบียบ
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

ด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้รับเรื่องการกันเขตจัดระเบียบที่ดินที่ตั้งวัด กรณีที่
ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ตั้งวัดอยู่แล้ว และที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ตั้งวัด โดยมีความประสงค์
ที่จะเช่าที่ดินที่ตั้งวัดและจัดทำสัญญาเช่าให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ซึ่งเจ้าหน้าที่กองพุทธศาสนสถาน ได้ลงพื้นที่
ตรวจสอบพื้นที่กันเขตจัดระเบียบที่ดินที่ตั้งวัดให้ส่วนราชการเข้ามาเป็นลำดับ และมีบางเรื่องที่ยังจังหวัดส่งให้
ดำเนินการกันเขตจัดระเบียบ เมื่อได้ตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงการใช้ที่ดินที่ตั้งวัดแล้วพบว่า
ส่วนราชการไม่ได้ใช้ประโยชน์ในอาคารสิ่งปลูกสร้างแต่อย่างใด เป็นเพียงแต่ส่วนราชการจัดสรรงบประมาณ
และดำเนินการปรับปรุงอาคารหรือก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างจนแล้วเสร็จ โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือแสวงหา
ประโยชน์ในอาคารสิ่งปลูกสร้าง และส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแลใช้ประโยชน์ ซึ่งกรณีดังกล่าวไม่ต้องด้วย ข้อ ๔
ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอเรียนว่า ได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว เห็นว่า
โดยหลักแล้วหากส่วนราชการจะดำเนินการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ โดยส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นๆ
ยังคงใช้ประโยชน์ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามภารกิจของหน่วยงาน ถือว่าเป็นการใช้ศาสนสมบัติของวัด (ที่วัด)
เพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการโดยตรง ต้องดำเนินการกันเขตจัดระเบียบตาม ข้อ ๔ ของกฎกระทรวงการดูแล
รักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่การสร้างหรือบูรณะสิ่งที่เป็นศาสนาสถาปัตยกรรมโดยตรงสำหรับวัด
เช่น โบสถ์ วิหาร กุฏิ เจดีย์ ฌาปนสถาน เป็นต้น และยกให้เป็นศาสนสมบัติของวัดแล้ว กรณีดังกล่าวไม่ถือว่าเป็น
เป็นการใช้ที่วัดเพื่อจัดระเบียบ ไม่ต้องด้วย ข้อ ๔ ของกฎกระทรวงฯ ซึ่งไม่ต้องกันเขตจัดระเบียบ ดังนั้น
การที่จังหวัดส่งเรื่องให้ดำเนินการกันเขตจัดระเบียบที่ดินที่ตั้งวัด เมื่อได้ตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริง
การใช้ที่ดินที่ตั้งวัดแล้วพบว่าส่วนราชการไม่ได้ใช้ประโยชน์ในอาคารสิ่งปลูกสร้างเป็นแต่เพียงส่วนราชการ
จัดสรรงบประมาณและดำเนินการปรับปรุงอาคารหรือก่อสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ จนแล้วเสร็จ โดยไม่ได้
ใช้ประโยชน์หรือแสวงหาประโยชน์ในอาคารสิ่งปลูกสร้างแต่อย่างใด และส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแล
ใช้ประโยชน์ จึงเป็นการสร้างหรือบูรณะสิ่งที่เป็นศาสนาสถาปัตยกรรมโดยตรงสำหรับวัดและเพื่อประโยชน์ของวัดโดยตรง
ไม่ถือว่าเป็นการใช้ที่วัดเพื่อการจัดระเบียบไม่ต้องด้วย ข้อ ๔ ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการ
ศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาส ตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อความเข้าใจตรงกันการสร้างหรือบูรณะสิ่งที่เป็นศาสนาสถาปัตยกรรมโดยตรงสำหรับวัด

นอกจาก โบสถ์ วิหาร กุฏิ เจดีย์ ฌาปนสถาน แล้วยังรวมถึงสิ่งก่อสร้างอื่นๆ เช่น เชื้อนกมันดลิ่งพัง ลานคอนกรีต ทางคอนกรีตภายในวัด เสาไฟฟ้า ระบบไฟฟ้า ระบบประปา บ่อบาดาลภายในวัด เป็นต้น ซึ่งเมื่อดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้วส่งมอบให้วัดเป็นผู้จัดการดูแลใช้ประโยชน์ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทางเดียวกัน จึงขอให้ส่วนราชการขออนุญาตวัดโดยตรงในการดำเนินการกรณีดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอินทร จันเี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

กองพุทธศาสนสถาน

โทร ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๕๗

โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๕๓

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๔

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๒๔๙/๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการจัดการกับอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใดที่ตั้งอยู่ในวัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้เช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง เพื่อปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใด ทั้งแสวงหาผลประโยชน์และมิได้แสวงหาผลประโยชน์ โดยไม่ได้จัดทำสัญญาเช่าหรือกรณีเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาเช่าแล้วไม่ได้มีการต่อสัญญาเช่าที่ดินดังกล่าว แต่ยังมีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ อยู่ในที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง โดยไม่ได้มีการใช้ประโยชน์อาคารและสิ่งปลูกสร้างบางแห่งชำรุดทรุดโทรม เป็นปัญหาต่อการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัด ศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง เนื่องจากที่ดินดังกล่าวไม่ปลอดภัย

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีหนังสือมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด แต่ละจังหวัด ประสานสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัดแต่ละจังหวัด และเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละพื้นที่ กรณีที่มีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ อยู่ในที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง โดยไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ ให้ขอใช้ประโยชน์ในอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่อยู่ในที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒. สำหรับอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่อยู่ในที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมอบให้วัดเป็นผู้ใช้ประโยชน์แทน

๓.ให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีหนังสือมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
แต่ละจังหวัด ประสานสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัดแต่ละจังหวัด และเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล
แต่ละพื้นที่ กรณีที่มีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ อยู่ในที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง
โดยไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ ให้ขอใช้ประโยชน์ในอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่อยู่ในที่วัด ที่ธรณีสงฆ์
ที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒. สำหรับอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ที่อยู่ในที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ ให้สำนักงาน-
พระพุทธศาสนาแห่งชาติมอบให้วัดเป็นผู้ใช้ประโยชน์แทน
และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นายณรงค์ ทรงอารมณ)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

ส่วนที่ ๔
การจดทะเบียน
ทางภาระจำยอม
ผ่านที่ดินวัด
หรือ ที่ธรณีสงฆ์

การะจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์

วัดมีสภาพเป็นนิติบุคคล และต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎกระทรวง มติมหาเถรสมาคม กฎ ระเบียบ คำสั่งมหาเถรสมาคม

ในเรื่องการะจำยอมมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มติมหาเถรสมาคม ซึ่งวัดควรจะทราบ กล่าวคือ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๗ บัญญัติว่า

“อสังหาริมทรัพย์อาจต้องตกอยู่ในการะจำยอม โดยเจ้าของต้องยอมรับกรรมบางอย่าง ซึ่งกระทบถึงทรัพย์สินของตนหรือต้องงดเว้นการใช้สิทธิบางอย่างอันมีอยู่ในกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินนั้น เพื่อประโยชน์แก่อสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ”

การะจำยอม คือทรัพย์สินชนิดหนึ่งที่ตัดทอนอำนาจกรรมสิทธิ์ โดยทำให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์อันหนึ่ง เรียกว่า “การะจำยอม” ต้องรับกรรมบางอย่างซึ่งกระทบกระเทือนทรัพย์สินของตน หรือทำให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ต้องงดเว้นการใช้สิทธิบางอย่างเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ของอสังหาริมทรัพย์อื่นที่เรียกว่า “สามยทรัพย์”

สรุปความหมาย วัดมีที่ดินติดกับทางสาธารณะ แต่มีเจ้าของที่ดินซึ่งอยู่ติดกับที่ดินวัด มีความประสงค์จะขอทางผ่านที่ดินวัดเพื่อออกสู่ทางสาธารณะที่ดินวัดที่ติดทางสาธารณะ เรียกว่า **การะจำยอม** ส่วนที่ดินของผู้ขอผ่านที่วัด เรียกว่า **สามยทรัพย์**

การจดทะเบียนการะจำยอม เพื่อความสมบูรณ์ตามกฎหมาย จะต้องนำโฉนดที่ดิน ที่เป็นการะจำยอมและสามยทรัพย์ ไปดำเนินการจดทะเบียน ณ สำนักงานที่ดิน โดยให้มีเงื่อนไข ตามสัญญาการะจำยอมที่วัดทำกับผู้ขอการะจำยอมซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะได้แจ้งเงื่อนไขหลักซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลาง ประจำ (พศป.) แล้ว ให้วัดทราบ

ข้อควรระวัง ระหว่างที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กำลังดำเนินการเสนอเรื่อง การทำสัญญาและจดทะเบียนทางการะจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ ต่อคณะกรรมการพิจารณา ประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ให้ความเห็นชอบตามมติมหาเถรสมาคมอยู่นั้น ห้ามมิให้ วัดทำสัญญาจดทะเบียนทางการะจำยอมกับผู้ขอจดทะเบียนการะจำยอม จนกว่าสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติจะแจ้งให้ทราบ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายกับทางวัด

๒. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๐ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ ได้มีมติให้วัดต่าง ๆ ปฏิบัติพอสรุปได้ว่า

๒.๑ หากวัดใดมีผู้ขอทำสัญญาเช่าที่ดินวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัด เพื่อเป็นทางเข้าออกไม่ว่าจะมีกำหนดระยะเวลาเช่ากี่ปีก็ตาม ให้วัดจัดทำในลักษณะสัญญาภาระจำยอมเท่านั้น

๒.๒ ในการที่มีผู้ขอทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ ให้เจ้าอาวาสวัดส่งแผนที่สังเขป ประกอบด้วย ๑) ตำแหน่งที่ตั้งวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ ๒) ที่ดินแปลงที่ขอใช้ทางภาระจำยอม ๓) ขนาดของทางภาระจำยอม เช่น ความกว้าง ยาว ของถนน และจำนวนเนื้อที่ โดยมีมาตราส่วนให้ชัดเจน ๔) สำเนาโฉนดที่ดินแปลงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ๕) เงินบำรุงวัด ๖) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินทุกแปลง ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานที่ดินจังหวัดปัจจุบัน ๗) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอทางภาระจำยอม หากเป็นบริษัท ต้องมีสำเนาหนังสือจดทะเบียนบริษัท (บริคณห์สนธิ) ระบุผู้ใดเป็นกรรมการบริษัท ผู้มีอำนาจลงนาม พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ๘) หนังสือของผู้ขอทางภาระจำยอมถึงเจ้าอาวาส หากเป็นบริษัทต้องลงชื่อกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม และประทับตราบริษัท ๙) หนังสือแสดงความเห็นชอบให้จดทะเบียนภาระจำยอมออกสู่ทางสาธารณะของเจ้าอาวาสวัด และหนังสือผ่านความเห็นชอบของเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับชั้นถึงเจ้าคณะจังหวัด เพื่อนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบเงื่อนไขในสัญญาภาระจำยอมที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะแจ้งให้วัดทราบ หลังจากคณะกรรมการ พศป. ได้เห็นชอบแล้ว เป็นเงื่อนไขหลักในสัญญาภาระจำยอมที่วัดจะทำกับผู้ขอภาระจำยอมเพื่อไม่ให้วัดเสียเปรียบ

๒.๓ ให้วัดทำสัญญาภาระจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัด โฉนดที่ดินขนาดกว้างกี่เมตร ยาวกี่เมตร เนื้อที่กี่ตารางวา ให้แก่ นาย, นาง หรือบริษัท โฉนดที่ดินเลขที่ใส่เลขที่โฉนดทุกแปลง เพื่อใช้เป็นทางเข้าออกสู่ถนนสาธารณะตลอดไป

๒.๔ ถวายเงินบำรุง จำนวนเท่าใด โดยชำระทั้งหมดในวันทำสัญญาภาระจำยอม (ไม่ใช่ชำระในวันจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดิน มิฉะนั้นวัดจะเสียเปรียบ เพราะเมื่อทำสัญญาภาระจำยอมแล้ว แต่ปล่อยเวลายังไม่ไปจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดิน)

๒.๕ ผู้ขอใช้ทางภาระจำยอม จะต้องดูแลรักษา บำรุง ซ่อมแซมทางภาระจำยอมดังกล่าว ให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ โดยออกเงินค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

๒.๖ หากมีเจ้าของที่ดินแปลงอื่นขอใช้ทางภาระจำยอมนี้ด้วย วัดเพียงผู้เดียวที่จะอนุญาตและเรียกเงินค่าตอบแทน ผู้ขอใช้ทางภาระจำยอมไม่มีสิทธิอนุญาตและเรียกค่าตอบแทนจากเจ้าของที่ดินแปลงอื่นและจากวัด

๒.๗ ผู้ขอใช้ทางภาระจำยอมเป็นผู้ออกเงินค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนภาระจำยอม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ถ้ามี)

๒.๘ ถ้าผู้ขอใช้ทางภาระจำยอมกระทำผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใด วัดมีสิทธิบอกเลิกสัญญาภาระจำยอมได้ทันที

วิธีการปฏิบัติและขั้นตอนการดำเนินการ

๑. ให้ผู้ขอภาระจำยอมทำหนังสือถึงเจ้าอาวาส เพื่อขอทำสัญญาและจดทะเบียนภาระจำยอม โดยระบุขนาดกว้าง ยาว ของถนนและจำนวนเนื้อที่ทั้งหมด เป็นตารางวา พร้อมทั้งแผนที่ตั้งวัด สิ่งก่อสร้าง กุฏิ เสนาสนะ ศาลาการเปรียญ โบสถ์ วิหาร แผนที่ถนนผ่านบริเวณใด มีสิ่งก่อสร้างอะไรบ้างในบริเวณใกล้เคียงถนน พร้อมทั้งเสนอเงินบำรุงวัด

๒. หนังสือเจ้าอาวาสถึงผู้ว่าราชการจังหวัด แสดงความเห็นขอให้ผู้ขอจดทะเบียนภาระจำยอม ระบุขนาดกว้าง ยาว ถนน เนื้อที่ โฉนดเลขที่ พร้อมหนังสือผ่านความเห็นชอบของเจ้าคณะตามลำดับชั้น ถึงเจ้าคณะจังหวัด พร้อมแผนที่พอสังเขป และหนังสือราคาประเมินที่ดินทุกแปลง ทั้งของวัดที่จะเป็นภาระจำยอม และของเอกชนผู้ขอ ที่ได้รับประโยชน์จากภาระจำยอมของสำนักงานที่ดินจังหวัดปัจจุบัน โดยผู้ขอภาระจำยอมเป็นผู้ไปติดต่อ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัด เมื่อเอกสารครบแล้ว ให้นำเรื่องทั้งหมดไปยื่นที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด และเพื่อให้เป็นไปตามมติของมหาเถรสมาคม ขอให้จังหวัดส่งเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินการต่อ

ปัญหาที่เคยมี

๑. ที่ดินของเอกชนที่ติดกับวัดมีหลายแปลง หลายโฉนด ที่ติดต่อกัน แต่แจ้งมาว่ามีโฉนดเดียว แปลงเดียว ทำให้วัดเสียประโยชน์ในการคิดค่าบำรุง ดังนั้น ขอให้ไวยาว์จักรตรตรวจสอบว่าผู้ขอภาระจำยอมมีที่ดินที่ได้ประโยชน์ ซึ่งติดกับที่วัด ก็แปลง ก็โฉนด

๒. ทางภาระจำยอมซึ่งผ่านที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ ควรอยู่ชิดด้านใดด้านหนึ่งของวัด เนื่องจากถ้าผ่านกลางที่วัด คณะกรรมการ พศป. จะไม่เห็นด้วย ทำให้ต้องเสียเวลาทำเรื่องใหม่

๓. หากส่วนราชการจะทำถนนผ่านที่วัด เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นสาธารณะ ควรดำเนินการเกี่ยวกับค่าผาติกรรม ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ไม่ใช่ภาระจำยอม

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๐
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๒๒๑/๒๕๔๐
เรื่อง การทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัด
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า “การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง” กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) กำหนดวิธีการเพื่อดำเนินการในเรื่องดังกล่าว แต่คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) กำหนดวิธีการดำเนินการไว้แต่เฉพาะการให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กลบนา หรือที่วัดที่กันไว้เป็นที่จัดประโยชน์ที่มีกำหนดระยะเวลาการเช่าเกินสามปีเท่านั้น ไม่ครอบคลุมไปถึงวิธีการในการจดทะเบียนทางภาระจำยอม ซึ่งกรมการศาสนาสมควรแก้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ให้ครอบคลุมไปถึงเรื่องจดทะเบียนทางภาระจำยอมด้วย เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญไม่น้อยกว่าเรื่องการให้เช่า กรมการศาสนาจึงได้แก้ไขกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการ ซึ่งต้องใช้เวลาอีกนานกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ และตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๗ บัญญัติไว้ว่าเจ้าอาวาสมีหน้าที่บำรุงวัดจัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี นอกจากนี้แล้วตามกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ยังกำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสาธารณูปการและสาธารณสงเคราะห์ไว้อีกโสดหนึ่ง

เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลแก่เจ้าอาวาส ในการจัดศาสนสมบัติวัดให้เป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น ตามกาลสมัยทั้งในทางทรัพย์สินทั้งในทางผลประโยชน์กับทั้งเพื่อเป็นการปกป้องมิให้เจ้าอาวาสต้องถูกดำเนินคดี และมิให้เกิดความผิดพลาดในการที่ต้องรับภาระในการจัดศาสนสมบัติวัดอีกประการหนึ่ง สมควรจะดำเนินแนวนโยบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสาธารณูปการให้ครอบคลุม

ถึงเรื่องจดทะเบียนทางภาระจำยอมด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้จึงสมควรที่จะให้วัดทั้งหลายได้ปฏิบัติการ ดังนี้

๑. หากวัดใดมีผู้ขอทำสัญญาเช่าที่ดินวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดเพื่อเป็นทางเข้าออกไม่ว่าจะมีกำหนดระยะเวลาเช่ากี่ปีก็ตาม ให้วัดจัดทำในลักษณะสัญญาภาระจำยอมเท่านั้น

๒. ในการที่มีผู้ขอทำสัญญา และจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ ให้เจ้าอาวาสวัดนั้นส่งแผนผังสังเขปประกอบด้วย ตำแหน่งที่ตั้งวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินแปลงที่ขอใช้ทางภาระจำยอม ขนาดของทางภาระจำยอม เช่น ความกว้าง ความยาว และจำนวนเนื้อที่ โดยเข้ามาตราส่วนให้ชัดเจน สำเนาโฉนดที่ดินแปลงที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เงินบำรุงวัด เงินไขพิเศษอื่น ๆ ไปยังกรมการศาสนา เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาก่อน

๓. ให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กรมการศาสนาได้รับเรื่องนั้น ๆ และหลักฐานครบถ้วนถูกต้องแล้วรีบแจ้งผลการพิจารณาให้วัดทราบ

๔. วัดจะทำสัญญา และจดทะเบียนภาระจำยอมได้ต่อเมื่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

กรมการศาสนาเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณาก่อนจะนำเสนอมหาเถรสมาคม เมื่อมหาเถรสมาคมเห็นชอบตามข้อเสนอ กรมการศาสนาจะได้แจ้งมติเรื่องนี้ไปยังเจ้าคณะภาคทุกภาค เพื่อสั่งการลงไปยังเจ้าคณะตามลำดับชั้น จนถึงเจ้าอาวาสวัดทุกวัดภายในสังกัดให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๐ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๐ พิจารณาแล้ว

ที่ประชุมมีมติควรให้ความเห็นชอบตามที่กรมการศาสนาเสนอ และให้นำเสนอมหาเถรสมาคม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคมต่อไป

ประยูร รักยิ้ม
(นายประยูร รักยิ้ม)

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๖

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่

๒๓๐/๒๕๕๖

เรื่อง ร่างระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคิดค่าตอบแทน
การจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง พ.ศ.

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เลขาธิการ
มหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามที่ มหาเถรสมาคมได้มีมติครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ พิจารณา
หลักการในการคิดค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอมที่ดินวัดมีพระสงฆ์และที่ดินวัดร้าง ตามที่สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ดังต่อไปนี้

๑. การคิดค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอมของที่ดินวัดหรือที่ดินศาสนสมบัติกลาง
ให้กำหนดเป็น ๒ ส่วน คือ

๑.๑ ในส่วนทางภาระจำยอมให้คิดร้อยละ ๑๐๐ ของมูลค่าราคาประเมินที่ดินตามเนื้อที่
ที่เป็นทางภาระจำยอม

๑.๒ ส่วนของที่ดินผู้ขอจดทะเบียนทางภาระจำยอม ให้คิดค่าตอบแทนร้อยละ ๑๐ ของมูลค่าราคา
ประเมินที่ดินทั้งแปลง สำหรับที่ดินทุกแปลงที่ขอทางภาระจำยอม

๒. การใช้ราคาประเมินที่ดินในการคำนวณมูลค่าของทางภาระจำยอมและที่ดินขอทางภาระจำยอม
ให้ใช้ราคาประเมินที่ดินแปลงที่มีราคาสูงสุด

๓. ค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอมที่คำนวณทั้ง ๒ ส่วน ตาม ข้อ ๑.๑ และ ๑.๒
เป็นเพียงการคำนวณโดยเบื้องต้น ทั้งนี้ ค่าตอบแทนที่เรียกเก็บให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการพิจารณา
งบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) กำหนดแต่ละครั้ง

ที่ประชุมมหาเถรสมาคมพิจารณาแล้วให้แก้หลักการ ดังนี้

ข้อ ๑.๑ ให้แก้ไขเป็น

๑.๑ ในส่วนทางภาระจำยอม ให้คิดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ ของมูลค่าราคาประเมินที่ดินตาม
เนื้อที่ที่เป็นทางภาระจำยอม

ข้อ ๑.๒ ให้แก้ไขเป็น

๑.๒ ส่วนของที่ดินผู้ขอจดทะเบียนทางภาระจำยอม ให้คิดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของ
มูลค่าราคาประเมินที่ดินทั้งแปลง สำหรับที่ดินทุกแปลงที่ขอทางภาระจำยอม

ข้อ ๒ ให้แก้ไขเป็น

๒. การใช้ราคาประเมินที่ดินของทางราชการในการคำนวณมูลค่าที่ดินของผู้ที่ขอทางภาระจำยอม และที่ดินขอทางภาระจำยอม ให้ใช้ราคาประเมินที่ดินแปลงที่มีราคาสูงสุด
เสร็จแล้วลงมติเห็นชอบตามที่แก้ไขแล้ว และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติถือปฏิบัติต่อไป นั้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดย กองกลาง กลุ่มนิติการ ขอนมัสการว่าเรื่องนี้คณะทำงาน
ตรวจชำระกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ได้ประชุมร่างระเบียบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
ต่อมา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาประมวลศาสนสมบัติกลางประจำ
(พคป.) ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเกี่ยวกับ
ร่างระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคิดค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอม
ผ่านที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง พ.ศ." ดังนี้

เห็นชอบร่างระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคิดค่าตอบแทน
การจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. และให้มีผลบังคับใช้
ระเบียบนี้หลัง ๓๐ วัน นับจากวันที่ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติลงนามในประกาศ รายละเอียด
ปรากฏตามร่างระเบียบฯ ที่แนบถวายในที่ประชุม

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรรำเสนอทบทวนคณะกรรมการเพื่อโปรดพิจารณา
ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบ

(นายณพรัตน์ บุญจวันนันทน์)

เลขาธิการมทพเถรสมาคม

**ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคิดค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอม
ผ่านที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง
พ.ศ. ๒๕๕๖**

เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติในการจัดประโยชน์ให้เหมาะสมกับสภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ในที่วัดร้าง หรือที่ศาสนสมบัติกลาง และสอดคล้องต่อการให้ความ ช่วยเหลือ ในการจัดการที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจึงวางระเบียบไว้ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม ดังนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การคิดค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ คำสั่ง ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. เพื่อประโยชน์ในการคิดค่าตอบแทน การจดทะเบียนทางภาระจำยอมให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่แจ้งความประสงค์ต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือวัดแล้วแต่กรณี การคิดค่าตอบแทนถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๔.๑ การคิดค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอมของที่ดินวัดหรือที่ดิน ศาสนสมบัติกลางให้กำหนดเป็น ๒ ส่วน คือ

(๑) ส่วนทางภาระจำยอม ให้คิดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ ของมูลค่าราคา ประเมินที่ดินของทางราชการ ตามเนื้อที่เป็นทางภาระจำยอม

(๒) ส่วนของที่ดินผู้ขอจดทะเบียนทางภาระจำยอม ให้คิดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ของมูลค่าราคาประเมินที่ดินของทางราชการทั้งแปลง สำหรับที่ดินทุกแปลงที่ ขอทางภาระจำยอม

๔.๒ การใช้ราคาประเมินที่ดินของทางราชการในการคำนวณมูลค่าที่ดินของผู้ที่
ขอทางภาระจำยอม ให้ใช้ราคาประเมินที่ดินแปลงที่มีราคาสูงสุด

๔.๓ ค่าตอบแทนการจดทะเบียนภาระจำยอมที่คำนวณทั้ง ๒ ส่วน ตาม ๔.๑ (๑)
และ ๔.๑ (๒) เป็นเพียงการคำนวณโดยเบื้องต้น ทั้งนี้ค่าตอบแทนที่เรียกเก็บให้เป็นไปตามมติ
คณะกรรมการพิจารณาปริมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) กำหนดแต่ละครั้ง โดยความ
เห็นชอบของมหาเถรสมาคม

ข้อ ๕. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติรักษาราชการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายณพรัตน์ เบญจวัฒนานนท์)
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

การทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์

วัดมีที่ดินติดกับทางสาธารณะ แต่มีเจ้าของที่ดิน ซึ่งที่ดินอยู่ถัดจากที่ดินของวัด แต่เป็นที่ไม่มีทางเข้า - ออก (ที่ตาบอด) มีความประสงค์จะขอใช้ที่ดินของวัดเป็นทางผ่าน เพื่อออกสู่ทางสาธารณะ จะต้องดำเนินการขอทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์และไปดำเนินการจดทะเบียน ณ สำนักงานที่ดินเพื่อความสมบูรณ์ตามกฎหมาย หากส่วนราชการจะตัดถนนผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นทางสาธารณะ ควรดำเนินการเกี่ยวกับค่าเผด็การกรรม ตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์การดำเนินการ

๑. ผู้ขอภาระจำยอมทำหนังสือเสนอเงื่อนไขกับเพื่อทำสัญญาเช่า และจดทะเบียนภาระจำยอม โดยระบุรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ขนาดของทาง กว้าง - ยาว เนื้อที่ทั้งหมด พร้อมทั้งเงินบำรุงวัด

๒. วัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ เสนอเรื่องให้จังหวัดพร้อมความเห็นชอบของเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด

๓. จังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบเสนอเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา

๔. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ให้ความเห็นชอบ

๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแจ้งจังหวัด เพื่อแจ้งวัดให้จัดทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอม

๖. วัดและผู้ขอภาระจำยอมจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดิน

เอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณา

๑. หนังสือแสดงความประสงค์ขอทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอม ผ่านที่ดินวัดร้าง/ที่วัด/ที่ธรณีสงฆ์

๒. กรณีเป็นที่ดินวัด/ที่ธรณีสงฆ์ ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมให้เช่าที่ดินของวัด และจัดทำบันทึกความเห็นโดยผ่านความเห็นชอบของเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด

๓. สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน/วัดร้าง และของผู้ขอทางภาระจำยอม โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๔. แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง ระยะถนนห่างที่ดิน

๕. แผนผังแสดงขนาดของทางภาระจำยอม โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๖. สำเนาระวางที่ดินแปลงของวัด (ทางภาระจำยอม) และสำเนาระวางที่ดินแปลงผู้ขอทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอม

๗. ภาพถ่ายบริเวณที่ดินทางภาระจำยอม ทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียง

๘. หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปัจจุบัน

๙. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน

๑๐. กรณีนิติบุคคล เอกสารประกอบการพิจารณา ได้แก่ หนังสือบริคณห์สนธิ หนังสือรับรองบริษัท สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท และรายงานการประชุมของคณะกรรมการ โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

หากมีเจ้าของที่ดินแปลงอื่นขอใช้ทางภาระจำยอมนี้ด้วย วัดเพียงผู้เดียวที่จะอนุญาต และเรียกค่าตอบแทน ผู้ขอใช้ทางภาระจำยอมไม่มีสิทธิอนุญาต และเรียกค่าตอบแทนจากเจ้าของที่ดินแปลงอื่น ๆ การชำระเงินบำรุงวัดจะต้องชำระทั้งหมดในวันทำสัญญาภาระจำยอม ไม่ใช่วันจดทะเบียน ณ สำนักงานที่ดิน ทางภาระจำยอมซึ่งผ่านที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ควรอยู่ชิดด้านใดด้านหนึ่งของวัด เพื่อความเหมาะสมไม่ควรผ่านกลางวัด

ตัวอย่าง

แบบฟอร์มบันทึกความเห็นของเจ้าคณะปกครองสงฆ์

ความเห็นเจ้าคณะตำบล

.....

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าคณะตำบล.....

ความเห็นของเจ้าคณะอำเภอ

.....

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าคณะอำเภอ.....

ความเห็นของเจ้าคณะจังหวัด

.....

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าคณะจังหวัด.....

ตัวอย่าง

บันทึกความเห็นชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง

ความเห็นของนายอำเภอ

.....

ลงชื่อ

(.....)

นายอำเภอ.....

ความเห็นของผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด.....

ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๑๑๑/๒๕๖๑

เรื่อง ขอความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติการให้ความเห็นชอบการเช่าที่ดินวัดเกินกว่า ๓ ปี
และการขอจดทะเบียนทางภาระจำยอม

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่อง การนำมติคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอมหาเถรสมาคมให้ความเห็นชอบกรณีการเช่าที่ดินวัดเกินกว่า ๓ ปี เพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือมิได้แสวงหาผลประโยชน์ทุกเรื่อง และการขอจดทะเบียนทางภาระจำยอม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ จึงมีมติ ที่ พศป. ๑๑/๒๕๖๑ ให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. การขอเช่าที่ดินวัดเกินกว่า ๓ ปี เพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือมิได้แสวงหาผลประโยชน์ทุกเรื่อง เมื่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณามีมติเห็นชอบแล้วให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาทุกเรื่อง

๒. การขอจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลางหรือวัดร้าง เมื่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณามีมติกำหนดค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอมแต่ละครั้งให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓. กรณีการดำเนินการตามมติทั้งข้อ ๑ และ ข้อ ๒ ให้วัดแจ้งผลการดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคมต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อรายงานคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ทราบ

๔. นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ
ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงาน
การประชุม

พันตำรวจโท

(พงศ์พร พรหมณ์เสนห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๙/๒๕๕๔

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

นท. 853

สำนักงานศาสนสมบัติ
รับที่ 154 / 54
วันที่ ๑๕ มิ.ย. ๒๕๕๔
วันที่
เวลา

มติที่ ๒๓๕/๒๕๕๔

เรื่อง ขอความเห็นชอบการปฏิบัติของวัดในเรื่องเงินค่าตอบแทน
การทำสัญญาจดทะเบียนทางภาระจำยอม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔
เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์
๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณากรณีวัดต่าง ๆ ได้ขออนุมัติการทำสัญญาจดทะเบียนทางภาระจำยอม
ให้แก่เอกชน ซึ่งที่ดินของวัดอันเป็นที่ตั้งวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ ทำให้ที่ดินซึ่งให้ทางภาระจำยอม
ต้องมีการงดเว้นการใช้สิทธิในที่ดินบางประการ เป็นการตัดทอนอำนาจกรรมสิทธิ์ของวัด ทำให้
ไม่สามารถใช้สอยได้ตามปกติ ทั้งนี้ ผู้ขอทางภาระจำยอมได้จ่ายค่าตอบแทนให้วัดจำนวนหนึ่ง
เป็นค่าตอบแทนในการทำสัญญาจดทะเบียนทางภาระจำยอม ที่ประชุมมีความเห็นว่า การงดเว้น
การใช้สิทธิในที่ดินนี้ มีลักษณะคล้ายกับการผาติกรรมที่ดินวัด คือสูญเสียเนื้อที่ดินในเขตทาง
ภาระจำยอม จากจำนวนเนื้อที่รวมทั้งหมด ดังนั้น เงินค่าตอบแทนที่วัดได้รับ สมควรปฏิบัติ
เช่นเดียวกับเงินค่าผาติกรรม คือให้นำเงินต้นฝากธนาคาร ใช้ได้แต่ดอกผลเท่านั้น จากนั้นที่ประชุม
ได้มีมติเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติของวัดในเรื่องเงินค่าตอบแทนการทำสัญญา
จดทะเบียนทางภาระจำยอม ดังนี้

๑. เมื่อวัดได้รับเงินค่าตอบแทนการทำสัญญาจดทะเบียนทางภาระจำยอมแล้ว
ให้วัดนำฝากธนาคาร และแจ้งเจ้าคณะจังหวัด รวมทั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบ
ภายใน ๓๐ วัน

๒. เมื่อวัดได้รับเงินค่าตอบแทนตามข้อ ๑ ให้ใช้ได้แต่ดอกผลเท่านั้น

๓. การใช้จ่ายเงินดอกผล ให้นำเสนอเจ้าคณะจังหวัด ขอความเห็นชอบก่อน

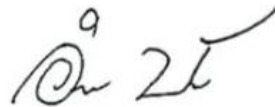
๔. หากวัดมีความจำเป็นต้องใช้เงินต้น ให้นำเสนอผ่านเจ้าคณะผู้ปกครองตามลำดับ และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อขอความเห็นชอบก่อน

๕. เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ ให้เปิดบัญชีธนาคารใหม่สำหรับเงินค่าตอบแทนการทำสัญญาจดทะเบียนทางภาระจำยอม โดยใช้ชื่อบัญชี "ค่าภาระจำยอมวัด....."

๖. การปฏิบัติของวัดในเรื่องนี้ ให้เริ่มใช้นับตั้งแต่มีมติมหาเถรสมาคมเห็นชอบ หลักเกณฑ์ โดยให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแจ้งเวียนวัดต่าง ๆ ถือปฏิบัติต่อไป และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ- ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(นายอำนาจ บัวศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

๑๔ มิ.ย. ๒๕๕๕

ส่วนที่ ๕
การผาติกรรมที่ดิน

การดำเนินการพาติกรรมที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๓๔ การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้กระทำได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ เว้นแต่เป็นกรณีตามวรรคสอง

การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับค่าพาติกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ห้ามมิให้บุคคลโดยกายอายุความขึ้นต่อสู้กับวัดหรือกรมการศาสนา แล้วแต่กรณีในเรื่องทรัพย์สิน อันเป็นที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง

“พาติกรรม” แปลว่า การทำให้เจริญ ใช้ในพระวินัยว่า การจำหน่ายครุภัณฑ์เพื่อประโยชน์สงฆ์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเอาของเหลวแลกเปลี่ยนเอาของดีกว่าให้แก่สงฆ์ เช่น เอาที่วัดไปทำอย่างอื่นแล้วสร้างวัดถวายใหม่เป็นการชดใช้

การพาติกรรม คือการโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการซึ่งจำเป็นต้องใช้ที่ดินวัดในการก่อสร้างต่าง ๆ อาทิ เช่น ถนนทางหลวง คลองชลประทาน ทางรถไฟ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฯลฯ โดยการพาติกรรมดังกล่าว ต้องมีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้หน่วยงานราชการนั้น ๆ หรือมีพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

การกำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้น (การกำหนดอัตราค่าพาติกรรมและเงินค่าทดแทน) ใช้หลักการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, และมาตรา ๒๔

เงินค่าทดแทน ใช้หลักการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓, ๔๔, ๔๕, ๔๖, ๔๗ และ ๔๘

เงินค่าพาติกรรม หมายถึง เงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน ซึ่งหน่วยงานหรือส่วนราชการที่มีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินวัดในการก่อสร้างต่าง ๆ จ่ายทดแทนค่าที่ดินให้แก่วัดหรือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

วัดที่ถูกเวนคืน สามารถรับเงินจากหน่วยงานที่เวนคืนได้ ดังนี้

๑. ค่าผาติกรรม (ค่าทดแทนที่ดิน) วัดจะได้รับเมื่อได้รับหนังสือจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งมติมหาเถรสมาคมที่ให้ความเห็นชอบในการรับเงินค่าผาติกรรมโดย

๑.๑ ส่วนภูมิภาค ประสานสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเพื่อขอรับ

๑.๒ ในกรุงเทพมหานคร ติดต่อขอรับได้ที่หน่วยงานที่ขอผาติกรรม

๒. ค่าชดเชยต้นไม้ยืนต้น และสิ่งปลูกสร้าง วัดสามารถรับได้ทันทีจากหน่วยราชการที่เวนคืนนั้น ๆ หากวัดสามารถตกลงในราคากันได้ โดยไม่ต้องรอมติมหาเถรสมาคม

เมื่อวัดรับเงินค่าผาติกรรมแล้ว ให้ปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๓ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ คือให้นำค่าผาติกรรมที่ผาถนาคารอมสินหรือธนาการพาณิชย์ ในนามวัด โดยระบุในบัญชี เงินผาถกว่า “เงินค่าผาติกรรมของวัด.....” ห้ามมิให้นำเงินต้นมาใช้จ่ายใช้ได้แต่ ดอกผลเท่านั้น หากจะนำเงินค่าผาติกรรมไปจัดซื้อที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าคณะจังหวัดตามลำดับจนถึงมหาเถรสมาคม รวมถึงการนำผาถและสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม/ดอกผลด้วย

กรณีวัดถูกเวนคืนที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งวัดหมดทั้งแปลง คือต้องทำการย้ายวัดจะต้องดำเนินการดังนี้

๑. วัดควรทำความตกลงกับหน่วยราชการนั้น ๆ ให้จัดหาที่ดินเพื่อสร้างวัดแห่งใหม่ ให้เรียบร้อยเสียก่อน

๒. การย้ายวัด ให้วัดประสานไปจังหวัดเพื่อทำเรื่องผ่านสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อประกาศย้ายวัดให้เป็นการถูกต้องตามกฎหมาย การสร้าง การตั้ง การรวม การย้าย และการยุบเลิกวัด การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา และการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา พ.ศ. ๒๕๕๙ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และมาตรา ๓๒ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการผาติกรรม

การผาติกรรม จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่อนุรักษ์ราชการนั้น ๆ หรือมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีขั้นตอนและกระบวนการ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ / สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด รับหนังสือแจ้งจากส่วนราชการที่ต้องการทำผาติกรรม

เมื่อส่วนราชการมีการดำเนินโครงการใด ๆ เช่น สร้างถนน ทางด่วน ทางรถไฟ คลองชลประทาน เขื่อน ฯลฯ ส่วนราชการนั้นจะขอออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ดังกล่าว เพื่อเวนคืนที่ดินและดำเนินการตามโครงการ การเวนคืนที่ดินที่ตั้งวัดที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ในเขตกรุงเทพมหานครแจ้งต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ส่วนภูมิภาคแจ้งต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด พร้อมแนบเอกสารประกอบการผาติกรรม

เอกสารที่จะต้องได้รับจากส่วนราชการ

๑. หนังสือจากส่วนราชการ แจ้งความประสงค์ขอเวนคืนที่ดินหรือผาติกรรม
๒. สำเนาพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ
๓. แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ
๔. รูปแผนที่การรังวัดแบ่งแยกที่ดินที่ถูกเวนคืน (ร.ว. ๙)
๕. แผนผังแสดงแนวเขตที่ดินที่ถูกเวนคืน
๖. ภาพถ่ายสีบริเวณที่ดินที่ถูกเวนคืน
๗. บัญชีกำหนดค่าทดแทนที่ดิน อาคาร สิ่งปลูกสร้าง และพืชผล ไม้ยืนต้น
๘. สำเนาประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นฯ เรื่อง กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ
๙. รายงานการประชุมคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนและจำนวนเงินค่าทดแทน
๑๐. หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดิน

ขั้นตอนที่ ๒ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ / สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ตรวจสอบเอกสาร

ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการผาติกรรมตามขั้นตอนที่ ๑ กรณีเอกสารบางส่วนไม่ถูกต้องครบถ้วนจะต้องประสาน/ทำหนังสือถึงหน่วยงานที่ขอผาติกรรม ดำเนินการจัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่ที่ดินถูกพาติกรรม จัดทำเอกสารเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. คัดสำเนาโฉนดที่ดินขนาดเท่าฉบับจริงทุกหน้าพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง โดยตรวจสอบที่ดินแปลงที่ถูกเวนคืนว่าเป็นที่ตั้งวัดหรือที่ธรณีสงฆ์

๒. กรณีเป็นวัดมีพระสงฆ์จัดทำบันทึกความคิดเห็นผ่านเจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัด และเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองตามลำดับ กรณีเป็นศาสนสมบัติกลาง/วัดร้างจัดทำบันทึกความคิดเห็นฝ่ายบ้านเมืองตามลำดับ

๓. สำหรับเจ้าอาวาสวัดให้มีเอกสารประกอบการจัดทำบันทึกความคิดเห็นซึ่งได้รับรองสำเนาถูกต้องเอกสารทุกฉบับ ประกอบด้วย

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาใบสุทธิ
- สำเนาใบตราตั้งเจ้าอาวาส

การเวนคืนที่ดินที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินการตามข้อ ๑ - ๒

บันทึกความคิดเห็น

เรื่องการโอนกรรมสิทธิ์ ☐ ที่ตั้งวัด ☐ ที่ธรณีสงฆ์

ให้แก่.....

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่.....ได้ขอผาติกรรม ☐ ที่ตั้งวัด ☐ ที่ธรณีสงฆ์

ของวัด..... ตาม ☐ โฉนดเลขที่ ☐ น.ส.๓ เลขที่.....

☐ น.ส.๓ ก เลขที่..... ☐ ส.ค. ๑ เลขที่.....

ในท้องที่ ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ซึ่งถูกแนวเขต.....โครงการ.....

เป็นจำนวนเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

กำหนดอัตราค่าผาติกรรมในราคาไร่ละ.....บาท.....สตางค์

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท.....สตางค์

ผลการตรวจสอบเนื้อที่ ปรากฏว่า ☐ ที่ตั้งวัด ☐ ที่ธรณีสงฆ์ แปลงนี้

เนื้อที่ทั้งหมด.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

เมื่อโอนไปแล้วจำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

คงเหลือเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

และได้สอบถามราคาประเมินจากสำนักงานที่ดินจังหวัดแล้ว ปรากฏว่าทางราชการได้กำหนดราคา

ประเมินไว้ ไร่ละ.....บาท.....สตางค์

พิจารณาแล้วเห็นว่า

☐ เห็นชอบ

☐ ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก

ลงชื่อ.....ไวยาวัจกร

(.....)

ลงชื่อ.....เจ้าอาวาส

(.....)

ความเห็นชอบเจ้าคณะพระสังฆาธิการต้นสังกัด

ความเห็นชอบเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง

ความคิดเห็นเจ้าคณะอำเภอ

- ☐ เห็นชอบ
☐ ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก.....

.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ความคิดเห็นนายอำเภอ

- ☐ เห็นชอบ
☐ ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก.....

.....
.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ความคิดเห็นเจ้าคณะจังหวัด

- ☐ เห็นชอบ
☐ ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

ความคิดเห็นผู้ว่าราชการจังหวัด

- ☐ เห็นชอบ
☐ ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก.....

.....

ลงชื่อ.....
(.....)

บันทึกความคิดเห็น

เรื่องการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินวัด.....(ร่าง)

ให้แก่.....

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่ได้ขอผาติกรรม ที่ดินวัด.....(ร่าง) ตาม ☐ โฉนดเลขที่

☐ น.ส.๓ เลขที่..... ☐ น.ส.๓ ก เลขที่..... ☐ ส.ค. ๑ เลขที่.....

ในท้องที่ ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ซึ่งถูกแนวเขต.....โครงการ.....

เป็นจำนวนเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

กำหนดอัตราค่าผาติกรรมในราคา ไร่/ตารางวา ละ.....บาท.....สตางค์

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท.....สตางค์

ผลการตรวจสอบเนื้อที่ ปรากฏว่า ที่ดินวัด.....(ร่าง) แปลงนี้

เนื้อที่ทั้งหมด.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

เมื่อโอนไปแล้วจำนวน.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

คงเหลือเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

และได้สอบถามราคาประเมินจากสำนักงานที่ดินจังหวัดแล้ว ปรากฏว่าทางราชการได้กำหนดราคา

ประเมินไว้ไร่/ตารางวา ละ.....บาท.....สตางค์

ความเห็นของผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด.....

พิจารณาแล้วเห็นว่า

☐ เห็นชอบ ☐ ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ความเห็นของนายอำเภอ.....

พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

☐ เห็นชอบ

☐ ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด.....

พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

☐ เห็นชอบ

☐ ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ขั้นตอนที่ ๓ สำนักงานศาสนสมบัติมีหนังสือถึงเจ้าคณะภาค และผู้พิจารณากลับกรองการเวนคืนที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เจ้าหน้าที่จะต้องทำหนังสือแนบการเจ้าคณะภาคฯ ผู้ดูแลวัดเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โดยเจ้าหน้าที่สามารถดูรายนามเจ้าคณะภาคได้จากปฏิทินศาสนาประจำปี หัวข้อทำเนียบพระสังฆาธิการ โดยเจ้าคณะภาคจะตอบเป็นหนังสือกลับมา เมื่อเจ้าคณะภาคพิจารณาให้ความเห็นแล้ว เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกเสนอผู้พิจารณากลับกรองการเวนคืนที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐ ดังนี้

- บันทึกข้อความแนบการสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า
- หนังสือตราเสมอธรรมจักร

ขั้นตอนที่ ๔ มอบสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอเรื่องผาติกรรมเข้าที่ประชุม

เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รวบรวมเอกสารต่าง ๆ ครบถ้วนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคมเพื่อนำเสนอที่ประชุมมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขั้นตอนที่ ๕ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทำหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อได้รับมติมหาเถรสมาคมเห็นชอบในการผาติกรรมดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกเรียนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเพื่อลงนามในหนังสือเพื่อแจ้งผลการพิจารณาให้แก่ ๔ หน่วยงานทราบ ดังต่อไปนี้

๑. ส่วนราชการที่ขอทำผาติกรรม
๒. จังหวัด
๓. เจ้าคณะจังหวัดที่ดูแลที่วัดเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน
๔. วัดเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน

เมื่อมหาเถรสมาคมได้ออกมติให้วัดที่ถูกผาติกรรมเรียบร้อยแล้ว หากมีกรณีเนื้อหาที่ถูกเวนคืนเพิ่มขึ้น หรือลดลง ไม่ตรงกับมติมหาเถรสมาคมที่ออกให้ เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการขั้นตอนผาติกรรมในส่วนของเนื้อหาที่เพิ่มขึ้น หรือลดลง ใหม่อีกครั้ง

ขั้นตอนที่ ๖ วัดดำเนินการรับเงินค่าผาติกรรม

วัดจะต้องปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ อย่างเคร่งครัด

๑. เมื่อวัดได้รับเงินค่าผาติกรรมแล้วจะต้องนำฝากธนาคารออมสิน หรือธนาคารพาณิชย์ และแจ้งเจ้าคณะจังหวัดและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (กรมการศาสนา) ทราบภายใน ๓๐ วัน ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๐๖ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๖

๒. ชื่อบัญชีคือ บัญชีเงินฝากประจำค่าผาติกรรมของวัด.....(ชื่อวัด)....

๓. ผู้ลงชื่อในสมุดฝากเงินคือ ๑) เจ้าอาวาส ๒) ไวยาวัจกร ๓) เจ้าคณะตำบล ๔) เจ้าคณะอำเภอ ๕) เจ้าคณะจังหวัดสังกัดโดยตำแหน่งขณะที่ฝาก

๔. เงินค่าผาติกรรมใช้ได้แต่ดอกผลเท่านั้น หากวัดมีความจำเป็นที่จะใช้เงินค่าผาติกรรมให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อขอรับความเห็นชอบก่อน

๕. ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม คือ เจ้าอาวาส ไวยาวัจกร เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ และเจ้าคณะจังหวัดร่วมกันลงนาม รวม ๕ ท่าน

๖. เงินดอกผลเมื่อวัดมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายให้นำเสนอเจ้าคณะจังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบก่อน

๗. ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินดอกผล คือ เจ้าอาวาส ไวยาวัจกร ลงนามร่วมกับเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ หรือเจ้าคณะจังหวัดรูปใดรูปหนึ่ง รวม ๓ ท่าน

๘. เมื่อเบิกเงินดอกผลแล้ว ให้เจ้าอาวาสแจ้งผู้มีอำนาจสั่งจ่ายที่มีได้ร่วมลงชื่อทุกท่านทราบภายใน ๗ วัน

๙. หากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนธนาคารที่ฝากใหม่ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจ สั่งจ่ายทุกท่าน

๑๐. ก่อนการเบิกเงินดอกผลและเงินค่าผาติกรรมทุกครั้ง เจ้าอาวาสต้องแจ้งลายเซ็นของผู้มีอำนาจสั่งจ่ายทุกท่านให้ธนาคารทราบ ไม่น้อยกว่า ๗ วัน

กรณีที่หน่วยงานผาติกรรมได้แนบสำเนาพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ มาแล้วในขั้นตอนที่ ๑ เมื่อหน่วยงานผาติกรรมได้จ่ายเงินค่าผาติกรรมและค่าทดแทนให้วัดครบถ้วนแล้วตามขั้นตอนที่ ๖ ให้ข้ามไปขั้นตอนที่ ๙

ขั้นตอนที่ ๗ ส่วนราชการแจ้งขอให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติออกพระราชกฤษฎีกาโอนกรรมสิทธิ์

ส่วนราชการใดที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนฯ แนบมาในขั้นตอนที่ ๑ เมื่อส่วนราชการได้จัดทำกระบวนการต่าง ๆ ตามระเบียบของส่วนราชการแล้ว ให้ทำหนังสือแจ้งมายังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเพื่อให้ดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกาโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง หรือพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศพระราชกฤษฎีกาโอนที่วัดในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งในขั้นตอนนี้กลุ่มนิติการ สำนักงานเลขาธิการกรม จะเป็นผู้ที่ทำการรวบรวมเอกสารประกอบการพิจารณาดำเนินการ และส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเรื่องการผาติกรรม

ดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รวมถึงการส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาจนสิ้นกระบวนการคือการนำพระราชกฤษฎีกาโอนกรรมสิทธิ์ดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ขั้นตอนที่ ๘ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทำหนังสือแจ้งส่วนราชการ วัดและจังหวัด

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงาน ทราบว่าได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกรรมสิทธิ์ฯ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว ขอให้ไปดำเนินการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียนและรับเงินค่าผาติกรรมส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) หน่วยงาน ๓ หน่วยงานที่ต้องทราบ ประกอบด้วย

๑. ส่วนราชการที่ขอทำการผาติกรรม
๒. จังหวัด
๓. วัดเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ขั้นตอนที่ ๙ การจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ส่วนราชการที่ขอผาติกรรมจะประสานกับวัดที่ถูกผาติกรรมและจังหวัด เพื่อไปดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวให้กับส่วนราชการนั้น ๆ และดำเนินการแก้ไขหลักฐานทางทะเบียน พร้อมทั้งรับเงินค่าผาติกรรมส่วนที่เหลือ (ถ้ามี)

๑. ตามระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดการที่ดินแทนวัด พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกาศ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

๑.๑ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่วัด ให้ดำเนินการ ดังนี้

- วัดที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกรหรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัดและให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติร่วมเป็นสักขีพยาน

- วัดที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัด

- กรณีที่วัดที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน

๑.๒ การขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน การรวมโฉนดที่ดิน การสอบเขต และการแบ่งแยกที่ธรณีสงฆ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

- ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้
ไวยาวัจกรหรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัดและให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติร่วมเป็นสักขีพยาน

- ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้เจ้าอาวาสวัดมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร
หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจเป็นผู้กระทำการแทนวัด

- กรณีที่ธรณีสงฆ์ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ให้มีเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนา
จังหวัดนั้น ๆ ร่วมเป็นสักขีพยาน

๑.๓ ที่ธรณีสงฆ์ที่ตั้งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตั้งวัดให้เจ้าอาวาสมอบอำนาจให้ไวยาวัจกร
หรือบุคคลที่เจ้าอาวาสไว้วางใจ เป็นผู้กระทำการแทนวัด และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดแล้วแต่กรณีอันเป็นที่ตั้ง ที่ธรณีสงฆ์ร่วมเป็นสักขีพยาน

๒. การโอนที่ดินที่ถูกเวนคืนได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
ตามประมวลกฎหมายที่ดินและได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับบุคคลธรรมดา ภาษีธุรกิจเฉพาะ
และค่าอากรแสตมป์ โดยให้ดำเนินการตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากร (ตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
การเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๗)

๓. ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑ “ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็นรัฐบาล เจ้าพนักงาน
ผู้กระทำการของรัฐบาลโดยหน้าที่ บุคคลผู้กระทำการในนามของรัฐบาล องค์การบริหารราชการ
ส่วนท้องถิ่น สภาเทศบาลไทย วัดวาอาราม และองค์การศาสนาใด ๆ ในราชอาณาจักรซึ่งเป็นนิติบุคคล
อากรเป็นอันไม่ต้องเสีย แต่ชื่อยกเว้นนี้มิได้ให้ใช้แก่องค์การของรัฐบาลที่ใช้ทุนหรือทุนหมุนเวียน
เพื่อประกอบการพาณิชย์ หรือการพาณิชย์ซึ่งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น”

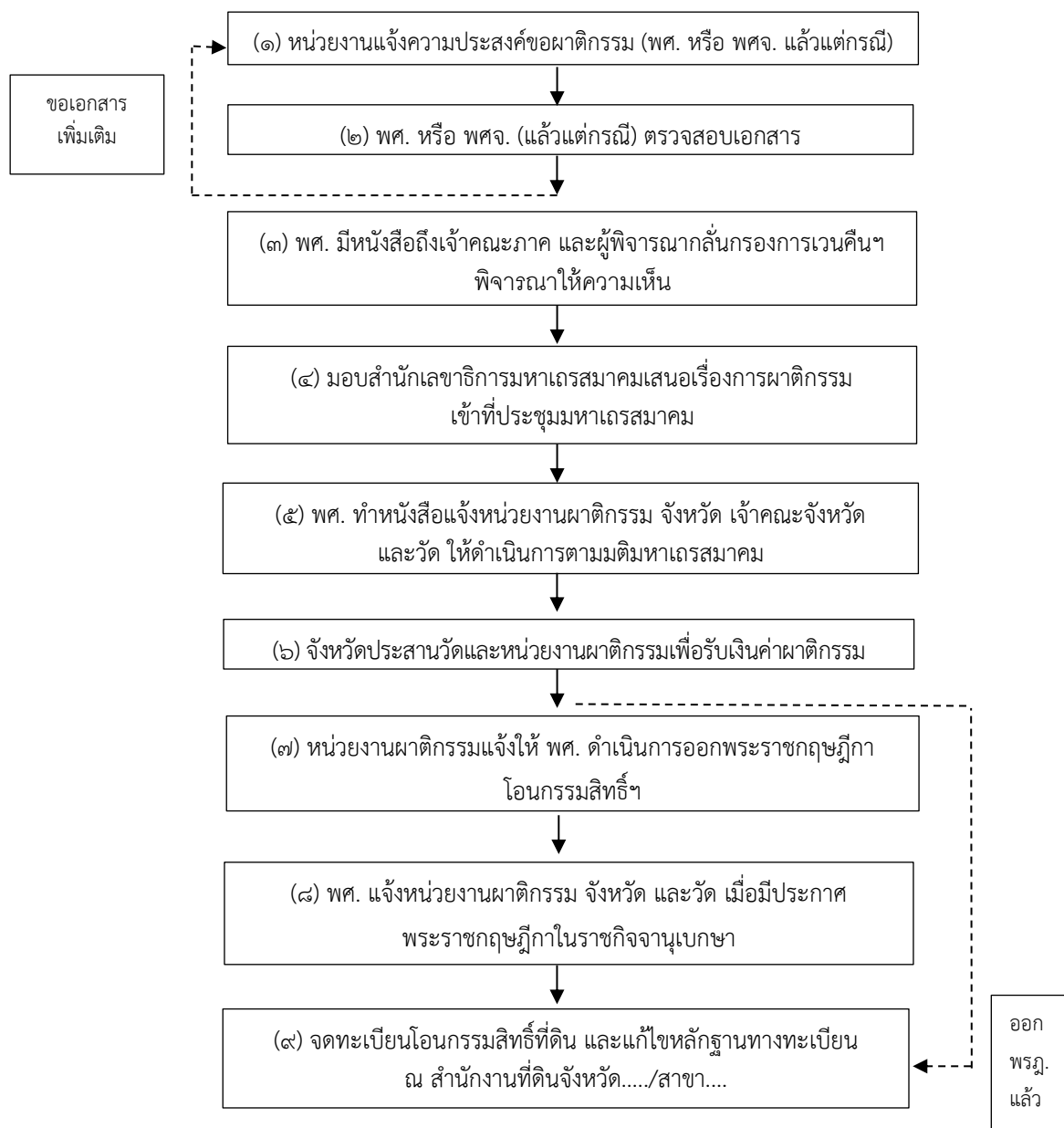
เอกสารประกอบการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ (เวนคืน) ประกอบด้วย

๑. หนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน (โฉนด, น.ส.๓ ก, น.ส.๓, ส.ค.๑)
๒. หนังสือมอบอำนาจจากวัด
๓. สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ
๔. ทะเบียนบ้านของวัด
๕. สำเนาใบสุทธิเจ้าอาวาส, ใบแต่งตั้งสมณศักดิ์ (ถ้ามี)
๖. สำเนาใบตราตั้งเจ้าอาวาส
๗. สำเนาใบตั้งวัด และสำเนาใบพระราชทานวิสุงคามสีมา (กรณีที่ได้รับพระราชทาน
วิสุงคามสีมา)

๘. ถ้าไม่มีหลักฐานในข้อ ๖ ให้ขอหนังสือรับรองสภาพวัดได้ที่สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ

๙. สำเนาพระราชกฤษฎีกาโอนกรรมสิทธิ์ที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ศาสนสมบัติกลาง
ผู้รับมอบอำนาจจากวัดตามข้อ ๑ จะนำหลักฐานข้อ ๑ - ๙ ไปยื่นที่สำนักงานที่ดินจังหวัด
ซึ่งที่ดินวัดนั้นตั้งอยู่ เพื่อดำเนินการจดทะเบียนต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการผาติกรรม

- หมายเหตุ :
๑. พศ. หมายถึง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
 ๒. พศจ. หมายถึง สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
 ๓. หน่วยงานในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) แจ้งความประสงค์ ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)
 ๔. หน่วยงานในส่วนภูมิภาค แจ้งความประสงค์ ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด (พศจ.)

การอุทธรณ์

กรณีวัดที่ถูกเวนคืนไม่พอใจค่าพาติกรรมที่หน่วยงานเวนคืนกำหนดไว้ในเบื้องต้น วัด หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สามารถอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาได้ (มาตรา ๔๙, มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒)

วัดสามารถอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดแนวเขตเวนคืนให้มีสิทธิอุทธรณ์ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเงินจากเจ้าหน้าที่หรือรับเงินที่วางไว้ แล้วแต่กรณี

เมื่อวัดยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีแล้ว วัดจะทราบผลเมื่อรัฐมนตรีจะต้องพิจารณาให้เสร็จสิ้นนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี

เงินที่ได้รับเพิ่มจากการอุทธรณ์ ทั้งหมดถือเป็นเงินค่าพาติกรรมด้วยเช่นกัน มหาเถรสมาคมได้มีมติครั้งที่ ๓๓/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ เงินที่ได้รับเพิ่มจากการอุทธรณ์ทั้งหมดให้นำฝากธนาคาร ในบัญชีเงินค่าพาติกรรมที่ดินของวัดนั้น ๆ และให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินค่าพาติกรรมโดยใช้ได้แต่ดอกผล

ผลการอุทธรณ์ เงินที่ได้รับเพิ่มจากการอุทธรณ์ ถือเป็นค่าพาติกรรม (ค่าทดแทน) ด้วยเช่นกัน ให้วัดปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๓๓/๒๕๔๑ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดย

๑. ให้วัดรายงานผลการอุทธรณ์ให้มหาเถรสมาคมทราบ

๒. เงินที่ได้รับเพิ่มจากการอุทธรณ์ทั้งหมด ให้วัดฝากธนาคารออมสินหรือธนาคารพาณิชย์ในบัญชี “เงินค่าพาติกรรมวัด.....”

๓. การใช้จ่าย ให้ใช้ได้แต่ดอกผล หากจะนำเงินดังกล่าวใช้เพื่อจัดซื้อที่ดิน ให้เสนอขออนุญาต มหาเถรสมาคมเป็นคราวๆ ไป

หลักฐานประกอบการยื่นอุทธรณ์ มีดังนี้

๑. สำเนาหนังสือสำคัญที่ดินแปลงที่ถูกเวนคืน

๒. สำเนาทะเบียนบ้านวัด

๓. บัญชีกำหนดราคาเบื้องต้น และจำนวนเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่จะเวนคืน (ที่ดิน)

๔. หลักฐานการซื้อขายที่ดินข้างเคียงที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ..... ที่ประกาศพระราชบัญญัติเวนคืน หรือพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนนั้น (ถ้ามี)

การขอใช้เงิน/ยืมเงินค่าผาติกรรม

๑. การขอใช้เงินค่าผาติกรรมเพื่อซื้อที่ดินเพิ่มเติม

๑.๑ วัดมีลิขิตถึง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติโดยผ่านจังหวัด

- บันทึกความคิดเห็นจากเจ้าคณะสังฆาธิการต้นสังกัดตามลำดับ
- สำเนาโฉนดที่ดินแปลงที่วัดจะซื้อ
- แผนผังโดยสังเขป แสดงบริเวณที่ดินแปลงที่วัดจะซื้อ อยู่ใกล้เคียงสถานที่

สำคัญใด

- ภาพถ่ายเขตที่ดินวัดและที่ดินแปลงที่วัดจะซื้อเพิ่ม
- ราคาประเมินที่ดินแปลงที่วัดจะซื้อเพิ่มซึ่งออกโดยสำนักงานที่ดินจังหวัด
- ราคาที่ตกลงซื้อขายที่ดินแปลงที่วัดจะทำการซื้อเพิ่ม
- หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาฯ และรายงานการประชุมของ

คณะกรรมการ

- สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากค่าผาติกรรม
- สำเนามติมหาเถรสมาคม ชุดที่ได้รับเงินค่าผาติกรรมของวัด
- ชี้แจงเหตุและความจำเป็น

๑.๒ เสนอเจ้าคณะภาคพิจารณาให้ความเห็นชอบในการซื้อที่ดิน

- เมื่อเจ้าคณะภาคพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

๑.๓ เสนอผู้พิจารณากลั่นกรองการเวนคืนที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง
พิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการซื้อที่ดิน

- เมื่อผู้พิจารณากลั่นกรองการเวนคืนฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

๑.๔ เสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเข้าที่ประชุมมหาเถรสมาคม
เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๕ มหาเถรสมาคมมีมติอนุมัติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทำหนังสือแจ้ง
เจ้าอาวาส / จังหวัด ทราบ

๒. การขอยืมเงินค่าผาติกรรมเพื่อสร้างโบสถ์/บุรณปฏิสังขรณ์โบสถ์ วิหาร อาคาร

เสนาสนะ

๒.๑ วัดมีลิขิตถึง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติโดยผ่านจังหวัด

- บันทึกความคิดเห็นจากเจ้าคณะสังฆาธิการต้นสังกัดตามลำดับ
- แบบแปลนโบสถ์ / วิหาร/ อาคารเสนาสนะ

สำคัญใด

- แผนผังโดยสังเขป แสดงบริเวณที่ดินแปลงที่วัดสร้าง อยู่ใกล้เคียงสถานที่
- ภาพถ่ายบริเวณที่จะสร้าง หรือบูรณปฏิสังขรณ์
- ราคาประเมินการก่อสร้าง หรือการบูรณปฏิสังขรณ์
- หนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาฯ และรายงานการประชุมของ

คณะกรรมการ

- สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากค่าผาติกรรม
- สำเนาพิมพ์หาเถรสมาคม ชุดที่ได้รับเงินค่าผาติกรรมของวัด
- ชี้แจงเหตุและความจำเป็น

๒.๒ เสนอเจ้าคณะภาคพิจารณาให้ความเห็นชอบในการยืมเงินค่าผาติกรรมเพื่อการก่อสร้าง หรือบูรณปฏิสังขรณ์

- เมื่อเจ้าคณะภาคพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

๒.๓ เสนอผู้พิจารณากลั่นกรองการเวนคืนที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลางพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการยืมเงินค่าผาติกรรมเพื่อการก่อสร้าง หรือบูรณปฏิสังขรณ์

- เมื่อผู้พิจารณากลั่นกรองการเวนคืนฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

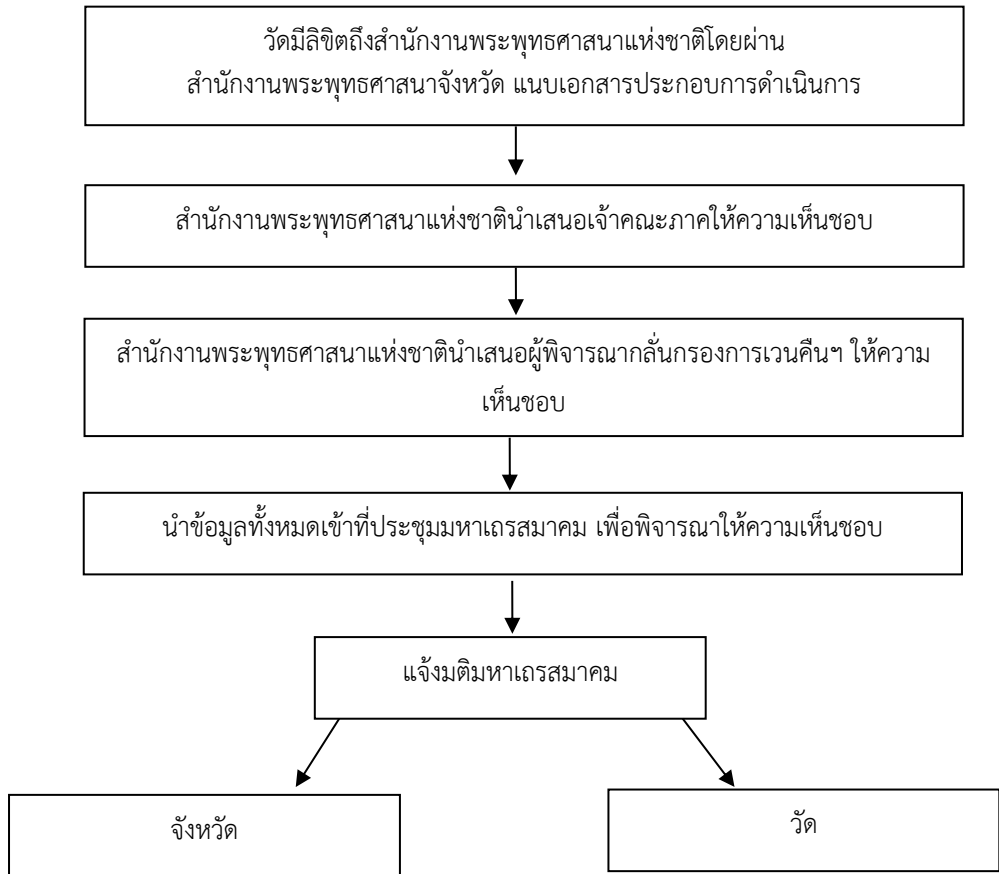
๒.๔ เสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเข้าที่ประชุมมหาเถรสมาคม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๕ มหาเถรสมาคมมีมติอนุมัติ ทำหนังสือแจ้งเจ้าอาวาสทราบ/จังหวัด

หมายเหตุ : ๑. กรณีการใช้เงินค่าผาติกรรมเพื่อซื้อที่ดินเพิ่มเติมให้กับวัดไม่ต้องใช้เงินคืนให้แก่ “บัญชีเงินค่าผาติกรรมวัด.....”

๓. กรณีการยืมเงินค่าผาติกรรมเพื่อก่อสร้าง หรือบูรณปฏิสังขรณ์โบสถ์ วิหาร อาคาร เสนาสนะ และอื่น ๆ ต้องใช้เงินค่าผาติกรรมคืนให้แก่ “บัญชีเงินค่าผาติกรรมวัด.....”

ขั้นตอนการขอใช้ค่าพาติกรรมเพื่อซื้อที่ดิน

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๓๓/๒๕๔๑
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๔๕๓/๒๕๔๑
เรื่อง ค่าผาติกรรมที่ดินซึ่งได้เพิ่มขึ้นจากการอุทธรณ์ที่ดินซึ่งถูกเวนคืน
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๓๓/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๑ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า เนื่องจากมีบุคคลบางกลุ่มได้อาศัยการที่เจ้าอาวาสวัดไม่เข้าใจเกี่ยวกับการใช้เงินค่าผาติกรรมที่ดินวัดซึ่งได้เพิ่มขึ้นจากการอุทธรณ์ที่ดินซึ่งถูกเวนคืนหลังจากที่เจ้าอาวาสได้รับเงินค่าผาติกรรมเบื้องต้นไปแล้ว โดยช่วยทางวัดดำเนินการอุทธรณ์ เมื่อวัดได้รับเงินอุทธรณ์แล้วก็จะขอแบ่งเป็นเปอร์เซ็นต์จากยอดเงินที่ได้รับอุทธรณ์ ในการนี้จะทำให้วัดเสียผลประโยชน์อีกกรณีหนึ่งทางวัดนำเงินค่าผาติกรรมที่ได้เพิ่มจากการอุทธรณ์ไปใช้โดยไม่ได้นำไปฝากธนาคารเพื่อตั้งเป็นกองทุนของวัดไว้

ด้วยเหตุดังกล่าว กรมการศาสนาเห็นว่า

๑. ค่าผาติกรรมตามหลักพระธรรมวินัย คือ การนำสิ่งอื่นมาใช้แทนทรัพย์สินของวัดที่ต้องสูญเสียไป เช่น เครื่องใช้เสนาสนะหรือเสนาสนะเองตลอดถึงกุฏิและที่ดินที่ต้องสูญเสียไปจะต้องเอาสิ่งอื่นมาใช้แทน คือ เป็นค่าทดแทนซึ่งอาจเป็นเงินหรือสิ่งของ (มติมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๗/๒๕๒๘ มติที่ ๒๔๑/๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๘)

๒. ตามที่พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัดที่ธรณีสงฆ์หรือที่ศาสนสมบัติกลางให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้อง และได้รับเงินค่าผาติกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา”

๓. การอุทธรณ์ กรณีวัดที่ถูกเวนคืนที่ดินไม่พอใจค่าพาติกรรมที่หน่วยงานเวนคืนกำหนดให้ในเบื้องต้น วัดสามารถอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกา หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แล้วแต่กรณี ได้ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งให้ไปปรับเงินค่าพาติกรรมดังกล่าว หากยังไม่พอใจผลของการอุทธรณ์ก็สามารถฟ้องศาลต่อไป (ม.๒๕, ม.๒๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐)

๔. ผลของการอุทธรณ์เงินที่ได้รับเพิ่มจากอุทธรณ์ทั้งหมดถือเป็นเงินค่าทดแทนที่ดิน (ค่าพาติกรรม) ด้วยเช่นกัน แต่วัดต่าง ๆ มิได้แจ้งผลการอุทธรณ์ให้มหาเถรสมาคมทราบ ซึ่งอาจทำให้การใช้เงินค่าพาติกรรมดังกล่าวถูกใช้ผิดวัตถุประสงค์ เนื่องจากมหาเถรสมาคมไม่ได้มีมติควบคุมเงินอุทธรณ์ดังกล่าวเพื่ออำนวยความสะดวกแก่วัดในการอุทธรณ์เงินค่าพาติกรรม และป้องกันการแสวงหาของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาศัยช่องว่างจากการที่เจ้าอาวาสไม่เข้าใจเกี่ยวกับระบบของการอุทธรณ์ และเพื่อดูแลเงินค่าพาติกรรม (ค่าทดแทนที่ดิน) ซึ่งถือเป็นเงินของพระพุทธศาสนา ให้คงอยู่และใช้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ กรรมการศาสนาเห็นสมควร

๑. เสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาเงินค่าทดแทนที่ดิน (ค่าพาติกรรม) ซึ่งได้รับเพิ่มจากการอุทธรณ์ โดยให้วัดต่าง ๆ ที่ยื่นอุทธรณ์รายงานผลการอุทธรณ์ให้มหาเถรสมาคมทราบ

๒. เงินที่ได้รับเพิ่มจากการอุทธรณ์ทั้งหมดให้นำฝากธนาคารในบัญชีเงินค่าพาติกรรมที่ดินของวัดนั้น ๆ และให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินค่าพาติกรรมโดยใช้ได้แต่ดอกผล หากจะนำเงินดังกล่าวใช้เพื่อจัดซื้อที่ดินให้เสนอขออนุญาตมหาเถรสมาคมเป็นคราว ๆ ไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่กรรมการศาสนาเสนอทั้ง ๒ ข้อ และแจ้งให้วัดต่าง ๆ ทราบ ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ ให้วัดนั้น ๆ แจ้งกรรมการศาสนาดำเนินการแทนวัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคมต่อไป

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๓
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๓๙๔/๒๕๔๓

เรื่อง หลักเกณฑ์การฝากและสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒๕/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๓ กรรมการศาสนาได้นำหลักเกณฑ์ในการฝากและสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรมเสนอต่อที่ประชุม เพื่อโปรดพิจารณา ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วขอให้กรรมการศาสนานำกลับไปพิจารณาปรับปรุงเพิ่มเติม แล้วนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

บัดนี้ กรรมการศาสนาได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วดังนี้

หลักเกณฑ์ในการฝากและสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม

๑. เมื่อวัดได้รับเงินค่าผาติกรรมแล้ว จะต้องนำฝากธนาคารออมสิน หรือธนาคารพาณิชย์ และแจ้งเจ้าคณะจังหวัดและกรรมการศาสนาทราบภายใน ๓๐ วัน ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๐๖ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๖
๒. ชื่อบัญชี คือบัญชีเงินฝากประจำค่าผาติกรรมของวัด.....
๓. ผู้ลงชื่อในสมุดฝาก คือ ๑) เจ้าอาวาส ๒) ไวยาวัจกร ๓) เจ้าคณะตำบล ๔) เจ้าคณะอำเภอ ๕) เจ้าคณะจังหวัด เจ้าสังกัดโดยตำแหน่งขณะที่ฝาก
๔. เงินค่าผาติกรรม ใช้ได้แต่ดอกผลเท่านั้น หากวัดมีความจำเป็นที่จะใช้เงินค่าผาติกรรมให้นำเสนอมหาเถรสมาคม เพื่อขอรับความเห็นชอบก่อน
๕. ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม คือเจ้าอาวาส ไวยาวัจกร เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ และเจ้าคณะจังหวัด ลงนามร่วมกัน รวม ๕ ท่าน
๖. เงินดอกผล เมื่อวัดมีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายให้นำเสนอเจ้าคณะจังหวัดเพื่อขอรับความเห็นชอบก่อน
๗. ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินดอกผล คือเจ้าอาวาส ไวยาวัจกร ลงนามร่วมกับเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ หรือเจ้าคณะจังหวัด รูปใดรูปหนึ่ง รวม ๓ ท่าน

๘. เมื่อเบิกเงินดอกผลแล้ว ให้เจ้าอาวาสแจ้งผู้มีอำนาจส่งจ่ายที่มีได้ร่วมลงชื่อทุกท่านทราบ ภายใน ๗ วัน
๙. หากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนธนาคารที่ฝากใหม่ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจส่งจ่ายทุกท่าน
๑๐. ก่อนการเบิกจ่ายเงินดอกผลและเงินค่าพาติกรรมทุกครั้ง เจ้าอาวาสต้องแจ้งลายเซ็นของผู้มีอำนาจส่งจ่ายทุกท่านให้ธนาคารทราบไม่น้อยกว่า ๗ วัน

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติให้ใช้หลักเกณฑ์ในการฝากและส่งจ่ายเงินค่าพาติกรรมตามเสนอ และให้กรมการศาสนาแจ้งวัดต่าง ๆ ที่ได้รับเงินค่าพาติกรรมทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นายสุทธีวงศ์ ตันตยาพิศาลสุทธิ)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมการศาสนา

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๐
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๒๕๒/๒๕๕๐

เรื่อง เสนอขอแต่งตั้งผู้พิจารณาถ้อยแถลงการเวนคืนที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า สมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ประธานที่ประชุม ประมวลว่า การที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ มีความจำเป็นที่จะขอโอนกรรมสิทธิ์โดยการเวนคืนที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น หรือเพื่อพัฒนาด้านสาธารณประโยชน์ จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองและเจ้าคณะพระสังฆาธิการ เจ้าสังกัดตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด แล้วมอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ประมวลเรื่องนำเสนอมหาเถรสมาคม ในวาระที่จะนำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณา ควรจะได้มีการพิจารณาถ้อยแถลงอีกครั้งหนึ่ง จึงขอเสนอให้พระธรรมวรเมธี วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร เป็นผู้พิจารณาถ้อยแถลงการขอเวนคืนที่วัดที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง และการขออนุมัติใช้เงินค่าพาติกรรม แล้วแต่กรณี

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามเสนอ และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ถือปฏิบัติ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

การฝากและสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม

วัดจะต้องปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ อย่างเคร่งครัด ดังนี้

๑. เมื่อวัดได้รับเงินค่าผาติกรรมแล้ว จะต้องนำฝากธนาคารออมสิน หรือธนาคารพาณิชย์และแจ้งเจ้าคณะจังหวัดและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (กรมการศาสนา) ทราบภายใน ๓๐ วัน ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๐๖ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๖

๒. ชื่อบัญชี คือบัญชีเงินฝากประจำค่าผาติกรรมของวัด.....(ชื่อวัด).....

๓. ผู้ลงชื่อในสมุดฝาก คือ ๑) เจ้าอาวาส ๒) ไวยาวัจกร ๓) เจ้าคณะตำบล ๔) เจ้าคณะอำเภอ ๕) เจ้าคณะจังหวัดเจ้าสังกัดโดยตำแหน่งขณะที่ฝาก

๔. เงินค่าผาติกรรม ใช้ได้แต่ดอกผลเท่านั้น หากวัดมีความจำเป็นที่จะใช้เงินค่าผาติกรรม ให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อขอรับความเห็นชอบก่อน

๕. ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม คือเจ้าอาวาส ไวยาวัจกร เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ และเจ้าคณะจังหวัดลงนามร่วมกัน รวม ๕ ท่าน

๖. เงินดอกผล เมื่อวัดมีความจำเป็นจะต้องใช้จ่าย ให้นำเสนอเจ้าคณะจังหวัดเพื่อขอรับความเห็นชอบก่อน

๗. ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินดอกผล คือเจ้าอาวาส ไวยาวัจกร ลงนามร่วมกับเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ หรือเจ้าคณะจังหวัดรูปใดรูปหนึ่ง รวม ๓ ท่าน

๘. เมื่อเบิกเงินดอกผลแล้ว ให้เจ้าอาวาสแจ้งผู้มีอำนาจสั่งจ่ายที่มีได้ร่วมลงชื่อทุกท่านทราบ ภายใน ๗ วัน

๙. หากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนธนาคารที่ฝากใหม่ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจสั่งจ่ายทุกท่าน

๑๐. ก่อนการเบิกจ่ายเงินดอกผลและเงินค่าผาติกรรมทุกครั้ง เจ้าอาวาสต้องแจ้งลายเซ็นของผู้มีอำนาจสั่งจ่ายทุกท่านให้ธนาคารทราบ ไม่น้อยกว่า ๗ วัน

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่

๑๕๕๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินของวัดเป็นทางสาธารณประโยชน์

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บัญญัติว่า "การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้อง และได้รับคำผาติกรรมจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา" ดังนั้น กรณีหากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะใช้ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง เพื่อก่อสร้าง ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นทางสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ จะต้องดำเนินการผาติกรรมตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอนมัสการว่า เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่าง ๆ ได้พัฒนาขึ้นมาก ทำให้มีการพัฒนาปรับปรุงและขยายระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อให้การคมนาคมเกิดความสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยการก่อสร้างทาง หรือถนนอำนวยความสะดวกแก่การเดินทางของประชาชน และนำความเจริญจากชุมชนเมืองสู่ชนบท ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ปรากฏว่า ได้ดำเนินการก่อสร้างทางหรือถนนผ่านที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ โดยมีได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่อาวาส และป้องกันมิให้เกิดปัญหาในการโต้แย้งสิทธิที่ดินของวัดโดยมิชอบ จึงสมควรให้วัดทั้งหลายได้ปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้ตัดทางหรือถนนผ่านที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดจะต้องดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดตาม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง และเจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัดตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด ก่อนมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคม

๒. กรณีหากการใช้ทางหรือถนนภายในที่ดินของวัด โดยไม่ได้ดำเนินการผาติกรรมให้วัดดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ จัดทำป้ายสงวนสิทธิ์ที่ดินดังกล่าว

๒.๒ เชิญประชาชนผู้ใช้ทางและเจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมถ่ายภาพถนนบริเวณที่ขึ้นป้าย

๒.๓ นำภาพถ่ายที่ได้บันทึกไว้ไปลงบันทึกประจำวันแจ้งความไว้เป็นหลักฐานที่สถานีตำรวจ
ที่ดูแลพื้นที่ และให้วัดจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่าง ๆ

๓. มอบสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด ให้คำแนะนำแก่วัดในการดำเนินการ
ดังกล่าวข้างต้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสน-
สมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุม
พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรด
พิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณาในการประชุม
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้ตัดทางหรือถนนผ่านที่ดินวัด
จะต้องดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดตาม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง และ
เจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัดตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด ก่อนมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
นำเสนอมหาเถรสมาคม

๒. กรณีหากการใช้ทางหรือถนนภายในที่ดินของวัด โดยไม่ได้ดำเนินการผาติกรรมให้วัดดำเนินการ
จัดทำป้ายสงวนสิทธิ์ที่ดินดังกล่าว เป็นที่ดินของวัดมิได้เป็นการอุทิศที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด
และถ่ายภาพบริเวณที่ขึ้นป้ายพร้อมประชาชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ และนำภาพถ่ายดังกล่าว ลงบันทึกประจำวัน
ที่สถานีตำรวจท้องที่ ไว้เป็นหลักฐาน

๓. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งเจ้าคณะภาค และเจ้าคณะจังหวัดทั้งสองฝ่ายทราบ
เพื่อแจ้งวัดในเขตปกครองให้ปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม

๔. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด ประสานช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่วัดในการปฏิบัติ
ตามมติมหาเถรสมาคม

และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นายสิปปวัชร แก้วงาม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เลขาธิการมหาเถรสมาคม

(ตัวอย่าง)

ประกาศ

วัด..... อำเภอ..... จังหวัด.....

วัด..... ตั้งอยู่ หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

บนโฉนดที่ดิน เลขที่..... เลขระวางที่..... เลขที่ดิน..... ตามแผนที่ข้างต้น

เป็นกรรมสิทธิ์ของวัด..... ขอสงวนสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดินแปลงดังกล่าวตามกฎหมาย

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่.....

หมายเหตุ 1. จัดทำป้ายถาวร ขนาดไม่ต่ำกว่า 1.60 x 2.40 ม.
 2. ถ่ายภาพป้ายที่มีเจ้าหน้าที่สำรวจและประชาชนในภาพ
 3. นำภาพถ่ายไปลงบันทึกประจำวัน(สถานีตำรวจ)-เก็บเอกสาร

เจ้าอาวาสวัด.....

รูปภาพ ตัวอย่างประกาศ

ที่ พศ ๐๐๐๕/ ๓๕๘๒

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๙

เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินของวัดเป็นทางสาธารณประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนามติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
มติที่ ๑๘๕/๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ตัวอย่างป้ายประกาศ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่างๆ ได้พัฒนาขึ้นมา ทำให้ต้องมีการปรับปรุงและขยายระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เพื่อให้การคมนาคมเกิดความสะดวกมากขึ้น ด้วยการก่อสร้างทางสาธารณประโยชน์ สำหรับรองรับการเดินทางของประชาชน และนำความเจริญจากชุมชนเมืองสู่ชนบท ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ปรากฏว่ามีทางสาธารณะบางส่วน ได้ดำเนินการก่อสร้างผ่านที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ โดยมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งกรณีนี้หากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ มีความประสงค์ จะใช้ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง เพื่อก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เป็นทางสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการจะต้องดำเนินการผาติกรรม ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ วรรคสอง ระบุว่า “การโอนกรรมสิทธิ์ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ศาสนสมบัติกลาง ให้แก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อมหาเถรสมาคมไม่ขัดข้องและได้รับคำผาติกรรม จากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานนั้นแล้ว ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา” ดังนั้น เพื่อเป็นการ ให้ความช่วยเหลือแก่คณะสงฆ์ทั่วประเทศ และป้องกันมิให้เกิดปัญหาในการครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดินของวัด โดยมิชอบ จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติให้กับวัดทั่วประเทศ

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นชอบตามมติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มติที่ ๑๘๕/๒๕๖๕ ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้ตัดทางหรือถนนผ่านที่ดินวัด จะต้องดำเนินการผาติกรรมที่ดินวัดตาม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง และเจ้าคณะพระสังฆาธิการเจ้าสังกัดตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด ก่อนมอบสำนักงาน-พระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคม

๒. กรณีหากการใช้ทางหรือถนนภายในที่ดินของวัด โดยมิได้ดำเนินการผาติกรรม ให้วัดดำเนินการจัดทำป้ายสงวนสิทธิ์ที่ดินดังกล่าว เป็นที่ดินของวัดมิได้เป็นการอุทิศที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ แต่อย่างใด และถ่ายภาพบริเวณที่ขึ้นป้ายพร้อมประชาชน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ และนำภาพถ่ายดังกล่าว ลงบันทึกประจำวัน ที่สถานีตำรวจท้องที่ ไว้เป็นหลักฐาน

๓. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งเจ้าคณะภาค และเจ้าคณะจังหวัดทั้งสองฝ่ายทราบ เพื่อแจ้งวัดในเขตปกครองให้ปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม

๔. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด ประสานช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่วัด ในการปฏิบัติตามมติมหาเถรสมาคม

ในการนี้ เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่คณะสงฆ์ทั่วประเทศ และป้องกันมิให้เกิดปัญหา ในการครอบครองกรรมสิทธิ์ที่ดินของวัดโดยมิชอบ จึงขอความอนุเคราะห์จังหวัดให้คำแนะนำแก่วัด ที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุติญา แก้วมณี)

ผู้ตรวจราชการ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานศาสนสมบัติ

โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๘๓

โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๔๘๓

ส่วนที่ ๒

การจดทะเบียนสัญญาเช่าที่ดินและอาคารนานปี

การจดทะเบียนสัญญาเช่าที่ดินและอาคารนานปี

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๓๘ เช่าอสังหาริมทรัพย์นั้น ถ้ามิได้มีหลักฐาน เป็นหนังสืออย่างหนึ่งอย่างใดลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบเป็นสำคัญ ท่านว่า จะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่ ถ้าเช่ามีกำหนดกว่าสามปีขึ้นไป หรือกำหนดตลอดอายุของผู้เช่าหรือผู้ให้เช่าไว้ หากมิได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ท่านว่าการเช่นนั้น จะฟ้องร้องให้บังคับคดีได้แต่เพียงสามปี

สัญญาเช่าที่ดินและอาคารที่กำหนดให้สัญญาเช่าที่มีระยะเวลาการเช่าเกินกว่า ๓ ปีขึ้นไปจะต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดได้จัดทำสัญญาเช่านานปี (สัญญาเช่า เกินกว่า ๓ ปีขึ้นไป) เรียบร้อยแล้ว ต้องไปดำเนินการจดทะเบียนเช่าที่สำนักงานที่ดินตามกฎหมาย

การจดทะเบียนการเช่าที่ดินนานปี

มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. งานทะเบียนได้รับเรื่องการทำสัญญาเช่าที่ดิน
๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประสานผู้เช่าเพื่อกำหนดวันไปจดทะเบียนเช่าที่สำนักงานที่ดินที่รับผิดชอบพื้นที่
๓. จัดทำหนังสือมอบอำนาจเสนอผู้มีอำนาจลงนามมอบอำนาจให้จดทะเบียนเช่าแทน และขออนุมัติไปราชการ
๔. เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายพร้อมผู้เช่ายื่นคำขอจดทะเบียนเช่า ณ สำนักงานที่ดินที่รับผิดชอบพื้นที่
๕. กรณีเป็นการเช่าที่ดินไม่ต้องปิดประกาศหาผู้คัดค้านการเช่าหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถจดทะเบียนการเช่าให้เรียบร้อยได้ภายใน ๑ วันทำการ
๖. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินดำเนินการจดทะเบียนเช่า โดยเก็บสัญญาฉบับของสำนักงานที่ดินไว้ที่สำนักงานที่ดิน ผู้เช่าจะได้รับสัญญาฉบับของผู้เช่า และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ/สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด จะได้รับสัญญาฉบับของผู้ให้เช่า
๗. เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกข้อความรายงานผลการจดทะเบียนเช่าเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบ
๘. ลงรายละเอียดในทะเบียนรายตัวและเก็บสัญญาฉบับของผู้ให้เช่า

เอกสารประกอบการดำเนินการ

- สัญญาเช่าที่ดินของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ/สำนักงานพระพุทธศาสนา
จังหวัด จำนวน ๓ ฉบับ

- โฉนดที่ดินแปลงที่ระบุตามสัญญาเช่า
- บัตรประชาชน และทะเบียนบ้านผู้เช่า
- หนังสือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการจดทะเบียนเช่าแทน
- กรณีผู้เช่ามีคู่สมรสต้องใช้หนังสือยินยอมคู่สมรส โดยแนบสำเนาทะเบียนบ้านและ
สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนสมรส

กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาทำการแทนให้แนบเอกสารเพิ่มเติม ได้แก่

- หนังสือมอบอำนาจของกรมที่ดิน แบบ ท.ด. ๒๑
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจ
- บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้รับมอบอำนาจ

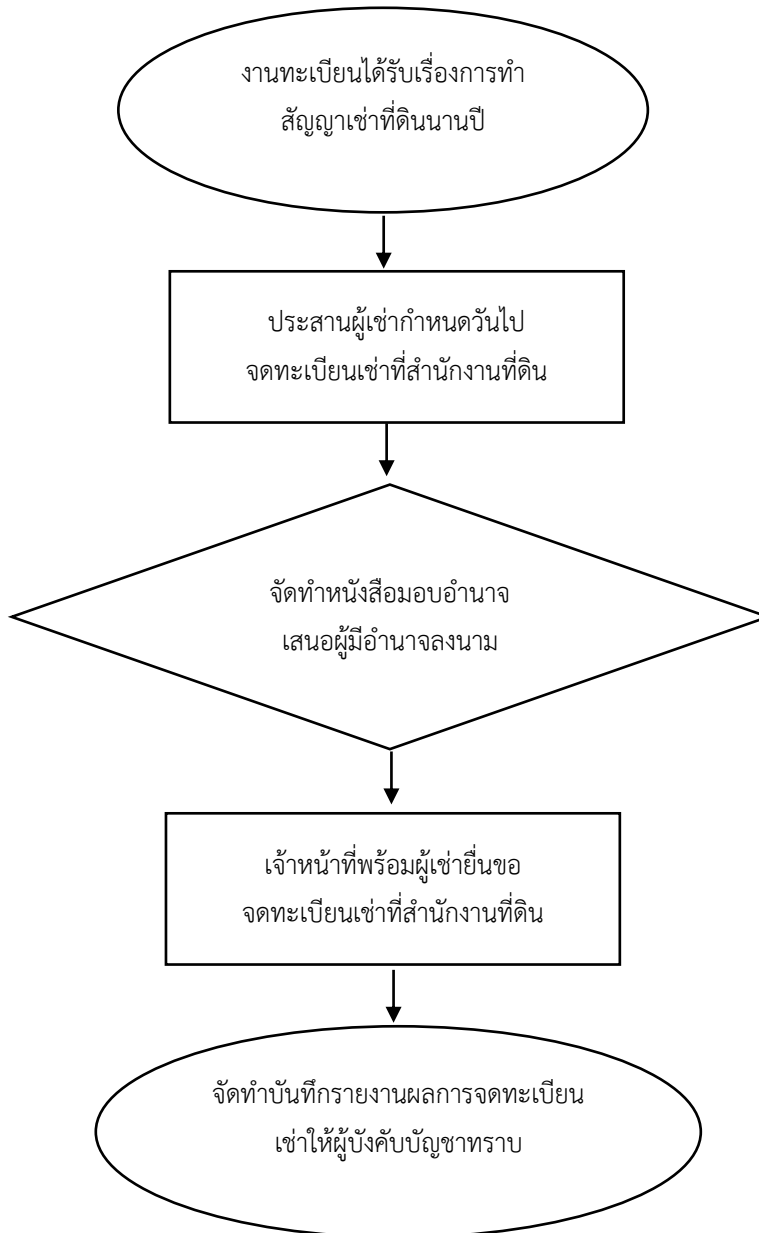
หมายเหตุ : ๑. สำเนาเอกสารต้องลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๒. การจดทะเบียนการเช่าที่ดินของหน่วยงานราชการได้รับการยกเว้น
ค่าอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑

๓. การจดทะเบียนการเช่าที่ดินจะต้องเสียค่าธรรมเนียมจดทะเบียน ๑%
ของค่าเช่าตลอดอายุสัญญาเช่ารวมกับค่าบำรุงวัดหรือค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง

๔. ค่าคำขอแปลงละ ๕ บาท

แผนผังขั้นตอนการจดทะเบียนเช่าที่ดินนานปี

การจดทะเบียนเข้าอาศารณานปี

มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. งานทะเบียนได้รับเรื่องการทำสัญญาเข้าอาศารณานปี
๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบประสานผู้เช่าเพื่อกำหนดวันไปจดทะเบียนเข้าที่สำนักงานที่ดิน
๓. จัดทำหนังสือมอบอำนาจเสนอผู้มีอำนาจลงนามมอบอำนาจให้จดทะเบียนเข้าแทน และขออนุมัติไปราชการ
๔. เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายพร้อมผู้เช่ายื่นคำขอจดทะเบียนเข้า ณ สำนักงานที่ดิน จังหวัดที่รับผิดชอบพื้นที่ กรณีเป็นสัญญาเช่าอาคารต้องปิดประกาศหาผู้คัดค้านการเช่าหรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินท้องที่ซึ่งที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นตั้งอยู่ สำนักงานเขต หรือที่ว่าการอำเภอ หรือที่ว่าการกิ่งอำเภอท้องที่ ที่ทำการแขวงหรือที่ทำการกำนัน ท้องที่ และบริเวณสังหาริมทรัพย์นั้นแห่งหนึ่งฉบับ เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน
๕. เมื่อครบระยะเวลา ๓๐ วัน ไม่มีผู้คัดค้าน เจ้าหน้าที่จะประสานผู้เช่าไปดำเนินการ จดทะเบียนเข้า ณ สำนักงานที่ดินที่ได้ยื่นคำขอจดทะเบียนเข้าไว้
๖. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินดำเนินการจดทะเบียนเข้า โดยเก็บสัญญาฉบับของ สำนักงานที่ดินไว้ที่สำนักงานที่ดิน ผู้เช่าจะได้รับสัญญาฉบับของผู้เช่า และสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ/สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด จะได้รับสัญญาฉบับของผู้ให้เช่า
๗. เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกข้อความรายงานผลการจดทะเบียนเข้าเสนอผู้บังคับ บัญชาเพื่อทราบ
๘. ลงรายละเอียดในทะเบียนรายตัวและเก็บสัญญาเข้าแฟ้ม

เอกสารประกอบการดำเนินการ

- สัญญาเช่าอาศารณานปีของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ/สำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด จำนวน ๓ ฉบับ
- โฉนดที่ดินแปลงที่อาคารตั้งอยู่
- บัตรประจำตัวประชาชน และทะเบียนบ้านผู้เช่า
- สำเนาทะเบียนบ้าน อาคารที่ทำการเช่า
- หนังสือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการจดทะเบียนเข้าแทน
- กรณีผู้เช่ามีคู่สมรสต้องใช้หนังสือยินยอมคู่สมรส โดยแนบสำเนาทะเบียนบ้านและ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนสมรส

กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาทำการแทนให้แนบเอกสารเพิ่มเติม ได้แก่

- หนังสือมอบอำนาจของกรมที่ดิน แบบ ท.อ.๔
- บัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้รับมอบอำนาจ
- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจ

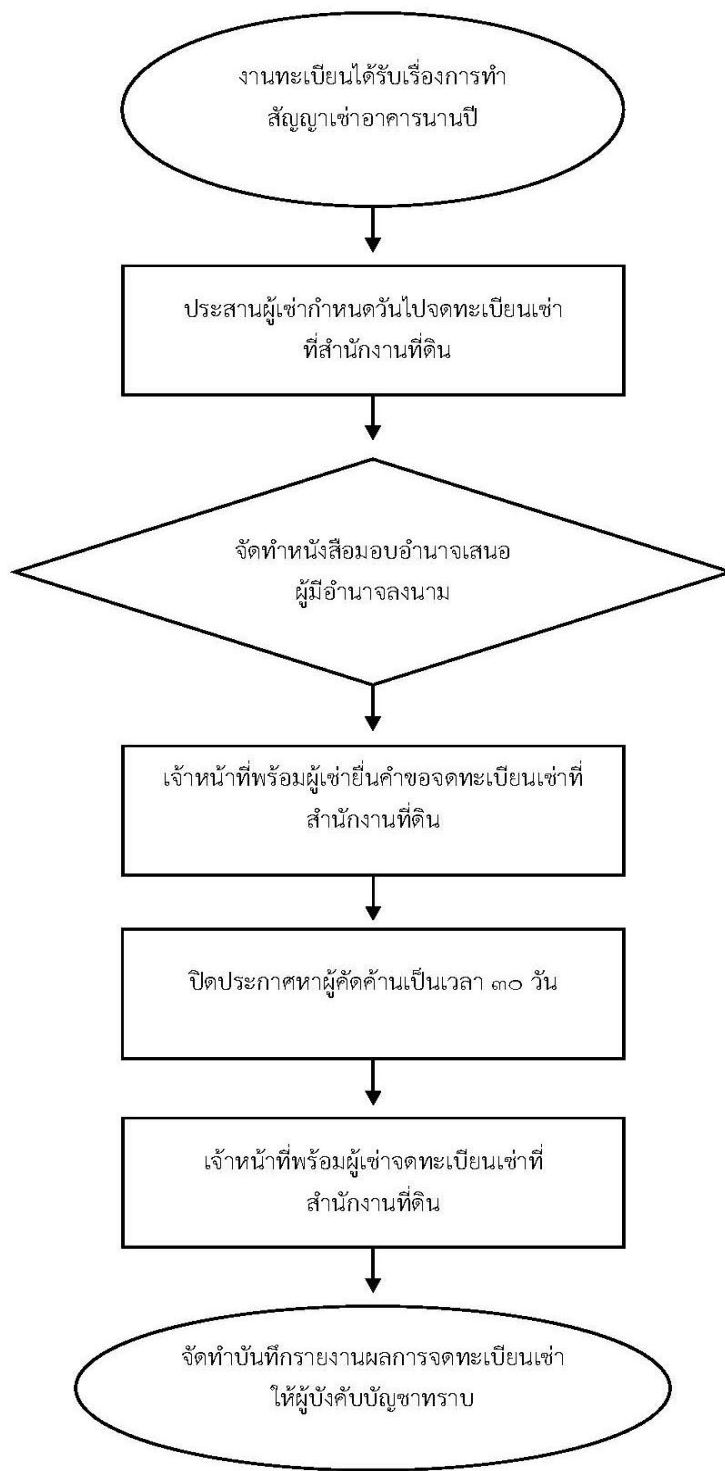
หมายเหตุ : ๑. สำเนาเอกสารต้องลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๒. การจดทะเบียนการเช่าอาคารของหน่วยงานราชการได้รับการยกเว้น
ค่าอากรแสตมป์ ตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๒๑

๓. การจดทะเบียนการเช่าอาคารจะต้องเสียค่าธรรมเนียมจดทะเบียน ๑%
ของค่าเช่าตลอดอายุสัญญาเช่ารวมกับค่าบำรุงวัดหรือค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง

๔. ค่าคำขอแปลงละ ๕ บาท

แผนผังขั้นตอนการจดทะเบียนเช่าอาคารนานปี

ส่วนที่ ๗
การจัดให้เช่าที่ดินวัด
และที่ธรณีสงฆ์วัด

ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดประโยชน์แทนวัด

พ.ศ. ๒๕๕๔

เพื่อให้การจัดประโยชน์ศาสนสมบัติแทนวัดเป็นไปด้วยดี และให้วัดเจ้าของทรัพย์สินได้รับประโยชน์อย่างสมบูรณ์ ทั้งให้กิจการสอดคล้องต้องกับกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๑ ออกตามความใน พ.ร.บ. คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงวางระเบียบไว้ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมดังนี้

๑. ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดประโยชน์แทนวัด พ.ศ. ๒๕๕๔”

๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

๓. บรรดาระเบียบ คำสั่ง ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

๔. การรับมอบการจัดประโยชน์แทนวัด วัดใดประสงค์จะมอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโยชน์แทน ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้คือ

๔.๑ มอบให้จัดประโยชน์ทั้งหมด

๔.๒ มอบให้จัดประโยชน์เฉพาะบางส่วน

วัดในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ทำหนังสือแจ้งความจำนงค์ต่อผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ วัดที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ให้แจ้งความจำนงค์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด โดยให้วัดเสนอรายการ ทรัพย์สินจำนวนผลประโยชน์ที่ได้รับอยู่เดิม เงื่อนไขข้อผูกพันที่วัดมีกับผู้อื่น ในทรัพย์สินนั้น หนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น ตลอดจนเอกสารการจัดประโยชน์ที่วัดได้ทำไว้ก่อนให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือจังหวัดเพื่อดำเนินการต่อไปได้อย่างถูกต้อง

๕. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือผู้ที่ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมอบหมาย ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย แล้วแต่กรณีไปตรวจทรัพย์สิน ซึ่งจะรับจัดประโยชน์แทน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา

ที่ทางวัดได้กระทำไว้ก่อน และสภาพของทรัพย์สินแล้วบันทึกความเห็นเสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อนุมัติให้รับไว้จัดประโยชน์ แขนวัดแล้วจึงดำเนินการต่อไป

การจัดประโยชน์แขนวัด

๖. การจัดประโยชน์แขนวัด ถ้าไม่มีข้อตกลงหรือข้อยกเว้นเป็นอย่างอื่น ให้ปฏิบัติตามระเบียบ ของทางราชการ

๗. เมื่อผู้เสนอขอทำนิติกรรมสัญญา เกี่ยวกับทรัพย์สินที่วัดมอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโยชน์แขน เช่น ขอเช่า ขอซื้อ หรือขอใช้กรรมสิทธิ์ร่วม ขอโอน ขอปลูกสร้างรื้อถอนอาคาร และสิ่งปลูกสร้างก่อนที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะทำความตกลงใด ๆ ให้เสนอขอรับความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสก่อน หรือถ้าวัดเป็นผู้รับเสนอจากคนภายนอก ก็ให้ส่งเรื่องมายังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเพื่อพิจารณาก่อนที่จะทำความตกลงกับผู้เสนอ

๘. ให้สำนักงานศาสนสมบัติจัดทำบัญชีเงินผลประโยชน์ของวัด และแจ้งยอดเงินผลประโยชน์ให้วัดทราบอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งให้อำนวยความสะดวกเมื่อเจ้าอาวาสหรือไวยาวัจกรหรือผู้ที่ได้รับ มอบหมายเป็นหนังสือจากเจ้าอาวาสขอทราบยอดเงินผลประโยชน์ของวัด

๙. เงินผลประโยชน์ของวัดให้นำฝากธนาคาร ซื้อพันธบัตรของรัฐบาล หรือโดยวิธีอื่นซึ่งวัดและมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดอกผลที่เกิดจากเงินของวัดใด ย่อมตกเป็นผลประโยชน์ของวัดนั้น

๑๐. เงินบำรุงวัดที่ได้รับจากผู้เช่าอาคารและหรือที่ดิน ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้รับ และพร้อมที่จะจ่ายให้วัดรับไปบำรุงวัด โดยที่ทางสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะไม่หักส่วนลดหรือ ค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น หากเจ้าอาวาสยังไม่มีความประสงค์จะใช้จ่ายเงินดังกล่าวให้ดำเนินการตามข้อ ๙

๑๑. ค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าไปรษณียากร และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดในการจัดประโยชน์ แขนวัด ให้หักเงินส่วนลดจากเงินที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดประโยชน์ได้ในอัตราร้อยละ ๕ (ยกเว้นเงินบำรุงวัดและเงินที่เป็นดอกผลของเงินต้นซึ่งได้รับจากธนาคาร)

๑๒. สำหรับรายจ่ายพิเศษอันเกิดขึ้นในการจัดประโยชน์แขนวัด เช่น ค่ารั้งวัดที่ดิน ค่าปรับ และค่าก่อสร้างซ่อมแซมทรัพย์สิน เป็นต้น เป็นของวัดใดก็จ่ายจากเงินของวัดนั้น โดยความเห็นชอบของเจ้าอาวาส

การถอนคืนการจัดประโยชน์แทนวัด

๑๓. วัดประสงค์จะถอนคืนการจัดประโยชน์ไปดำเนินการเอง ให้ดำเนินการดังนี้

๑๓.๑ แจ้งความประสงค์ขอถอนคืนการจัดประโยชน์เป็นหนังสือต่อผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดล่วงหน้าอย่างน้อย ๓๐ วัน หนังสือดังกล่าวจะต้องแสดง เหตุโดยชัดแจ้งว่ามีความประสงค์อย่างไร เมื่อถอนคืนไปจัดการเองแล้ว จะดำเนินการโดยวิธีใด จะมอบให้ผู้ใดเป็นผู้จัดผลประโยชน์แทนวัด

๑๓.๒ เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือจังหวัดได้รับแจ้งความประสงค์ดังกล่าวแล้ว ให้ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลนำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณา แต่ในกรณีที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นว่า อาจมีปัญหายุ่งยากจะส่งเรื่องให้เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับชั้นพิจารณาเสนอความเห็นก่อนเสนอมหาเถรสมาคมก็ได้

๑๔. เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รับจัดประโยชน์แทนวัดได้แล้ว ภายหลังวัดนั้น ปฏิบัติการในทางก่อความยุ่งยาก จนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ไม่สามารถจะดำเนินการให้เรียบร้อยได้ ให้รายงานมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาขอคืนการจัดประโยชน์แก่วัดนั้นไป

๑๕. เมื่อมหาเถรสมาคมอนุมัติให้วัดถอนคืนการจัดประโยชน์ได้แล้ว ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือจังหวัดจัดทำบัญชีส่งมอบคืนทรัพย์สิน ให้เจ้าอาวาสและไวยาวัจกรลงนามรับมอบเป็นหลักฐาน เงินผลประโยชน์ และดอกผลจากเงินผลประโยชน์ของวัด จะเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ต่อไปก็ได้

๑๖. ในกรณีที่มีการมอบให้และถอนคืนการจัดประโยชน์ของวัด ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งให้เจ้าคณะจังหวัดนั้น ๆ ทราบด้วย

๑๗. หนังสือแจ้งความประสงค์ขอมอบและขอถอนคืนการจัดประโยชน์แทนวัดให้ใช้แบบพิมพ์ท้ายระเบียบนี้

๑๘. ให้ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติรักษารให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายณพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

หนังสือแสดงความจำนงขอมอบการจัดประโยชน์แทนวัด

วัด.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอมอบการจัดประโยชน์

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย.....

ด้วยวัด.....ตั้งอยู่.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....มีความประสงค์จะขอมอบการจัด
ประโยชน์ทรัพย์สินของวัด ดังมีรายการต่อไปนี้คือ
๑. ที่ดิน.....เลขที่โฉนดที่ดิน.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน
.....ตารางวา จำนวน.....แปลง ตั้งอยู่ที่.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ทางวัดได้รับเงินผลประโยชน์ เดือน/ปีละ.....บาท ข้อผูกพันกับผู้อื่น.....

๒. อาคารพาณิชย์.....ชั้นขนาด.....จำนวน.....
คูหาตั้งอยู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....มีรายได้เป็นค่าเช่าคูหาละ.....บาทต่อเดือน
รวมค่าเช่าปีละ.....บาท ข้อผูกพันกับผู้อื่น.....

๓. บ้านอยู่อาศัย.....ชั้นจำนวน.....หลัง ตั้งอยู่ที่.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....มีรายได้เป็น
ค่าเช่าหลังละ.....บาทต่อเดือน รวมค่าเช่าปีละ.....บาท

๔. รายการทรัพย์สินอื่น ๆ

จึงเจริญพรมมาเพื่อรับมอบการจัดประโยชน์ต่อไป

ขอเจริญพร

ลงชื่อ.....ผู้มอบอำนาจ
(.....)

เจ้าอาวาส.....

หนังสือแสดงความจำนงขอถอนคืนการจัดประโยชน์แทนวัด

วัด.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอถอนคืนการจัดประโยชน์

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย.....

ด้วยวัด.....ตั้งอยู่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

มีความประสงค์จะขอถอนคืนอำนาจการจัดประโยชน์ทรัพย์สินของวัด ดังมีรายการต่อไปนี้คือ

๑. ที่ดิน.....เลขที่โฉนดที่ดิน.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา จำนวน.....แปลง ตั้งอยู่ที่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ทางวัดได้รับเงินผลประโยชน์ เดือน/ปีละ.....บาท ข้อผูกพันกับผู้อื่น.....

.....

.....

๒. อาคารพาณิชย์.....ชั้น ขนาด.....จำนวน.....คูหา

ตั้งอยู่ที่.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

มีรายได้เป็นค่าเช่าकुหาละ.....บาทต่อเดือน รวมค่าเช่าปีละ.....บาท

ข้อผูกพันกับผู้อื่น.....

.....

.....

๓. บ้านอยู่อาศัย.....ชั้น จำนวน.....หลัง ตั้งอยู่ที่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

มีรายได้เป็นค่าเช่าหลังละ.....บาทต่อเดือน รวมค่าเช่าปีละ.....บาท

๔. รายการทรัพย์สินอื่น ๆ

.....

.....

โดยการถอนคืนการจัดประโยชน์วัด วัดจะดำเนินการ ดังนี้

๑. วัดจะจัดในรูปคณะกรรมการ เจ้าอาวาสเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง

๒. ถ้าเจ้าอาวาสมิได้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะ ให้เจ้าคณะตำบล/แขวง หรือเจ้าคณะอำเภอ/เขต

ร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา

๓. ให้มีไวยาวัจกรเป็นกรรมการ
๔. ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองร่วมเป็นกรรมการ
๕. จำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า ๘ ท่าน

จึงเจริญพรมมาเพื่อนำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาอนุญาตต่อไป

ขอเจริญพร

ลงชื่อ.....ผู้ถอนอำนาจ
(.....)

เจ้าอาวาส.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.....

ที่

วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๔.....

เรื่อง ขอให้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลนภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช.....

เรียน อธิบดีกรมการศาสนา

ด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งว่า ได้รับการเสนอแนะจากคุณขวัญแก้ว วัชโรทัย รองราชเลขาธิการสำนักพระราชวัง และเลขาธิการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ว่า ควรจัดสร้างอาคารหลนภัยขึ้นที่ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ราษฎรได้ใช้อาศัยหลนภัยเมื่อเกิดวาตภัยและอุทกภัย ส่วนในยามปกติจะใช้เป็นอาคารจัดนิทรรศการแสดงผลเหตุการณ์มหาตภัย ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือใช้เป็นสถานที่เล่นกีฬาในร่มก็ได้ ซึ่งจังหวัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ราษฎรเป็นอย่างมากในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินอันอาจเกิดจากวาตภัยและอุทกภัย จึงได้เสนอโครงการของงบประมาณไปยังกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต่อมากมธยธการได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาดำเนินการสำรวจและได้สถานที่ที่จะใช้ก่อสร้างอาคารหลนภัยที่เหมาะสม คือบริเวณตรงข้าม วัดสุเทพธาราม หมู่ที่ ๑ ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง เนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่เศษ ต่อมาจังหวัดได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนว่า คณะกรรมการจัดสร้างหลุมหลนภัยจากวาตภัยและอุทกภัยในพื้นที่ชุมชนได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ และได้มอบให้จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอให้ที่ดินของวัดสุเทพธาราม เพื่อใช้เป็นที่สำหรับสร้างหลุมหลนภัยดังกล่าว ซึ่งในการนี้จังหวัดได้ขออนุญาตใช้ที่ดินวัดโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาต่อเจ้าอาวาสวัดสุเทพธาราม ซึ่งเจ้าอาวาสอนุญาตและทางวัดได้สำเนาหนังสือให้เจ้าคณะฝ่ายสงฆ์ตามลำดับจนถึงเจ้าคณะภาคเพื่อทราบแล้ว จึงเสนอกรมการศาสนาเพื่อพิจารณา

สำนักงานศาสนสมบัติได้ตรวจสอบผังบริเวณที่ตั้งวัดแล้วปรากฏว่า วัดสุเทพธารามมีเนื้อที่ประมาณ ๓๓ ไร่เศษ มีถนนสภาพตำบลตัดผ่านแบ่งที่ดินออกเป็นสองส่วน ด้านทิศใต้เป็นบริเวณที่ตั้งวัด ส่วนด้านทิศเหนือเนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่เศษ เป็นที่ว่างเปล่าไม่มีการจัดประโยชน์ จึงเห็นเป็นการสมควรที่วัดจะให้ที่ทำการปกครอง (ฝ่ายกิจการพิเศษ) ใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวเนื้อที่ ๔ ไร่เศษ เพื่อสร้างหลุมหลนภัยจากวาตภัยและอุทกภัยโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาการใช้ที่ดินเนื่องจากการเป็นการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน ที่ได้รับความเดือดร้อนเมื่อเกิดวาตภัยและอุทกภัย แต่เมื่อหมดความจำเป็นในการใช้ที่ดินแปลงนี้ก็ขอให้ส่งมอบที่ดินแก่วัดทันที

กรรมการศาสนาจึงสั่งให้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. เพื่อพิจารณา
ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๓๔ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๔
เพื่อพิจารณา

ที่ประชุมเห็นว่าที่ดินเป็นที่ของวัดเจ้าอาวาสให้ใช้ที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนไม่ชอบด้วย
พระวินัย จึงมีมติให้กรรมการศาสนาแจ้งวัดเพื่อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งสำนักงานศาสนสมบัติดำเนินการต่อไป

สมศักดิ์ เลหาภักดี
(นายสมศักดิ์ เลหาภักดี)
ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ
เลขานุการคณะกรรมการ พศป.

รูปภาพหน้าปกวินัยมูข เล่ม ๒

ต้องการยาชนิดใด คงจ่ายยาชนิดนั้นให้ ๖ บริกขารเล็กน้อยก็
 เหมือนกัน ภิกษุใดต้องการของชนิดใด ภิกษุผู้แจกนั้นได้รับอนุญาต
 จากสงฆ์ด้วยสมมติกันแล้ว อาจจ่ายของชนิดนั้นให้แก่ภิกษุรูปนั้น ๖
ภิกษุจะอันไม่ใช้ของสำหรับใช้สิ้นไป เป็นของควรรักษาไว้ ได้นาน
เป็นเครื่องใช้ ในเสนาสนะ หรือเป็นตัวเสนาสนะเอง ตลอดถึงกุฏิ
แต่ที่ดิน จัดเป็นครุภัณฑ์ เป็นของที่แจกจ่ายกันไม่ได้ ให้เก็บรักษา
ไว้เป็นของสาธารณะ แม้แจกจ่ายกัน ก็ไม่เป็นอันแจกจ่าย พึง
เป็นของที่ควรคั่นหรือเอาสิ่งอื่นใช้แทน แต่ปรับภิกษุผู้แจกเป็น
อาบัติกุกกุฏัจจย ๖ ครุภัณฑ์นั้น แสดงไว้ในบาติ ๕ หมวด ตรี
เป็นของ ๒๕ สิ่ง มรยชอดังนี้ :

หมวดที่ ๑ พื้นดินแดงของปลูกสร้างเป็นอาราม จำแนกโดย
ชื่อเป็น ๒ คือ “อาราโม” ของปลูกสร้างในอาราม ตลอดถึง
คันไม้ ๑ “อารามวตุฏ” ที่ดินพื้นอาราม ๑ ๖

หมวดที่ ๒ พื้นดินแดงของปลูกสร้างเป็นวิหาร จำแนกโดยชื่อ
เป็น ๒ เหมือนกัน คือ “วิหารโ” กุฏิที่อยู่ ๑ “วิหารวตุฏ” พื้น
ที่ปลูกกุฏิ ๑ ๖ เหตุไฉนหมวดนี้จึงแยกจากหมวดที่ ๑ ข้าพเจ้า
ไม่เข้าใจ ๖

หมวดที่ ๓ ของที่เป็นตัวเสนาสนะเอง จำแนกโดยชื่อเป็น ๔
คือ “มณฺโโจ” เคียง ๑ “ปัสสิ” ตั้ง ๑ “ภิสั” พูก ๑ “พิมุโพ-
หนั” หมอน ๑ ๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๗๒

๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๕

เรื่อง มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด

เรียน เลขาธิการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๔/๐๒๖

ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก) ได้เสนอเรื่อง มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดปรากฏตามส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ ลงมติว่า

๑. โดยที่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ มีเจตนารมณ์ให้นำที่ดินราชพัสดุ และที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตเทศบาลนคร ที่มีความแออัดด้านการจราจร ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเหมาะสมรอบคอบ และไม่เกิดผลกระทบต่อการจราจร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่การจราจรแออัด จึงให้คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว แต่โดยที่มติคณะรัฐมนตรีข้างต้นยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะประเด็น พื้นที่ตั้งแต่ ๑ ไร่ขึ้นไป จึงให้ปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ในข้อ ๑ เป็นดังนี้

เห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี (๑๙ กันยายน ๒๕๓๘) เรื่อง การใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ และที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด โดยต่อไปให้กระทรวงการคลัง และกระทรวงศึกษาธิการ ถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวง เทศบัญญัติ) อย่างเคร่งครัด และในการนำที่ดินราชพัสดุ และที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัดไปจัดหาประโยชน์ให้ถือปฏิบัติโดย

๑.๑ พื้นที่ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครชั้นใน หรือเทศบาลนครที่มีความแออัดของการจราจร

๑.๒ พื้นที่นอกเหนือจากข้อ ๑.๑ ซึ่งมีขนาดตั้งแต่ ๑ ไร่ขึ้นไป และมีการจราจรแออัด หากจะพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ต้องเสนอให้ คจร. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางแก้ไขปัญหาการจราจร

๒. รับทราบการกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) ในการพิจารณาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก) เสนอและให้ คจร. รับไปดำเนินการปรับปรุงเอกสาร หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับข้อ ๑ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

๓. สำหรับกรณีของกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) ซึ่งอยู่ระหว่างการที่ราชพัสดุจำนวนประมาณ ๑๔๐ แปลง ไปจัดหาประโยชน์ไว้แล้วนั้น ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้ยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ให้กรมธนารักษ์เชิญเลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก หรือผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการพิจารณาเพื่อมิให้เกิดผลกระทบด้านการจราจรด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลยุทธ หิรัญยะวสิต)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริการงานสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

โทรสาร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑
เกี่ยวกับการให้เช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์

ด้วยในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ กรรมการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๗ บัญญัติไว้ว่า เจ้าอาวาสมีหน้าที่บำรุงวัด จัดกิจกรรมและศาสนสมบัติของวัด ให้เป็นไปด้วยดี นอกจากนี้แล้ว ตามกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ยังกำหนด แนวนโยบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสาธารณูปการ และสาธารณสงเคราะห์ไว้อีกโสดหนึ่ง

เพื่อเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลแก่เจ้าอาวาส ในการจัดศาสนสมบัติ ให้เป็นไปด้วยดียิ่งขึ้นตาม กาลสมัยทั้งในทางทรัพย์สิน ทั้งในทางผลประโยชน์ กับทั้งเพื่อเป็นการปกป้องมิให้เจ้าอาวาส ต้องถูกดำเนินคดีเตียน และมีให้เกิดความผิดพลาดในการที่ต้องรับภาระในการจัดศาสนสมบัติ อีกประการหนึ่งถึงเวลาแล้วที่ควรจะดำเนินตามแนวนโยบายเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสาธารณูปการ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ จึงสมควรที่จะให้วัดทั้งหลายได้ปฏิบัติการ ดังนี้

(๑) วัดใด มีผู้ขอเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์หรืออาคารอื่นใด เพื่อใช้ในการแสวงหาประโยชน์ ให้เจ้าอาวาสวัดนั้น ส่งแบบแปลนแผนผังการก่อสร้างประมาณ ผลประโยชน์ที่วัดจะพึงได้รับ ทั้งเงินบำรุงวัด ทั้งค่าเช่าที่ดินอาคาร ร่างสัญญา การก่อสร้างไปยัง กรรมการศาสนา เพื่อนำเสนอคณะกรรมการ พศป.พิจารณาก่อน

(๒) ให้คณะกรรมการ พศป. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กรรมการศาสนา ได้รับเรื่องนั้น ๆ แล้วรีบแจ้งผลการพิจารณาให้วัดทราบ

(๓) วัดจะทำสัญญาเช่าได้ ในเมื่อคณะกรรมการ พศป. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ที่ประชุมมหาเถรสมาคมครั้งนั้น มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอ และให้กรรมการศาสนาแจ้งมติเรื่องนี้ ไปยังเจ้าคณะภาคทุกภาค เพื่อสั่งการลงไปยังเจ้าคณะตามลำดับชั้น จนถึงเจ้าอาวาสภายในสังกัดให้ ถือเป็นหลักปฏิบัติตามมติเรื่องนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานศาสนสมบัติ โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๘๓

ที่ พศ ๐๐๐๖/๔๗๖๕

วันที่

๒๖ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้รับหนังสือจากวัดในเขตจังหวัดชลบุรี ขอหารือแนวทางปฏิบัติการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด เกี่ยวกับการเช่าที่ธรณีสงฆ์หรืออาคารของวัด เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ โดยมีอายุสัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี ดังนี้

๑. การให้เช่าที่ธรณีสงฆ์หรืออาคารของวัดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ อายุสัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาก่อนหรือไม่ เนื่องจากกฎกระทรวงการดูแลและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ ระบุไว้ในข้อ ๕ วรรคหนึ่งว่า การให้เช่าที่วัดที่กั้นไว้สำหรับเป็นที่จัดประโยชน์ ที่ธรณีสงฆ์ที่กลบนา หรือสิ่งปลูกสร้าง หากมีกำหนดระยะเวลาเกินสามปี จะกระทำได้อต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

๒. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ มติที่ ๑๑๑/๒๕๖๑ เรื่อง ขอความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติการให้ความเห็นชอบการเช่าที่ดินวัดเกินกว่า ๓ ปี ได้วางแนวปฏิบัติไว้ว่า การขอเช่าที่ดินวัดเกินกว่า ๓ ปี เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ หรือมิได้แสวงหาผลประโยชน์ทุกเรื่อง เมื่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณา มีมติเห็นชอบแล้วให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาก่อนดำเนินการทำสัญญาเช่า ดังนั้น หากมีผู้ขอเช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์ เพื่อทำเป็นลานจอดรถโดยไม่มีสิ่งปลูกสร้างอันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ อายุสัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี กรณีเช่นนี้จะต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) และมหาเถรสมาคม พิจารณาตามมติดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ อย่างไร

๓. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑ เรื่อง เกี่ยวกับการให้เช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์ ได้วางแนวปฏิบัติไว้ว่า วัดใดมีผู้ขอเช่าวัด หรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์ หรืออาคารอื่นใด เพื่อใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาก่อน จึงขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนว่า กรณีมีผู้เช่าที่ธรณีสงฆ์เพื่อก่อสร้างอาคารในการแสวงหาผลประโยชน์ หากอายุสัญญาเช่า

ไม่เกิน ๓ ปี ต้องเสนอเรื่องผ่านคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาก่อนหรือไม่ และต้องได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคมด้วยหรือไม่

๔. เจ้าอาวาสสามารถแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัด โดยมอบหมายหน้าที่จากเจ้าอาวาสให้ทำสัญญาเช่าในนามผู้ให้เช่ากับผู้เช่า ได้หรือไม่

๕. การแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัด กับการแต่งตั้งไวยาวัจกรของวัด มีหน้าที่แตกต่างกันอย่างไร

การนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการบริหารจัดการศาสนสมบัติของวัด เป็นไปด้วยความถูกต้อง จึงขอแจ้งข้อหาดังกล่าวให้ทราบ และใช้เป็นแนวทางปฏิบัติโดยทั่วกัน ดังนี้

๑. ประเด็นการให้เช่าที่ธรณีสงฆ์หรืออาคารของวัดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ อายุสัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาก่อนหรือไม่ เนื่องจากกฎกระทรวงการดูแลและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ ระบุไว้ในข้อ ๕ วรรคหนึ่งว่า การให้เช่าที่วัดที่กันไว้สำหรับเป็นที่จัดประโยชน์ ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา หรือสิ่งปลูกสร้าง หากมีกำหนดระยะเวลาเกินสามปี จะกระทำได้อต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

ตอบ ข้อ ๕ วรรคท้าย ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดว่า การให้เช่าที่วัดที่กันไว้สำหรับเป็นที่จัดประโยชน์ ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา หรือสิ่งปลูกสร้าง หากมีกำหนดระยะเวลาเกิน ๓ ปี จะกระทำได้อต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม ดังนั้น หากเป็นการให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ หรืออาคารของวัดเพื่อแสวงหาประโยชน์ โดยมีอายุสัญญาไม่เกิน ๓ ปี ไม่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบและอนุมัติแต่อย่างใด เป็นอำนาจที่วัดสามารถจัดการได้เอง

๒. ประเด็นมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ มติที่ ๑๑๑/๒๕๖๑ เรื่อง ขอความเห็นชอบแนวทางปฏิบัติการให้ความเห็นชอบการเช่าที่ดินวัดเกินกว่า ๓ ปี ได้วางแนวปฏิบัติไว้ว่า การขอเช่าที่ดินวัดเกินกว่า ๓ ปี เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ หรือมิได้แสวงหาผลประโยชน์ทุกเรื่อง เมื่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณามีมติเห็นชอบแล้ว ให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาก่อนดำเนินการทำสัญญาเช่า ดังนั้น หากมีผู้ขอเช่าที่วัด หรือที่ธรณีสงฆ์ เพื่อทำเป็นลานจอดรถโดยไม่มีสิ่งปลูกสร้างอันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ อายุสัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี กรณีเช่นนี้จะต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) และมหาเถรสมาคม พิจารณาดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ข้อ ๕ วรรคท้าย ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดว่า การให้เช่าที่วัดที่กันไว้สำหรับเป็นที่จัดประโยชน์ ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา

หรือสิ่งปลูกสร้าง หากมีกำหนดระยะเวลาเกิน ๓ ปี จะกระทำได้อต่อเมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ และได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม ดังนั้น หากเป็นการให้เช่าที่ธรณีสงฆ์เพื่อทำเป็นลานจอดรถของวัด โดยไม่มีสิ่งปลูกสร้างอันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ อายุสัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี กรณีเช่นนี้ไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) และมหาเถรสมาคมพิจารณาเป็นอำนาจของเจ้าอาวาสวัดที่จะดำเนินการได้ ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

๓. ประเด็นมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ เรื่อง เกี่ยวกับการให้เช่าที่วัดหรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์ ได้วางแนวปฏิบัติให้วัดไว้ว่า วัดใดมีผู้ขอเช่าวัด หรือที่ธรณีสงฆ์เพื่อสร้างอาคารพาณิชย์ หรืออาคารอื่นใด เพื่อใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาก่อน จึงขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนว่า กรณีมีผู้เช่าที่ธรณีสงฆ์เพื่อก่อสร้างอาคารในการแสวงหาผลประโยชน์ หากอายุสัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี ต้องเสนอเรื่องผ่านคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาก่อนหรือไม่ และต้องได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคมด้วยหรือไม่

ตอบ แม้กฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ จะกำหนดให้การให้เช่าไม่เกิน ๓ ปี อยู่ในอำนาจของเจ้าอาวาสก็ตาม แต่กรณีการขอปลูกสร้างอาคารเพื่อใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ ได้มีมติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๑ กำหนดให้การนี้ต้องมีการขออนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ก่อน ดังนั้น จึงถือได้ว่ามติดังกล่าวเป็นคำสั่งของผู้ปกครองสงฆ์ เจ้าอาวาสจึงมีหน้าที่ต้องถือปฏิบัติตามแม้การให้เช่าเพื่อก่อสร้างอาคารนั้น จะมีระยะเวลาไม่ถึง ๓ ปี ก็ตาม

๔. ประเด็นเจ้าอาวาสสามารถแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัด โดยมอบหมายหน้าที่จากเจ้าอาวาส ให้ทำสัญญาเช่าในนามผู้ให้เช่ากับผู้เช่า ได้หรือไม่

ตอบ ข้อ ๕ ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดว่า ในการแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัด กำหนดให้เจ้าอาวาสจัดให้ไวยาวัจกร หรือผู้จัดประโยชน์ของวัด ซึ่งเจ้าอาวาสแต่งตั้งทำบัญชีรับจ่ายเงินของวัดและเมื่อสิ้นปีปฏิทิน ให้ทำบัญชีเงินรับจ่าย และคงเหลือ โดยให้เจ้าอาวาสตรวจตราดูแลให้เป็นไปโดยเรียบร้อย เมื่อพิจารณาจากหลักกฎหมายดังกล่าวแล้ว เห็นว่า กฎกระทรวงฉบับดังกล่าวมีข้อกำหนดว่า ผู้จัดประโยชน์ของวัด มาจากการแต่งตั้งของเจ้าอาวาส แต่ในส่วนของวิธีการ อำนาจในการแต่งตั้ง รวมตลอดถึงการถอดถอนบุคคลดังกล่าว มิได้มีข้อกำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ เมื่อวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีเจ้าอาวาสเป็นผู้แทนของวัด และมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาวัด จัดกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดีตามบทบัญญัติของกฎหมาย เจ้าอาวาสย่อมมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการดังกล่าวแทนตน

ภายในกรอบอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารกิจการและศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปด้วยดี ตามมาตรา ๓๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

๕. ประเด็นการแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัด กับ การแต่งตั้งไวยาวัจกรของวัด มีหน้าที่แตกต่างกันอย่างไร

ตอบ การแต่งตั้งผู้จัดประโยชน์ของวัด เป็นอำนาจของเจ้าอาวาสตามที่ได้กล่าวมาแล้วก่อนหน้านี้ แต่สำหรับไวยาวัจกรนั้น การแต่งตั้งต้องเป็นไปตามกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนไวยาวัจกร โดยได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นไวยาวัจกรเอาไว้เป็นการเฉพาะ โดยเป็นสาระสำคัญของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นไวยาวัจกรของวัด ซึ่งแตกต่างจากผู้จัดประโยชน์ของวัด ที่เจ้าอาวาสสามารถพิจารณาแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่เฉพาะตามข้อ ๕ ของกฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยไวยาวัจกรนั้น ถือเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายอินทพร จั่นเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ระเบียบมหาเถรสมาคม
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคาร
ในวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดอันมีผู้เช่าอยู่
พ.ศ. ๒๕๓๗^๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตีรี้ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ เรียกว่า “ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคารในวัด หรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดอันมีผู้เช่าอยู่ พ.ศ. ๒๕๓๗”

ข้อ ๒ ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณคณะสงฆ์ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันใช้ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ ให้ยกเลิกระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคารในวัด หรือที่ซึ่งขึ้นต่อวัดอันมีผู้เช่าอยู่ พ.ศ. ๒๕๑๐

ข้อ ๔ วัดใดมีความประสงค์จะปลูกสร้างอาคารพาณิश्य์ของวัดขึ้นใหม่ในวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดอันมีผู้เช่าปลูกสร้างอาคารอยู่ก่อนก็ดี จะปรับปรุงแก้ไขอาคารของวัด ซึ่งปลูกสร้างอยู่ในวัดหรือที่ธรณีสงฆ์ของวัดอันมีผู้เช่าอยู่ก่อนให้เป็นอาคารพาณิश्यकี้ดี ให้ดำเนินการตามวิธีการดังต่อไปนี้

(ก) วัดดำเนินการปลูกสร้างเป็นอาคารของวัด โดยขอให้ผู้เช่าที่ดินหรืออาคารนั้นบริจาคค่าปลูกสร้างตามราคาที่ปลูกสร้าง และให้ได้สิทธิการเช่ามีกำหนดจำนวนปีตามสมควรแก่ท้องที่

ในกรณีเช่นนี้ ถ้าผู้เช่าบริจาคมูลค่าบำรุงวัดด้วยก็ให้ขยายเวลาการเช่าออกไปอีกตามสมควรแก่จำนวนมูลค่าบำรุงวัด

ในการเก็บค่าเช่า ให้จัดเก็บตามความเหมาะสมของอาคารและท้องถิ่น ส่วนการทำสัญญาเช่าให้เป็นไปตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

(ข) ในกรณีดังกล่าวใน (ก) ถ้าผู้เช่าที่ดินหรืออาคารนั้นไม่สามารถบริจาคค่าปลูกสร้างอาคารได้ก็ดี ไม่มีความประสงค์จะเช่าที่ดินหรืออาคารนั้นต่อไปก็ดี วัดจะมอบให้ผู้อื่นปลูกสร้างอาคารก็ได้ โดยยกกรรมสิทธิ์ให้แก่วัดทันที พร้อมกับมีเงื่อนไขตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญา

และให้วัดช่วยค่ารื้อย้ายอาคารจากที่เช่า หรือค่าขนย้ายออกจากอาคารให้แก่ผู้เช่าตามจำนวนอันสมควร

(ค) เมื่อวัดได้ดำเนินการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้เช่าที่ดินหรืออาคารดังกล่าวใน (ก) หรือ (ข) แล้วแต่กรณี แต่ผู้เช่าที่ดินหรืออาคารนั้นไม่ยอมตกลงด้วย ให้วัดหรือผู้จัดประโยชน์แทนวัดเสนอข้อขัดแย้งไปยังคณะกรรมการตามความในข้อ ๖ ในกรณีเช่นนี้ผู้เช่ามีสิทธิที่จะเสนอข้อขัดแย้งนั้นเองก็ได้

ข้อ ๕ ในการพิจารณาแก้ไขข้อขัดแย้งของคณะกรรมการตามความในข้อ ๔ (ค) ถ้าสามารถตกลงกันได้ ก็ให้รายงานมหาเถรสมาคม ถ้าตกลงกันไม่ได้ก็ให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาเมื่อมหาเถรสมาคมมีมติประการใดแล้ว ถ้าผู้เช่าที่ดินหรืออาคารนั้นยังไม่ยอมตกลง ก็ให้วัดหรือผู้จัดประโยชน์แทนวัดดำเนินการต่อไปตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขข้อขัดแย้งในระหว่างวัดกับผู้เช่าคณะหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “พ.ว.ช.” ซึ่งมหาเถรสมาคมจะได้ตั้งขึ้นมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน และไม่เกิน ๙ คน

ข้อ ๗ คณะกรรมการ พ.ว.ช. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบมหาเถรสมาคมนี้หรือตามที่มหาเถรสมาคมจะมอบหมายให้ปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

ส่วนที่ ๘
การจัดให้เช่า
ที่ดินวัดร้างและที่ดินศาสนสมบัติกลาง

การจัดให้เช่าที่ดินศาสนสมบัติกลาง และที่ดินวัดร้าง

๑. ศาสนสมบัติกลาง (ศบก.)

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๐ บัญญัติไว้ โดยสรุปว่า ศาสนสมบัติกลาง ได้แก่ ทรัพย์สินของพระศาสนาซึ่งมีใช้ของวัดใดวัดหนึ่ง การดูแลรักษา และจัดการศาสนสมบัติกลาง ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อการนี้ให้ถือว่าสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นเจ้าของศาสนสมบัติกลางนั้นด้วย การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัดให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทรัพย์สินของพระศาสนา ซึ่งมีใช้ของวัดใดวัดหนึ่ง มีทั้งที่เป็นที่ดินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น เช่น อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เป็นต้น การดูแล รักษา และจัดการเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒. วัดร้าง

วัดร้าง คือ วัดที่มีพระภิกษุอยู่เดิม แต่ด้วยมีเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้ไม่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาเป็นเวลานานและกลายเป็นวัดร้าง โดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๒ ทวิ ระบุว่า วัดใดเป็นวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัย ในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกวัดให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้น รวมทั้ง ที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ และทรัพย์สินของวัดนั้นด้วย

ดังนั้น การดูแล รักษา และจัดการศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยมีสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดรับผิดชอบในเขตพื้นที่ของจังหวัดนั้น ๆ เป็นผู้ดูแลรักษาและจัดการ นำไปจัดประโยชน์ โดยให้เอกชนเป็นผู้เช่า เพื่อดำเนินการต่าง ๆ เช่น ปลูกบ้านอยู่อาศัย ทำนา ทำสวน หรือประกอบการพาณิชย์ แล้วแต่สภาพทำเลของที่ตั้งที่ดิน อาจจะเป็นการเช่ารายปีหรือเช่านานปี (เกินกว่า ๓ ปี) โดยปฏิบัติตามกฎหมายกฎระเบียบ คำสั่ง มติมหาเถรสมาคม หรือมติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์กับพระศาสนา และพิจารณาให้ส่วนราชการเช่าเพื่อดำเนินการต่าง ๆ เช่น เป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานเอกชนทั่วไป สามารถที่จะเช่าที่ดินของ ศบก. หรือที่ดินวัดร้าง เพื่อปลูกบ้านอยู่อาศัย อาจจะขอเช่าเป็นรายปี หรือขอเช่าระยะเวลากว่า ๑ ปี

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๓
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๓๒๖/๒๕๕๓
เรื่อง การให้เช่าที่ดินวัดร้างและที่ดินศาสนสมบัติกลาง เพื่อการสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า พระธรรมวรเมธี กรรมการมหาเถรสมาคมได้ปรารภว่า การพิจารณาอนุมัติให้ส่วนราชการหรือเอกชนเช่าที่ดินวัดร้างและที่ดินศาสนสมบัติกลาง เพื่อการสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ทำสนามกีฬา หรือสวนสาธารณะ ฯลฯ หรือเช่าที่ดินเพื่อสาธารณประโยชน์อื่นใด ควรกำหนดระยะเวลาการเช่าไม่เกิน ๑๐ ปี เพื่อจะได้มีโอกาสพัฒนาปรับปรุงที่ดินดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพความเจริญของท้องถิ่นนั้น ๆ และเป็นการเพิ่มพูนกองทุนของศาสนสมบัติกลาง เพื่อเป็นประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา จึงเสนอให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนดระยะเวลาการเช่าที่ดินวัดร้างและที่ดินศาสนสมบัติกลางไม่เกิน ๑๐ ปี โดยให้พิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่เสนอ และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(นายพิศาล แคมโสภา)

ผู้อำนวยการส่วนงานมหาเถรสมาคม รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้าง
สำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร

พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทนที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้าง สำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรให้มีความเหมาะสม อันเป็นการส่งเสริม เกื้อกูลการจัดทำบริการสาธารณะ ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ ทวิ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม ตามมติมหาเถรสมาคม ในการประชุมครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๖ มติที่ ๘๘๐/๒๕๖๖ จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนด อัตราค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด ๆ ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานธุรการของศาล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐ และสภาวิชาชีพ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดยไม่รวมถึง รัฐวิสาหกิจที่ประกอบกิจการธนาคาร รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งในรูปแบบบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด หรือที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร” หมายความว่า วัดตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพซึ่งมีกฎหมายจัดตั้ง มูลนิธิ ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล โรงเรียนเอกชนซึ่งไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียม การศึกษาต่ำกว่าอัตราที่พึงเรียกเก็บตามที่คำนวณได้ตามกฎหมายเพราะเหตุเป็นโรงเรียนการกุศล

หรือเพื่อให้ผู้ยากไร้ได้รับการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือองค์กรอื่นใดที่มหาเถรสมาคมเห็นชอบ

“สัญญาเช่าใหม่” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าหรือต่อสัญญาเช่า โดยมีผลผูกพันนับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

“สัญญาเช่าเดิม” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ และสัญญาเช่านั้นยังคงมีผลผูกพันอยู่

“สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า โรงเรือน อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่บุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้ หรือใช้เป็นที่พักสินค้า ใช้ประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมหรือการบริการ รวมตลอดทั้งบรรดาทรัพย์สินเป็นส่วนควบหรือติดอยู่กับที่ดินเป็นการถาวรหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้น

ข้อ ๕ อัตราค่าเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อเป็นที่ตั้งสถานพยาบาล สถานศึกษา ฼าปนสถาน สวนสาธารณะ สนามกีฬา ลานกีฬา สถานที่ตากพืชผลทางการเกษตร ประปาหมู่บ้าน และสถานสงเคราะห์เด็ก คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละหนึ่งของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

ข้อ ๖ อัตราค่าเช่า ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อใช้ในกิจการสาธารณะอื่นนอกจากข้อ ๕ ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละสองของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

ข้อ ๗ อัตราค่าเช่า ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับรัฐวิสาหกิจ ได้ทำสัญญาเช่าใหม่ ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละสามของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

ข้อ ๘ อัตราค่าเช่า ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เป็นการชั่วคราว คราวละไม่เกินสามสิบวันให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ กำหนดโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม แต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตรา ดังต่อไปนี้

๑) กรณีที่ดิน

ก. กรุงเทพมหานคร	วันละ ๒.๕๐	บาทต่อตารางวา
ข. จังหวัดอื่น	วันละ ๑.๗๕	บาทต่อตารางวา

๒) กรณีสิ่งปลูกสร้าง

ก. กรุงเทพมหานคร	วันละ ๒๕	บาทต่อตารางเมตร
ข. จังหวัดอื่น	วันละ ๑๗.๕๐	บาทต่อตารางเมตร

การคำนวณพื้นที่เช่าในส่วนที่เป็นสิ่งปลูกสร้างให้ใช้พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของอาคารเป็นพื้นที่สำหรับคำนวณค่าเช่า หรือวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำเห็นสมควร

ข้อ ๙ การคิดอัตราค่าเช่าในการต่อสัญญาเช่าใหม่ เมื่อสัญญาเช่าเดิมสิ้นสุดลงก่อนหรือภายหลังประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้คิดในอัตราเริ่มต้น ตามจำนวนอัตราค่าเช่าในปีสุดท้ายของสัญญาเช่าเดิม หรือจำนวนอัตราค่าเช่าที่คำนวณได้ตามหลักเกณฑ์ในประกาศนี้ ในปีที่จะต่อสัญญาเช่าใหม่จำนวนใดสูงกว่า ให้ใช้จำนวนนั้นเป็นอัตราค่าเช่าเริ่มต้นในการต่อสัญญาเช่าใหม่ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

ข้อ ๑๐ กรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นเฉพาะราย เพื่อความเหมาะสมเป็นธรรมและประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำพิจารณาให้ความเห็นแล้วเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาเห็นชอบอัตราค่าเช่าสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เป็นประการอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ได้

ข้อ ๑๑ ให้ตเก็บค่าธรรมเนียมการเช่า เงินบำรุงศาสนสมบัติ และเงินประกันการเช่าจากหน่วยงานของรัฐ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรสำหรับการเช่าตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ และข้อ ๖ ส่วนการลดหรือตเก็บค่าธรรมเนียมการเช่า เงินบำรุงศาสนสมบัติ และเงินประกันการเช่าสำหรับการเช่าของรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๗ เพื่อความเหมาะสมเป็นธรรม และประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำพิจารณาให้ความเห็นแล้วเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาเห็นชอบอัตราค่าธรรมเนียมการเช่า เงินบำรุงศาสนสมบัติ และเงินประกันการเช่าเป็นประการอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ได้

ข้อ ๑๒ ให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการจดทะเบียนการเช่า ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หรือภาษีอื่นใด ๆ ตลอดจนค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาล เทศบาล หรือองค์การบริหารอื่นใดเรียกเก็บจากที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างที่เช่าไม่ว่าจะใช้บังคับอยู่ในขณะทำสัญญา หรือหากมีใช้บังคับต่อไปภายหน้าแทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๓ กรณีหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้าง ก่อนประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และระยะเวลาการเช่าเหลืออยู่มากกว่า ๕ ปี หากมีความประสงค์ขอยกเลิกสัญญาเช่าเดิม ให้ยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอจัดทำสัญญาเช่าใหม่ ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ โดยส่วนกลางให้ยื่นต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ส่วนภูมิภาคให้ยื่นต่อจังหวัดที่ได้จัดทำสัญญาเช่า โดยให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรวบรวมนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา

งบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำพิจารณาให้ความเห็น แล้วเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาเห็นชอบ

ข้อ ๑๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รักษาการให้เป็นไปตามประกาศนี้
ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำพิจารณาให้ความเห็นหรือให้ความเห็นวินิจฉัยชี้ขาดแล้วเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาเห็นชอบ เมื่อมหาเถรสมาคมพิจารณาเป็นประการใดแล้ว คำวินิจฉัยดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

อินทพร จั่นเอี่ยม

รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่

๑๙๓/๒๕๖๓

เรื่อง

กำหนดอายุสัญญาเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง สำหรับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจเช่า

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่า คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) มีนโยบายกำหนดอายุสัญญาเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่า ให้เป็นอายุสัญญานานปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป เพื่อประโยชน์แก่ผู้เช่าที่จะได้สิทธิการใช้ที่ดินตามระยะเวลาที่กำหนด และสามารถวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินในระยะยาว สอดคล้องกับแผนงานของหน่วยงานและการขอตั้งงบประมาณของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ

เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้ปฏิบัติตามนโยบายข้างต้น เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ระยะเวลาการให้เช่า กรณีหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้เช่า ซึ่งแต่เดิมสัญญาเช่าระยะสั้นปีต่อปี หรือระยะเวลา ๓ ปี ให้กำหนดระยะเวลาการให้เช่าใหม่ เป็นสัญญาระยะยาว เพื่อประโยชน์แก่ผู้เช่าที่จะได้สิทธิการใช้ที่ดินตามระยะเวลาที่กำหนด และสามารถวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินในระยะยาว สอดคล้องกับแผนงานของหน่วยงาน และการขอตั้งงบประมาณของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ

๒. กำหนดอัตราค่าเช่ารายปีให้สัมพันธ์กับมูลค่าของที่ดินที่ให้เช่า โดยอิงราคาประเมินที่ดินของทางราชการเป็นฐาน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๓. ให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติอนุมัติตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

(นายณรงค์ ทรงอารมณ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

ที่ พค ๐๐๐๕/๕๕๖๕

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง แจ่มติมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับกำหนดอายุสัญญาเช่าที่ดินวัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลาง
และวัดร้าง สำหรับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจเช่า

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนามติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ สืบเนื่องจากคณะกรรมการพิจารณา งบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) มีนโยบายกำหนดอายุสัญญาเช่าที่ดิน ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสน-สมบัติกลาง และวัดร้าง สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่า ให้เป็นอายุสัญญานานปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป เพื่อประโยชน์แก่ผู้เช่าที่จะได้สิทธิการใช้ที่ดินตามระยะเวลาที่กำหนด และสามารถวางแผน การใช้ประโยชน์จากที่ดินในระยะยาว สอดคล้องกับแผนงานของหน่วยงานและการขอตั้งงบประมาณ ของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ

เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้ปฏิบัติตามนโยบายข้างต้น เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติ ดังนี้

๑. ระยะเวลาการให้เช่า กรณีหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้เช่า ซึ่งแต่เดิมสัญญาเช่า ระยะสั้นปีต่อปี หรือระยะเวลา ๓ ปี ให้กำหนดระยะเวลาการให้เช่าใหม่ เป็นสัญญาระยะยาว เพื่อประโยชน์ แก่ผู้เช่า ที่จะได้ใช้สิทธิการใช้ที่ดินตามระยะเวลาที่กำหนด และสามารถวางแผนการใช้ประโยชน์จากที่ดินในระยะยาว สอดคล้องกับแผนงานของหน่วยงาน และการขอตั้งงบประมาณของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ

๒. กำหนดอัตราค่าเช่ารายปีให้สัมพันธ์กับมูลค่าของที่ดินที่ให้เช่า โดยอิงราคาประเมินที่ดินของ ทางราชการเป็นฐาน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป นั้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาแล้ว จึงขอให้จังหวัดปฏิบัติตามมติมหาเถร-สมาคมดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การจัดประโยชน์ที่ดินศาสนสมบัติ เป็นไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจิรวิษฐ์ นิยมธรรม)

รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป. โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๘๐

ที่ พศป. ๑๐๒ /๒๕๖๑ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การขอเช่าที่ดินวัดกระดาน จังหวัดนครนายก

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

จังหวัดนครนายกได้มีหนังสือ ที่ นย ๐๐๓๔/๑๑๓๒๙ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ แจ้งว่า พระครูวิจิตรศีลพรต เจ้าอาวาสวัดกระดาน ตำบลพิบูลย์ อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ได้ส่งรายงานการขอเช่าที่ดินที่ตั้งวัด เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น) และการขอแก้ไขเขตจัดประโยชน์ที่ดินที่ตั้งวัด ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์และฝ่ายบ้านเมืองตามลำดับ จึงส่งเอกสารหลักฐานมาเพื่อให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณา

สำนักงานศาสนสมบัติขอเรียนว่า กรณีการขอแก้ไขเขตจัดประโยชน์ที่ดินวัดกระดาน โฉนดเลขที่ ๓๕๐๗๓ เนื้อที่ ๑๖ ไร่ ๑ งาน ๘๗.๑ ตารางวา กองพุทธศาสนสถาน ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง ได้มอบให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการตรวจสอบบริเวณที่ดินวัดกระดานขออนุญาตแก้ไขเขตจัดประโยชน์ สรุบบริเวณที่ขอแก้ไขเขตจัดประโยชน์เป็นที่ว่างอยู่ด้านทิศตะวันออก มีถนนเทศบาลตัดผ่านที่ดินของวัดแบ่งแยกเขตชัดเจน บริเวณที่ขอเช่าเนื้อที่ ๒๑๐ ตารางวา อยู่ติดถนนเทศบาล ด้านหลังของบริเวณที่ขอเช่ามีเนื้อที่เหลือ ๑๒๐ ตารางวา วัดใช้ประโยชน์ไม่ได้ ผู้ขอเช่ายินดีจะเช่าครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด รวมเนื้อที่ ๓๓๐ ตารางวา และเป็นลานกีฬาอเนกประสงค์ของชุมชน เนื้อที่ประมาณ ๓ งาน ๖๕ ตารางวา รวมเนื้อที่ขอแก้ไขเขตจัดประโยชน์ ๑ ไร่ ๒ งาน ๙๕ ตารางวา

ในการประชุมคณะกรรมการ พศป. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบให้วัดกระดานแก้ไขเขตจัดประโยชน์ โฉนดที่ดินเลขที่ ๓๕๐๗๓ (บางส่วน) เพื่อให้เช่าเป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น) เนื้อที่ประมาณ ๓ งาน ๓๐ ตารางวา และเป็นลานกีฬาอเนกประสงค์ของชุมชน เนื้อที่ประมาณ ๓ งาน ๖๕ ตารางวา และให้สร้างรั้วล้อมรอบแนวเขตที่ดินที่ขอแก้ไขเขตจัดประโยชน์ทุกด้านให้เรียบร้อย

๒. กรณีการให้เช่าเป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น) เป็นการก่อสร้างอาคารเพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ให้สำนักงานศาสนสมบัติกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขการเช่าเป็นสัญญานานปี แล้วนำเสนอคณะกรรมการ พศป. พิจารณา

จังหวัดนครนายกได้มีหนังสือ ที่ นย ๐๐๓๔/๔๒๒๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จัดส่งเอกสารหลักฐานการขอเช่าที่ดินวัดกระดานมาเพื่อประกอบการพิจารณา โดยมีนางสาวเจษฎา เอี่ยมอาจหาญ เป็นผู้ขอเช่าที่ดินวัดกระดาน โฉนดเลขที่ ๓๕๐๗๓ บริเวณที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ เนื้อที่ ๓ งาน ๓๐ ตารางวา เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น) และชำระค่าเช่า ค่าบำรุงตามระเบียบ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกฎหมาย/ระเบียบ/คำสั่ง/มติ ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรนำเสนอคณะกรรมการ พศป. เพื่อพิจารณาหลักการและเงื่อนไขการเช่า ดังนี้

๑. ให้วัดกระดานจัดทำสัญญาเช่าที่ดินของวัด โฉนดเลขที่ ๓๕๐๗๓ ตำบลพิบูลออก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก บริเวณที่ขอกันเขตจัดประโยชน์ เนื้อที่ ๓ งาน ๓๐ ตารางวา ให้แก่นางสาวเจษฎา เอี่ยมอาจหาญ เพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น) ๑ ชั้น ขนาดกว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๑๗ เมตร จำนวน ๑ หลัง และที่จอดรถผู้ให้บริการ

๒. กำหนดระยะเวลาการเช่า ๒๐ ปี นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาเช่าเป็นต้นไป

๓. กำหนดระยะเวลาปรับปรุงปลูกสร้างให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันทำสัญญาเช่า รวมอยู่ในสัญญาเช่า ๒๐ ปี ยกกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างทั้งหมดให้วัดกระดานทันทีที่ลงมือปลูกสร้าง

๔. ค่าบำรุงวัดเป็นเงินจำนวน ๑๔๘,๕๐๐.๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน) (คิดร้อยละ ๒๐ ของราคาประเมินที่ดิน ตามมติคณะกรรมการ พศป. ครั้งที่ ๖/๒๕๓๙) โดยให้ชำระทั้งหมด ในวันทำสัญญาเช่า

๕. อัตราค่าเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ปรับเพิ่มร้อยละ ๓๕ ทุกระยะ ๕ ปี ดังนี้

- ระยะ ๕ ปีแรก ค่าเช่าปีละ ๑๖,๐๕๖.๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันห้าสิบบาทถ้วน)

- ระยะ ๕ ปีที่สอง ค่าเช่าปีละ ๒๑,๖๗๖.๐๐ บาท (สองหมื่นหนึ่งพันหกร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน)

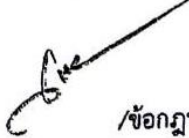
- ระยะ ๕ ปีที่สาม ค่าเช่าปีละ ๒๘,๒๖๓.๐๐ บาท (สองหมื่นเก้าพันสองร้อยหกสิบบาทถ้วน)

- ระยะ ๕ ปีสุดท้าย ค่าเช่าปีละ ๓๘,๕๐๖.๐๐ บาท (สามหมื่นเก้าพันห้าร้อยหกสิบบาทถ้วน)

๖. ค่าจดทะเบียนการเช่า ค่าภาษี และค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่ทางราชการเรียกเก็บ ให้ผู้เช่าเป็นผู้ชำระทั้งสิ้น

๗. ผู้เช่าเป็นผู้ขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

๘. ให้วัดกระดานดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าที่ดินของวัด บริเวณที่กันเขตจัดประโยชน์ให้แก่ นางสาวเจษฎา เอี่ยมอาจหาญ ภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่วัดกระดานได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครนายก พร้อมทั้งให้รับดำเนินการจดทะเบียนการเช่าภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาเช่า

/ข้อกฎหมาย...

ข้อกฎหมาย/ระเบียบ/คำสั่ง/มติ ที่เกี่ยวข้อง

๑. กฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ข้อ ๔. กำหนดว่า การให้เช่าที่ธรณีสงฆ์ ที่กลบนา หรือที่วัดที่กันไว้เป็นที่จัดประโยชน์ที่มีกำหนดระยะเวลาเช่าเกินสามปี จะกระทำได้อีกก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒. มติคณะกรรมการ พศป. ครั้งที่ ๖/๒๕๓๙ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๙ กำหนดการคิดเงินบำรุงการเช่าที่ดินเพื่อปรับปรุง คิดเงินบำรุงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ของราคาประเมินที่ดิน และค่าเช่าที่ดินหรืออาคารที่มีอายุสัญญาณปี ให้ปรับเพิ่มร้อยละ ๓๕ ทุกระยะ ๕ ปี

๓. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๕ เรื่อง การเช่าที่ดินของวัดเกิน ๓ ปี ต้องนำเสนอคณะกรรมการ พศป. พิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้สั่งการให้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. เพื่อโปรดพิจารณาเลขานุการ ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เพื่อพิจารณา

ที่ประชุมมีมติ

๑. เห็นชอบให้วัดกระดาน จัดทำสัญญาเช่าที่ดินของวัด โฉนดที่ดินเลขที่ ๓๕๐๗๓ (บางส่วน) ตั้งอยู่ตำบลพิบูลนอก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก เนื้อที่ประมาณ ๓ งาน ๓๐ ตารางวา ซึ่งได้รับอนุญาตให้กันเขตจัดประโยชน์แล้ว ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ให้แก่นางสาวเจษฎา เอี่ยมอาจหาญ เพื่อก่อสร้างอาคารร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น) ๑ ชั้น ขนาดกว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๑๗ เมตร จำนวน ๑ หลัง และที่จอดรถผู้ใช้บริการตามแบบรูปรายการที่เสนอ และให้ยกกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างทั้งหมดให้วัดกระดานทันทีที่ลงมือปลูกสร้าง

๒. กำหนดระยะเวลาเช่า ๑๐ ปี นับตั้งแต่วันลงนามในสัญญาเช่าเป็นต้นไป (ระยะเวลาปรับปรุงปลูกสร้างให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันทำสัญญาเช่ารวมอยู่ในระยะเวลาเช่า ๑๐ ปี)

๓. อัตราค่าเช่าที่ดินพร้อมอาคารปรับเพิ่ม ๓๕% ทุกระยะ ๕ ปี โดยชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน เดือนละ ๓๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) จนครบอายุสัญญาเช่า

๔. ค่าบำรุงวัด ๓๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท (สามแสนบาทถ้วน) ชำระในวันทีลงนามในสัญญาเช่า

๕. หลักการและเงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่เสนอและระเบียบหลักเกณฑ์

๖. ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครนายก ติดตามและรายงานการก่อสร้าง อาคารร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น) ๑ ชั้น ขนาดกว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๑๗ เมตร จำนวน ๑ หลัง และที่จอดรถผู้ให้บริการให้เป็นไปตามแบบรูปรายการที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการและให้รายงานสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อรายงานคณะกรรมการ พศป. ทราบ

๗. ให้วัดกระดานแจ้งผู้เช่ามาจัดทำสัญญาเช่าภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีหนังสือแจ้งจังหวัดนครนายก

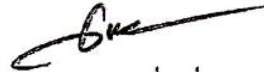
๘. นำเสนอมหาเถรสมาคมได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

/จึงเรียนมา...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๑. เห็นชอบ ตามมติคณะกรรมการ พศป. ชำรงต้น

๒. มอบสำนักงานศาสนสมบัติ นำเสนอสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคมดำเนินการต่อไป

(นายอินทร จันเี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

เลขานุการคณะกรรมการ พศป.

๓๑ ก.ค. ๒๕๖๑

๑. เห็นชอบ ผอ.

๒. มอบ ศส. แห่ง ศส. ๒๕๖๑

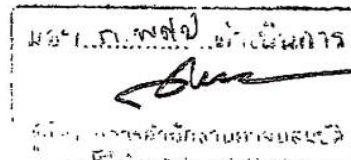
พันตำรวจโท

W.

(พงศ์พร พรหมณีสานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒๕ ก.ค. ๒๕๖๑

พลตำรวจโท

ทวิศักดิ์ หักเลบ พส. ๒๕๖๑

(นางศุภมาส คำสอนหา)

นิติกรชำนาญการ
๒๕ ก.ค. ๒๕๖๑

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๗
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๒๕๑/๒๕๔๗
เรื่อง การปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินและอาคารของ ศบก. ในส่วนกลาง
กรุงเทพมหานคร

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๓๒/๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๓ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินและอาคารของ ศบก. ในส่วนกลางกรุงเทพมหานคร เฉพาะที่เป็นสัญญา รายปี ที่เห็นว่าอัตราค่าเช่ายังไม่ได้ระดับสภาพทำเล และยังไม่ได้ปรับปรุงเป็นเวลานานเกินกว่าห้าปีโดยนำเอาหลักเกณฑ์ของกรมธนารักษ์มาพิจารณาการปรับปรุงเป็นหลัก ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติ

๑. ให้เปลี่ยนสัญญาเช่าที่มีอายุการเช่าคราวละหนึ่งปีเป็นสัญญาการเช่าคราวละ ๓ ปี ทั้งหมด
๒. อัตราค่าเช่าที่ดินและอาคารของ ศบก. และวัดร้าง ให้ปรับปรุงตามรายละเอียดรวม ๒๙ รายการ (ตามที่สำนักงานศาสนสมบัติเสนอโดยปรับเพิ่มประมาณ ๕๐% ของค่าเช่าเดิม)
- ๓.ให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้นำเสนอมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๓๔ ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามเสนอ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าและปรับปรุงค่าเช่าตามมติดังกล่าวคราวละ ๓ ปี ๒ ครั้ง รวมเป็นระยะเวลา ๖ ปี ซึ่งสัญญาสิ้นสุดอายุในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๙ เห็นควรปรับอัตราค่าเช่าให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ โดยปรับอัตราค่าเช่าเพิ่มขึ้น ๕๐% ส่วนสัญญาเช่าให้ทำคราวละ ๓ ปี เช่นเดิม ตามมติมหาเถรสมาคมที่ให้ความเห็นชอบไว้ จึงได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ ที่ประชุมมีมติตามข้อ ๒ สำหรับผู้เช่าอาคารและที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง

ในส่วนกลางให้ต่อสัญญาเช่าเป็นรายปี ในอัตราค่าเช่าเดิมไปก่อน จนกว่าสภาวะเศรษฐกิจจะเข้าสู่สภาวะปกติ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า ตั้งแต่มหาเถรสมาคมให้ปรับปรุงอัตราค่าเช่าตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และให้ชะลอการปรับปรุงอัตราค่าเช่าไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ในขณะที่สภาวะเศรษฐกิจไม่ดี จนถึงขณะนี้เศรษฐกิจของประเทศได้เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นเป็นลำดับ จึงเห็นควรปรับปรุงอัตราค่าเช่าโดยปรับเพิ่มขึ้นประมาณ ๕๐% ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นไป พร้อมได้แนบบัญชีปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินของ ศบก. ในส่วนกลางซึ่งเป็นสัญญารายปี เพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

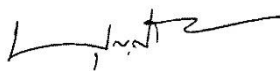
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมมีมติ

๑. ควรให้ความเห็นชอบให้ปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินและอาคารของ ศบก. ในส่วนกลางตามรายละเอียด รวม ๓๔ รายการ โดยให้เริ่มในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ เป็นต้นไป (ปรับเพิ่มประมาณ ๕๐% ของค่าเช่าเดิม)

๒. ส่วนอัตราค่าเช่าสำหรับที่ดินของวัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดผลประโยชน์แทน ให้อยู่ในดุลยพินิจของเจ้าอาวาสวัดนั้น ๆ

๓.ให้นำเสนอมหาเถรสมาคม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ และให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แจ้งการปรับปรุงอัตราค่าเช่าตามที่เสนอให้วัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดผลประโยชน์แทนได้รับทราบและพิจารณา

(นางบุญศรี พานะจิตต์)

รองผู้อำนวยการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๑๓/๒๕๒๐

เรื่อง การปฏิบัติกับหน่วยราชการขอใช้หรือขอเช่าที่ดินวัดร้าง

ด้วยคณะอนุกรรมการ พศป. ประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๒๐ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๐ ได้พิจารณาข้อเสนอของพระวิสุทธาธิปัตติ อนุกรรมการ ซึ่งเสนอว่า ปัจจุบัน มีหน่วยราชการได้อาศัยหรือขอใช้ หรือขอเช่าที่ดินวัดร้างหลายแห่ง ทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเช่าสำหรับส่วนภูมิภาคจังหวัดหรือกรมการศาสนา พิจารณาอนุญาตไปตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งก็เหมาะสมกับสมัยนั้นแต่ปัจจุบันเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมทางสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปมาก ควรจะได้วางหลักเกณฑ์การเช่า การใช้ที่ดินวัดร้างสำหรับหน่วยราชการไว้ให้เป็นที่ยึดมั่น หน่วยราชการนั้น ๆ จะได้ไม่ถือโอกาสใช้หรือเช่าที่ดินวัดร้างโดยอำเภอใจ เมื่อทางคณะสงฆ์จะใช้ที่ดินแปลงนั้นเพื่อประโยชน์ทางอื่นก็ติดขัดด้วยประการต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวป้องกันข้อยุ่งยากอื่น ๆ ในการปฏิบัติงาน ควรกำหนดการใช้หรือการเช่าที่ดินวัดร้างของหน่วยราชการต่าง ๆ ไว้ดังนี้

๑. หน่วยราชการใดที่เข้าไปอาศัย หรือใช้ที่ดินวัดร้างอยู่แล้ว โดยไม่ได้ทำสัญญาให้ไว้เป็นหลักฐานให้จัดทำสัญญาเช่าทุกราย เว้นแต่มหาเถรสมาคมจะมีมติเป็นพิเศษให้อยู่อาศัยหรือใช้ประโยชน์โดยไม่ต้องเช่า

๒. หน่วยราชการจะขอเช่าหรือใช้ที่ดินวัดร้างทุกราย แม้สัญญาจะมีกำหนดก็ปฎิบัติตามให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

๓. อัตราค่าเช่าให้เป็นไปตามอัตราที่มหาเถรสมาคมกำหนดไว้

๔. หน่วยราชการใดได้รับอนุมัติให้ใช้หรือให้เช่าที่ดินวัดร้างไปแล้ว เมื่อจะปลูกสร้างสิ่งใดไปต้องขออนุญาตจากกรมการศาสนา

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ พศป. มีมติเห็นชอบ และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณา ถ้าเห็นชอบแล้วให้กรมการศาสนามีหนังสือเวียนแจ้งให้จังหวัดต่าง ๆ ทราบ

จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมลงมติเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการ พศป. เสนอ และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๒/๒๕๔๙
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๔๔/๒๕๔๙

เรื่อง กำหนดอายุสัญญาเช่าปรับปรุงที่ดิน ศบก. ที่วัดร้างและที่ธรณีสงฆ์

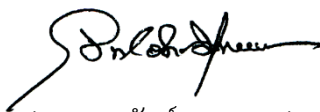
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เลขานุการคณะกรรมการฯ ได้เสนอว่า ปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) มีนโยบายกำหนดอายุสัญญาเช่าปรับปรุงที่ดิน ศบก. ที่วัดร้าง และที่ธรณีสงฆ์ให้มีอายุสัญญาเช่า ๒๐ ปี เนื่องจากในอนาคตสภาพทำเลที่ดินอาจจะเจริญขึ้น ที่ดินมีมูลค่าสูงขึ้น การต่ออายุสัญญาเช่าเร็วขึ้น ศาสนสมบัติกลางและศาสนสมบัติวัดจะได้รับประโยชน์มากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายข้างต้น จึงเห็นควรกำหนดเป็นมติให้ชัดเจนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๙ เป็นต้นไป ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ความเห็นชอบตามเสนอ

ต่อมา ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๒๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมให้เพิ่มเติมข้อความตามมติข้างต้นดังนี้ “ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ความเห็นชอบตามเสนอ ยกเว้นในกรณีที่ผู้เช่าต้องลงทุนในการปรับปรุงสูง ก็จะมีการพิจารณาให้มีอายุสัญญาเช่าเกิน ๒๐ ปี เป็นกรณี ๆ ไป และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณา”

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๒๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ แล้ว ที่ประชุมมีมติควรให้ความเห็นชอบตามเสนอ ยกเว้นในกรณีที่ผู้เช่าต้องลงทุนในการปรับปรุงสูง ก็จะมีการพิจารณาให้มีอายุสัญญาเช่าเกิน ๒๐ ปี เป็นกรณี ๆ ไป และให้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลาง
ประจำ (พศป.) เสนอ
จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ 17/2540

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่.....๒.๑๔/๒๕๔๐.....

เรื่อง การปรับปรุงอัตราค่าเช่าสำหรับส่วนราชการเช่าที่ดินวัดร้าง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ 17/2540 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2540
เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามที่คณะกรรมการ พศป. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2539
เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2539 ให้กรมการศาสนาพิจารณาปรับปรุงค่าเช่าที่ดินส่วนราชการเช่าที่ดิน
วัดร้าง ตามมติมหาเถรสมาคมเดิมให้คิดค่าเช่าที่ดิน 4 ไร่แรก ตารางวาละ 10 สตางค์ต่อเดือน เกินกว่า 4 ไร่
ตารางวาละ 25 สตางค์ต่อเดือน ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน และกรมการศาสนามีบัญชา
ให้สำนักงานศาสนสมบัตินำเสนอคณะทำงานเพื่อกลั่นกรองเรื่องเกี่ยวกับการจัดระเบียบศาสนสมบัติพิจารณา
ปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินดังกล่าว

คณะทำงานเพื่อกลั่นกรองเรื่องเกี่ยวกับการจัดระเบียบศาสนสมบัติ ได้พิจารณา
ปรับปรุงค่าเช่าที่ดินส่วนราชการเช่าที่ดินวัดร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้หลักเกณฑ์การคิดค่าเช่า
ดังนี้

1. ส่วนราชการขอเช่าที่ดินวัดร้าง หรือศาสนบัตินกลาง ให้คิดค่าเช่าที่ดินในอัตรา
0.02% ของราคาประเมินที่ดิน (ปัจจุบัน) เหมาะสมแล้ว เนื่องจาก
 - 1.1 ค่าเช่าที่ดินจะเป็นไปตามสภาพของราคาประเมินที่ดินของกรมที่ดิน
และความเจริญของแต่ละท้องที่ และสามารถใช้ในการคิดค่าเช่าได้ตลอดไป
 - 1.2 อัตราค่าเช่าที่ดินดังกล่าวเหมาะสม และเพิ่มผลประโยชน์ให้กับ
ศาสนสมบัติกลาง
 - 1.3 ส่วนราชการสามารถตั้งงบประมาณเพื่อชำระค่าเช่าได้
2. ในกรณีส่วนราชการเช่าที่ดินนานปี ให้คิดค่าเช่าในอัตราเดียวตลอดอายุสัญญา
โดยไม่มีการปรับเพิ่ม แต่ให้เรียกเก็บค่าเช่าครั้งเดียวทั้งหมดอายุสัญญาเช่าในวันทำสัญญา ถ้าไม่ชำระ
ค่าเช่าที่ดินครั้งเดียวทั้งหมดอายุสัญญาในวันทำสัญญาให้ปรับค่าเช่าเพิ่ม 35% ทุก 5 ปี
3. หน่วยราชการไม่ต้องยกกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้างให้แก่ผู้ให้เช่า
4. ราชการเช่าที่ดินเพื่อประกอบธุรกิจให้คิดค่าเช่าเท่ากับเอกชน

5. การคิดค่าเช่าให้คิดต่อเดือน ยกเว้นเกษตรกรรวมให้คิดค่าเช่าคงปี

6. ในกรณีต่อสัญญาเช่าให้เปรียบเทียบอัตราค่าเช่าในขณะนั้น กับราคาประเมินที่ดิน อัตราใดสูงสุดให้ถือเป็นค่าเช่า

กรมการศาสนา ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ 4/2540 วันที่ 24 เมษายน 2540 ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าอัตราค่าเช่าที่เสนอยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ กล่าวคือ หากที่ดินราคาประเมินไร่ละ 1,000,000 บาท หรือตารางวาละ 2,500 บาท คิดอัตราค่าเช่า 0.02% จะเป็นค่าเช่าตารางวาละ 0.50 บาท จึงมีมติให้ออนเรื่องออกมา เพื่อกำหนดอัตราค่าเช่าให้เหมาะสม แล้วนำเสนอคณะกรรมการ พศป. เพื่อพิจารณาอีกครั้ง

กรมการศาสนาได้พิจารณาปรับปรุงค่าเช่าที่ดินดังกล่าว ซึ่งได้ข้อสรุปว่าควรคิดค่าเช่าที่ดินส่วนราชการเช่าที่ดินวัดร้างในอัตรา 0.2% ของราคาประเมินที่ดิน และได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ 5/2540 วันที่ 9 มิถุนายน 2540 เพื่อพิจารณาแล้ว

ที่ประชุมมีมติควรให้ความเห็นชอบตามเสนอ และให้นำเสนอมหาเถรสมาคม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคมต่อไป

(นายสำรวย สรรค์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม

- 1 ก.ค. 2540

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๘
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๓๖๙/๒๕๔๘
เรื่อง ขอความเห็นชอบให้จัดทำประกันภัยอาคารศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๐/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๑๗/๒๕๓๐ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๐ ว่าการประกันภัยเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้เช่าและไม่เกิดประโยชน์แก่ผู้ให้เช่าแต่ประการใด ฉะนั้นสัญญาเช่าอาคารนานปีรายใดที่เดิมกำหนดให้มีการประกันอัคคีภัยก็ให้เป็นไปตามสัญญานั้น เมื่อครบกำหนดอายุสัญญา หรือจะพิจารณาจัดทำสัญญาเช่าอาคารใหม่ จึงสมควรให้งดการประกันอัคคีภัยสำหรับอาคารศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง นั้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอนมัสการว่า ในการจัดประโยชน์ศาสนสมบัติกลางและวัดร้างในปัจจุบัน ซึ่งมีทั้งที่ดินและอาคารมีอยู่เป็นจำนวนมากทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยในส่วนของอาคารทั้งหมดจะเป็นกรรมสิทธิ์/ทรัพย์สินของศาสนสมบัติกลาง และในปัจจุบันทรัพย์สินของพระศาสนาในส่วนที่เป็นอาคารมีเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นอันมาก ประกอบกับการที่ประชาชนเพิ่มขึ้น ชุมชนมีความหนาแน่นขึ้น โอกาสที่จะเกิดอัคคีภัยจึงมีได้ง่ายขึ้น และจากการที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดหน่วยเคลื่อนที่เพื่อให้บริการแก่ผู้เช่านอกสถานที่ในลักษณะของ Mobile Unit ผู้เช่าส่วนใหญ่เสนอให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติประสานให้บริษัทประกันภัยที่ผู้เช่าทำประกันอัคคีภัยอยู่มาให้บริการจัดต่ออายุกรมธรรม์ด้วย ซึ่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เช่าในส่วนนี้ได้ เนื่องมาจากสาเหตุดังนี้

๑. ผู้เช่าทำประกันภัยกับหลายบริษัท
๒. อายุเริ่มต้นและสิ้นสุดของกรมธรรม์แต่ละฉบับไม่พร้อมกัน

๓. กรมธรรม์ส่วนหนึ่งยังมีได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงชื่อผู้รับประโยชน์จาก “กรมการศาสนา” เป็น “สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ”

ดังนั้น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า สำหรับอาคารศาสนสมบัติกลาง และวัดร้างทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ควรมีการจัดทำประกันอัคคีภัยเพราะอาคารดังกล่าว เป็นทรัพย์สินของพระศาสนา เมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้นทรัพย์สินดังกล่าวจะได้รับการคุ้มครองจากการ ประกันอัคคีภัย ถึงแม้ว่าการทำประกันอัคคีภัยดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้เช่า แต่เมื่อ เปรียบเทียบกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินส่วนพระศาสนา หากเกิดอัคคีภัยขึ้นจะมีมูลค่า แตกต่างกันไปมาก และเป็นการลดความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่สามารถคาดการณ์ได้ (เบี้ยประกันอัคคีภัยที่ผู้เช่าจะต้องชำระจะแตกต่างกันไปตามมูลค่าของทรัพย์สิน) โดยกำหนดให้ ผู้เช่าอาคารศาสนสมบัติกลางและวัดร้างทำประกันอัคคีภัยกับบริษัทประกันภัยที่จดทะเบียนถูกต้อง ตามกฎหมาย และกำหนดวันเริ่มต้นและสิ้นสุดของกรมธรรม์ประกันภัยพร้อมกัน

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ แล้ว ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

ปัจจุบันอาคารที่เป็นทรัพย์สินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์และอาคารราชพัสดุ ของกรมธนารักษ์จะต้องประกันอัคคีภัย ซึ่งอาคารของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ประกัน อัคคีภัยกับ บริษัท เทเวศประกันภัย จำกัด และอาคารราชพัสดุ กรมธนารักษ์ประกันอัคคีภัย กับ บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด ดังนั้น อาคารของศาสนสมบัติกลางควรจะต้องมีประกันอัคคีภัย เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินของพระศาสนา จึงมีมติควรให้จัดทำประกันภัยอาคารศาสนสมบัติกลางและวัด ร้างกับบริษัทประกันภัยที่รัฐบาลถือหุ้น

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ และให้ดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องรอรับรองรายงาน การประชุม

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๗๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๕

เรื่อง มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๔/๐๒๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก) ได้เสนอเรื่อง มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัดมาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ ลงมติว่า

๑. โดยที่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ มีเจตนารมณ์ให้นำที่ดินราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตเทศบาลนครที่มีความแออัดด้านการจราจร ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเหมาะสมรอบคอบ และไม่เกิดผลกระทบต่อการจราจร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่ที่มีการจราจรแออัดจึงให้คณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (คจร.) เข้ามามีส่วนในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว แต่โดยที่มติคณะรัฐมนตรีข้างต้นยังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะประเด็นพื้นที่ตั้งแต่ ๑ ไร่ขึ้นไป จึงให้ปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ในข้อ ๑ เป็นดังนี้

เห็นชอบให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี (๑๙ กันยายน ๒๕๓๘) เรื่อง การใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด โดยต่อไปให้กระทรวงการคลังและกระทรวงศึกษาธิการถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวง เทศบัญญัติ) อย่างเคร่งครัด และในการนำที่ดินราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัดไปจัดหาประโยชน์ให้ถือปฏิบัติโดย

๑.๑ พื้นที่ซึ่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครชั้นใน หรือเทศบาลนครที่มีความแออัดของการจราจร

๑.๒ พื้นที่นอกเหนือจากข้อ ๑.๑ ซึ่งมีขนาดตั้งแต่ ๑ ไร่ขึ้นไป และมีการจรรจรแออัด หากจะพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ต้องเสนอให้ คจร. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการจรรจร

๒. รับทราบการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการจัดระบบการจรรจรทางบก (คจร.) ในการพิจารณาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในราชพัสดุและที่ดินอันเป็นศาสนสมบัติกลางหรือของวัด ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจรรจรทางบก) เสนอและให้ คจร. รับไปดำเนินการปรับปรุงเอกสารหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับข้อ ๑ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

๓. สำหรับกรณีของกระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์) ซึ่งอยู่ระหว่างการนำที่ราชพัสดุจำนวนประมาณ ๑๔๐ แปลง ไปจัดหาประโยชน์ไว้แล้วนั้น ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยให้ยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๕ เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ให้กรมธนารักษ์เชิญเลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจรรจรทางบก หรือผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการพิจารณาเพื่อมิให้เกิดผลกระทบด้านการจรรจรด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลยุทธ หิรัญยะวสิต)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๔๓

โทรสาร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

ที่ สร. ๐๒๐๑/ว.๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๒ เมษายน ๒๕๑๘

เรื่อง การก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใด ๆ ใกล้เคียงโบราณสถาน
เรียน เวียงนครหลวง ทบวง กรม

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการเสนอตามรายงานที่ได้รับจากกรมศิลปากรว่า ในปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างบางอย่างใกล้เคียงกับโบราณสถาน เช่น ใกล้เคียงกับอนุสาวรีย์พระอุโบสถหรือบริเวณประวัติศาสตร์สถาน เป็นต้น ทำให้โบราณสถานหรือประวัติศาสตร์สถานอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติขาดความสง่างามเพราะถูกปิดบังด้วยอาคารที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ในบางโอกาสโบราณสถานบางแห่งอาจทรุดพังเพราะได้รับความเสียหายในขณะที่กำลังมีการก่อสร้างอาคาร เป็นการขัดกับหลักเกณฑ์การสงวนรักษาโบราณสถาน กรมศิลปากรพิจารณาเห็นว่า ต่อไปหากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใด จะมีการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใกล้เคียงโบราณสถานตามนัยดังกล่าว ขอให้หารือไปยังกรมศิลปากรก่อนเพื่อประโยชน์ในการสงวนรักษาสัมบัติทางวัฒนธรรมของชาติให้ยืนยงตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย ตามที่กรมศิลปากรเสนอ จึงขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติในหลักการเพื่อให้กระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจทุกแห่งถือปฏิบัติ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๘ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ถือปฏิบัติต่อไปได้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ

จึงเรียนยืนยันมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **ไพบุลย์ ทองมิตร**

(นายไพบุลย์ ทองมิตร)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๘๑๒๒๔๐

ที่ รธ ๐๔๐๒/๖๖๗

กรมศิลปากร

๘๑/๑ ถนนศรีอยุธยา

เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติและหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้ว
ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ
และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕
๒. สำเนาประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๒๓๕ ง ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๖

ตามที่ กรมศิลปากรได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน
โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขต
ที่ดินโบราณสถานลาดเค้า (ร้าง) ตำบลโนนเหล็ก อำเภอเมืองอุทัยธานี จังหวัดอุทัยธานี พื้นที่ของ
โบราณสถานประมาณ ๒ ไร่ ๒ งาน ๙๑.๐๙ ตารางวา โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศ
และงานทั่วไป เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๒๓๕ ง ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๖ รายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ และ ๒ นั้น

เพื่อให้โบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้วซึ่งหน่วยงานของท่านเป็นเจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้รับการปกป้องคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน
โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากรจึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติและหน้าที่
ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้ว ดังนี้

๑. กรณีที่โบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้วชำรุด หักพัง หรือเสียหาย ไม่ว่าด้วย
ประการใด ๆ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานนั้น แจ้งการชำรุด หักพัง หรือเสียหาย
เป็นหนังสือไปยังอธิบดีกรมศิลปากรภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่เกิดการชำรุด หักพัง หรือเสียหาย
(พระราชบัญญัติโบราณสถานฯ มาตรา ๙)

๒. หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้วได้จัดให้มีการเก็บค่าเข้าชมหรือค่าบริการอื่นเป็นปกติธุระ หรือจัดเก็บผลประโยชน์ใด ๆ จากโบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานนั้นเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมทั้งหมดหรือบางส่วน ตามที่อธิบดีกรมศิลปากรกำหนด (พระราชบัญญัติโบราณสถานฯ มาตรา ๙๙ ทวิ)

๓. ห้ามมิให้ซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน ต่อเติม ทำลาย เคลื่อนย้าย โบราณสถานหรือส่วนต่าง ๆ ของโบราณสถาน หรือขุดค้นสิ่งใด ๆ หรือปลูกสร้างอาคารภายในบริเวณโบราณสถานเว้นแต่จะกระทำตามคำสั่งอธิบดีกรมศิลปากร หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมศิลปากรและถ้าหนังสืออนุญาตได้กำหนดเงื่อนไขไว้ประการใด ก็ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นด้วย (พระราชบัญญัติโบราณสถานฯ มาตรา ๗ ทวิ และมาตรา ๑๐)

๔. ต้องยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเข้าไปตรวจสอบว่าได้มีการซ่อมแซมแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน ต่อเติม ทำลาย เคลื่อนย้ายโบราณสถานหรือส่วนต่าง ๆ ของโบราณสถาน หรือมีการขุดค้นสิ่งใด ๆ หรือปลูกสร้างอาคารภายในบริเวณโบราณสถานหรือไม่ ทั้งนี้ การเข้าตรวจของพนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกและต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ด้วย (พระราชบัญญัติโบราณสถานฯ มาตรา ๑๐ ทวิ)

๕. กรณีที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ในโบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้ว ผู้โอนต้องแจ้งการโอนเป็นหนังสือโดยระบุชื่อ ที่อยู่ ของผู้รับโอน และวัน เดือน ปี ที่โอน ไปยังอธิบดีกรมศิลปากรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่โอน (พระราชบัญญัติโบราณสถานฯ มาตรา ๑๒)

๖. หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานที่ประกาศขึ้นทะเบียนแล้วประสงค์จะเปิดให้บุคคลทั่วไปเข้าชมโบราณสถานโดยเรียกเก็บค่าเข้าชมอื่น ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้อธิบดีกรมศิลปากรทราบก่อน และต้องปฏิบัติตามประกาศกรมศิลปากร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดให้เข้าชมโบราณสถานที่มิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยเรียกเก็บค่าเข้าชมหรือค่าบริการอื่น ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ (พระราชบัญญัติโบราณสถานฯ มาตรา ๑๓ วรรคสอง)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพนมบุตร จันทรโชติ)

อธิบดีกรมศิลปากร

กองโบราณคดี โทร.๐ ๒๑๖๔ ๒๕๒๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.

ที่ พศป. ๒๔/๕๐

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบปรับปรุงราคาค่าก่อสร้างอาคาร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตามมติคณะกรรมการ พศป. ครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เห็นชอบกรณีการกำหนดอัตราค่าก่อสร้างอาคารให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันของพุทธศาสนสถานได้กำหนดราคาค่าก่อสร้างเพื่อคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติกลาง ดังนี้

๑. อาคารที่ทำการและอาคารสำนักงานสูงไม่เกิน ๔ ชั้น ค่าก่อสร้างอาคารให้ถือว่ามีราคาตารางเมตรละ ๗,๖๐๐.- บาท
๒. อาคารตึกพักอาศัยหลังเดียวสูงไม่เกิน ๔ ชั้น ค่าก่อสร้างอาคารให้ถือว่ามีราคาตารางเมตรละ ๗,๓๐๐.- บาท
๓. อาคารตึกพักอาศัยเรือนแถวสูงไม่เกิน ๔ ชั้น ค่าก่อสร้างอาคารให้ถือว่ามีราคาตารางเมตรละ ๖,๓๕๐.- บาท
๔. อาคารชุดพักอาศัย (อะพาร์ตเมนต์, แฟลต) สูงไม่เกิน ๔ ชั้น ค่าก่อสร้างอาคารให้ถือว่า มีราคาตารางเมตรละ ๘,๕๐๐.- บาท
๕. อาคารศูนย์การค้า โรงแรมและโรงพยาบาล สูงไม่เกิน ๖ ชั้น ค่าก่อสร้างอาคารให้ถือว่า มีราคาตารางเมตรละ ๘,๗๐๐.- บาท
๖. อาคารประเภทอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้ ค่าก่อสร้างให้เสนอกองพุทธศาสนสถานประเมินราคาค่าก่อสร้างเป็นราย ๆ ไป (เอกสารหมายเลข ๑)

สำนักงานศาสนสมบัติ ได้มีบันทึกด่วนที่สุด ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ แจ้งให้กองพุทธศาสนสถาน พิจารณาราคาก่อสร้างอาคารตึกแถวชั้นเดียว-ตึกแถวหกชั้น เพิ่มเติมซึ่งกองพุทธศาสนสถาน ได้ดำเนินการ โดยแยกรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ตึกแถวชั้นเดียวไม่เกินสามชั้นครึ่ง ราคาเฉลี่ยค่าก่อสร้าง ๕,๔๐๐.- บาท ต่อตารางเมตร
๒. ตึกแถวสี่ชั้นไม่เกินสี่ชั้นครึ่ง ราคาเฉลี่ยค่าก่อสร้าง ๕,๖๐๐.- บาท ต่อตารางเมตร
๓. ตึกแถวห้าชั้นไม่เกินหกชั้น ราคาเฉลี่ยค่าก่อสร้าง ๕,๘๐๐.- บาท ต่อตารางเมตร (เอกสารหมายเลข ๒)

สำนักงานศาสนสมบัติ ได้สรุปเรื่องดังกล่าว และพิจารณาแล้วเห็นว่าราคาค่าก่อสร้างอาคารใหม่ทั้ง ๓ ประเภท เป็นรายการเพิ่มเติมจากที่ คณะกรรมการ พศป. เห็นชอบ ดังนั้นเพื่อความเหมาะสมและถูกต้อง เพราะเป็นรายการและราคาที่จะใช้เป็นแนวปฏิบัติทั้งประเทศ มิได้เป็นการคิดราคาก่อสร้างเฉพาะราย ดังนั้น เห็นสมควรนำเสนอ คณะกรรมการ พศป. เพื่อทราบ จะได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง

สำนักงานศาสนสมบัติ ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสั่งการ ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีบัญชาลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ สอบถามให้ทบทุนการใช้และให้สรุปเรื่องเพื่อเสนอคณะกรรมการ พศป. ต่อไป ตามบันทึก ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงสั่งการให้สรุปเรื่องเพื่อเสนอคณะกรรมการ พศป. ทราบต่อไป

ได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๐ เพื่อทราบแล้ว

ที่ประชุมมีมติรับทราบ และให้ดำเนินการได้ทันทีโดยไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

๓. อนุมัติตามมติคณะกรรมการ พศป. ข้างต้น

๔. มอบสำนักงานศาสนสมบัติดำเนินการต่อไป

(นางสมศรี จินะวงษ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

เลขานุการคณะกรรมการ พศป.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.

ที่ พศป. ๑๑๐/๒๕๕๙

วันที่ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การขออนุมัติหลักการเกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เรื่องการต่อสัญญาเช่าอาคารวัดสมิท (ร้าง) จังหวัดนครศรีธรรมราช กรณีการต่อสัญญาเช่าอาคารนานปีที่กำหนด ถ้าผู้เช่ามีความประสงค์จะขอต่ออายุสัญญาเช่าอาคารนานปีออกไปอีก ไม่ว่าจะมีการกำหนดระยะเวลาที่ปีก็ตาม เห็นสมควรให้กองพุทธศาสนสถานมอบให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคารก่อนว่า เห็นสมควรให้ต่ออายุสัญญาเช่าได้อีกมีกำหนดกี่ปี นั้น

สำนักงานศาสนสมบัติ ได้รับแจ้งจากกองพุทธศาสนสถาน ตามบันทึกลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การตรวจสอบสภาพอาคารวัดร้าง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ในข้อเสนอแนะในการขอต่ออายุสัญญาเช่าอาคารไว้ว่า “อาคารที่มีการดูแลที่มีอายุการใช้งานไม่ถึง ๖๐ ปี ควรต่อสัญญาเช่าได้เลย ยังไม่ต้องตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงวันแต่จะได้พบเห็นอาคารที่มีสภาพไม่ดีใช้งานไม่ถูกรูปแบบ ก็จำเป็นต้องตรวจสอบสภาพเป็นกรณีพิเศษ” รายละเอียดดั่งบันทึกกองพุทธศาสนสถานแนบ

สำนักงานศาสนสมบัติ พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ทราบข้อเสนอแนะดังกล่าว และเห็นชอบในหลักการเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงสั่งให้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. เพื่อพิจารณาได้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาแล้ว

ที่ประชุมมีมติให้ดำเนินการตามที่ได้เคยมีมติไว้แล้วในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙ คือ “เมื่ออายุสัญญาเช่าอาคารนานปีสิ้นสุด และผู้เช่ามีความประสงค์จะขอต่ออายุสัญญาออกไปอีก ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของสภาพอาคารว่าควรจะต่ออายุสัญญาออกไปอีกกี่ปี”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดส่งสำนักงานศาสนสมบัติถือปฏิบัติต่อไป

(นางสมศรี จินะวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

เลขานุการคณะกรรมการ พศป.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานศาสนสมบัติ ฝ่ายจัดการศาสนสมบัติส่วนภูมิภาค โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๓๑
ที่
วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙
เรื่อง การขออนุมัติหลักการเกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กรณีการต่อสัญญาเช่าอาคารนานปีที่ครบกำหนด ถ้าผู้เช่ามีความประสงค์จะขอต่ออายุสัญญาเช่าอาคารนานปีออกไปอีก ไม่ว่าจะมียกหนดระยะเวลาที่กี่ก็ตาม เห็นสมควรให้กองพุทธศาสนสถานมอบให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคารก่อนว่าเห็นสมควรให้ต่ออายุสัญญาเช่าได้อีก มีกำหนดกี่ปี แล้วนั้น

สำนักงานศาสนสมบัติ ได้รับแจ้งจากกองพุทธศาสนสถาน ตามบันทึกลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่องการตรวจสอบสภาพอาคารวัดร้าง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ให้ข้อเสนอแนะในการขอต่ออายุสัญญาเช่าอาคารไว้ว่า “อาคารที่มีการดูแลที่มีอายุการใช้งานไม่ถึง ๖๐ ปี ควรต่อสัญญาเช่าได้เลย ยังไม่ต้องตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรง เว้นแต่จะได้พบเห็นอาคารที่มีสภาพไม่ดีใช้งานไม่ถูกรูปแบบ ก็จำเป็นต้องตรวจสอบสภาพเป็นกรณีพิเศษ” รายละเอียดดังกล่าวบันทึกกองพุทธศาสนสถานไว้แนบ

สำนักงานศาสนสมบัติพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ทราบข้อเสนอแนะดังกล่าว และเห็นชอบในหลักการเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ต่อไป

(นางสมศรี จินะวงษ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ข้อเสนอแนะในการต่ออายุสัญญาเช่าอาคาร

๑. เนื่องจากอาคารบางห้อง ผู้เช่าไม่ใส่ใจในการดูแลบำรุงรักษาอาคาร ก่อสร้างต่อเติมโดยมิได้ขออนุญาต เป็นต้น สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด จึงควรส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจตราดูแลเป็นระยะ ๆ เพื่อเป็นการกำชับและกระตุ้นเตือนให้ผู้เช่าดูแลเอาใจใส่และปฏิบัติตามสัญญาเช่าอย่างถูกต้อง

๒. อาคารที่ต่อสัญญาแล้ว หรือขอต่อสัญญาใหม่ หากอุปกรณ์และสายไฟฟ้าเก่าชำรุดควรเปลี่ยนใหม่เพื่อความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัยและบริเวณใกล้เคียง เพราะสายไฟฟ้ามีอายุการใช้งานประมาณ ๓๐ ปี ยึดเวลาออกให้อีก ๑๐ ปี (ถ้ามีการบำรุงรักษาดี) สมควรเปลี่ยนใหม่เมื่อสายไฟฟ้ามีอายุ ๔๐ ปี เป็นอย่างมาก

๓. การติดตั้งป้ายโฆษณาบนอาคารชั้นดาดฟ้า หรือติดตั้งด้านข้างอาคาร ผู้ขอติดตั้งควรยื่นเรื่องขออนุญาตต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงตามระเบียบราชการ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็นเจ้าของอาคารจะต้องเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ชนิดนี้ (มิใช่ผู้เช่าอาคาร)

๔. อาคารที่จะมีอายุใช้งานยาวนานและไม่ต้องตรวจความมั่นคงแข็งแรง ก่อนเวลาอันสมควร

๔.๑ มีการดำเนินการก่อสร้างอย่างถูกต้องตามรูปแบบรายการ

๔.๒ มีการดูแลบำรุงรักษาอยู่เสมอ

๔.๓ ไม่มีการต่อเติมอาคารเกี่ยวกับลักษณะของโครงสร้าง

๔.๔ ไม่ใช้อาคารผิดประเภท เช่น การก่อสร้างเป็นรูปแบบอาคารพักอาศัยซึ่งรับน้ำหนักน้อยแต่นำมาใช้เป็นอาคารเก็บวัสดุสิ่งของ ซึ่งรับน้ำหนักมาก จนอาคารเกิดการทรุดร้าวพังลงได้

สรุปได้ว่า อาคารที่มีการดูแลที่อายุการใช้งานไม่ถึง ๖๐ ปี ควรต่อสัญญาเช่าได้เลย ยังไม่ต้องตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรง เว้นแต่จะได้พบเห็นอาคารที่สภาพไม่ดีใช้งานไม่ถูกรูปแบบก็จำเป็นต้องตรวจสอบสภาพเป็นกรณีพิเศษ

ว่าที่ร้อยตรี

(เต็ดชีวินทร์ ชันธุ์สุวรรณ)

วิศวกรโยธา ๘ วช.

หัวหน้าฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๒๒/๒๕๔๗
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๓๘๗/๒๕๔๗

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการต่อสัญญาเช่าที่ดิน/อาคารศาสนสมบัติกลางจากรายปีเป็นรายสามปี

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๗ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามมติมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการเช่าที่ดินและอาคารของศาสนสมบัติกลาง และมีมติว่า “ข้อ ๒. สำหรับผู้เช่าอาคารและที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างในส่วนกลาง ให้ต่อสัญญาเช่าเป็นรายปีในอัตราค่าเช่าเดิมไปก่อน จนกว่าสภาวะเศรษฐกิจจะเข้าสู่ภาวะปกติ” นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) และมหาเถรสมาคม ได้เห็นชอบให้มีการปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินและอาคารของ ศบก. ในส่วนกลาง (สัญญารายปี) แล้ว โดยให้เริ่มใช้ในปี ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เช่าและเป็นการลดภาระงานในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ จึงเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ผู้เช่าอาคารและที่ดินศาสนสมบัติกลาง และวัดร้างในส่วนกลางต่อสัญญาเช่าจากราวละหนึ่งปี เป็นการต่อสัญญาเช่าคราวละ ๓ ปี โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมมีมติควรให้ความเห็นชอบตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอและให้นำเสนอมหาเถรสมาคม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เสนอ

พลตำรวจโท อุดม เจริญ

(อุดม เจริญ)

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ว่าด้วยการก่อสร้างและรับมอบสิ่งปลูกสร้างศาสนสมบัติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๓

ด้วยมีการตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๖ บัญญัติให้มีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหาร และอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๕๙ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ของกรมการศาสนาบางส่วนมาเป็นของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

หมวด ๑
ความทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการก่อสร้างและรับมอบสิ่งปลูกสร้างศาสนสมบัติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“งานก่อสร้าง” หมายถึง การสร้างขึ้นใหม่ การซ่อมแซม การต่อเติมหรือการดัดแปลงอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งอยู่ในความควบคุมของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือของวัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโยชน์แทน

“สิ่งปลูกสร้าง” หมายถึง อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

“เจ้าของงานก่อสร้าง” หมายถึง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือวัด
ที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดประโยชน์แทน

“ผู้รับงานก่อสร้าง” หมายถึง คู่สัญญากับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
หรือกับวัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโยชน์แทน

“ผู้ควบคุมงาน” หมายถึง ผู้ควบคุมงานก่อสร้างของผู้รับงานก่อสร้างที่เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ และ
(ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๓

“ผู้ประสานงาน” หมายถึง ผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งจากสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติให้มีหน้าที่ประสานติดตามตรวจสอบผลการก่อสร้างของผู้รับงานก่อสร้างให้เป็นไป
ตามรูปแบบรายการตามสัญญา

“คณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้าง” หมายถึง คณะกรรมการผู้ได้รับแต่งตั้งจาก
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการรับมอบอาคารและสิ่งปลูกสร้าง
ให้เป็นไปตามรูปแบบรายการตามสัญญา

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ เมื่อมีงานก่อสร้างให้เจ้าของงานก่อสร้างแต่งตั้งผู้ประสานงาน และคณะกรรมการ
รับมอบสิ่งปลูกสร้างดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประสานงานจำนวนอย่างน้อย ๒ คน แต่ไม่เกิน ๓ คน โดยคนใดคนหนึ่งหรือ
ทุกคนประสานติดตามงานก่อสร้าง ณ บริเวณที่ก่อสร้างเป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราว
ตามความจำเป็น

(๒) คณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างต้องได้รับการแต่งตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า
๓ คน หรือจะแต่งตั้งผู้แทนของวัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโยชน์แทน
เพิ่มขึ้นก็ได้

(๓) การแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ (๑) และข้อ (๒) ให้สำนักงานศาสนสมบัติ
และกองพุทธศาสนสถาน พิจารณาร่วมกัน แล้วจึงเสนอรายชื่อต่อผู้อำนวยการสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ ๖ ในการทำสัญญารับงานก่อสร้าง ผู้รับงานก่อสร้างจะต้องให้คำยินยอมเป็นลายลักษณ์
อักษรว่า จะปฏิบัติตามระเบียบนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้รับงานก่อสร้างด้วย

หมวด ๒

หน้าที่ผู้รับงานก่อสร้าง

ข้อ ๗ ผู้รับงานก่อสร้างต้องติดตั้งแบบแปลนแผนผัง และรายการตามสัญญาไว้ในบริเวณก่อสร้างหนึ่งชุดตลอดเวลาการก่อสร้าง

ก่อนที่จะเริ่มลงมือก่อสร้าง ผู้รับงานก่อสร้างต้องแจ้งให้เจ้าของงานก่อสร้างทราบล่วงหน้าพร้อมด้วยหลักฐานการอนุญาตจากส่วนราชการที่มีอำนาจควบคุมการก่อสร้างนั้น เมื่อผู้ประสานงานได้ตรวจสอบภาพบริเวณก่อสร้างและเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว จึงลงมือก่อสร้างได้ ผู้รับงานก่อสร้างจะต้องก่อสร้างสำนักงานชั่วคราวไว้ ณ บริเวณก่อสร้าง

ข้อ ๘ ระหว่างการปฏิบัติการก่อสร้างผู้รับงานก่อสร้างจะต้องจัดให้มีผู้ควบคุมงานหรือบริษัทที่ปรึกษาที่สามารถรับผิดชอบควบคุมการก่อสร้างประจำตลอดเวลา ถ้าผู้ควบคุมงานไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้จะต้องตั้งตัวแทนไว้ปฏิบัติหน้าที่แทนตนอยู่เสมอผู้ควบคุมงานหรือผู้แทน ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการก่อสร้างและมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่า ปวช. (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ) เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแบบแปลนแผนผังและรายการตามสัญญาปฏิบัติการให้ถูกต้อง ตามกฎหมายอันเกี่ยวกับการก่อสร้าง การบังคับบัญชาคนงาน และปฏิบัติให้เป็นการปลอดภัยต่อคนงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง

ในกรณีผู้ควบคุมงานไม่สามารถ หรือไม่มีอำนาจบังคับบัญชางานให้เรียบร้อยได้ เจ้าของงานก่อสร้างมีอำนาจสั่งให้ผู้รับงานสร้างเปลี่ยนผู้ควบคุมงานใหม่

ก่อนลงมือก่อสร้าง ผู้รับงานก่อสร้างต้องแจ้งรายชื่อผู้ควบคุมงาน หรือผู้แทน และจัดทำแผนการปฏิบัติงาน และงวดงาน ให้เจ้าของงานก่อสร้างทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๙ ในเวลาที่ผู้รับงานก่อสร้างเตรียมการหรือทำการก่อสร้างอาคาร เจ้าของงานก่อสร้างมีสิทธิเข้าไปภายในบริเวณก่อสร้างเพื่อตรวจงานได้ตลอดเวลา ผู้รับงานก่อสร้างมีหน้าที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างและผู้ประสานงานตามสมควร

ในกรณีที่ผู้รับงานก่อสร้างหรือผู้ควบคุมงานไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ประสานงานได้ให้หยุดงานก่อสร้างส่วนที่เป็นปัญหานั้นไว้ แล้วรายงานคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างเพื่อสั่งการ เพื่อคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างสั่งการอย่างไร ผู้รับงานก่อสร้างต้องปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๐ ผู้รับงานก่อสร้างจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจคุณภาพ ขนาด ปริมาณ ชนิด น้ำหนัก และมาตรฐานของวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างให้ถูกต้องตามสัญญา และได้สิ่งของ ที่มีคุณภาพดี หรือผลการปฏิบัติงานก่อสร้างที่สมควรและจำเป็น รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการ ดำเนินการดังกล่าว

หมวด ๓ หน้าที่การประสานงาน

ข้อ ๑๑ ผู้ประสานงานมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินก่อสร้าง ดังต่อไปนี้

(๑) ประสาน ตรวจสอบ กำกับ ดูแลงาน และวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างให้เป็น ไปตามรูปแบบ และรายการตามสัญญา

(๒) ประสาน ตรวจสอบวิธีการก่อสร้าง เพื่อให้การก่อสร้างถูกต้องตามเทคนิคการ ก่อสร้างและเหมาะสมกับสภาพกาลเวลา จากบันทึกของผู้ควบคุมงานของผู้รับงานก่อสร้าง

(๓) ก่อนครบกำหนดสัญญาก่อสร้าง ในแต่ละงวดงานไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน ให้ผู้ประสานงานพิจารณาข้อเท็จจริงว่า การก่อสร้างจะแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา หรือไม่ หากเห็นว่าอาจจะเสร็จไม่ทันกำหนดให้รายงานคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้าง เมื่อคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างเห็นว่า การก่อสร้างอาจไม่แล้วเสร็จตามกำหนดให้รายงาน เจ้าของงานก่อสร้างพิจารณาโดยด่วน

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่การก่อสร้างไม่เป็นไปตามข้อ ๑๑ ผู้ประสานงานมีหน้าที่ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเล็กน้อย และยังไม่เกิดความเสียหาย ให้ส่งผู้ควบคุมงาน แก้ไขให้ถูกต้อง

(๒) ในกรณีที่อาจจะเกิดความเสียหายร้ายแรงให้สั่งหยุดงานส่วนนั้นไว้ชั่วคราว แล้วรีบรายงานให้ประธานคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างเพื่อสั่งหยุดงาน และแก้ไขการก่อสร้าง ส่วนนั้นให้ถูกต้อง

(๓) ในกรณีที่มีการเปลี่ยน ต่อเติมงานก่อสร้างผิดจากรูปแบบรายการตามสัญญา ให้ส่งผู้ควบคุมงานให้หยุดงานนั้นทันที แล้วรายงานประธานคณะกรรมการตรวจรับมอบ สิ่งปลูกสร้างพิจารณาสั่งการโดยด่วน

การส่งผู้ควบคุมงานให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงการก่อสร้างที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวข้างต้นให้ทำ เป็นลายลักษณ์อักษร เว้นแต่ในกรณีรีบด่วน ให้สั่งการด้วยวาจาแล้วบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งผู้รับงานก่อสร้างและประธานคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างทราบ แล้วรายงานผู้บังคับบัญชา ทราบโดยด่วน

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ผู้ประสานงานมีความเห็นขัดแย้งกับผู้รับงานก่อสร้างเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการก่อสร้าง ให้ผู้ประสานงานรายงานต่อประธานคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างเพื่อพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๑๔ เพื่อเป็นหลักฐานในการรับมอบสิ่งปลูกสร้าง ให้ผู้ประสานงานนำสมุดบันทึกการก่อสร้างของผู้ควบคุมงานตรวจสอบรายละเอียด ทำสรุปเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้าง ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

ผู้ประสานงานต้องรวบรวมรายงานผลงานก่อสร้างจากผู้ควบคุมงานของผู้รับงานก่อสร้างไว้โดยสม่ำเสมอ และเสนอกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างทราบอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผิดปกติ หรือมีการขัดแย้งในการก่อสร้างที่เป็นส่วนสำคัญของสิ่งปลูกสร้าง ต้องรายงานให้คณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างทราบทันที

ข้อ ๑๕ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งและทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างและผู้ประสานงานเบิกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ จากงบประมาณศาสนสมบัติกลาง

หมวด ๔

การปฏิบัติของคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้าง

ข้อ ๑๖ เมื่อผู้รับงานก่อสร้างส่งมอบงาน คณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับงานก่อสร้าง และเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ประสานงานรายงาน โดยตรวจสอบกับรูปแบบรายการรายละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา

(๒) ทำการตรวจรับมอบสิ่งปลูกสร้างภายใน ๗ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างได้รับทราบผลการขอส่งมอบสิ่งปลูกสร้างของผู้รับงานก่อสร้างจากผู้ประสานงาน

(๓) เมื่อคณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างได้ทำการตรวจสอบการก่อสร้างและ/หรือ รับมอบสิ่งปลูกสร้างแล้ว ให้คณะกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างเสนอรายงานผลตรวจสอบและ/หรือ รับมอบสิ่งปลูกสร้างต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบผ่านสำนักงานศาสนสมบัติ ภายใน ๓๐ วัน

(๔) ในกรณีที่มีเหตุการณ์ผิดปกติ หรือกรรมการรับมอบสิ่งปลูกสร้างบางคนไม่ยอมรับสิ่งปลูกสร้างโดยความเห็นแย้งไว้ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบ หรือสั่งการแล้วแต่กรณี และถ้าหัวหน้าส่วนราชการสั่งการให้ตรวจรับสิ่งปลูกสร้างนั้นไว้ จึงจะดำเนินการรับมอบสิ่งปลูกสร้างได้

ข้อ ๑๗ ให้ผู้ประสานงานจัดรวบรวมรายงาน เอกสารประกอบสัญญา และภาพถ่าย
การก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างทั้งหมด มอบให้สำนักงานศาสนสมบัติเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ

พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อให้การจัดประโชชน์ศาสนสมบัติเป็นไปด้วยดี สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้วางระเบียบ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติไว้ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ คำสั่ง ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

(๑) เงินบำรุงศาสนสมบัติ หมายความว่า เงินบำรุงศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง หรือเงินบำรุงศาสนสมบัติวัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโชชน์แทน

(๒) ค่าธรรมเนียมการเช่าที่ดินหรืออาคาร หมายความว่า ค่าดำเนินการที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรียกเก็บในการทำนิติกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเช่าที่ดิน หรืออาคารศาสนสมบัติ

(๓) การขอรับเช่าสืบทอด หมายความว่า การที่ทายาทโดยธรรมของผู้เช่าที่ดินหรืออาคารศาสนสมบัติ ขอรับสิทธิการเช่าแทนผู้เช่าเดิมที่ถึงแก่กรรม

ข้อ ๕ ค่าธรรมเนียมประเภทต่าง ๆ และเงินบำรุงศาสนสมบัติในการจัดประโชชน์ให้ถือตามอัตราที่แนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๖ การขอเช่าใหม่ที่ดินหรืออาคาร การขอรับเช่าสืบทอด และการโอนสิทธิการเช่าที่ดินหรืออาคาร ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง หรือศาสนสมบัติวัดซึ่งมอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโชชน์นอกเหนือจากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราท้ายระเบียบนี้แล้ว

ให้เรียกเก็บเงินบำรุงศาสนสมบัติแล้วแต่กรณีอีกส่วนหนึ่งจากผู้เช่า หรือผู้ขอรับเช่าสืบทแทน หรือผู้รับโอนสิทธิการเช่าที่ดิน หรืออาคารของศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง หรือศาสนสมบัติวัด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามอัตราในข้อ ๕

ข้อ ๗ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติรักษาราชการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายณพรัตน์ เบญจวัฒนานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ที่ ๓๕๕/ ๒๕๕๖

เรื่อง อัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติ

เพื่อให้การจัดเก็บค่าบำรุงเกี่ยวกับการเช่า การรับเช่าสืบทอดหรือการโอนสิทธิการเช่าที่ดิน หรืออาคารศาสนสมบัติ ที่ทางราชการจัดประโยชน์ หรือจัดประโยชน์แทนวัดในส่วนภูมิภาค เป็นแนวทางเดียวกัน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงกำหนดให้จังหวัดต่าง ๆ จัดเก็บค่าบำรุง ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. การจัดให้เช่าใหม่ การรับเช่าสืบทอด หรือการโอนสิทธิการเช่าที่ดินหรืออาคารศาสนสมบัติ ที่ทางราชการจัดประโยชน์ หรือจัดประโยชน์แทนวัด ในส่วนภูมิภาค ให้เรียกเก็บค่าบำรุงตามระเบียบ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ เช่นเดียวกันกับส่วนกลาง

๒. การจัดให้เช่าใหม่ การรับเช่าสืบทอด หรือการโอนสิทธิการเช่าที่ดินเพื่อทำนาหรือ เพื่อเพาะปลูกพืชไร่ ซึ่งเป็นพืชต้องการน้ำน้อยและอายุสั้น หรือสามารถเก็บเกี่ยวครั้งแรกได้ภายใน ๑๒ เดือน ไม่ต้องเรียกเก็บค่าบำรุง

๓. การจัดให้เช่าใหม่ การรับเช่าสืบทอด หรือการโอนสิทธิการเช่าที่ดิน เพื่อการเกษตรกรรมอย่างอื่น นอกจากข้อ ๒ ให้เรียกเก็บค่าบำรุงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ของราคาประเมินที่ดินที่ทางราชการกำหนดไว้ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เว้นแต่เป็นการเช่าที่มีอายุสัญญาเกินกว่า ๓ ปี ให้เสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณากำหนดอัตราค่าบำรุงเป็นราย ๆ ไป

๔. การจัดให้เช่าใหม่ การรับเช่าสืบทแทน หรือการโอนสิทธิการเช่าที่ดินหรืออาคาร ศาสนสมบัติกลางและวัดร้างรายได้ ถ้าจังหวัดเห็นว่าอัตราค่าบำรุงตามหลักเกณฑ์ข้างต้นไม่เหมาะสม ให้เสนอเหตุผลความจำเป็นต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณากำหนดอัตราค่าบำรุงเป็นราย ๆ ไป สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติวัด ทุกกรณีจะต้องได้รับความเห็นชอบจากวัดก่อน ทั้งนี้ ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศคำสั่ง เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายณพรัตน์ เบญจวัฒนานันท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

อัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติ

การเช่าที่ดินหรืออาคารศาสนสมบัติกลาง วัดร้าง และศาสนสมบัติวัด ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง วัดร้าง และศาสนสมบัติวัด แล้วแต่กรณีดังนี้

๑. การเช่าที่ดิน

๑.๑ สัญญาเช่าที่ดินเพื่อยู้อาศัยไม่เกิน ๓ ปี ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ เท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน โดยต้องเรียกเก็บทุก ๆ ๑๐ ปี

๑.๒ สัญญาเช่าที่ดินเพื่อยู้อาศัยเกินกว่า ๓ ปี ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามมติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) หรือมติมหาเถรสมาคมที่แนบท้ายระเบียบนี้ และหรือที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๓ สัญญาเช่าที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๕/๒๕๕๖ เรื่อง อัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติ

๑.๔ สัญญาเช่าที่ดินเพื่อปรับปรุงปลูกสร้างอาคารพาณิชย์หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใดที่ใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติกลางวัดร้าง และศาสนสมบัติวัด ตามมติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ที่แนบท้ายระเบียบนี้ และหรือที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม

๒. การเช่าอาคาร

๒.๑ สัญญาเช่าอาคารไม่เกิน ๓ ปี ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๒.๒ สัญญาเช่าอาคารเกินกว่า ๓ ปี เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติร้อยละ ๒๕ ของราคาประเมินที่ดิน โดยคิดคำนวณค่าบำรุงจากเนื้อที่ปลูกสร้างอาคารและที่ดินส่วนที่เหลือจากการปลูกสร้างอาคาร

๓. การโอนสิทธิการเช่าที่ดิน

๓.๑ การโอนสิทธิการเช่าที่ดินเพื่อยู้อาศัย ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ เท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

๓.๒ การโอนสิทธิการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๕/๒๕๕๖ เรื่อง อัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติ

๓.๓ การโอนสิทธิการเช่าที่ดินระหว่าง สามี ภรรยา บิดา มารดา และบุตร ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติร้อยละ ๕๐ ของ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

๓.๔ การโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่าที่ดินเฉพาะส่วนเป็นแปลง ๆ ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามเนื้อที่ที่โอนแบ่งแยก เท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

๓.๕ การโอนสิทธิการเช่าที่ดินนอกเหนือจากนี้ ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติเท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

๔. การโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๔.๑ การโอนสิทธิการเช่าอาคาร ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

การโอนสิทธิการเช่าอาคารระหว่างสามี ภรรยา บิดา มารดา และบุตร ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติร้อยละ ๕๐ ของอัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่องหลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๔.๒ การโอนสิทธิการเช่าอาคารเฉพาะส่วน ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามส่วนที่รับโอน ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่องหลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๕ . การขอรับเช่าสืบทแทนที่ดินหรืออาคาร

๕.๑ การขอรับเช่าสืบทแทนที่ดินให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ เท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

เว้นแต่การขอรับเช่าสืบทแทนที่ดินระหว่างสามี ภรรยา บิดา มารดา และบุตร ถ้ายื่นเรื่องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าเดิมถึงแก่กรรมให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติร้อยละ ๕๐ ของ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน หากยื่นเกินกำหนดนี้ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ เท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

๕.๒ การขอรับเช่าสืบทแทนอาคาร ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่องหลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

เว้นแต่การขอรับเช่าสืบทแทนอาคารระหว่างสามี ภรรยา บิดา มารดา และบุตร ถ้ายื่นเรื่องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาค ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าเดิมถึงแก่กรรมให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติร้อยละ ๕๐ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ หากยื่นเกินกำหนดนี้ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามหลักเกณฑ์ตามคำสั่งดังกล่าว

๖. การเช่าช่วงอาคาร หรือแบ่งให้เช่าอาคาร โดยได้รับอนุญาตให้เรียกเก็บค่าบำรุงร้อยละ ๒๕ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ หากดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาตและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบให้ทำสัญญาเช่าต่อไป ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ เท่ากับ ๒๐ เท่า ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๗. การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าที่ดิน เพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยได้รับอนุญาตให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติร้อยละ ๒๕ ของ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน หากดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาตและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบ ให้ทำสัญญาเช่าต่อไป ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติเท่ากับ ๒๐ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

๘. ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เช่าที่ดิน หรืออาคาร

๘.๑ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เช่าที่ดินหรือที่ดินพร้อมอาคาร เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติร้อยละ ๒๕ ของราคาประเมินที่ดิน

๘.๒ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ เช่าอาคารเพื่อใช้เป็นที่ตั้งสำนักงาน ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติร้อยละ ๕๐ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๘.๓ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ เช่าอาคารเพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๘.๔ รัฐวิสาหกิจ เช่าอาคารเพื่อใช้เป็นที่ตั้งสำนักงาน หรือแสวงหาผลประโยชน์ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๙. การต่อสัญญาเช่าที่ดิน

๙.๑ สัญญาเช่าที่ดินไม่เกิน ๓ ปี ไม่ต้องเรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ หากผู้เช่ารายใดเช่าครบ ๑๐ ปี ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามข้อ ๑

๙.๒ สัญญาเช่าที่ดินเกินกว่า ๓ ปี สิ้นสุดลง เมื่อมีการต่อสัญญาเช่าใหม่ ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามมติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) หรือมติมหาเถรสมาคมที่แนบท้ายระเบียบนี้ และหรือที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม

๙.๓ สัญญาเช่าที่ดินเกินกว่า ๓ ปี ของวัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดูแลจัดผลประโยชน์แทนวัดสิ้นสุดลง เมื่อมีการต่อสัญญาเช่าใหม่ให้สำนักงานพระพุทธศาสนา

แห่งชาติพิจารณาตามหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติเสนอวัดพิจารณา เมื่อวัดพิจารณา
อย่างไรแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณา

๑๐. การต่อสัญญาเช่าอาคารศาสนสมบัติกลางวัดร้าง และศาสนสมบัติวัด

๑๐.๑ สัญญาเช่าอาคารไม่เกิน ๓ ปี ไม่ต้องเรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ หากผู้เช่า
รายใดเช่าครบ ๑๐ ปี ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ ตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่องหลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๑๐.๒ สัญญาเช่าอาคารเกินกว่า ๓ ปี สิ้นสุดลง เมื่อมีการต่อสัญญาเช่าใหม่
ให้เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติตามมติคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ
(พศป.) หรือมติมหาเถรสมาคมที่แนบท้ายระเบียบนี้ และหรือที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑๐.๓ สัญญาเช่าอาคารเกินกว่า ๓ ปี ของวัดที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ ดูแลจัดผลประโยชน์แทนวัดสิ้นสุดลง เมื่อมีการต่อสัญญาเช่าใหม่ให้สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณาตามหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าบำรุงเสนอวัดพิจารณา เมื่อวัด
พิจารณาอย่างไรแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)
พิจารณา

คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖
เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

เพื่อให้การจัดเก็บเงินค่าบำรุงศาสนสมบัติ ในกรณีการโอนสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติ หรือการรับเช่าสืบทอดอาคารศาสนสมบัติเป็นไปด้วยความเรียบร้อยโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคมให้ใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ในการคิดคำนวณเรียกเก็บเงินค่าบำรุงศาสนสมบัติ

๑. การเรียกเก็บค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๑.๑ ค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร = (ราคาประเมินที่ดิน × พื้นที่ปลูกสร้างอาคาร) ÷ ๒ + (ราคาก่อสร้างอาคาร × พื้นที่ใช้สอยอาคาร) × ร้อยละของค่าบำรุงตามอายุสัญญาเช่าที่เหลือ

ราคาประเมินที่ดิน หมายถึง ราคาประเมินที่ดินที่ส่วนราชการกำหนด

พื้นที่ปลูกสร้างอาคาร หมายถึง กว้าง × ยาว ใช้หน่วยเป็นตารางวา

ราคาก่อสร้าง หมายถึง ราคาค่าก่อสร้างอาคาร เป็นไปตามที่ฝ่ายออกแบบและก่อสร้าง กองพุทธศาสนสถานกำหนด และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)

พื้นที่ใช้สอย หมายถึง กว้าง × ยาว × จำนวนชั้น ใช้หน่วยเป็นตารางเมตร

จำนวนชั้น หมายถึง จำนวนชั้นที่ก่อสร้างและให้รวมชั้นดาดฟ้าด้วย (ถ้ามี)

๒. การโอนสิทธิการเช่าอาคาร ที่มีอายุสัญญาเช่าเหลืออยู่ดังนี้

๒.๑ เกินกว่า ๒๗ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๕ ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๒ เกินกว่า ๒๔ ปี แต่ไม่เกิน ๒๗ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๔.๕ ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๓ เกินกว่า ๒๑ ปี แต่ไม่เกิน ๒๔ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๔ ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๔ เกินกว่า ๑๘ ปี แต่ไม่เกิน ๒๑ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๓.๕ ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๕ เกินกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๓ ของราคา
ค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๖ เกินกว่า ๑๒ ปี แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๒.๕
ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๗ เกินกว่า ๙ ปี แต่ไม่เกิน ๑๒ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๒
ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๘ เกินกว่า ๖ ปี แต่ไม่เกิน ๙ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๑.๕๐
ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๙ เกินกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๖ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๑
ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๒.๑๐ ไม่เกิน ๓ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๐.๕ ของราคาค่าบำรุงการโอนสิทธิ
การเช่าอาคาร

๓. การโอนสิทธิการเช่าอาคารพักอาศัยบ้านไม้ ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงครึ่งหนึ่งของอัตราเงิน
ค่าบำรุงตามข้อ ๒

๔. หลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นเป็นแนวปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ในการคิดคำนวณเงินค่าบำรุง
ศาสนสมบัติ มหาเถรสมาคมหรือคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)
อาจจะพิจารณากำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายณพรัตน์ เบญจวัฒนานนท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

อัตราค่าธรรมเนียม

ก. อัตราค่าธรรมเนียมตกเป็นรายได้ของเจ้าของทรัพย์สิน

๑. การเช่าที่ดินแปลงหนึ่ง ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือน กรณีถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าวให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๓ ปี

๒. การเช่าอาคารหนึ่งคูหาหรือหนึ่งห้อง ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๒ ปี กรณีถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าวให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี

๓. การขอรับเช่าสืบทอดการเช่าที่ดินหรืออาคาร ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเช่นเดียวกับการเช่าที่ดินหรืออาคาร เว้นแต่การขอรับเช่าสืบทอดการเช่าที่ดินหรืออาคาร ระหว่างสามี ภรรยา บิดา มารดา กับบุตร ถ้ายื่นเรื่องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าถึงแก่กรรม เพื่อยุติภาระให้แก่ทายาทดังกล่าว โดยงดเก็บค่าธรรมเนียมการเช่าที่ดินหรืออาคาร ตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒

๔. การต่อสัญญาเช่าที่ดินหรืออาคาร สำหรับสัญญาเช่าที่ดินหรืออาคารนานปีสิ้นสุดลง ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเช่าเท่ากับการเช่าที่ดิน หรืออาคาร ตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒

๕. การอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงหรือดัดแปลงอาคาร ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมครั้งละ ๑,๕๐๐ บาท ถ้าดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาต ปรับคุกหาหรือห้องละ ๕,๐๐๐ บาท

๖. การอนุญาตให้ต่อเติมอาคาร ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมต่อคูหาหรือห้องครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท ถ้าดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาตปรับตารางเมตรละ ๑๐๐ บาท แต่ไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท สำหรับเรือนไม้โดยได้รับอนุญาตให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมครั้งละ ๑,๕๐๐ บาท ถ้าดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาตปรับคุกหาหรือห้องละ ๔,๐๐๐ บาท

๗. การอนุญาตให้เช่าช่วงอาคารหรือแบ่งให้เช่าอาคาร ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๒ ปี กรณีถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าวให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี

๘. การนำที่ดินหรืออาคารไปให้เช่าช่วงหรือแบ่งให้เช่า โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการใช้ที่ดินหรืออาคารผิดวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในสัญญา หากมีเหตุสมควรจะไม่บอกเลิกสัญญาเช่า ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี กรณีถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าวให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๘ ปี

๙. การอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าที่ดินหรืออาคาร ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเช่าเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๖ เดือน

๑๐. การโอนสิทธิการเช่าที่ดินแปลงหนึ่ง ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือน กรณีถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าว ให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๓ ปี

๑๑. การโอนสิทธิการเช่าอาคาร คูหาหรือห้องหนึ่ง ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๒ ปี กรณีถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าว ให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี

๑๒. การโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่าที่ดิน ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับการเช่าที่ดินในเนื้อที่โอนแบ่งแยก ตามข้อ ๑๐

๑๓. การโอนสิทธิการเช่าอาคารเฉพาะส่วน ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับการเช่าอาคาร ตามข้อ ๑๑

๑๔. การขอเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้เช่าในสัญญาเช่าที่ดินหรืออาคาร ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเท่ากับการเช่าที่ดินหรืออาคาร ตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒

๑๕. การใช้เนื้อที่เช่าเกินจากสัญญาเช่า ให้เรียกเก็บค่าปรับแปลงละ ๕๐๐ บาท หรือเท่ากับอัตราค่าเช่าที่ดินส่วนที่เกิน ในอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๕ ปี แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน

ข. อัตราค่าธรรมเนียมซึ่งตกเป็นรายได้ศาสนสมบัติส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค

๑. สัญญาเช่าที่ดินไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัยให้เรียกเก็บค่าจัดทำสัญญาเช่า หรือค่าต่อสัญญาเช่า สัญญาละ ๓๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๖๐ บาท ส่วนสัญญาเช่าที่ดินที่มีระยะเวลาการเช่า เกินกว่า ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัยสัญญาละ ๑๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๓๐๐ บาท

๒. สัญญาเช่าอาคารไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บค่าจัดทำสัญญาเช่า หรือค่าต่อสัญญาเช่าสัญญาละ ๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๑๐๐ บาท ส่วนสัญญาเช่าอาคารที่มีระยะเวลาการเช่าเกินกว่า ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัยสัญญาละ ๓๐๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๖๐๐ บาท

๓. การแก้ไขชื่อหรือชื่อสกุล หรือสถานะบุคคล ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมนอกจากค่าทำสัญญาหรือต่ออายุสัญญา อย่างละ ๑๐๐ บาท

๔. การออกหนังสืออนุญาต

๔.๑ การออกหนังสืออนุญาตปลูกบ้าน หรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ ฉบับละ ๑๐๐ บาท

๔.๒ การออกหนังสืออนุญาตโอนกรรมสิทธิ์ขาย ขายฝาก จำนองหรือรับมรดกบ้าน ฉบับละ ๕๐๐ บาท

๕. ค่าคัดสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการเช่า หรือเอกสารอื่น ๆ ฉบับละ ๓๐ บาท

๖. การตรวจสอบเขต รวมแปลงหรือแบ่งแยกที่ดิน และอื่น ๆ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแปลงละ ๕๐๐ บาท

ค. การเรียกเก็บเงินประกันการเช่า ค่าภาษีบำรุงท้องที่ และค่าภาษีโรงเรือน

๑. สัญญาเช่าที่ดิน ให้เรียกเก็บเงินประกันการเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑ ปี ของอัตราค่าเช่าในขณะทำสัญญาเช่า

๒. สัญญาเช่าอาคาร ให้เรียกเก็บเงินประกันการเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑ ปี ของอัตราค่าเช่าในขณะทำสัญญาเช่า

๓. สัญญาเช่าที่ดินหรืออาคาร ให้เรียกเก็บค่าภาษีบำรุงท้องที่หรือค่าภาษีโรงเรือนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าค่าภาษีที่ทางราชการเรียกเก็บในรอบปีที่ผ่านมา

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๐
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๒๗๔/๒๕๔๐

เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดเงินบำรุงในการต่อสัญญาเช่าอาศารนานปี

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า ตามที่ผู้เช่าอาศารวัดราชา (ร้าง) วัดอินทรา (ร้าง) และวัดมเหศวร (ร้าง) จังหวัดลพบุรี แจ้งความประสงค์ขอต่ออายุสัญญาเช่าอาศาร เนื่องจากสัญญาเช่าอาศารนานปีสิ้นสุดลง โดยเสนอขอต่ออายุสัญญามีกำหนด ๔ ปี ๖ ปี ๑๐ ปี และ ๓๐ ปี ซึ่งกรมการศาสนาได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๐ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้รอเกณฑ์การคิดเงินบำรุงการต่อสัญญาเช่าเมื่ออายุสัญญานานปีสิ้นสุดลง และให้กรมการศาสนาเข้าไปพิจารณา นั้น

กรมการศาสนา นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๐ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ ที่ประชุมมีมติเห็นควรกำหนดเกณฑ์การคิดเงินบำรุงและการปรับอัตราค่าเช่าอาศาร ศบก. และอาศารวัดร้างต่าง ๆ เมื่ออายุสัญญาเช่าสิ้นสุดลง เพื่อเสนอมหาเถรสมาคม ดังนี้

๑. เกณฑ์การคิดเงินบำรุงในการต่อสัญญาเช่าอาศารพาณิชย์

ต่อสัญญาเช่า ๑-๓ ปี	คิดเงินบำรุง ๕%	ของราคาประเมินที่ดิน
ต่อสัญญาเช่า ๔-๑๐ ปี	คิดเงินบำรุง ๑๐%	ของราคาประเมินที่ดิน
ต่อสัญญาเช่า ๑๑-๒๐ ปี	คิดเงินบำรุง ๑๕%	ของราคาประเมินที่ดิน
ต่อสัญญาเช่า ๒๑-๓๐ ปี	คิดเงินบำรุง ๒๐%	ของราคาประเมินที่ดิน

๒. อัตราค่าเช่าอาศารพาณิชย์

๒.๑ อายุสัญญาเช่าไม่เกิน ๕ ปี ให้ปรับเพิ่มค่าเช่าปีละ ๗%

๒.๒ อายุสัญญาเช่า ๓ ปี ขึ้นไป ให้ปรับเพิ่มค่าเช่า ๓๕% ทุกระยะ ๕ ปี

กรมการศาสนาได้นำเสนอมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาในการประชุม ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติมอบให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาทบทวนอีกครั้ง แล้วนำเสนอมหาเถรสมาคม

ได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุมครั้งที่ ๘ /๒๕๔๐ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เพื่อพิจารณาแล้ว ที่ประชุมมีมติให้ลดเกณฑ์การคิดเงินบำรุงการต่อสัญญาเช่า ๑ - ๓ ปี จากเดิมคิดเงินบำรุง ๕% ลดเป็น ๓% ส่วนเกณฑ์อื่น ๆ คงเดิม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับหลักเกณฑ์ที่เสนอ แต่ให้รอไว้ก่อน เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันตกต่ำ การที่จะคิดเงินค่าบำรุงและอัตราค่าเช่าใหม่ตามหลักเกณฑ์ที่เสนอจะทำให้ผู้เช่าได้รับความเดือดร้อนยิ่งขึ้น จึงมีมติว่า

๑. สำหรับผู้เช่าที่อายุสัญญาเช่าอาคารนานปีสิ้นสุดลง และขอทำสัญญาเช่าใหม่ ให้คิดเงินค่าบำรุงและอัตราค่าเช่าตามเกณฑ์ที่เสนอ

๒. สำหรับผู้เช่าอาคารและที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างในส่วนกลางให้ต่อสัญญาเช่าเป็นรายปีในอัตราค่าเช่าเดิมไปก่อนจนกว่าสถานะเศรษฐกิจจะเข้าสู่ภาวะปกติ

๓. ให้กรมการศาสนาใช้นโยบายนี้กับวัดที่กรมการศาสนาจัดประโยชน์แทน แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากวัดนั้น ๆ ก่อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการตามมติมหาเถรสมาคมต่อไป

(นายสำรวย สารัตถ์)

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

รายงานการประชุมคณะกรรมการ พศป.

ครั้งที่ ๖/๒๕๓๙

วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๙

ณ ตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร

กรรมการที่มาประชุม

๑. สมเด็จพระมหาธีราจารย์	ประธาน
๒. พระอุดมญาณโมลี	กรรมการ
๓. พระธรรมวโรดม	กรรมการ
๔. พระธรรมปัญญาจารย์	กรรมการ
๕. พระธรรมกิตติวงศ์	กรรมการ
๖. นายจำลอง วุฒิจันทร์	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการ
๘. รองอธิบดีกรมการศาสนา (ลำดับที่ ๑)	กรรมการ
๙. รองอธิบดีกรมการศาสนา (ลำดับที่ ๒)	กรรมการ
๑๐. รองอธิบดีกรมการศาสนา (ลำดับที่ ๓)	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนสถาน	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการ
๑๔. เลขานุการกรมการศาสนา	กรรมการ
๑๕. หัวหน้าฝ่ายกองทุนศาสนสมบัติ	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ	กรรมการและเลขานุการ
๑๗. นายนิรันดร์ นาคจันทร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการที่ไม่ได้มาประชุม

๑. สมเด็จพระพุทธปาพจนบดี	กรรมการ
๒. สมเด็จพระพุทธาจารย์	กรรมการ
๓. สมเด็จพระมหาธีรราชังคลาจารย์	กรรมการ
๔. นายจรรย หนูคง	กรรมการ

เปิดประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น

ท่านประธานกล่าวเปิดประชุมแล้ว ได้ประชุมตามลำดับเรื่องดังต่อไปนี้

๑. เรื่องที่ประธานจะแจ้งให้ทราบ -ไม่มี-

๒. เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งก่อน

เลขานุการคณะกรรมการเสนอรายงานการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๓๙ ซึ่งประชุม เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๙ เพื่อที่ประชุมรับรอง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วให้แก้ไข

๑. มติวาระที่ ๖.๖ เรื่องการจัดหาทุนเป็นค่าก่อสร้างวัดไทยที่ลุมพินี ประเทศเนปาล (ตามรายงานการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๙ ซึ่งประชุม เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๙ หน้า ๑๕ ย่อหน้าสุดท้าย) เป็นดังนี้ “ที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นว่าการก่อสร้างวัดไทยในต่างประเทศที่แล้วมา รัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการและออกค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง สำหรับการก่อสร้างวัดไทยในประเทศเนปาล รัฐบาลควรดำเนินการตามที่เคยปฏิบัติมา และให้นำเสนอมหาเถรสมาคม”

๒. มติวาระที่ ๓.๑ เรื่องการปรับปรุงนิยัตถถวายพระเลขานุการคณะต่าง ๆ หน้า ๕ บรรทัด ที่ ๑๓ นับจากบนลงล่าง จาก “กรรมการศาสนาขอถอนเรื่องออกไปเพื่อดำเนินการ” แก้ไขเป็น “ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าเงินนิยัตถถวายพระเลขานุการคณะต่าง ๆ สมควรเบิกจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินเช่นเดียวกับนิยัตถถวายพระสังฆาธิการกรรมการศาสนาจึงขอถอนเรื่องออกไปเพื่อดำเนินการ”

๓. วาระที่ ๗.๑ เรื่องหลักเกณฑ์การคิดเงินบำรุงและค่าเช่า ให้เปลี่ยนแปลง ดังนี้

การเช่าเพื่อประกอบการค้า

๑. เช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารพาณิชย์
๒. ต่ออายุสัญญาเช่าอาคารเพื่อประกอบการพาณิชย์
๓. เช่าที่ดินเพื่อปรับปรุง (กรณีผู้เช่าเดิมและผู้เช่าใหม่)

คิดเงินบำรุงไม่ต่ำกว่า ๒๐% ของราคาประเมินที่ดิน

การเช่าที่ดินเพื่ออยู่อาศัยอายุสัญญานานปี

๑. ผู้เช่าเดิม คิดเงินบำรุงไม่ต่ำกว่า ๕% ของราคาประเมินที่ดิน
๒. ผู้เช่าใหม่ คิดเงินบำรุงไม่ต่ำกว่า ๑๐% ของราคาประเมินที่ดิน

สัญญาเช่านานปี ค่าเช่าที่ดินหรืออาคารที่มีอายุสัญญานานปีให้เพิ่ม ๓๕% ทุกระยะ ๕ ปี แล้วมีมติรับรอง

๗. เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

ปิดประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

.....
ประธานกรรมการ

.....
เลขานุการคณะกรรมการ

**แบบฟอร์มบันทึกความเห็นของเจ้าคณะปกครองสงฆ์และฝ่ายบ้านเมือง
กรณีวัดมีพระสงฆ์**

ด้วย.....มีความประสงค์จะขอเช่าที่ดิน
ที่ตั้งวัด.....โฉนดที่ดินเลขที่.....ตั้งอยู่ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด.....เนื้อที่ประมาณ.....ไร่.....
งาน.....ตารางวา เพื่อ.....
ระยะเวลาการเช่า.....ปี นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....(หรือนับตั้งแต่วันที่ได้รับการอนุมัติ) ในอัตราค่าเช่าปีละ
.....บาท หรือตามระเบียบของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด

ลงชื่อ.....

(.....)

เจ้าอาวาสวัด.....

ความเห็นเจ้าคณะตำบล

.....

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าคณะตำบล.....

ความเห็นของเจ้าคณะอำเภอ

.....

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าคณะอำเภอ.....

ความเห็นของเจ้าคณะจังหวัด

.....

ลงชื่อ

(.....)

เจ้าคณะจังหวัด.....

ความเห็นของนายอำเภอ

.....

ลงชื่อ

(.....)

นายอำเภอ.....

ความเห็นของผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มติคณะกรรมการ พศป.

ที่

วันที่

๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑

เรื่อง ของดการเรียกเบี้ยปรับ ร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน ของปี ๒๕๕๑

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตามที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้นำเรื่องของการเรียกเบี้ยปรับร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน ของปี ๒๕๕๑ ทั้งการจัดประโยชน์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ปัญหาในเรื่องหนี้สินค้างชำระอันเนื่องมาจากผู้เช่าไม่ชำระค่าเช่าภายในเวลาที่กำหนดตามเงื่อนไขในสัญญาเช่าที่กำหนดไว้ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาไม่ได้เรียกเก็บเบี้ยปรับข้างต้น นั้น

ดังนั้น สำนักงานศาสนสมบัติ จึงได้มีนโยบายให้เก็บเบี้ยปรับจากผู้เช่าที่ไม่ชำระค่าเช่าภายในเวลาที่กำหนดของจำนวนเงินที่ค้างชำระ โดยเริ่มคิดตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ เป็นต้นไป แต่เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบทำให้ผู้เช่าต่าง ๆ ต้องได้รับความเดือดร้อน ในปีปัจจุบัน เห็นควรให้คณะกรรมการ พศป. พิจารณา ดังต่อไปนี้

๑. งดการคิดเบี้ยปรับของปี ๒๕๕๑ ทุกสัญญาเช่า รวมทั้งสัญญาที่อยู่ระหว่างการนำไปจดทะเบียน ณ กรมที่ดิน

๒. ขอยยเวลาการชำระค่าเช่าจากภายในเดือนมกราคมของทุกปี เป็นภายในเดือนมีนาคมของทุกปี หากผู้เช่าไม่มาชำระภายในเวลาที่กำหนดให้คิดเบี้ยปรับ โดยเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๕๒

๓. ขอลดเบี้ยปรับจากร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือน (ร้อยละ ๑๘ ต่อปี) เป็นร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่กฎหมายกำหนด กรณีผิดนัดชำระ

เลขาธิการฯ ได้ให้นำเสนอคณะกรรมการ พศป. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๑

ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

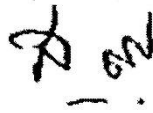
๑. เห็นชอบงดการคิดเบี้ยปรับของปี ๒๕๕๑ ทุกสัญญา รวมทั้งสัญญาที่อยู่ระหว่างการนำไปจดทะเบียน ณ กรมที่ดิน

๒. การชำระค่าเช่าภายในเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคมของทุกปี
๓. ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ ให้เริ่มดำเนินการตามสัญญาเช่า คิดเบี้ยปรับร้อยละ ๑ บาท ต่อเดือนทั่วประเทศ และให้ดำเนินการได้ทันทีไม่ต้องรอรับรองรายงานการประชุม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

อนุมัติตามมติคณะกรรมการ พศป.

มอบสำนักงานศาสนสมบัติดำเนินการต่อไป

(นายสมควร บุญประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

เลขาธิการคณะกรรมการ พศป.

ที่ พศ ๐๐๐๕/๐๓๖๔๗

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แจ้งแนวทางปฏิบัติกรณีผู้เข้ายื่นฟ้องร้องสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยมติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปฏิบัติตามส่วนราชการปฏิบัติ เช่น กรมธนารักษ์ในกรณีผู้เข้ายื่นฟ้องร้องสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อมีการฟ้องคดีในหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และศาลพิพากษาให้ทางราชการเป็นฝ่ายชนะคดี ขอให้รีบดำเนินการบังคับคดีหรือดำเนินการให้เป็นตามคำพิพากษาทันทีและรายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบ ทุกระยะอย่างน้อย ๓ เดือนต่อครั้ง

๒. เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติฟ้องหรือถูกฟ้องในคดีเกี่ยวกับการเช่าที่ดินวัดร้าง หรือที่ดินศาสนสมบัติกลางและคดีถึงที่สุดแล้ว โดยทางราชการเป็นฝ่ายชนะคดีไม่ให้จัดให้คู่ความหรือ ทายาทหรือบริวารของคู่ความฝ่ายแพ้คดีเช่าที่ดินดังกล่าว แต่หากคู่ความหรือทายาท หรือบริวารของคู่ความได้ยื่นคำร้องขอเช่าที่ดินวัดร้างหรือที่ดินศาสนสมบัติกลางในระหว่างคดียังไม่ถึง ที่สุด (คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลหรือคดีที่ศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้วอยู่ระหว่างการอุทธรณ์หรือฎีกาหรือขอพิจารณาคดีใหม่) โดยยินยอมปฏิบัติตามระเบียบและเงื่อนไข ที่ทางราชการกำหนดทุกประการและเป็นที่ดินวัดร้างหรือที่ดินศาสนสมบัติกลางที่คู่ความหรือทายาทหรือ บริวารของคู่ความได้ครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ อีกทั้งทางราชการยังไม่มีเจตจำนงที่จะนำที่ดิน วัดร้างหรือที่ดินศาสนสมบัติกลางนั้นมาใช้ประโยชน์ในทางราชการจะดำเนินการจัดให้เช่าก็ได้

๓. เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติถูกฟ้องในคดีโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดินวัดร้างหรือ ที่ดินศาสนสมบัติกลางต่อมาคู่ความหรือทายาทหรือบริวารของคู่ความ ได้ยื่นคำร้องขอเช่าที่ดินวัดร้าง หรือที่ดินศาสนสมบัติกลาง ในระหว่างคดียังไม่ถึงที่สุดโดยยินยอมปฏิบัติตามระเบียบและเงื่อนไข ที่ทางราชการกำหนดทุกประการและเป็นที่ดินวัดร้างหรือที่ดินศาสนสมบัติกลางที่คู่ความหรือทายาท

หรือบริวารของคู่ความได้ครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ อีกทั้งทางราชการยังไม่มีความจำเป็นที่จะนำที่ดินวัดร้างหรือที่ดินศาสนสมบัติกลางนั้นมาใช้ประโยชน์ในทางราชการจะดำเนินการจัดให้เข้าก็ได้

ในการนี้การโต้แย้งกรรมสิทธิ์และคดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว หากภายหลังคู่ความหรือทายาทหรือบริวารได้ยื่นคำร้องขอเช่าที่วัดร้างหรือที่ดินศาสนสมบัติกลาง โดยยินยอมปฏิบัติตามระเบียบและเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนดทุกประการ และเป็นที่ดินวัดร้างหรือที่ดินศาสนสมบัติกลางที่คู่ความหรือทายาทหรือบริวารของคู่ความได้ครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ อีกทั้งทางราชการยังไม่มีความจำเป็นที่จะนำที่ดินวัดร้าง หรือที่ดินศาสนสมบัติกลางนั้น มาใช้ประโยชน์ในทางราชการจะดำเนินการจัดให้เข้าก็ได้ ก็ต่อเมื่อเหตุที่คู่ความโต้แย้งกรรมสิทธิ์เพราะคู่ความได้มีเอกสารสิทธิที่ทางราชการออกให้ เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ เป็นต้น หรือเอกสารหลักฐานอื่น เช่น ส.ค.๑ หนังสือสัญญาซื้อขาย เป็นต้น และเห็นได้ว่าการต่อสู้คดีของคู่ความเป็นการใช้สิทธิโดยสุจริต

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขอเรียนว่า เพื่อให้การดำเนินการจัดประโยชน์และจัดประโยชน์แทนวัดของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้ทุกจังหวัดปฏิบัติตามมติคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณพรัตน์ เบญจวัฒน์นันท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานศาสนสมบัติ

โทร. ๐๒ ๔๔๑ ๔๕๓๑

โทรสาร ๐๒ ๔๔๑ ๔๕๓๑

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๐
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๕๙๘/ ๒๕๕๐

เรื่อง ขอปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมอนุญาตให้นำสิทธิเข้าธนาคาร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

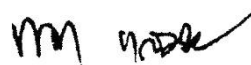
ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ได้ประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ พระธรรมวรเมธี เสนอว่า เนื่องจากระเบียบกรมการศาสนา ว่าด้วยการนำสิทธิการเข้าอาคารศาสนสมบัติ เรื่องปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมอนุญาตให้นำสิทธิการเข้าอาคารไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร พ.ศ. ๒๕๔๔ สมควรได้รับการปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมในอัตราค่าธรรมเนียม ร้อยละ ๐.๕ ใหม่ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยนำอัตราค่าธรรมเนียมของกรมธนารักษ์และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่เป็นปัจจุบันมาประกอบการพิจารณาด้วย ที่ประชุมมีมติมอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตรวจสอบและนำเสนอมหาเถรสมาคม เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแก้ไขระเบียบให้เหมาะสมต่อไป

ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นายประสงค์ บุญช่วยส่ง หัวหน้าฝ่ายจัดประโยชน์ ส่วนภูมิภาค สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ชี้แจงว่า สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์คิดในอัตรา ร้อยละ ๑ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นควรให้คิดค่าธรรมเนียมการนำสิทธิการเข้าอาคาร

ศาสนสมบัติไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร ในอัตราร้อยละ ๑ และให้นำเสนอมหาเถรสมาคม เพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลาง ประจำ (พศป.) เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

(นายทนก แสนประเสริฐ)

ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนสถาน รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ว่าด้วยการนำสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติ
เช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย หรือเช่าที่ดินศาสนสมบัติ
เพื่อพัฒนาเป็นโครงการ ไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร
พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยมีการตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๖ บัญญัติให้มีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขึ้น พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหาร และอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๕๙ กำหนดให้โอนบรรดากิจการอำนาจหน้าที่ของกรมการศาสนาบางส่วน มาเป็นของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม ในการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๐ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยการนำสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติ เช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย หรือเช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อพัฒนาเป็นโครงการ ไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การนำสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติ เช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย หรือเช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อพัฒนาเป็นโครงการ ไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคารต้องอยู่ภายใต้บังคับเงื่อนไขแห่งสัญญาเช่า

ผู้เช่าจะนำสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติ เช่นที่ดินศาสนสมบัติเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยหรือเช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อพัฒนาเป็นโครงการ ไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคารไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) สำหรับศาสนสมบัติกลาง และที่วัดร้างหรือโดยความเห็นชอบของเจ้าอาวาสสำหรับศาสนสมบัติวัด

ข้อ ๔ ผู้เช่ารายใดประสงค์จะนำสิทธิการเช่าไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคารให้ยื่นคำขอตามแบบทำยระเบียบนี้

ก. สำหรับส่วนกลางให้ยื่น สำนักงานศาสนสมบัติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข. สำหรับส่วนภูมิภาคให้ยื่นที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ข้อ ๕ ให้มีค่าธรรมเนียมการอนุญาตในอัตราร้อยละ ๑ ของจำนวนเงินที่กู้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๕๐๐ บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน)

ข้อ ๖ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ลงชื่อ

(นางจุฬารัตน์ ยุณยากร)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ)

คำขอนำสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติ เช่าที่ดินศาสนสมบัติ
เพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย หรือเช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อพัฒนาเป็นโครงการ
ไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....
สัญชาติ.....ตั้งบ้านเรือนอยู่เลขที่.....ถนน.....
ตรอกหรือซอย.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ขอเรียนเรื่องราวดังมีข้อความต่อไปนี้

๑. ข้าพเจ้าเป็นผู้มีสิทธิในการเช่า

- ☐ ดึกแถว.....ชั้น เลขที่.....
จำนวน.....คูหา ของ.....
ซึ่งตั้งอยู่ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ตามสัญญาที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
มีอายุการเช่า.....นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. โดยเสียค่าเช่า
ในอัตรา.....บาท (.....)
ต่อ.....
- ☐ ที่ดินศาสนสมบัติเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัย เนื้อที่ประมาณ.....ไร่
ของ.....ซึ่งตั้งอยู่ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....ตามสัญญาที่.....
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
มีอายุการเช่า.....นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. โดยเสียค่าเช่า

ในอัตรา.....บาท (.....)

ต่อ.....

☐ ที่ดินศาสนสมบัติเพื่อพัฒนาเป็นโครงการ เนื้อที่ประมาณ.....ไร่
ของ.....ซึ่งตั้งอยู่ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....ตามสัญญาที่.....
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
มีอายุการเช่า.....นับตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.
ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. โดยเสียค่าเช่า
ในอัตรา.....บาท (.....)
ต่อ.....

๒. ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะนำสิทธิการเช่าดังกล่าวในข้อ ๑. ไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้
หรือเบิกเงินเกินบัญชีกับธนาคาร.....
ในวงเงิน.....บาท (.....)

โดยข้าพเจ้าจะเป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียมอันจะพึงมีทั้งสิ้นให้แก่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และ
ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบและเงื่อนไขของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทุกประการ

๓. หากข้าพเจ้าผิดสัญญาผูกพันเงินกู้หรือเบิกเงินเกินบัญชีธนาคาร.....
ข้าพเจ้ายินยอมให้โอนสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติหรือสิทธิการเช่าที่ดินดังกล่าวในข้อ ๑. ข้างต้น
ให้กับธนาคาร โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น

๔. ในวันยื่นคำขอฉบับนี้ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้าพเจ้ามิได้ค้างชำระค่าเช่าและค่าธรรมเนียมใด ๆ
ตามความผูกพันในสัญญาเช่าที่ทำไว้กับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำร้อง
(.....)

บันทึกของผู้ให้กู้เงิน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....ตั้งบ้านเรือนอยู่เลขที่.....

ถนน.....ตรอกหรือซอย.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ขอให้ถ้อยคำไว้ต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานศาสนสมบัติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีข้อความ
ดังต่อไปนี้

ตามคำขอลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ของ.....

ผู้มีสิทธิในการเช่า

.....
ของ.....ตามสัญญาที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อัตราค่าเช่า.....บาท (.....) ต่อ.....

จะนำสิทธิการเช่าดังกล่าวมาเป็นหลักประกันเงินกู้หรือเบิกเงินเกินบัญชีกับข้าพเจ้า.....นั้น

ข้าพเจ้า.....ได้รับทราบโดย

ตลอดแล้วและขอรับรองว่าเป็นความจริงตามคำขอทุกประการ หากผู้เช่าประพฤติผิดสัญญาเงินกู้
หรือเบิกเงินเกินบัญชีกับข้าพเจ้า.....

ผู้เช่าตกลงให้อोनสิทธิการเช่าดังกล่าวข้างต้นให้กับข้าพเจ้า.....
โดยข้าพเจ้า.....

ยินยอมปฏิบัติตามหลักการ โอนสิทธิการเช่าของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ คือ

๑. ยินยอมรับโอนทั้งสิทธิและหน้าที่ ที่.....ผู้เช่ามีอยู่
ต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทุกประการ

๒. ยินยอมชำระค่าเช่าดังกล่าว ตามอัตราที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกำหนด

๓. ยินยอมชำระค่าธรรมเนียมการโอนสิทธิการเช่า และค่าธรรมเนียมอื่นใดที่ทางราชการเรียกเก็บให้แก่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๔. นอกจากเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นแล้ว ข้าพเจ้ายินยอมปฏิบัติตามความผูกพันในเงื่อนไขของสัญญาเช่าและตามระเบียบข้อบังคับของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเกี่ยวกับการเช่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน และหรือที่จะมีขึ้นในอนาคตทุกประการ

ข้าพเจ้า.....จึงทำบันทึกยินยอมไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....)

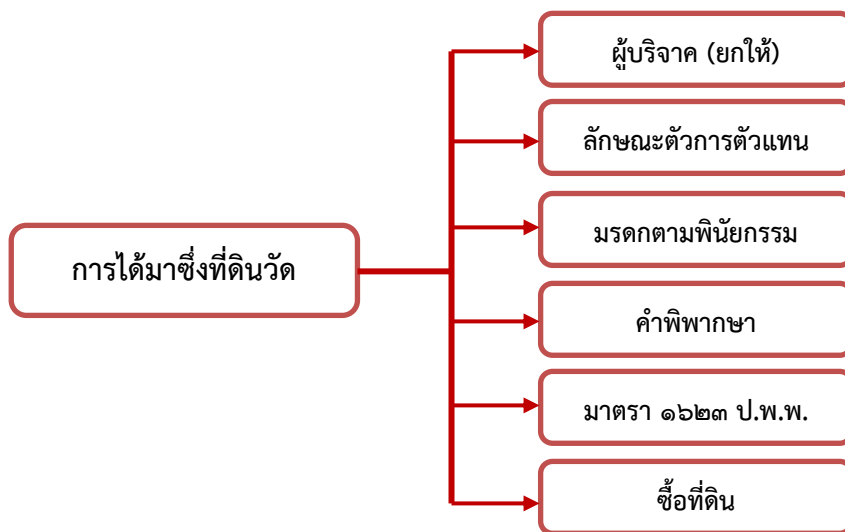
(ลงชื่อ).....ผู้บันทึก
(.....)

ส่วนที่ ๙
การจดทะเบียนสิทธินิติกรรม
การแลกเปลี่ยนที่ดิน
และการรับให้ที่ดิน

การได้มาซึ่งที่ดินของวัด

แผนภูมิที่ ๕ การได้มาซึ่งที่ดินของวัด

วัดโดยเจ้าอาวาสมอบอำนาจ → สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เตรียมเอกสารฝ่ายผู้บริจาค ← เตรียมเอกสารฝ่ายวัด
นัดหมายผู้บริจาค – ตัวแทน พศจ. → ยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
รับให้ที่ดิน ณ สำนักงานที่ดิน

สำนักงานที่ดินจังหวัด...../สาขา.....ตรวจหลักฐาน นำเสนอ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุญาต ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

กรณีวัดมีที่ดินเดิมรวมกับที่ดินรับบริจาคเพิ่มแล้ว เกิน ๑๐๐ ไร่ กรมที่ดิน/จังหวัด
จะต้องส่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ

สนง.ที่ดินจังหวัด..../สาขา นัดผู้บริจาค – ตัวแทน พศจ. จดทะเบียนรับให้ที่ดินเป็นชื่อวัด
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเก็บรักษาเอกสารสิทธิที่ดินฉบับตัวจริงไว้ (ตามระเบียบการเก็บ
หนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน ปี พ.ศ. ๒๕๒๔)

การรับให้ที่ดินแทนวัดมีพระสงฆ์

ช่วงการดำเนินการ

- ◆ รับเรื่อง
- ◆ ตรวจสอบเอกสาร
- ◆ ทำหนังสือเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อบอหมายเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการจดทะเบียนรับให้ที่ดินแทนวัด ณ สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร/สำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา.....ที่ที่ดินแปลงนั้นตั้งอยู่
- ◆ เจ้าหน้าที่และผู้บริจาคที่ดิน นัดหมายไปยื่นคำขอจดทะเบียน ณ สำนักงานที่ดิน.....เจ้าหน้าที่ให้ถ้อยคำใน ทด ๑๖
- ◆ รอเจ้าพนักงานที่ดินแจ้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุญาตตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- ◆ เจ้าหน้าที่ และผู้บริจาคที่ดิน นัดหมายไปจดทะเบียนรับโอนที่ดินให้วัด

เอกสารที่ใช้ประกอบในการพิจารณา

ฝ่ายวัด	ฝ่ายผู้บริจาค
รายการแสดงฐานะของวัด สำเนาใบประกาศตั้งวัด/ หนังสือรับรองสภาพวัด สำเนาใบสุทธิเจ้าอาวาส สำเนาใบตราตั้งเจ้าอาวาส, ใบเลื่อนสมณศักดิ์ (ถ้ามี) บัญชีที่ดินของวัดพร้อมสำเนาเอกสารสิทธิที่ดินของวัด บัญชีสิ่งปลูกสร้างในวัด (กว้าง x ยาว)	หนังสือแสดงเจตนาขายที่ดินให้วัด สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน กรณีสมรส ต้องมีหนังสือยินยอมคู่สมรส สำเนาเอกสารสิทธิที่ดินแปลงที่จะยกให้

หมายเหตุ อัตราค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระร้อยละ ๐.๐๑ ของราคาประเมินที่ดิน กรณีวัดรับให้ที่ดินรวมกับของเดิมที่มีอยู่แล้วไม่เกิน ๕๐ ไร่ และเป็นที่ตั้งศาสนสถาน และค่าอากร ร้อยละ ๐.๕๐ ของราคาประเมิน (ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร)

ขั้นตอนการจดทะเบียนรับให้ที่ดิน (ยกที่ดินถวายวัด)

ขั้นตอนการปฏิบัติ	เอกสารประกอบเรื่อง
๑. กรณีมอบส่วนราชการดำเนินการแทนวัด ๑.๑ ส่วนกลาง (กทม.) ให้วัดมีลิขิตมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นตัวแทน ๑.๒ ส่วนภูมิภาค ให้วัดมีลิขิตมอบสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นตัวแทนวัด ๒. กรณีวัดดำเนินการรับให้ที่ดินของตัวเอง ๒.๑ วัดโดยเจ้าอาวาสมอบอำนาจ (ไวยาวัจกร/ทายกทายิกาที่เชื่อถือได้) เป็นผู้ไปดำเนินการแทนวัด * ทั้ง ๒ กรณี การเตรียมเอกสารจะเหมือนกัน	๑. โฉนดที่ดินของผู้ถวาย ๒. หนังสือยินยอมคู่สมรสผู้ถวาย ๓. สำเนาบัตรประจำตัวผู้ถวายของคู่สมรส (ถ้ามี) ๔. สำเนาทะเบียนบ้านผู้ถวายและของคู่สมรส (ถ้ามี) ๕. หนังสือมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่/ไวยาวัจกร/ทายกทายิกา (แล้วแต่กรณี) ไปดำเนินการรับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน - สำเนาบัตรประจำตัวผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ
๒. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ในส่วนกลาง) หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด (ในส่วนภูมิภาค) สอบสวนที่ดินว่าใครเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีที่ผู้ถวายมีคู่สมรสต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสด้วย	
๓. ตรวจสอบทรัพย์สินของวัดทั้งหมด - แยกเป็นที่ดินของวัดเดิมมีกี่แปลง เนื้อที่เท่าไร พร้อมสำเนาเอกสารสิทธิ - รายรับรายจ่ายของวัดย้อนหลัง ๓ ปี	- แบบรายการแสดงฐานะของวัด - สำเนาดราตังเจ้าอาวาส - สำเนาใบพระราชทานวิสุงคามสีมา - หนังสือรับรองสภาพวัด กรณีไม่มีใบพระราชทานวิสุงคามสีมา

ขั้นตอนการปฏิบัติ	เอกสารประกอบเรื่อง
๔. นัดหมายผู้ถวายเพื่อยื่นคำขอจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการได้มาซึ่งที่ดินของวัดตามกฎหมาย ๕. เมื่อกรมที่ดินรับเรื่องจะนำเรื่องการถวายที่ดินให้วัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุญาตตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน	- หนังสือเชิญพบผู้ถวายเพื่อยื่นคำขอไปสำนักงานที่ดิน - นำเอกสารประกอบเรื่องทั้งหมดให้กรมที่ดินเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุญาต
๖. นัดกับผู้ถวายไปจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของวัด ณ สำนักงานที่ดินสาขานั้น ๆ	
๗. เมื่อจดทะเบียนรับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้เป็นของวัดเรียบร้อยแล้ว - ในส่วนกลาง ให้นำเอกสารสิทธิที่ดินส่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเก็บรักษา - ในส่วนภูมิภาค ส่งสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเก็บรักษา	- ตามระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษาหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินศาสนสมบัติและวัดร้าง พ.ศ. ๒๕๕๒
๘. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ในส่วนกลาง) หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด (ในส่วนภูมิภาค) ดำเนินการเสนอคณะสงฆ์ออกไปอนุโมทนาบัตรให้แก่ผู้ถวายที่ดินให้วัด และหากที่ดินที่ถวายอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด จะได้ประสานและดำเนินการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ถวายต่อไป	- ใบประเมินราคาที่ดินแปลงที่ถวายจากสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร/สำนักงานที่ดินจังหวัด สาขา.....

เตรียมหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็นให้ครบถ้วน

หลักฐานสำหรับที่ดินจังหวัด ได้แก่

- เอกสารสิทธิเกี่ยวกับที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน, หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก) ฯลฯ ของผู้บริจาค
- หลักฐานการได้มาซึ่งที่ดินทางศาล เช่น คำพิพากษา หรือคำสั่งศาล (ที่มีเจ้าหน้าที่ศาลรับรองสำเนา)

หลักฐานสำหรับบุคคลธรรมดา ได้แก่

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
 - สำเนาทะเบียนบ้านของตนเองและคู่สมรส (ถ้ามี)
 - หลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว – ชื่อสกุล (ถ้ามี)
 - ใบมรณบัตร (เรื่องมรดก)
 - สำเนาพินัยกรรม (กรณีมรดกตามพินัยกรรม)
 - ทะเบียนหย่า (ถ้ามี)
 - หนังสือแสดงความยินยอมของคู่สมรสให้ทำนิติกรรมยกที่ดินถวายวัด
 - หนังสือของผู้บริจาค แสดงเจตนายกที่ดินถวายวัด
- ⇒ เอกสารที่เป็นสำเนาให้ลงนามรับรองสำเนาถูกต้องทุกแผ่น

**วัดที่จะรับให้ที่ดินเตรียมหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ
ที่จำเป็นให้ครบถ้วน**

๑. ใบรายการแสดงฐานะของวัด รายละเอียด

- ชื่อ วัด ประเภทของพระอาราม
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งวัดเมื่อใด
- ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อใด
- สถานที่ตั้งวัด
- จำนวนภิกษุสามเณรภายในวัด ในระยะเข้าพรรษา และออกพรรษา
- เจ้าอาวาสชื่อ
- รายได้ของวัด/ปี เช่น เงินบริจาค, เงินผลประโยชน์
- รายจ่ายของวัด/ปี เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าภัตตาหาร ค่าซ่อมแซมเสนาสนะ
ถาวรวัตถุในวัด
- วัดมีที่ดินอยู่กี่แปลง (ก่อนรับให้ที่ดินแปลงนี้) เนื้อที่ รวม.....ไร่.....งาน
.....ตารางวา
- วัดมีความประสงค์ขออนุญาตถือกรรมสิทธิ์เพิ่มอีก ๑ แปลง เนื้อที่.....ไร่
.....งาน.....ตารางวา
- เมื่อได้รับอนุญาตให้รับให้ที่ดินแปลงนี้แล้ว วัดจะมีที่ดินไว้ในกรรมสิทธิ์ทั้งสิ้น
เนื้อที่ประมาณ.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
- ความจำเป็นที่ต้องรับให้ที่ดิน เพื่อใช้เป็น.....
- บัญชีสิ่งปลูกสร้างในวัด
- บัญชีที่ดินของวัด (สำเนาหนังสือสำคัญที่ดินประกอบ)

๒. สำเนาใบตราตั้งเจ้าอาวาส

๓. สำเนาใบแต่งตั้งสมณศักดิ์ของเจ้าอาวาส (ถ้ามี)

๔. สำเนาใบสุทธิเจ้าอาวาส

๕. สำเนาทะเบียนบ้านวัด

๖. สำเนาใบพระราชทานวิสุงคามสีมา หรือใบตั้งวัด หรือหนังสือรับรองสภาพวัด

๗. หนังสือมอบอำนาจให้เป็นตัวแทนวัด (กรณีมอบให้ดำเนินการแทนวัด)

การมอบอำนาจ

กรณีมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทน

- จัดทำหนังสือสำคัญการให้ทำการแทน
- กรอกรายละเอียดในแบบหนังสือมอบอำนาจให้ครบถ้วน
- ข้อความในหนังสือมอบอำนาจ ต้องชัดเจนว่ามอบให้ทำอะไร
- การพิมพ์ลายนิ้วมือต้องพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือซ้าย
- ถ้าพิมพ์ลายนิ้วมือในหนังสือมอบอำนาจไม่ตรงกับในสารบบที่ดินเดิม เจ้าหน้าที่จะไม่รับดำเนินการให้

ข้อควรระวังเกี่ยวกับการมอบอำนาจ

- ห้ามลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในหนังสือมอบอำนาจ โดยที่ยังไม่ได้กรอกข้อความ เป็นเด็ดขาด
- ผู้รับมอบอำนาจ ควรเป็นบุคคลที่เชื่อถือและไว้วางใจได้ อย่ามอบอำนาจให้กับผู้ที่ไม่รู้จักกัน มาก่อน

หนังสือมอบอำนาจ

ที่ดิน 1๑
ระหว่าง....1๑.....
เลขที่.....12.....หน้าสำรวจ.....234.....
โฉนดหมายเลขที่.....1345.....

ตำบล.....
อำเภอ.....
จังหวัด.....กรุงเทพมหานคร.....

เรื่อง.....รับให้ที่ดิน (หากมีสิ่งปลูกสร้างให้ระบุด้วยว่า "พร้อมสิ่งปลูกสร้าง").....
เขียนที่.....134/1..ซอย..1..ถนนลาดพร้าว.....
วันที่...25...เดือน.....มกราคม.....พุทธศักราช.....2539.....
โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า.....นายประเทศ...รักไทย.....
อายุ.....34.....ปี เชื้อชาติ.....ไทย.....สัญชาติ.....ไทย.....บุตร.....นายบุญ.นางใจ.....
อยู่ที่บ้าน.....ถนนลาดพร้าว.....เลขที่.....134/1.....หมู่ที่.....8.....
ตำบล.....วังทองหลาง.....อำเภอ.....บางกะปิ.....จังหวัด.....กรุงเทพมหานคร.....
ได้มอบให้.....นายอมร มากทรัพย์.....อายุ.....35.....ปี เชื้อชาติ.....ไทย.....สัญชาติ.....ไทย.....
บุตร.....นายแดง,นางสุข.....อยู่ที่บ้าน.....ถนนรามคำแหง.....เลขที่.....85.....หมู่ที่.....
ตำบล.....บางกะปิ.....อำเภอ.....บางกะปิ.....จังหวัด.....กรุงเทพมหานคร.....
เป็นผู้มีอำนาจจัดการ.....รับให้ที่ดินแปลงเครื่องหมายข้างบนนี้ (หากมีสิ่งปลูกสร้างให้ระบุด้วยว่าพร้อมบ้าน ดึก/ตึกแถว.....
.....ชั้น.....
.....หลัง/คูหาเลขที่.....) จากนาย/นาง/นางสาว.....โดยเสนาหาไม่มี
ค่าตอบแทน
ตลอดจนให้ถ้อยคำต่าง ๆ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่.....แทนข้าพเจ้าจนเสร็จการ

เพื่อเป็นหลักฐานข้าพเจ้าได้	ลงลายมือชื่อ	
	พิมพ์ลายนิ้วมือ	ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานแล้ว
		ผู้มอบอำนาจ
	ลายมือชื่อ	(นายประเทศ รักไทย)
ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเป็น	ลายพิมพ์นิ้วมือ	อันแท้จริงของผู้มอบอำนาจและ
ลงลายมือชื่อ		
ผู้มอบอำนาจได้	พิมพ์ลายนิ้วมือ	ต่อหน้าข้าพเจ้า
		พยาน
		(นายบวร อุ่นเรือน)
		พยาน
		(นายพิชัย งามเด่น)

หมายเหตุ การลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือ
ในกรณีพิมพ์ลายนิ้วมือ ให้ใช้พิมพ์ลายนิ้วแม่่มือซ้าย

ถ้าใช้อย่างใด ให้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ใช่ออก
โปรดอ่านคำเตือนด้านหลัง

แบบรายการแสดงฐานะของวัด.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้อ ๑. ชื่อวัด.....ประเภท.....
.....ชั้น.....ชนิด.....

ข้อ ๒. ตั้งเป็นวัดเมื่อ พ.ศ. ตามประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่.....
เดือน.....พ.ศ.

ข้อ ๓. ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้อ ๔. สถานที่ตั้งวัด เลขที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ข้อ ๕. จำนวนพระภิกษุสามเณรในวัด

๕.๑ ในระยะเวลาเข้าพรรษา มีพระภิกษุจำพรรษา ประมาณ.....รูป สามเณร.....รูป

๕.๒ นอกพรรษาโดยปกติมีพระภิกษุประมาณ.....รูป สามเณร.....รูป

อุบาสก อุบาสิกา.....คน ศิษย์วัด.....คน

.....เจ้าอาวาส

ข้อ ๖. รายได้ของวัด

๖.๑ เงินบริจาคประมาณปีละ.....บาท

๖.๒ เงินผลประโยชน์ ประมาณปีละ.....บาท โดยได้จาก

ก. ค่าเช่าที่ธรณีสงฆ์ ประมาณปีละ.....บาท

ข. ค่าเช่าที่กัลปนา ประมาณปีละ.....บาท

ค. ค่าเช่ารับฝากรถ ประมาณปีละ.....บาท

ง.

ข้อ ๗. รายได้ของวัด

๗.๑ ค่ากระแสไฟฟ้า ประมาณปีละ.....บาท

๗.๒ ค่าน้ำประปา ประมาณปีละ.....บาท

๗.๓ ค่าภัตตาหาร ประมาณปีละ.....บาท

๗.๔ ค่าบำรุงการศึกษาปริยัติธรรม ประมาณปีละ.....บาท

๗.๕ ค่ารักษาความสะอาดวัด ประมาณปีละ.....บาท

๗.๖ ค่าซ่อมแซมเสนาสนะและถาวรวัตถุในวัด ประมาณปีละ.....บาท

ข้อ ๘. วัด.....มีที่ดินอยู่ก่อนแล้ว.....แปลง

ใช้ประโยชน์เป็นที่ตั้งวัด.....แปลง ที่ธรณีสงฆ์.....แปลง

รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา ตามบัญชีแนบท้ายนี้

ข้อ ๙. วัด.....มีความประสงค์ขออนุญาตถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน

เพิ่มอีก.....แปลง เนื้อที่ประมาณ.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ตามโฉนดเลขที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....เพื่อใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๐. เมื่อได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนรับโอนที่ดินดังกล่าวในข้อ ๑๐ วัดจะมีที่ดินไว้ในกรรมสิทธิ์

รวมทั้งสิ้นประมาณ.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ตามโฉนดเลขที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

ข้อ ๑๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ขออนุญาต

๑๑.๑

๑๑.๒

แบบหนังสือแสดงเจตนา

ทำที่บ้านเลขที่.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....

.....อยู่บ้านเลขที่.....

.....ขอทำหนังสือแสดงเจตนาในทรัพย์สิน หรือในการต่าง ๆ
ของข้าพเจ้า อันจะให้เกิดผลบังคับได้ตามกฎหมาย ดังนี้

ให้ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่.....หมู่ที่.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....เนื้อที่.....ไร่ ราคาประมาณ.....บาท
ตกได้แก้ววัด.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
เพื่อ.....

หนังสือแสดงเจตนาฉบับนี้ ข้าพเจ้าได้กระทำด้วยตนเอง มีสติสัมปชัญญะปกติได้อ่าน
และเข้าใจข้อความดีโดยตลอดแล้ว ได้ทำไว้ ๒ ฉบับ มีข้อความตรงกัน ฉบับหนึ่งอยู่ที่ข้าพเจ้า
อีกฉบับหนึ่งเก็บรักษาไว้ที่วัด.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ปรากฏใน
หนังสือฉบับนี้

ลงชื่อ.....ผู้ทำหนังสือแสดงเจตนา
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

เอกสารประกอบ

- สำเนาทรัพย์สินที่แสดงเจตนายกให้
- สำเนาบัตรประจำตัวพร้อมทะเบียนบ้านของผู้แสดงเจตนา
- สำเนาบัตรประจำตัวของพยาน (ทั้งสอง)

รับรองสำเนาถูกต้องเอกสารทุกฉบับ

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

หลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการโอนที่ดินให้วัด

ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ข้อ ๒ (๗) (จ) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดว่า “ค่าจดทะเบียนเฉพาะในกรณีที่วัดวาอาราม วัดบาทหลวงโรมันคatholic หรือ มัสยิดอิสลาม เป็นผู้รับให้ เพื่อใช้เป็นที่ตั้งศาสนสถาน ทั้งนี้ในส่วนที่ได้มารวมกับที่ดินที่มีอยู่ก่อนแล้วไม่เกิน ๕๐ ไร่ เรียกตามราคาประเมินทุนทรัพย์ตามที่คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์กำหนด ร้อยละ ๐.๐๑”

คำว่า “ที่ตั้งศาสนสถาน” ตามกฎหมายฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ข้อ ๒ (๗) (จ) หมายถึง ที่ตั้งของสถานที่ใด ๆ ซึ่งมีไว้เพื่อปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีตามความเชื่อในทางศาสนาของวัดวาอาราม วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิดอิสลาม และรวมถึงบริเวณของสถานที่ดังกล่าวด้วย เช่น ที่ตั้งของมัสยิด โบสถ์ กุฏิสงฆ์ ศาลาการเปรียญ ฼าปนสถาน และที่ธรณีสงฆ์ ที่มีลักษณะการใช้ประโยชน์ตามนัยดังกล่าว ส่วนสถานที่ที่มีไว้เพื่อการอย่างอื่นมิได้มีไว้เพื่อปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อในทางศาสนา เช่น ที่ตั้งโรงเรียน โรงพยาบาล โรงเรียนเด็ก เป็นต้น ไม่ใช่ “ที่ตั้งศาสนสถาน” แต่อย่างใด (หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๑๗๒๘/ว ๑๑๒๔๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ความหมายของคำว่า “ที่ตั้งศาสนสถาน”)

หลักเกณฑ์การพิจารณาเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ข้อ ๒ (๗) (จ) ซึ่งให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ร้อยละ ๐.๐๑ ดังนี้

๑. ใช้กับวัดที่มีความเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. เป็นกรณีรับให้ที่ดิน

๓. เพื่อใช้เป็นที่ตั้งศาสนสถาน (ความหมายตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๒๘/ว ๑๑๒๔๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔)

๔. เมื่อรวมกับที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งศาสนสถานที่มีอยู่ก่อนแล้ว ไม่เกิน ๕๐ ไร่

หลักเกณฑ์การเรียกเก็บภาษีเงินได้และภาษีธุรกิจเฉพาะ กรณีโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองที่ดินให้วัด

พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๒๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ และกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัด วัดบาทหลวง โรมันคาทอลิก หรือมัสยิด เฉพาะการโอนที่ดินส่วนที่ทำให้วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิด มีที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ (หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๑๐/ว ๐๖๒๓๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เรื่อง การยกเว้นภาษีเงินได้และภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนให้วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิด)

ข้อสังเกต การเรียกเก็บภาษีเงินได้และภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับการโอนกรรมสิทธิ์ หรือ สิทธิครอบครองในที่ดิน โดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัดเฉพาะการโอนที่ดินส่วนที่ทำให้วัดมีที่ดิน ไม่เกิน ๕๐ ไร่ นั้น ไม่ต้องพิจารณาว่าเป็นที่ดินประเภทใด ซึ่งต่างกับกรณีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒ (๗) (จ) ซึ่งต้องเป็นที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งศาสนสถาน เท่านั้น

ค่าอากรแสตมป์

การเรียกเก็บค่าอากรแสตมป์ ในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ คำนวณตามราคาประเมินทุนทรัพย์ ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๓๐๐ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘)

สรุป

อัตราค่าธรรมเนียมและภาษีในการจดทะเบียนรับให้ที่ดินของวัด

ค่าธรรมเนียม ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๒ (๗) (จ) กำหนดไว้ว่า “ค่าจดทะเบียนเฉพาะในกรณีที่ดินวาอาราม วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิดอิสลาม เป็นผู้รับให้ เพื่อใช้เป็นที่ตั้งศาสนสถาน ทั้งนี้ ในส่วนที่ได้มารวมกับที่ดินที่มีอยู่ก่อนแล้วไม่เกิน ๕๐ ไร่ เรียกตามราคาประเมินทุนทรัพย์ ฉบับกฎหมาย เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๗๖ ก. วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๑)

ค่าภาษีธุรกิจเฉพาะ ที่กระทรวงศึกษา โดยกรมสรรพากรได้ตราพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๒๖) พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีธุรกิจเฉพาะ สำหรับการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทน ให้แก่วัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เฉพาะการโอนที่ดินส่วนที่เหลือให้วัดไม่เกิน ๕๐ ไร่ (ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฎหมาย เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๗๐ ก. วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๑)

ค่าภาษีเงินได้ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ข้อ ๑ “(๔๙) เงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิดอิสลาม ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ทั้งนี้ เฉพาะการโอนที่ดินที่ทำให้วัด วัดบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือมัสยิด ที่มีที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ (ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฎหมาย เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๗๕ ก. วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๑)

อากรแสตมป์ ร้อยละ ๐.๕๐ ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร

การแลกเปลี่ยนที่ดินวัด

วัดขอแลกเปลี่ยนที่ดิน

วัดขอแลกเปลี่ยนที่ดินกับเอกชน หรือกับวัดด้วยกัน ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

กรณีที่ดินอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

- (๑) วัดและคูกรณี เสนอเรื่องการแลกเปลี่ยนที่ดินกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- (๒) เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และขั้นตอนต่าง ๆ ครบถ้วน ถ้าผลการพิจารณาให้แลกเปลี่ยนที่ดินได้ และส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณา
- (๓) กรมที่ดินรับเรื่องแล้ว ส่งเรื่องคืนสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร เพื่อแจ้งวัดและคูกรณี ให้มายื่นคำขอแลกเปลี่ยนที่ดินกับพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๔) พนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอ สอบสวน และดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ เช่นเดียวกับกรณีวัดขอได้มาซึ่งที่ดินในกรณีทั่วไปทุกประการ รวมทั้งขอความเห็นจากผู้อำนวยการเขต ก่อนส่งกรมที่ดิน
- (๕) กรมที่ดินรับเรื่องแล้วพิจารณาเสนอขออนุญาตรัฐมนตรีฯ ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อรัฐมนตรีฯ อนุญาตแล้วกรมที่ดินจะส่งเรื่องให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินการออกพระราชบัญญัติต่อไป

กรณีที่ดินอยู่ในเขตจังหวัดอื่น

- (๑) วัดและคูกรณี เสนอเรื่องการแลกเปลี่ยนที่ดินกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- (๒) เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และขั้นตอนต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว ถ้าผลการพิจารณาให้แลกเปลี่ยนที่ดินได้ จะส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณา
- (๓) กรมที่ดินรับเรื่องแล้ว ส่งเรื่องคืนจังหวัดเพื่อแจ้งวัด และคูกรณีให้มายื่นคำขอแลกเปลี่ยนที่ดินกับพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๔) พนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอ สอบสวน และดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ เช่นเดียวกับกรณีวัดขอได้มาซึ่งที่ดินในกรณีทั่วไปทุกประการ รวมทั้งขอความเห็นจากอำเภอ

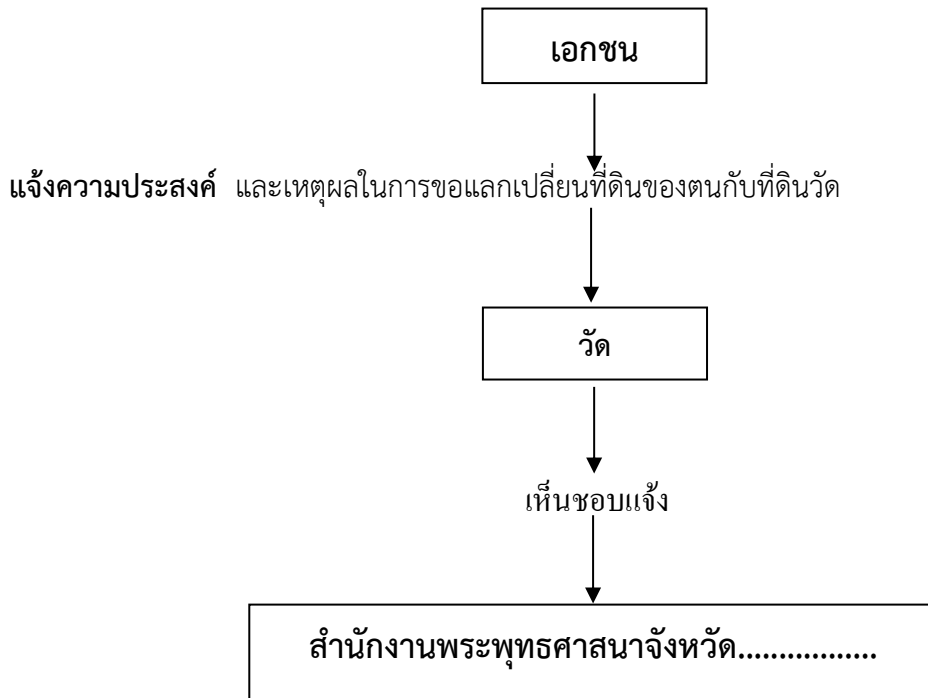
(๕) เมื่อได้รับผลการดำเนินการและความเห็นจากอำเภอแล้ว

(๕.๑) กรณีที่ดินอยู่ในเขตสำนักงานที่ดินจังหวัด ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสอบถามข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิมของผู้ขอไปที่กรมที่ดิน โดยทางโทรสาร ตามบัญชีตรวจสอบข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิมของนิติบุคคลเพื่อการศึกษา ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

(๕.๒) กรณีที่ดินอยู่ในเขตสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาและส่วนแยก หรือสำนักงานที่ดินอำเภอให้ส่งเรื่องไปสำนักงานที่ดินจังหวัด เพื่อดำเนินการสอบถามข้อมูลที่ดินที่มีอยู่เดิมตาม (๕.๑)

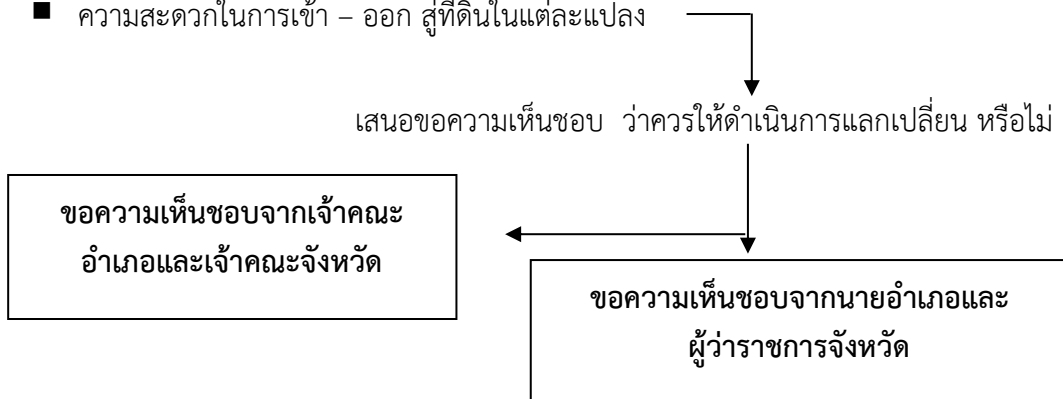
(๖) เมื่อสำนักงานที่ดินจังหวัดได้รับบัญชีตรวจสอบข้อมูลที่ดินฯ จากกรมที่ดินแล้ว ให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาส่งการต่อไป

แผนผังที่ ๑ แสดงขั้นตอนการแลกเปลี่ยนที่ดินวัดกับเอกชน
ในส่วนการดำเนินการของวัด

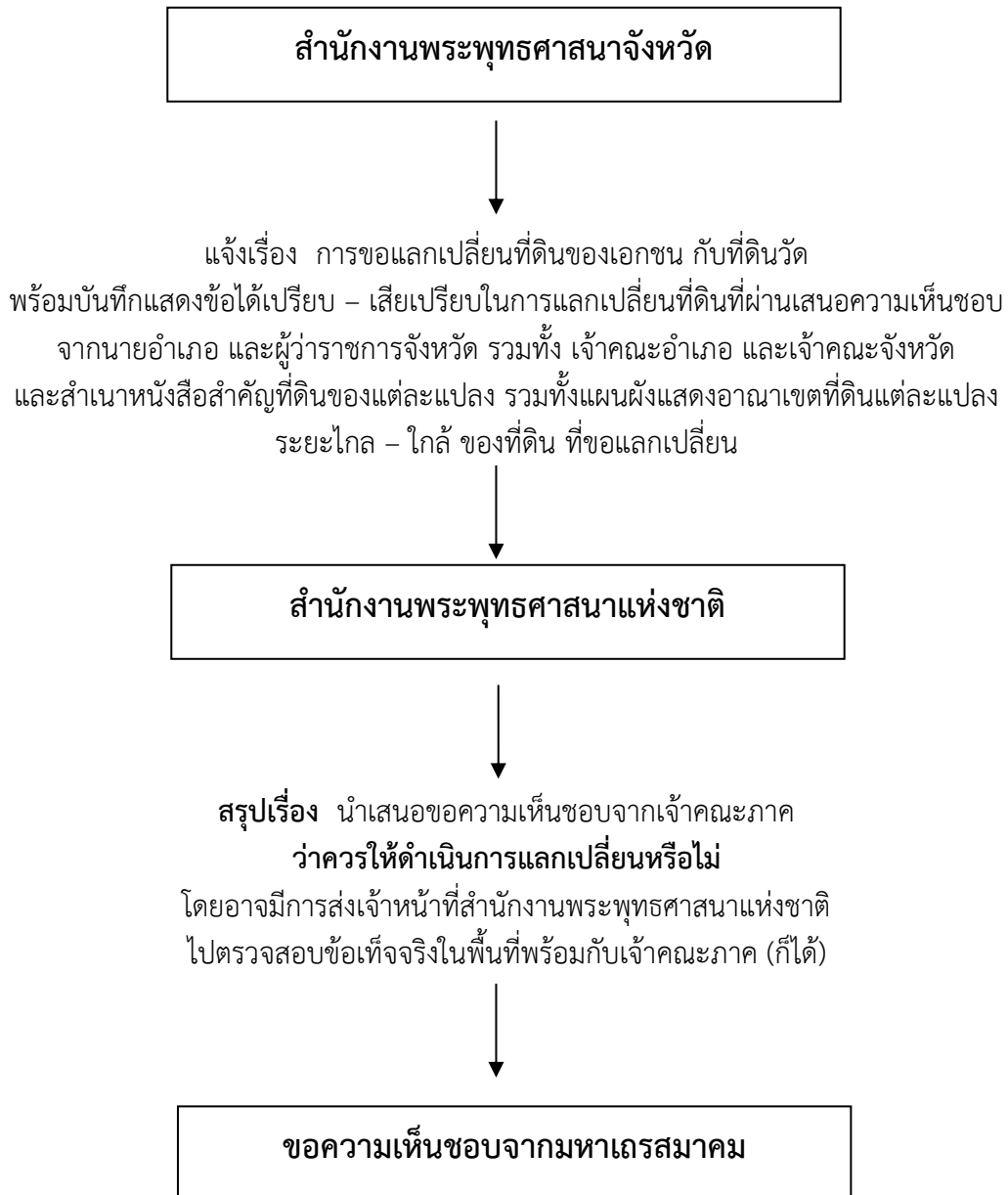

ทำบันทึกข้อได้เปรียบ - เสียเปรียบในการแลกเปลี่ยนที่ดินวัด กับเอกชน

- เปรียบเทียบราคาประเมินที่ดิน หรือราคาซื้อ - ขาย ในปัจจุบัน
- เปรียบเทียบจำนวนเนื้อที่ของแต่ละแปลง ไคร่มาก - น้อยกว่ากัน
- เปรียบเทียบทำเลที่ตั้ง เช่น ความใกล้ - ไกล แหล่งชุมชน แหล่งการค้า
- ความสะดวกในการเข้า - ออก สู่ที่ดินในแต่ละแปลง

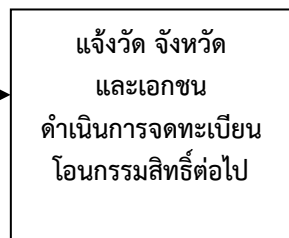

แผนผังที่ ๒ แสดงขั้นตอนการแลกเปลี่ยนที่ดินวัดกับเอกชน
ในส่วนการดำเนินการของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

ในส่วนการดำเนินการของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

มติมหาเถรสมาคม

ครั้งที่ ๗/๒๕๕๓

สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๑๗๑/๒๕๕๓

เรื่อง หลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนที่ดินที่ตั้งวัด ที่ธรณีสงฆ์
หรือที่ดินศาสนสมบัติกลาง กับที่ดินเอกชน

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๗/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า สมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ประธานที่ประชุม เสนอว่า ในการขอแลกเปลี่ยนที่ดินที่ตั้งวัด (ถ้ามี) กับที่ดินเอกชน เพื่อประโยชน์สูงสุดของวัดและพระพุทธศาสนา จึงเสนอให้มีหลักเกณฑ์เพิ่มเติม ดังนี้

๑. ที่ดินที่จะแลกเปลี่ยนนั้นจะต้องมีหลักฐานกรรมสิทธิ์ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย โดยให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติส่งเจ้าหน้าที่ไปสำรวจที่ดินทั้ง ๒ ฝ่าย รวมทั้ง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดทำความเห็นประกอบการพิจารณาของมหาเถรสมาคม

๒. วัดหรือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติต้องไม่เสียประโยชน์ในทุกด้าน

๓. ที่ดินที่จะแลกเปลี่ยนกับวัดหรือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสามารถที่จะทำประโยชน์ต่อไปได้

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่เสนอและให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติถือปฏิบัติต่อไป พร้อมทั้งให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติแจ้งเจ้าคณะจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อแจ้งวัดในเขตปกครองทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานศาสนสมบัติ ฝ่ายทะเบียนและสัญญา โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๓๒

ที่ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง แจ้งระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ด้วยคณะทำงานตรวจชำระกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่งที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ มอบให้สำนักงานศาสนสมบัติดำเนินการแจ้งระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและปฏิบัติตามระเบียบต่อไป

สำนักงานศาสนสมบัติพิจารณาแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุมดังกล่าว เห็นควรแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อทราบและปฏิบัติตามระเบียบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดลงนามในหนังสือที่ได้แนบมาพร้อมนี้ จำนวน ๑ ฉบับ

(นายสมควร บุญประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

๒๙ ก.ค. ๒๕๕๒

ที่ พศ ๐๐๐๕/๐๕๘๗๓

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง แจ้งระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร
ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร
ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้กำหนดระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒ และสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี
ได้ดำเนินการประกาศเรื่องดังกล่าว ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๒๖
ตอนพิเศษ ๘๖ ง วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ แล้ว

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงขอแจ้งระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้จังหวัด เพื่อทราบและปฏิบัติตาม
ระเบียบต่อไป ในการนี้ ได้ดำเนินการโฆษณาเผยแพร่ ทางอินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์กลุ่มงานราชกิจจา
นุเบกษาของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี www.ratchakitcha.soc.go.th และเผยแพร่บนเว็บไซต์
ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ www.onab.go.th อีกส่วนหนึ่งด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางจุฬารัตน์ บุนยากร)
เลขาธิการมหาเถรสมาคม

ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง

พ.ศ. ๒๕๕๒

ด้วยมีตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๖ บัญญัติให้มีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขึ้น พระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๑๕๙ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ของกรมการศาสนาบางส่วนมาเป็นของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจึงกำหนดระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการยกที่ดิน อาคาร ให้เป็นศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับอื่นใด ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เจ้าสำนักงาน” หมายถึง สำนักงานศาสนสมบัติ หรือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“เจ้าหน้าที่” หมายถึง เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน

ข้อ ๕ ผู้ประสงค์จะยกที่ดิน และหรืออาคารให้เป็นศาสนสมบัติกลาง ต้องส่งมอบเอกสารหลักฐานต่อเจ้าหน้าที่ตามสถานที่ตั้งของที่ดินและหรืออาคาร ตรวจสอบดังต่อไปนี้

(๑) เอกสารแสดงสถานภาพของบุคคล ได้แก่

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- หนังสือรับรองของนายทะเบียนท้องถิ่น กรณีหลักฐานบัตรประจำตัวไม่ตรงกับทะเบียนบ้าน
- ใบสำคัญการเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล กรณีชื่อใหม่ไม่ตรงกับชื่อที่ปรากฏอยู่ในทะเบียนกรมสิทธิทรัพย์สิน
- ใบสำคัญการสมรส ถ้าผู้ขอมีคู่สมรส
- หนังสือยินยอมการยกให้ จากคู่สมรสของผู้ยกให้ (ถ้ามี)

(๒) เอกสารประกอบการยกให้

- หนังสือแสดงเจตนายกให้ โดยมีข้อความระบุรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินและหรืออาคารที่จะยกให้ เป็นต้นว่า มูลค่าของที่ดินและหรืออาคาร จำนวนเนื้อที่ของที่ดิน หรือหน่วยของอาคารแล้วแต่กรณี
- หลักฐานกรรมสิทธิ์ที่ดินและหรืออาคาร รวมทั้งข้อผูกพันต่าง ๆ ในที่ดินและหรืออาคารนั้น อันมีอยู่ก่อนการยกให้
- แผนที่ แผนผังที่ตั้งของที่ดินและหรืออาคาร

กรณีนิติบุคคลเป็นผู้ยื่นคำขอ ต้องส่งสำเนาหลักฐานแสดงการเป็นนิติบุคคลซึ่งมีความสามารถตามกฎหมาย ในกรณีที่ผู้ยกได้ถึงแก่กรรมหรือสาบสูญ โดยทำพินัยกรรมไว้ ให้แนบหนังสือเกี่ยวกับการตาย การสาบสูญ ของเจ้าของมรดก และคำสั่งศาล ตลอดจนถึงเอกสารอื่นใดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเช่นว่านั้น

ข้อ ๖ เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ถูกต้องครบถ้วน ให้สำนักงานแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบที่ดินและหรืออาคารที่จะยกให้ กรณีที่ดินและหรืออาคารที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้รายงานผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด มาถึงสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

กรณีการยกให้ซึ่งที่ดินและหรืออาคารที่มีเงื่อนไข หรือจะต้องทำความตกลง หรือยินยอมจากคณะกรรมการใด หรือคำสั่งศาล หรือรอการพิสูจน์ในเรื่องใด ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะไม่ดำเนินการตามวรรค ๑ ก็ได้

ข้อ ๗ เมื่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สั่งให้รับมอบที่ดินและหรืออาคารให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เป็นผู้แทน ไปยื่นคำขอจดทะเบียนรับมอบที่ดินและหรืออาคารที่จะยกให้เป็นศาสนสมบัติกลางต่อเจ้าพนักงานที่ดิน หรือเขต หรืออำเภอที่ที่ดินและหรืออาคารตั้งอยู่ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๘ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอมหาเถรสมาคมรับทราบการได้มาซึ่งที่ดินและหรืออาคารศาสนสมบัติกลาง

เมื่อมหาเถรสมาคมรับทราบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่บันทึกการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ที่ดิน และหรืออาคารในทะเบียนศาสนสมบัติกลาง และแจ้งผู้ยกให้ที่ดิน และหรืออาคารทราบ พร้อมจัดส่งเอกสารสิทธิที่ดินฉบับจริง ให้สำนักงานเก็บรักษาตามระเบียบการเก็บรักษาหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินต่อไป

ข้อ ๙ กรณีเป็นที่สงสัย หรือเกิดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ประการใด ให้สำนักงาน ทำความเห็นเสนอผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๑๐ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

เลขาธิการมหาเถรสมาคม

ขั้นตอนการจดทะเบียนรับให้ที่ดินศาสนสมบัติกลาง (ศบก.)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	เอกสารประกอบเรื่อง
๑. กรณีมีผู้บริจาคที่ดินให้ศาสนสมบัติกลาง (ศบก.) ๑.๑ ในส่วนภูมิภาค (ต่างจังหวัด) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมอบอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด (มอบสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด มาตรา ๓๙ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔) สอบสวนที่ดินว่าใครเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีผู้ยกที่ดินมีคู่สมรส ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสด้วย	๑. โฉนดที่ดินของผู้ยกที่ดิน ๒. หนังสือยินยอมคู่สมรส ๓. สำเนาบัตรประจำตัวผู้ยกที่ดิน และของคู่สมรส (ถ้ามี) ๔. สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ยกที่ดิน ๕. หนังสือผู้ว่าราชการจังหวัด มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการจดทะเบียนรับให้ที่ดิน
๒. นัดหมายผู้ยกที่ดินเพื่อยื่นคำขอจดทะเบียนรับให้ที่ดิน เพื่อประโยชน์แก่พระศาสนา (ศาสนสมบัติกลาง)	- หนังสือเชิญพบผู้ยกที่ดิน เพื่อนัดหมายไปสำนักงานที่ดิน
๓. เมื่อสำนักงานที่ดินจังหวัดรับเรื่อง ตรวจสอบ บันทึกล้อยคำใน ทด.๑๖ เรียบร้อย	- เอกสารประกอบ ๑ - ๕ (ข้างต้น)
๔. เจ้าพนักงานที่ดินจะทำการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเจ้าของที่ดิน เป็น “สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ศาสนสมบัติกลาง)”	- ค่าธรรมเนียมการโอนฯ ค่าอากร ได้รับการยกเว้น (มาตรา ๑๒๑ ประมวลรัษฎากร)
๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำโฉนดที่ดินที่บันทึกหลักฐานทางทะเบียนที่ดิน “สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อให้ดำเนินการเสนอคณะสงฆ์ออกใบอนุโมทนาบัตร ซึ่งลงนามโดยสมเด็จพระสังฆราช ให้แก่ผู้ยกที่ดินให้ศาสนสมบัติกลางต่อไป	- สำเนาโฉนดที่ดินแปลงที่ดำเนินการ - ราคาประเมินที่ดินแปลงที่รับให้ ซึ่งออกโดยสำนักงานที่ดินจังหวัด - แผนผังแสดงที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุสถานที่ใกล้เคียง

หมายเหตุ เอกสารประกอบเรื่อง กรณีเป็นสำเนา จะต้องรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

มติมหาเถรสมาคม
ครั้งที่ ๑/๒๕๔๙
สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

มติที่ ๒๒/๒๕๔๙
เรื่อง ออกรแสตมป์ กรณีการยกที่ดินให้วัด
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศาสนสมบัติ

ในการประชุมมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙ เลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอว่า พระครูถาวรศุภกิจ เจ้าอาวาสวัดหนองเกต ได้มีลิขิตที่ ๑/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๖ แจ้งว่า วัดหนองเกตขอจดทะเบียนรับให้ที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๖๔๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ่อขวางทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี เนื้อที่ ๒๘ ไร่ ๒ งาน ๖๐ ตารางวา จากนางสาวบังอร สังข์นาค เพื่อเป็นสถานที่ตั้งวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีแจ้งว่า วัดหนองเกตจะต้องเสียค่าธรรมเนียม ร้อยละ ๐.๐๑ ของราคาประเมินที่ดิน เป็นเงิน ๖๕๐.- บาท และเสียค่าออกรแสตมป์ ร้อยละ ๐.๕ ของราคาประเมินที่ดิน เป็นเงิน ๓๒,๔๘๑.- บาท และขอให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณาดำเนินการ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๕/๔๐๘๖ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ แจ้งกรมสรรพากรขอหารือว่า ในการรับโอนที่ดินของวัดจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค โดยไม่มีค่าตอบแทนเข้าลักษณะยกเว้นตามมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากรหรือไม่

กรมสรรพากร ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๗๐๖/๗๗๖๕ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ แจ้งว่าการโอนที่ดินให้วัดโดยไม่มีค่าตอบแทน ไม่ได้รับการยกเว้นอากร เนื่องจากวัดไม่ใช่ฝ่ายที่ต้องเสียอากร จึงไม่ได้รับยกเว้นอากรตามมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ พศ ๐๐๐๕/๘๔๖ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แจ้งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือว่า ในการรับให้ที่ดินของวัดจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคโดยไม่มีค่าตอบแทน จะได้รับการยกเว้นค่าออกรแสตมป์ ตามมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากรหรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๓๐๐ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ แจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารื้อดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า “เมื่อผู้บริจาคที่ดินให้แก่วัดหนองเกตได้ทำหนังสือสัญญาให้ที่ดิน (ท.ด. ๑๔) โดยได้กระทำต่อหน้าเจ้าพนักงานที่ดิน และจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมถูกต้องตามกฎหมาย หนังสือสัญญาให้ดังกล่าวจึงเป็นบันทึกหรือหนังสือใด ๆ ที่เป็นหลักฐานแสดงว่า วัดหนองเกตได้รับที่ดินจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค ซึ่งเป็น “ใบรับ” ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งประมวลรัษฎากร และโดยที่ทบบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดในเรื่องของการเสียอากรไว้ในมาตรา ๑๐๔ ว่า ตราสารที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายหมวดนี้ต้องปิดแสดงมบปริบูรณ์ตามอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชานั้น สำหรับสัญญาให้ซึ่งถือว่าเป็นใบรับนี้ เข้าลักษณะตราสารที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราอากรแสดงมบข้อ ๒๘ (ข) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งกำหนดให้ผู้ออกใบรับสำหรับการโอนหรือก่อตั้งสิทธิใด ๆ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ในเมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้นมีการจดทะเบียนตามกฎหมาย ถ้าใบรับนั้นมีจำนวนเงินตั้งแต่สองร้อยบาทขึ้นไป ทุกสองร้อยบาทหรือเศษของสองร้อยบาทจะต้องเสียค่าอากรแสดงมบหนึ่งบาท ดังนั้น เมื่อวัดหนองเกตรับบริจาคที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทน ตามสัญญาให้ (ท.ด.๑๔) วัดหนองเกตซึ่งเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินจึงเป็นผู้ออกใบรับ และเป็นผู้ที่ต้องเสียอากรตามลักษณะแห่งตราสารที่กำหนด แต่โดยที่มาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากรกำหนดว่า หากฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็นวัดวาอาราม อากรเป็นอันไม่ต้องเสีย วัดหนองเกตซึ่งเป็นฝ่ายที่จะต้องเสียอากร จึงได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๒๑ แห่งประมวลรัษฎากร”

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นควรนำเสนอหาเถรสมาคมเพื่อโปรดให้ความเห็นชอบดังนี้

๑. แจ้งวัดหนองเกตเพื่อทราบ

๒. แจ้งจังหวัดชลบุรีและกรมที่ดินเพื่อทราบ และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. แจ้งเจ้าคณะใหญ่ เจ้าคณะภาค รองเจ้าคณะภาค เพื่อทราบ และแจ้งเจ้าคณะจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อทราบ และแจ้งวัดในเขตปกครองทราบ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

(นางจุฬารัตน์ บุญยากร)

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ส่วนที่ ๑๐
กลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ
สำนักงานศาสนสมบัติ

**ระเบียบมหาเถรสมาคม
ว่าด้วยการจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัด
พ.ศ. ๒๕๕๗**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ตีรี้ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ มหาเถรสมาคมวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัด พ.ศ.๒๕๕๗”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในแถลงการณ์คณะสงฆ์เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ คำสั่ง ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้คำว่า “เงินผลประโยชน์ของวัด” หมายถึง เงินรายได้จากการจัดประโยชน์ศาสนสมบัติของวัด ที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติหรือจังหวัดจัดประโยชน์แทนหรือเงินที่วัดได้มาโดยวิธีอื่น ยกเว้นเงินการกุศล

ข้อ ๕. เงินผลประโยชน์ของวัดแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) เงินผลประโยชน์ส่วนกลาง ได้แก่ เงินของวัดต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโยชน์

(๒) เงินผลประโยชน์ในส่วนภูมิภาค ได้แก่ เงินของวัดต่าง ๆ ที่มอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดประโยชน์ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้มอบให้จังหวัดจัดประโยชน์แทน

ข้อ ๖. การจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัด ต้องอยู่ในกิจการหรือความจำเป็นของวัดและต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีหน้าที่พิจารณาอนุมัติตามที่ระบุไว้ในระเบียบนี้ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ แล้วแต่กรณี ส่งจ่ายตามจำนวนที่ได้รับอนุมัตินั้น

ข้อ ๗. การเบิกจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัดในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค

การเบิกจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัดในส่วนกลาง

(๑) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐.- บาท เจ้าอาวาสพิจารณาอนุมัติ

(๒) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐.- บาท เจ้าคณะเขตพิจารณาอนุมัติ

(๓) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐.- บาท เจ้าคณะกรุงเทพมหานครพิจารณาอนุมัติ

(๔) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐.- บาท เจ้าคณะภาคพิจารณาอนุมัติ

(๕) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐.- บาท เจ้าคณะใหญ่พิจารณาอนุมัติ

(๖) จำนวนเงินครั้งละเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐.- บาท มหาเถรสมาคมพิจารณาอนุมัติ

การเบิกจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัดในส่วนภูมิภาค

(๑) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐.- บาท เจ้าอาวาสพิจารณาอนุมัติ

(๒) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐.- บาท เจ้าคณะอำเภอพิจารณาอนุมัติ

(๓) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐.- บาท เจ้าคณะจังหวัดพิจารณาอนุมัติ

(๔) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐.- บาท เจ้าคณะภาคพิจารณาอนุมัติ

(๕) จำนวนเงินครั้งละไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐.- บาท เจ้าคณะใหญ่พิจารณาอนุมัติ

(๖) จำนวนเงินครั้งละเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐.- บาท มหาเถรสมาคมพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๘. การจ่ายเงินต้องจ่ายตามข้อผูกพันของกฎหมาย เช่น ค่าธรรมเนียมที่ดิน ค่ารั้งวัดที่ดิน ค่าธรรมเนียมฟ้องร้องคดี ค่าภาษีอากร หรือรายจ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจสั่งจ่ายได้ โดยความเห็นชอบของเจ้าอาวาส

ข้อ ๙. การเบิกจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัด ให้เจ้าอาวาสเสนอขอรับความเห็นชอบตามลำดับขึ้นไป ดังระบุใน ข้อ ๗. แล้วแต่กรณี จนถึงผู้มีหน้าที่พิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๐. ในการเบิกจ่ายเงินผลประโยชน์ของวัด เพื่อก่อสร้าง/บูรณะซ่อมแซมศาสนสถานหรืออาคารของวัด/การก่อสร้างถาวรวัตถุ ให้เสนอประมาณการค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง/บูรณะซ่อมแซมเพื่อประกอบการพิจารณา แต่ถ้าวงเงินเกินกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท ต้องเพิ่มแบบแปลนแผนผังหรือสัญญาจ้างเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๑. ในการพิจารณาอนุมัติรายจ่ายประจำปีของวัดทั้งหลายนั้น ให้นำข้อความในข้อ ๗. มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗

(สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

การดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีศาสนสมบัติส่วนภูมิภาค

การจัดเก็บรายได้จากการให้เช่าที่ดิน – อาคาร ของศาสนสมบัติกลาง วัดร้างและศาสนสมบัติวัดที่มอบให้จัดประโยชน์แทนในส่วนภูมิภาค ดำเนินการโดยสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ซึ่งเป็นตัวแทนการจัดประโยชน์ ในการนี้ จะต้องรายงานผลการจัดเก็บรายได้ให้กลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ สำนักงานศาสนสมบัติ เพื่อจัดทำรายงานให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ คณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) และ คณะกรรมการมหาเถรสมาคม (มส.) ได้รับทราบ ทั้งนี้ การดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ต้องให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติต่าง ๆ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ถูกต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ สำนักงานศาสนสมบัติ ได้จัดทำคู่มือ/แนวทางการดำเนินงานให้จังหวัดได้รับทราบและถือปฏิบัติ และหากมีข้อสงสัยประการใด โปรดสอบถามได้จากเจ้าหน้าที่งานตรวจสอบการเงินและบัญชีส่วนภูมิภาค กลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ สำนักงานศาสนสมบัติ หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๒๔๔๑-๗๙๘๖

ขั้นตอนการดำเนินการด้านการเงินและบัญชี สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
ดำเนินการ ดังนี้

๑. เมื่อจังหวัดดำเนินการจัดประโยชน์ตามกระบวนการงานและวิธีการจัดประโยชน์ ตั้งแต่เริ่มจนถึงผู้เช่าได้รับสิทธิการเช่า คือ สัญญาเช่าเกิด

๒. จังหวัดจัดทำทะเบียนผู้เช่ารายตัวตามสัญญาเช่า

๓. จังหวัดจัดเก็บรายได้ ค่าเช่า ค่าภาษี ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ โดย

๓.๑ ตรวจสอบสัญญาเช่า กับทะเบียนผู้เช่ารายตัว

- เงื่อนไขการเช่า
- ระยะเวลาการเช่า
- จำนวนเนื้อที่การเช่า

๓.๒ ออกใบเสร็จรับเงินให้กับผู้เช่า

๔. บันทึกการรายการตามระบบบัญชี โดยลงรายการผ่านสมุดบัญชีตามขั้นตอน คือ สมุดบัญชีเงินสด สมุดเงินฝากธนาคาร สมุดแยกประเภททั่วไป แยกประเภทย่อย และสมุดรายงานเงินคงเหลือประจำวัน

๕. การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง

๕.๑ แต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินตามระเบียบการเบิกจ่ายจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๗ ข้อ ๘๒ - ๙๔

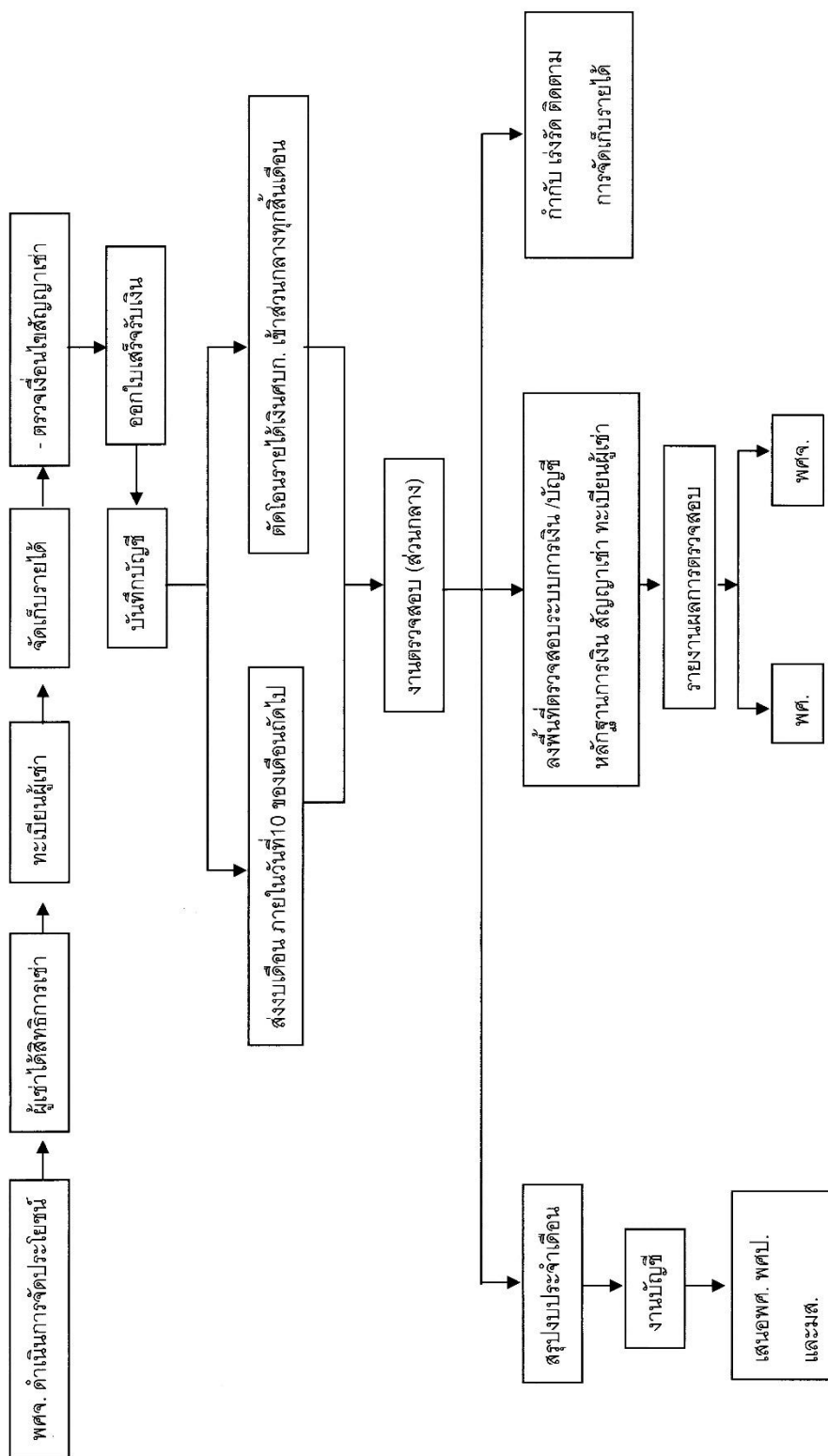
๕.๒ นำเงินสดฝากธนาคาร ภายใน ๓ วันทำการถัดไป เป็นไปตามขั้นตอน และระบบควบคุมการบริหารเงินศาสนสมบัติในส่วนภูมิภาค หมวด ข. ข้อ ๓ (๒) และระเบียบการเบิกจ่ายจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง

พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๘ ข้อ ๙๗ (๑) (๓) และ ข้อ ๙๙

๖. จังหวัดรายงานงบเดือนการจัดเก็บรายได้และรายจ่าย ตามแบบ บข.ศส.๑ (ศบก.) และแบบ บข.ศส. ๒ (ศบว.) ประจำเดือน และส่งกลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ สำนักงานศาสนสมบัติ ภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป

๗. จังหวัดตัดโอนรายได้สุทธิของเงินศาสนสมบัติกลาง เข้าส่วนกลางทุกสิ้นเดือนเพื่อให้การดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีศาสนสมบัติส่วนภูมิภาค ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขอให้จังหวัดได้ดำเนินการตามขั้นตอนและระบบควบคุมการบริหารเงินศาสนสมบัติในส่วนภูมิภาค รายละเอียดดังแนบ

ผังแสดง การดำเนินงานด้านการเงินและบัญชีตามสมบัติ ส่วนภูมิภาค

ขั้นตอน และระบบควบคุมการบริหารเงินศาสนสมบัติ ในส่วนภูมิภาค

ด้วยคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมเงินศาสนสมบัติในส่วนภูมิภาค โดยมีรองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (นายถวิล สมักรรัฐกิจ) ประธานคณะกรรมการได้กำหนดขั้นตอน และจัดวางระบบควบคุมการบริหารเงินศาสนสมบัติในส่วนภูมิภาค เพื่อให้การปฏิบัติงานระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคถูกต้องตามระเบียบของทางราชการและมติมหาเถรสมาคม รวมทั้งให้เกิดความคล่องตัว รวดเร็ว และเกิดประโยชน์ต่องานพระศาสนา โดยมีระเบียบและขั้นตอน ดังนี้

ก. ระเบียบ คำสั่งและมติที่เกี่ยวข้องกับการจัดประโยชน์และการรับจ่ายเงินศาสนสมบัติ

๑. ระเบียบกรมการศาสนา ว่าด้วยการจัดประโยชน์แทนวัด พ.ศ. ๒๕๑๔
๒. คำสั่งการมอบอำนาจจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการในส่วนภูมิภาค
๓. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕
๔. ระเบียบการจ่ายเงินผลประโยชน์แทนวัด พ.ศ. ๒๕๕๗
๕. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๖/๒๕๔๓ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การฝากและสั่งจ่ายเงินค่าผาติกรรม

ข. ขั้นตอนและระบบควบคุมการบริหารเงินศาสนสมบัติในส่วนภูมิภาค

๑. การรับเงินผลประโยชน์ศาสนสมบัติ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

(๑) การเบิกใบเสร็จรับเงิน ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินตามแบบที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดพิมพ์ โดยให้แต่ละสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด (พศจ.) ขอเบิกใบเสร็จรับเงินไปใช้งานได้ที่กลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ สำนักงานศาสนสมบัติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามจำนวนที่ต้องการ

(๒) การใช้ใบเสร็จรับเงิน ให้ใช้เรียงหมายเลขเล่มให้ต่อเนื่องกันจากเลขน้อยไปหามาก และมีการทำทะเบียนคุมยอดการเบิกไปใช้ไว้เป็นหลักฐาน ให้ใช้ได้ในปีงบประมาณศาสนสมบัติกลาง เมื่อสิ้นปีงบประมาณศาสนสมบัติกลาง ให้ปรุและขึ้นเล่มใหม่สำหรับปีงบประมาณใหม่ พร้อมทั้งให้รายงานให้ส่วนกลางทราบว่ามิใบเสร็จรับเงินคงเหลืออยู่ในความรับผิดชอบจำนวนเท่าใด เลขที่ใด จำนวนกี่เล่ม

(๓) ใบเสร็จรับเงินแต่ละฉบับจะมีสำเนาอยู่ ๒ ชุด เมื่อมีการรับเงินให้ฉีกใบเสร็จรับเงินจากฉบับแรกสี่เหลี่ยมมอบให้ผู้ชำระเงินไว้เป็นหลักฐาน ส่วนสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับแรกสี่ฟ้าให้ทาง พศจ. ฉีกและใช้แนบรายงานการรับจ่ายเงินประจำเดือนตามแบบ บข.คส. ๑-๒ ส่งส่วนกลาง

สำหรับสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับที่ ๒ สีขาวให้ทาง พศจ. เก็บไว้กับเล่มใบเสร็จรับเงินเพื่อเป็นหลักฐานการรับเงินของ พศจ. พร้อมใช้ประกอบการลงบัญชีและการตรวจสอบในภายหลัง

(๔) การรับเงินศาสนสมบัติกลาง (ศบก.) และศาสนสมบัติวัด (ศบว.) ให้แยกใบเสร็จรับเงินคนละเล่ม เพื่อสะดวกในการลงบัญชีและตรวจสอบ

(๕) ใบเสร็จรับเงินที่ใช้หมดแล้วทาง พศจ. ต้องเก็บรักษาไว้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ ฉบับแก้ไข พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อหมดเวลาเก็บรักษาแล้วก็ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการทำลายหลักฐานตามระเบียบนี้เช่นเดียวกัน

(๖) การรับเงินค่าเช่า ค่าภาษี กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินจากเดิม ให้ทางเจ้าหน้าที่ พศจ. หมายเหตุไว้ในหลังสำเนาใบเสร็จสีฟ้าด้วยว่าเกิดจากการปรับค่าเช่า หรือเปลี่ยนแปลงค่าเช่าอย่างไรบ้าง ถ้าเป็นสัญญานานปีขอให้ระบุด้วยเห็นการเก็บค่าเช่าในระยะปีที่เท่าไร ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนแปลงผู้เช่า ให้ พศจ. หมายเหตุว่ารับโอนจากใคร

๒. การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง

ให้ทางสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดดำเนินการเก็บรักษาเงินและนำเงินส่งคลัง เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ยกเว้นไม่ต้องนำเงินส่งคลังจังหวัด แต่ให้นำเงินที่มีอยู่ฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด ตามที่ส่วนกลางกำหนด

๓. การนำเงินฝากธนาคาร

เนื่องจากเงินศาสนสมบัติไม่ต้องนำฝากคลังดังเช่นเงินรายได้แผ่นดินหรือเงินนอกงบประมาณอื่นๆ ดังนั้น เมื่อ พศจ. ได้รับเงินผลประโยชน์ ศบก. หรือ ศบว. แล้ว ให้ พศจ. ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้ พศจ. ดำเนินการขอเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด ประเภทออมทรัพย์ จำนวน ๓ บัญชี แยกเป็นเงินศาสนสมบัติกลาง เงินศาสนสมบัติวัด และเงินประกันการเช่าซื้อบัญชีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้มีอำนาจลงนามในบัญชีนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด หัวหน้ากลุ่มอำนวยการและประสานงาน และเจ้าหน้าที่การเงิน โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลงนามร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอีก ๑ คน รวม ๒ คน จึงจะเบิกจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารได้

(๒) ให้ทาง พศจ. นำเงินที่รับและเก็บรักษาไว้ฝากธนาคารดังกล่าวภายในวันทำการถัดไป แต่อย่างช้าต้องไม่เกิน ๓ วัน (ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ยกเว้นมีวันหยุดราชการหลายวันให้นำฝากในวันรุ่งขึ้นที่สำนักงานและ

ธนาคารเปิดทำการ ห้ามทาง พศจ. เก็บรักษาเงินไว้ที่สำนักงานเกินกว่า ๓ วันทำการ ทั้งนี้เพื่อรักษาผลประโยชน์ของเงิน ศบก. และ ศบว. ให้ได้มากที่สุด และเป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ดี

(๓) เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ศบก. ให้ พศจ. ตรวจสอบยอดเงิน ศบว. ในบัญชีของแต่ละวัดว่ามีจำนวนเท่าใด แล้วมีหนังสือแจ้งให้ทางวัดต่าง ๆ ทราบ หากวัดใดประสงค์จะนำเงินในบัญชีที่มีอยู่ ฝากธนาคารใหม่ในนามวัดนั้น ๆ ให้ พศจ. ดำเนินการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากธนาคารที่มีอยู่ นำฝากธนาคารตามความประสงค์ของวัด หากทางวัดไม่แจ้งความประสงค์กลับมา ก็ให้ฝากในบัญชีเดิมไปก่อน ดอกผลที่เกิดขึ้นจากการนำฝากธนาคารในแต่ละปี ให้รวมเป็นเงินผลประโยชน์ของแต่ละวัด และให้จัดทำทะเบียนรายตัวผู้เช่าที่ดินและอาคารของแต่ละวัดไว้ด้วย

(๔) ยอดเงินฝากธนาคารที่เป็นเงินศาสนสมบัติกลางให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดดำเนินการตัดโอนเงินทั้งหมดที่มีอยู่ไปยังส่วนกลางทุก ๆ เดือน

(๕) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารของเงินฝาก ศบว. เมื่อครบกำหนดรับดอกเบี้ย พศจ. จะต้องนำสมุดคู่ฝากธนาคารไปปรับดอกเบี้ยให้ตรงตามวันครบกำหนดเพื่อรักษาผลประโยชน์ของเงิน ศบว. ให้ได้มากที่สุด

๔. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ศบก.

(๑) กรณีที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดจะเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ศบก. ได้เฉพาะจังหวัดที่มีพนักงานศาสนการอยู่ประจำในแต่ละจังหวัดเท่านั้น

(๒) เงินงบประมาณที่ทาง พศจ. ได้รับอนุมัติในแต่ละปี หลังจากประกาศใช้เงินงบประมาณ ศบก. ประจำปี ทางส่วนกลางจะมีหนังสือแจ้งให้ทางจังหวัดทราบว่า แต่ละจังหวัดได้รับเงินงบประมาณในแต่ละหมวดเท่าใด ทาง พศจ. ต้องดำเนินการควบคุมและเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ศบก. ประจำปีให้อยู่ภายในวงเงินและตามหมวดเงินต่าง ๆ ที่ได้รับมาเท่านั้น ห้ามมีการถัวจ่ายโดยเด็ดขาด หากมีค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากเงินงบประมาณศาสนสมบัติกลางที่ได้รับ จะต้องมีหนังสือแจ้งส่วนกลางเพื่อนำเสนอขออนุมัติจาก พศป. และ มส. ก่อนจึงจะดำเนินการได้ เพราะคณะสงฆ์จะกำหนดให้มีการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้อยู่ภายในวงเงินงบประมาณที่อนุมัติไว้ เป็นการรักษาวินัยการเงินการคลัง ดังเช่นการเบิกจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน หากจังหวัดใดเบิกจ่ายเกินวงเงินงบประมาณที่กำหนด จะมีบทกำหนดโทษ

(๓) กรณีที่งบประมาณศาสนสมบัติกลางยังไม่ประกาศใช้และเป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่องทุกปีให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในปีนั้น ๆ ได้ภายในวงเงินไม่เกิน ๕๐% ของงบประมาณ ศบก. ปีก่อนเท่านั้น

(๔) การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล ฯ ของพนักงานศาสนการซึ่งค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ต้องขอเบิกจากเงินงบประมาณหมวดเงินงบกลาง ฯ ซึ่งอยู่

ที่ส่วนกลางเท่านั้น การขอเบิกจ่ายเงิน พศจ. ต้องส่งรายละเอียดหลักฐานของค่าใช้จ่ายของผู้มีสิทธิเบิกจ่ายไปขอเบิกที่ส่วนกลางก่อน เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ทางส่วนกลางจะโอนเงินมาให้ทาง พศจ. ก่อนจึงจะเบิกจ่ายได้ การจ่ายเงินจาก ศบก. ที่มีอยู่ในมือแต่ละจังหวัดไปก่อน ไม่เป็นไปตามระบบงบประมาณ ศบก. กระทำไม่ได้

(๕) หลักฐานการจ่ายเงินทุกรายการทุกอย่าง ทาง พศจ. ต้องจัดเก็บและลงบัญชีควบคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ ให้เรียบร้อย เพื่อสะดวกในการควบคุมยอดเงินและตรวจสอบในภายหลัง

(๖) กรณีมีผู้มาขอเช่าใหม่และจะต้องมีการออกไปรังวัดหรือมีการดำเนินการเกี่ยวกับการออกโฉนด พศจ. จะต้องส่งประมาณการค่าใช้จ่ายให้ส่วนกลาง และเมื่อส่วนกลางอนุมัติและโอนเงินไปให้ จึงจะดำเนินการได้

(๗) รายงานศาสนสมบัติกลางประจำปีสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดต้องใช้จ่ายทุกเดือน ทางส่วนกลางจะจัดสรรโอนเงินค่าใช้จ่ายมาให้เป็นรายไตรมาส ส่วนรายจ่ายค่าครุภัณฑ์ที่ดินสิ่งก่อสร้างจะตัดโอนมาให้จังหวัดเดียวภายหลังงบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำปีใช้แล้ว ทาง พศจ. ต้องดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามระเบียบของทางราชการ และรายงานผลให้ทางส่วนกลางทราบไปพร้อมกับรายงานตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕.

๕. การรายงานผลการรับ – จ่ายเงิน ศบก. และ ศบว.

(๑) การรายงานผลการรับ – จ่ายเงินในส่วนภูมิภาคเป็นสิ่งจำเป็นที่ทาง พศจ. ต้องดำเนินการลงบัญชีและจัดทำรายงานตามแบบที่กำหนด ส่งไปให้ส่วนกลางทราบเป็นประจำทุกเดือน เพื่อสรุปเป็นรายงานรวมกับเงินจัดประโยชน์ส่วนกลางเสนอให้ พศป. และ มส. ทราบ

(๒) แบบรายงานที่ทาง พศจ. ต้องจัดทำและส่งไปให้ส่วนกลางทราบเป็นประจำทุกเดือนประกอบด้วย

๒.๑ แบบรายงานตามแบบ บข. ศส. ๑-๒

๒.๒ แบบสรุปรายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ศบก. ตามหมวดเงินต่าง ๆ

(๓) สิ่งที่ทาง พศจ. ต้องส่งไปพร้อมกับรายงานประจำเดือนคือ สำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสีฟ้า สำเนาใบยืนยันยอดของธนาคาร ณ วันสิ้นเดือนทั้งเงิน ศบก., ศบว.

(๔) กำหนดเวลาที่ทาง พศจ. ต้องจัดส่งรายงานภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไป หากไม่มีการเคลื่อนไหวของการรับเงินหรือการจ่ายเงิน ทาง พศจ. ต้องมีหนังสือแจ้งให้ส่วนกลางทราบข้อมูลด้วยภายในวันที่ ๑๐ ของเดือนถัดไปเช่นเดียวกัน

๖. สมุดบัญชีที่ใช้ในการจัดทำบัญชีรับจ่ายเงินศาสนสมบัติ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะจัดหาสมุดบัญชีต่าง ๆ ไว้ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่มีการจัดประโยชน์เบิกไปใช้ในการลงบัญชีรับ-จ่ายเงิน ศบก. และ ศบว. ดังนี้

(๑) สมุดบัญชีเงินสดอย่างน้อยจำนวน ๑ เล่ม

(๒) สมุดบัญชีแยกประเภทรายได้-รายจ่าย อย่างน้อยจำนวน ๑ เล่ม กรณีมีรายการไม่มาก หากมีรายการมากอาจแยกเป็นรายได้และรายจ่ายคนละเล่มจะสะดวกในการปฏิบัติ

(๓) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารแยก ศบก. และ ศบว. ออกจากกัน อาจใช้เล่มเดียวกันโดยใช้ประเภทละครั้งเล่มก็ได้ หรือจะใช้คนละเล่มก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสม

๗. การจัดทำงบประมาณ ศบก.

เนื่องจากการจัดทำงบประมาณ ศบก. ในส่วนภูมิภาคมีรายละเอียดในการจัดทำต่างกันระหว่างจังหวัดที่มีพนักงานศาสนการและจังหวัดที่ไม่มีพนักงานศาสนการ ดังนี้

(๑) สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่มีพนักงานศาสนการ

(๑.๑) การขอตั้งงบประมาณ ศบก. สามารถขอตั้งงบประมาณได้ทุกหมวดรายจ่ายตามความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการดำเนินงานของพนักงานประจำสำนักงาน (ตามแบบที่กำหนด)

(๑.๒) การตั้งงบประมาณ ศบก. รายรับ ให้ พศจ. ตรวจสอบเนื้อที่การจัดประโยชน์ถ้ามีการจัดประโยชน์ลดลงจากเดิม และจำนวนค่าเช่าลดลงจากเดิมขอให้ชี้แจงเหตุผลประกอบและกรณีที่เนื้อที่ลดลงจากเดิมและจำนวนเงินที่เก็บสูงจากเดิมให้ชี้แจงเหตุผลประกอบเช่นเดียวกัน (ตามแบบที่กำหนด)

(๑.๓) การขอตั้งงบประมาณค่าครุภัณฑ์ ให้ทาง พศจ. ระบุความต้องการครุภัณฑ์นั้น ๆ มีจำนวนเท่าใด ของเดิมมีอยู่เท่าใด ใช้การได้/ไม่ได้ มีจำนวนเท่าใด และจะขอตั้งงบประมาณจำนวนเท่าใด พร้อมทั้งระบุเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องชี้แจง และคุณลักษณะเฉพาะที่ชัดเจน (ตามแบบที่กำหนด)

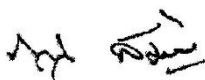
(๒) สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่ไม่มีพนักงานศาสนการ

(๒.๑) ตั้งงบประมาณ ศบก. ได้เฉพาะประเภทรายรับ ให้ พศจ. ตรวจสอบเนื้อที่การจัดประโยชน์เช่นเดียวกับ พศจ. ที่มีพนักงานศาสนการ ตามข้อ (๑.๒)

(๒.๒) สิ่งที่ยัง พศจ. จะต้องทำเพื่อใช้ประกอบการจัดตั้งงบประมาณรายรับ ได้แก่ ทะเบียนผู้เช่า โดยแยกรายละเอียดเป็นผู้เช่าแต่ละอำเภอ, ในอำเภอให้แยกเป็นวัดร้าง และในแต่ละวัดร้างทำรายชื่อผู้เช่า พร้อมแสดงวัตถุประสงค์การเช่า ระบุเนื้อที่เช่า อัตราค่าเช่าต่อเดือนต่อปี และลงหลักฐานการชำระค่าเช่า ใบเสร็จรับเงินเลขที่ วันที่ชำระค่าเช่า เพื่อที่จะได้ทราบว่าในแต่ละวัดมียอดผู้เช่าที่ค้างค่าเช่าก็ราย เป็นจำนวนเงินเท่าใด และให้ระบุในรายละเอียดผู้เช่ารายตัว

ด้วยว่าเป็นหน่วยราชการ เอกชน หรือ ประชาชน และเข้าเพื่อทำอะไร เช่น เป็นที่ตั้งสำนักงาน ประกอบ
ธุรกิจ ทำการเกษตร เป็นต้น

ทั้งนี้ ให้ใช้ขั้นตอนและระบบควบคุมการบริหารเงินศาสนสมบัติในส่วนภูมิภาค
ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๙ (๑ มกราคม ๒๕๔๙) เป็นต้นไป

(นายถวิล สมักรรัฐกิจ)

ประธานคณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมเงินศาสนสมบัติในส่วนภูมิภาค

รองผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑๑

ตัวอย่างแบบรายงาน

บช.คส. ๑ และ บช.คส. ๒

พร้อมคำอธิบายประกอบแบบรายงาน

รายงานแสดงรายรับ - รายจ่ายเงินต้นสมบัติกลาง

ประจำเดือน.....พ.ศ.....

(แบบ บข.ศส. ๑)

จังหวัด.....

หมวด ที่ (1)	ประเภทรายรับ (2)	รับจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนก่อน (3)	รับในเดือนนี้ (4)	รวมรับจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนนี้ (5)	หมวด ที่ (6)	ประเภทรายจ่าย (7)	จ่ายจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนก่อน (8)	จ่ายในเดือนนี้ (9)	รวมจ่ายจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนนี้ (10)
๑	ค่าเช่าที่ดิน - ประจําปี - ค้างรับ - รับล่วงหน้า				๑	เงินเดือน			
๒	ค่าภาษีที่ดินและโรงเรือน				๒	เงินเดือน (ตกเบิก.....เดือน)			
๓	ค่าเช่าอาคาร - ประจําปี - ค้างรับ - รับล่วงหน้า				๓	ค่าตอบแทน			
๔	ค่าธรรมเนียม - ค่าต่อสัญญา (ศบค.-ศบว.) - โฉนดสิทธิการเช่า, รับเช่าสิบบแทน, เช่าช่วง - เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า				๓.๑	ค่าที่ทำการนอกเวลา			
๕	เงินประกันการเช่า				๓.๒	ค่าภาษีที่ดินและโรงเรือน			
๖	ค่าบำรุง				๔	ค่าใช้สอย			
๗	ค่าส่วนลด				๔.๑	ค่าเบี้ยเลี้ยง			
๘	ค่านิติกรรม				๔.๒	ค่าพาหนะ			
๙	รายได้เบ็ดเตล็ด - ดอกเบี้ยเงินฝาก(บ./ว.สบค.-เงินประกัน) - ค่าปรับ / ค่าขาดประโยชน์ - ค่าตรวจสอบเขต/แก้ไขข้อ/ผิดสำเนา - ค่าออกหนังสือสำคัญ				๔.๓	ค่าธรรมเนียมการโอนเงินรายได้ สบค. ว่าง			
๑๐	เงินรับโอนจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๑๐.๑ ค่าออกหนังสือสำคัญที่ดินว่าง สบค.ทั่วประเทศ ๑๐.๒ เงินอุดหนุน / เงินรายจ่ายอื่น ๆ				๔.๔	ค่าจ้างวัดสอบเขต			
๑๑	เงินเหลือจ่ายส่งคืน				๔.๕	ค่าจ้างถ่ายเอกสาร			
					๕	ค่าวัสดุ - เครื่องเขียนแบบพิมพ์ - เครื่องใช้สำนักงาน - ค่าหลักเขตแบ่งแยกที่ดินว่าง - ค่าจัดทำทะเบียนว่างว่างและเช่า - อื่น ๆ			
					๖	ค่าสาธารณูปโภค - ค่าไปรษณียากร - ค่าน้ำประปา - ไฟฟ้า - ค่าโทรศัพท์สำนักงาน			
					๗	ค่าครุภัณฑ์			
					๘	รายจ่าย (จากเงินรับหมวด ๑๐.๑ - ๑๐.๒)			
					๙	เงินโอนเข้าสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ - เงินรายได้ศาสนสมบัติกลาง, ว่าง - เงินผิดกรรมว่าง - เงินเหลือจ่ายส่งคืน(หมวด ๑๐.๑-๑๐.๒)			
						รวมจ่าย			

รวมรับ	
บวก ยอดคงเหลือยกมาจากปีก่อน	
รวมทั้งสิ้น	
หัก รายจ่าย	
ยอดคงเหลือในวันสิ้นเดือน	

รายงานแสดงรายรับ - รายจ่ายเงินศาสนสมบัตินวัด

ประจำเดือน.....พ.ศ.....
จังหวัด.....

(แบบ บข.ศส. ๒)

หมวด ที่	ประเภทรายรับ (2)	รับจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนก่อน (3)	รับในเดือนนี้ (4)	รวมรับจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนนี้ (5)	ประเภทรายจ่าย (7)	จ่ายจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนก่อน (8)	จ่ายในเดือนนี้ (9)	รวมจ่ายจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนนี้ (10)
๑	เงินผลประโยชน์วัด							
๑.๑	ค่าเช่าที่ดิน				๑ ค่าส่วนลด ๕ % (๑.๑+๑.๒+๑.๓)			
๑.๒	ค่าเช่าอาคาร				๒ ค่าต่อสัญญา(รับเข้า ศบก.)			
๑.๓	ค่าธรรมเนียมการโอนหรือการเช่าใหม่				๓ เงินประกันการเช่า			
๑.๔	ค่าบำรุง				๔ เงินผลประโยชน์วัด รวม.....วัด			
๒	ค่าภาษีที่ดิน				๔.๑ วัด.....			
๓	ค่าภาษีโรงเรือน				๔.๒ วัด.....			
๔	ค่าเผื่อดิการม				๔.๓ วัด.....			
๕	เงินประกัน				๕ รายจ่ายอื่น			
๖	ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารบัญชี ศบว.(รวม.....บัญชี)							
๗	ค่าต่อสัญญา							
๘	รายรับอื่น (เบ็ดเตล็ด)							
	รวมรับ				รวมจ่าย			

หมวด	ประเภทรายรับ	รับจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนก่อน (3)	รับในเดือนนี้ (4)	รวมรับจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนนี้ (5)	ประเภทรายจ่าย	จ่ายจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนก่อน (8)	จ่ายในเดือนนี้ (9)	รวมจ่ายจากต้นปี ถึงสิ้นเดือนนี้ (10)
๑	เงินผลประโยชน์วัด							
๑.๑	ค่าเช่าที่ดิน				๑ ค่าส่วนลด ๕ % (๑.๑+๑.๒+๑.๓)			
๑.๒	ค่าเช่าอาคาร				๒ ค่าต่อสัญญา(รับเข้า ศบก.)			
๑.๓	ค่าธรรมเนียมการโอนหรือการเช่าใหม่				๓ เงินประกันการเช่า			
๑.๔	ค่าบำรุง				๔ เงินผลประโยชน์วัด รวม.....วัด			
๒	ค่าภาษีที่ดิน				๔.๑ วัด.....			
๓	ค่าภาษีโรงเรือน				๔.๒ วัด.....			
๔	ค่าเผื่อดิการม				๔.๓ วัด.....			
๕	เงินประกัน				๕ รายจ่ายอื่น			
๖	ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารบัญชี ศบว.(รวม.....บัญชี)							
๗	ค่าต่อสัญญา							
๘	รายรับอื่น (เบ็ดเตล็ด)							
	รวมรับ				รวมจ่าย			

ได้ตรวจสอบเงินรับ - จ่ายและเงินคงเหลือถูกต้องแล้ว
ลงชื่อ.....พ.ศ.....
ลงชื่อ.....
ลงชื่อ.....
ลงชื่อ.....

ได้นำเงินที่ผู้จัดทำรายงาน
หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด

คำอธิบายประกอบแบบรายงาน บช.ศส.

๑) แบบรายงาน บช.ศส. ๑ ชุด ประกอบด้วย

๑.๑ แบบรายงานแสดงรายรับ - รายจ่าย เงินศาสนสมบัติกลาง (บช.ศส.๑) แสดงรายการรับ - จ่ายเงินศาสนสมบัติกลางที่เกิดขึ้นในรอบปีปัจจุบัน (ถือตามปีงบประมาณ ๑ ตุลาคม - ๓๐ กันยายน) และยอดคงเหลือในวันสิ้นเดือน.....

๑.๒ แบบรายงานแสดงรายรับ-รายจ่าย เงินศาสนสมบัติวัด (บช.ศส.๒) แสดงรายการรับ - จ่ายเงินผลประโยชน์วัดที่เกิดขึ้นในรอบปีปัจจุบัน (ถือตามปีปฏิทิน ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม) และยอดคงเหลือในวันสิ้นเดือน.....

๒) ในแบบรายงาน บช.ศส.๑ และ บช.ศส. ๒ นั้น ทั้งประเภทรายรับและรายจ่าย จะจำแนกช่องต่าง ๆ เป็น ๑๐ ช่องด้วยกัน แต่ในแบบ บช.ศส.๒ จะเพิ่มแหล่งเงินอีก ๓ ช่อง คือช่องที่ ๑๑ - ๑๓ และมีรายการให้หน่วยงานลงชื่อกำกับในรายงานด้วย มีคำอธิบาย ดังนี้

ประเภทรายรับ

ช่องที่ ๑ แสดงรายการในหมวดรายรับต่าง ๆ ว่า มีทั้งหมดกี่รายการ ตามประเภทรายรับที่เกิดขึ้น

ช่องที่ ๒ เป็นชื่อประเภทรายรับต่าง ๆ

ช่องที่ ๓ รับจากต้นปีถึงสิ้นเดือนก่อน ให้แสดงรายรับจริงสะสมที่รับตั้งแต่วันทำการเริ่มต้นของเดือนแรกถึงสิ้นเดือนก่อน โดยไม่รวมยอดยกมาจากปีก่อน (ถือตามปีงบประมาณ บช.ศส.๑/ปีปฏิทิน บช.ศส.๒) ดังนั้น ในการรายงานเดือนแรกของปีงบประมาณ/ปีปฏิทิน จะไม่มีการแสดงยอดในช่องที่ ๓

ช่องที่ ๔ รับในเดือนนี้ หมายถึง รายรับที่จัดเก็บได้ตั้งแต่ต้นเดือน-ปลายเดือนที่รายงาน

ช่องที่ ๕ รวมรับจากต้นปีถึงสิ้นเดือนที่รายงาน คือ การนำเอารายรับในช่องที่ ๓ บวกกับในช่องที่ ๔ จะได้ช่องที่ ๕ และยอดคงเหลือในวันสิ้นเดือนได้รับจากการนำเอายอดรวมรับช่อง ๕ บวกด้วยยอดคงเหลือยกมาจากปีก่อน (ช่อง ๓) เป็นยอดรวมทั้งสิ้น หักด้วย รายจ่ายตั้งแต่ต้นปีถึงสิ้นเดือนที่รายงาน (ช่องที่ ๑๐) (ดูจากประเภทรายจ่าย)

ประเภทรายจ่าย

ช่องที่ ๖ แสดงรายการในหมวดรายจ่ายต่าง ๆ ว่า มีทั้งหมดกี่รายการตามประเภทรายจ่ายที่เกิดขึ้น

ช่องที่ ๗ เป็นชื่อประเภทรายจ่ายต่าง ๆ

ช่องที่ ๘ จ่ายจากต้นปีถึงสิ้นเดือนก่อน ให้แสดงรายจ่ายจริงสะสมที่จ่ายตั้งแต่วันเริ่มทำการของเดือนแรกถึงสิ้นเดือนก่อน ดังนั้นในการรายงานประจำเดือนแรกของปีงบประมาณ/ ปีปฏิทิน จะไม่มีการแสดงยอดในช่องที่ ๘

ช่องที่ ๙ จ่ายในเดือนนี้ หมายถึง รายจ่ายที่จ่ายตั้งแต่ต้นเดือน – ปลายเดือนที่รายงาน

ช่องที่ ๑๐ รวมจ่ายจากต้นปีถึงสิ้นเดือนที่รายงาน คือ การนำเอารายจ่ายในช่องที่ ๘ บวกรายจ่ายในช่องที่ ๙

๓) ส่วนสรุปยอดคงเหลือเงินศาสนสมบัติกลางและเงินศาสนสมบัติวัด จะแสดงไว้ในตอนท้ายของแบบรายงาน บข.ศส. ๒ (ช่อง ๑๑, ๑๒, ๑๓) ในส่วนสรุปนี้จะแสดงให้เห็นทราบถึงแหล่งเงินฝากต่าง ๆ ว่า มีเงินศาสนสมบัติคงเหลือ ฝากไว้ที่ใดบ้าง โดยจำแนกตามประเภทของเงิน ด้วยว่าเป็นเงินศาสนสมบัติกลางเท่าใด และเป็นเงินศาสนสมบัติวัดเท่าใด (ในกรณีที่จังหวัดมิได้มีการจัดผลประโยชน์แทนวัดมีพระสงฆ์จะไม่มีการรายงานการรับ - จ่ายเงินศาสนสมบัติวัด ตามแบบ บข.ศส.๒ จังหวัดคงรายงานเฉพาะแหล่งเงินฝากของเงินศาสนสมบัติกลาง เพียงอย่างเดียวในส่วนสรุปนี้)

๔) การแสดงรายการเกี่ยวกับการรับเงินผลประโยชน์วัดในแบบรายงาน บข.ศส. ๒ ข้อ ๑.๑, ๑.๒, ๑.๓ และ ๑.๔ นั้น ให้แสดงรายรับจริงที่เกิดขึ้นทั้งจำนวน แล้วคิดหักส่วนลด ๕% จาก (ข้อ ๑.๑, ๑.๒, ๑.๓) นำมาลงทางด้านรายจ่าย ในแบบรายงาน บข.ศส.๑ ช่อง ๗ ด้วย (ยอดเงินส่วนลด ๕% จึงต้องลงยอดเงิน ในช่อง ๗ ของแบบ บข.ศส.๑) และในช่อง ๙ ของแบบ บข.ศส.๒ ด้วย

๕) เมื่อเจ้าหน้าที่จัดทำแบบรายงาน บข.ศส. ๑ และ ๒ ในแต่ละเดือนเสร็จแล้ว ผู้เกี่ยวข้องคือผู้จัดทำรายงาน หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี พร้อมผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดต้องลงนามรับรองในเอกสาร บข.ศส.๒ ท้ายช่องที่ ๑๑ – ๑ ด้วยทุกเดือน แล้วให้จัดส่งรายงานชุดดังกล่าว(แบบบข.ศส.๑ และ บข.ศส.๒) พร้อมแนบสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสีฟ้า ไปให้สำนักงาน-พระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือนด้วย

.....

หมายเหตุ : รายการเงินเหลือจ่ายส่งคืน หมวดที่ ๑๑ ทางด้านประเภทรายรับในแบบ บข.ศส.๑ มีการลงรายการ ดังนี้

๑) เมื่อได้รับเงินโอนจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในหมวดที่ ๑๐ ตามรายการ ๑๐.๑, ๑๐.๒

๑.๑ ในกรณีมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายให้นำเงินที่เหลือจ่ายส่งคืน โดยลงรายการในช่องที่ ๔ ประเภทรายรับในเดือนที่มีการส่งคืน

๑.๒ นำเงินเหลือจ่ายส่งคืน จำนวนดังกล่าว โอนคืนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในหมวดที่ ๙ ประเภทรายจ่าย

๒) เมื่อมีการยืมเงินศาสนสมบัติกลาง (ยืมเงินจากรายได้ ศบก.) กรณีมีเงินเหลือจากการยืมให้นำเงินส่งคืน และลงรายการในช่องที่ ๔ ประเภทรายรับในเดือนที่ส่งคืน เพื่อส่งคืนแหล่งเงินยืม ศบก. (ไม่ต้องโอนส่งคืนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพราะเป็นเงินยืมจากรายได้ ศบก.)

การจัดทำงบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำปี ส่วนภูมิภาค

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๔๑ ระบุว่า ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำงบประมาณศาสนสมบัติกลาง ด้วยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้งบประมาณนั้นได้

การจัดประโชชน์ศาสนสมบัติกลาง คือ การจัดให้เช่าที่ดิน - อาคาร ของศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง จึงก่อให้เกิดรายได้ และเกิดค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการจัดประโชชน์ ดังนั้น ทุกปีจะต้องมีการจัดทำแผนงบประมาณ เพื่อประมาณการรายได้และรายจ่าย เรียกว่า งบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำปี เป็นงบประมาณแบบสมดุล มีรอบระยะเวลา ๑๒ เดือน เริ่มวันที่ ๑ ตุลาคมของปีถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีถัดไป

การจัดประโชชน์ศาสนสมบัติกลาง ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

๑. การจัดประโชชน์ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานครและปริมณฑล)
๒. การจัดประโชชน์ส่วนภูมิภาค

ปัจจุบัน การจัดประโชชน์ศาสนสมบัติกลาง ในส่วนภูมิภาคยังดำเนินการไม่ครบทั้ง ๗๖ จังหวัด ซึ่งบางจังหวัดมีพื้นที่ให้จัดประโชชน์แต่ยังไม่ดำเนินการ และคณะสงฆ์มีนโยบายให้เร่งรัดการจัดประโชชน์ให้มากขึ้น ปัจจุบันมีหลายจังหวัดได้เร่งดำเนินการ ในการนี้ จังหวัดที่มีการจัดประโชชน์ ศาสนสมบัติกลางและวัดร้างในแต่ละปีจะต้องจัดทำงบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำปี โดยประมาณการว่าในรอบหนึ่งปีจะมีรายรับจากค่าเช่าที่ดิน - อาคาร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เท่าใด และจังหวัดที่มีพนักงานศาสนการสามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายประเภทเงินเดือนงบดำเนินงาน และค่าครุภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนการทำงานจัดประโชชน์

งบประมาณศาสนสมบัติกลาง ประกอบด้วย ประมาณการรายรับ และประมาณการรายจ่าย

ประมาณการรายรับ คือ รายได้ที่เกิดจากการจัดให้เช่าที่ดิน - อาคารของศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง ประกอบด้วย ค่าเช่า ค่าภาษี ค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ค่าพาติกรรม รายได้เบ็ดเตล็ด (ดอกเบี้ยจากบัญชีเงินฝากศาสนสมบัติกลาง บัญชีเงินประกันการเช่า) ค่าปรับ ค่าออกหนังสือรับรอง ค่าขาดประโชชน์ ค่าส่วนลดที่ได้จากการจัดประโชชน์แทนวัด ค่าต่อสัญญาเช่าเต็มจำนวน เป็นต้น สำหรับค่าภาษี โดยสถานะไม่ใช่รายได้แต่เป็นค่าภาษีที่ดินและค่าภาษีโรงเรือนประจำปีที่เราเรียกเก็บจากผู้เช่าและชำระให้กับเทศบาล และหากเรียกเก็บจากผู้เช่าไม่ได้ก็ต้องสำรองจ่ายให้ก่อนในฐานะที่

เป็นเจ้าของทรัพย์สิน จึงเกิดเป็นภาษีค้าง ซึ่งจะต้องนำมาบันทึกไว้ในงบประมาณว่า เป็นภาษีประจำปีเท่าใดและภาษีค้างของแต่ละปีมีจำนวนเท่าใด

ประมาณการรายจ่าย เป็นรายจ่ายสำหรับจังหวัดที่มีพนักงานศาสนาการ ประกอบด้วยหมวดเงินเดือน งบดำเนินงาน (ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค) และค่าครุภัณฑ์ การเบิกจ่ายให้ใช้ระเบียบเดียวกับการเบิกจ่ายงบประมาณแผ่นดิน

งบประมาณศาสนสมบัติกลาง แบ่งออกเป็น ๔ งาน คือ

๑. งานจัดประโยชน์ส่วนกลาง
๒. งานส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์
๓. งานจัดประโยชน์ส่วนภูมิภาค
๔. งานโรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณศาสนสมบัติกลาง ส่วนภูมิภาค

๑. กลุ่มยุทธศาสตร์ และแผนงาน สำนักงานเลขาธิการกรม แจ้งหน่วยงานต่าง ๆ จัดทำงบประมาณ พร้อมกำหนดวันส่งคืน กลุ่มยุทธศาสตร์ และแผนงาน
๒. กลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ สำนักงานศาสนสมบัติ แจ้งจังหวัด จัดทำข้อมูลประมาณการรายรับ และประมาณการรายจ่าย ตามฟอร์มที่กำหนด พร้อมกำหนดวันส่งคืนกลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ
๓. กลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลค่าของงบประมาณที่จังหวัดแจ้งมาเพื่อจัดทำ
 - ๓.๑ ประมาณการรายรับ ของปีที่ขอตั้ง และสรุปจริงของปีที่ผ่านมา
 - ๓.๒ ประมาณการรายจ่าย ของปีที่ขอตั้ง และสรุปจ่ายจริงของปีที่ผ่านมา
๔. นำข้อมูลจากข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ จัดทำเป็นค่าของงบประมาณประจำปีและส่งกลุ่มยุทธศาสตร์ และแผนงาน สำนักงานเลขาธิการกรมภายในเวลาที่กำหนด
๕. กลุ่มยุทธศาสตร์ และแผนงาน ศึกษาวิเคราะห์ ประมาณการจ่ายของงานจัดประโยชน์ส่วนกลาง งานส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์ และงบประมาณจากข้อ ๔ จัดทำเป็นร่างงบประมาณประจำปี โดยสรุปเป็นประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่ายรวม ๔ งาน
๖. กลุ่มยุทธศาสตร์ และแผนงาน นำร่างงบประมาณจากข้อ ๕ เสนอผู้บริหาร เพื่อนำถวายมหาเถรสมาคมพิจารณาหลักการร่างงบประมาณประจำปี
๗. มหาเถรสมาคมมีมติเห็นชอบร่างงบประมาณ กลุ่มยุทธศาสตร์ และแผนงาน แจ้งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ เพื่อนำร่าง

งบประมาณดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณา

๘. คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณารายละเอียดแต่ละรายการพร้อมทั้งปรับเพิ่ม - ปรับลดงบประมาณตามความเหมาะสมและจำเป็น
๙. ฝ่ายเลขาฯ จัดทำรายงานการประชุมตามมติที่ประชุมและแจ้งกลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน สรุปเป็นรูปเล่มเสนอผู้บริหาร เพื่อนำถวายมหาเถรสมาคมรับทราบ
๑๐. มหาเถรสมาคมรับทราบ กลุ่มยุทธศาสตร์ และแผนงาน นำงบประมาณดังกล่าวเสนอผู้บริหาร เพื่อเสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๑๑. กลุ่มกองทุนศาสนสมบัติ จังหวัด เพื่อบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยห้ามถ่วงจ่ายและบริหารให้เสร็จสิ้นภายในเวลาของงบประมาณ คือ วันที่ ๓๐ กันยายนของปี

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำประมาณการรายรับ คือ

๑. รายงานรายรับ - รายจ่ายเงินศาสนสมบัติกลาง (แบบ บข.ศส.๑) ของปีที่ผ่านมา
๒. สำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสีฟ้า ของปีที่ผ่านมา
๓. สัญญาเช่า
๔. ทะเบียนรายตัวผู้เช่าที่ดิน - อาคาร ศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง

แบบการจัดทำงบประมาณ ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ แบบประมาณการรายรับ และส่วนที่ ๒ แบบประมาณการรายจ่าย ดังนี้

ส่วนที่ ๑ แบ่งเป็น ๓ ตอน

- ตอนที่ ๑ การจัดประโยชน์ที่ดินศาสนสมบัติกลาง - วัดร้าง
- ตอนที่ ๒ รายละเอียดประกอบงบประมาณศาสนสมบัติกลาง ประจำปี.....
- ตอนที่ ๓ รายละเอียดค่าเช่าค้ำรับ ประจำปี.....

ส่วนที่ ๒ คำของงบประมาณรายจ่ายศาสนสมบัติกลาง ประจำปี.....

คำอธิบาย การจัดทำคำของงบประมาณศาสนสมบัติกลาง ประมาณการรายรับ - ประมาณการรายจ่าย

๑. ส่วนที่ ๑ แบบประมาณการรายรับ ศาสนสมบัติกลาง (สบก.) ประกอบด้วย ๓ ตอน คือ

ส่วนที่ ๑ ตอนที่ ๑ เป็นการแสดงข้อมูลของพื้นที่ทั้งหมด และแสดงพื้นที่การเช่าแบ่งเป็นที่ดิน/ อาคารและค่าเช่าที่ตั้งรับของปีที่ทำงบประมาณ วิธีการทำรายการที่ ๑ - ๕ ดังนี้

- ให้นำข้อมูลวัดร้างที่ผ่านการสังเคราะห์มาใส่ในช่องวัดร้างที่ขึ้นทะเบียน พร้อมใส่ข้อมูลจำนวนวัดที่มี นส. ๓ นส. ๓ ก สค. ๑ และจังหวัดใดที่มีที่ดิน ศบก. ให้นำข้อมูลใส่ในช่อง ศบก. ทั้งหมดนี้จะต้องบอกจำนวนวัด จำนวนเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
- รายการที่ ๗ ดำเนินการจัดประโยชน์ คือ การนำข้อมูลที่มีการจัดประโยชน์แล้ว ซึ่งจำนวนเนื้อที่จัดประโยชน์ต้องตรงกับความเป็นจริง โดยดูจากสัญญาเช่าและเนื้อที่ที่มีการจัดประโยชน์แล้วจะต้องตรงกับประมาณการรายได้

สำหรับตารางประมาณการรายได้ค่าเช่าที่ดิน – อาคาร ค่าต่อสัญญา เป็นการนำข้อมูลของตอนที่ ๒ มาจำแนกประเภทเป็นที่ดิน หรืออาคาร ระบุวัตถุประสงค์การเช่า จำนวนผู้เช่า เนื้อที่การเช่า ค่าเช่าต่อปี

ส่วนที่ ๑ ตอนที่ ๒ เป็นการนำข้อมูลจากทะเบียนผู้เช่า มาจำแนกรายละเอียดว่า ที่ดิน ศบก./วัดร้าง มีผู้เช่าเป็นใคร วัตถุประสงค์การเช่า เนื้อที่เช่า ค่าเช่าปีละเท่าใด อายุสัญญาเช่า

ส่วนที่ ๑ ตอนที่ ๓ เป็นการนำข้อมูลจากทะเบียนผู้เช่าที่ค้างชำระค่าเช่า จำนวนกี่ปี จำนวนเงินเท่าไร

หมายเหตุ ข้อมูลของทั้ง ๓ ตอน จะต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน และการให้ข้อมูลพื้นที่ของตอนที่ ๑ จะต้องเป็นข้อมูลเดียวกับที่ให้ไว้กับกลุ่มทะเบียนและสัญญา สำนักงานศาสนสมบัติ

๒. ส่วนที่ ๒ ค่าของงบประมาณรายจ่ายศาสนสมบัติกลาง (ศบก.) ใช้สำหรับจังหวัดที่มีพนักงานศาสนการประกอบด้วยหมวดต่าง ๆ

เงินเดือนและค่าจ้างประจำเป็นเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ที่จ่ายควบคู่กับเงินเดือนของพนักงานศาสนการ ตั้งตามอัตราที่มีอยู่

ตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ให้ใช้จ่ายตามรายการและงบประมาณที่ได้รับ ห้ามถัวจ่าย

- ค่าตอบแทน เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยประชุมกรรมการและอนุกรรมการที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้ง ค่ารางวัล ค่าภาษีโรงเรือน และค่าภาษีที่ดิน เป็นต้น

- ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พักและพาหนะ ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์/ ยานพาหนะ ค่าเช่า/ ค่าจ้างต่าง ๆ เป็นต้น

- ค่าวัสดุ เช่น วัสดุสำนักงาน วัสดุเครื่องเขียนแบบพิมพ์ เป็นต้น

ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์สำนักงาน ค่าไปรษณียากร

ค่าครุภัณฑ์ ให้ชี้แจงคุณลักษณะเฉพาะ ราคาต่อหน่วย ความต้องการทั้งสิ้นเท่าใด ปัจจุบันมีใช้หรือไม่ ถ้ามีใช้การได้/ใช้การไม่ได้มีเท่าใด ต้องซื้อทดแทนเท่าใด

ข้อสำคัญของการตั้งประมาณการรายจ่าย คือ ต้องชี้แจงเหตุผล ความจำเป็น พร้อมกับรายงานผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยเฉพาะค่าครุภัณฑ์ ให้ชี้แจงความต้องการทั้งสิ้น ปัจจุบันใช้ได้มีจำนวนเท่าใด และขอตั้งจำนวนเท่าใด ให้มีข้อมูลครุภัณฑ์ย้อนหลัง ๓ - ๕ ปี ประกอบด้วย จังหวัดจะใช้งบประมาณเหล่านี้ได้ต่อเมื่อส่วนกลางได้แจ้งให้จังหวัดทราบ และการใช้งบประมาณจะต้องใช้ให้ตรงกับงบประมาณที่ได้รับเท่านั้น

คำของบประมาณการรายรับศาสนสมบัติกลาง ประจำปี.....(ตุลาคม ของปี – กันยายน ของปีถัดไป)

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด.....

ส่วนที่ ๑ (ตอนที่ ๑)

การจัดประโยชน์ในที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง

๑. ที่ ศบก.....แห่ง.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
๒. มีวัดร้างขึ้นทะเบียน.....วัด.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
๓. โฉนดที่ดิน.....วัด.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
๔. นส. ๓, นส.ก.....วัด.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
๕. สค. ๑.....วัด.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
๖. ที่ดินที่ยังไม่ได้ขอเอกสารสิทธิ.....วัด.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
๗. จัดประโยชน์.....วัด.....แปลง รวมเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา

(ถ้ามีการขอยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระสงฆ์ ในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา โปรดระบุรายละเอียดแนบมาด้วย)

ประมาณการรายได้ ค่าเช่าที่ดิน – ค่าต่อสัญญา ประจำปี.....

วัตถุประสงค์	จำนวน ผู้เช่า	รวมเนื้อที่			รวม ค่าเช่าต่อ ปี	ค่าต่อสัญญา ฉบับละ	รวมเงิน
		ไร่	งาน	วา			
ส่วนราชการเช่า เอกชนเช่าปลูกบ้านอาศัย เอกชนเช่าปลูกบ้านอาศัย + ทำสวน ทำสวน ทำนา ทำไร่ ประกอบการค้า ฯลฯ (ให้ระบุ)							

ประมาณการรายได้ ค่าเช่าอาคาร – ค่าต่อสัญญา ประจำปี.....

ชื่อวัด..... ร้าง	อาคาร ตึก/ไม้	ชั้น	คูหา	คูหาละ ต่อเดือน	รวม ค่าเช่าต่อปี	ค่าต่อสัญญา ฉบับละ	รวมเงิน

ประจำปีงบประมาณ (ตุลาคมของปี - กันยายน ของปีถัดไป)

ข้อ ๕๖๕ ข้าราชการ.....เพื่อจัดประโยชน์.....ตารางวา
[ที่ดิน / อาคาร]

[illegible]

คำของบประมาณการรายจ่ายศาสนสมบัติกลาง (เฉพาะจังหวัดที่มีพนักงานศาสนาการ)

ประจำปีงบประมาณ

จังหวัด.....

จังหวัด.....			
จัดประโยชน์	วัด		
เนื้อที่	ไร่	งาน	วา
จัดประโยชน์			

ข้อมูลมาจาก
ส่วนที่ 1
(ตอนที่1)ข้อ7

หมวดรายจ่าย - รายการ	ขอตั้งงบประมาณ ปี	คำชี้แจงเหตุผลสรุป
รวมทั้งสิ้น		
1. เงินเดือนและค่าจ้างประจำ		1. เงินเดือนพนักงานศาสนาการระดับ...จำนวน.....อัตรา
- เงินเดือน		- เงินเดือน.....บาท
2. ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ		- เงินเดือนขั้น.....บาท
2.1 ค่าตอบแทน		
- ค่าปฏิบัติงานนอกเวลา		1. ค่าปฏิบัติงานนอกเวลาเฉลี่ยวันปกติ.....วัน
- ค่าภาษีที่ดินและโรงเรือน		
2.2 ค่าใช้สอย		
- ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าพาหนะ		1. ค่าพาหนะ ไป-กลับ เฉลี่ย.....ครั้ง ๑ ละ.....บาท
- ค่าจ้างถ่ายเอกสาร		2. ค่าเบี้ยเลี้ยงวันละ.....บาท รวม.....วัน
- ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์		
- ค่ารั้งวัดสอบเขต		
2.3 ค่าวัสดุ		
- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์		ประกอบด้วย กระดาษถ่ายเอกสาร,อัดสำเนา และแบบพิมพ์ต่าง ๆ
- ค่าเครื่องใช้สำนักงาน		ประกอบด้วย หมึกเครื่องพิมพ์คอม ๑, เครื่องอัดสำเนา และวัสดุสำนักงาน
- ค่าหลักเขตแบ่งแยกที่ดินรังวัด		
- ค่าจัดทำทะเบียนวัดร้างและผู้เช่า		
3. ค่าสาธารณูปโภค		
- ค่าไปรษณียากร		
- ค่าน้ำประปา - ค่าไฟฟ้า		
- ค่าโทรศัพท์สำนักงาน		
4. ค่าครุภัณฑ์		รายละเอียดครุภัณฑ์ตามแบบคำขอตั้งแบบ
5.งบกลาง		งบกลาง เบิกจ่ายจากส่วนกลาง
		- เงินช่วยเหลือบุตร
		- เงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล
		- เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร

วัตถุประสงค์การตรวจสอบ

๑. การจัดเก็บรายได้ศาสนสมบัติกลาง เป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบและสัญญาเช่าที่มีอยู่หรือไม่
๒. การจัดเก็บรายได้ตามข้อ ๑ เป็นไปตามงบประมาณศาสนสมบัติกลางที่ตั้งไว้หรือไม่
๓. การใช้จ่ายเงินศาสนสมบัติกลางเป็นไปตามที่ส่วนกลางจัดสรรให้หรือไม่
๔. การจัดทำบัญชีเงินศาสนสมบัติถูกต้องและเป็นปัจจุบันหรือไม่
๕. เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประโชยน์ศาสนสมบัติดำเนินการถูกต้องหรือไม่

เอกสารหลักฐานที่ดำเนินการตรวจสอบ

๑. หนังสือ/เอกสารรับมอบงานจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
๒. สำเนาใบเสร็จรับเงินค่าเช่า
๓. สมุดบัญชีเงินศาสนสมบัติ
 - สมุดบัญชีเงินสด
 - สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร
 - สมุดบัญชีแยกประเภท
 - สมุดบัญชีแยกประเภทย่อย
 - สมุดบัญชีรายรับ - รายจ่ายเงินศาสนสมบัติวัด (สบว.) กรณีมีจัดประโชยน์วัดมีพระสงฆ์
๔. สมุดคู่ฝากคลัง/ เอกสารเกี่ยวกับเงินฝากคลัง
๕. สมุดคู่ฝากธนาคาร (passbook) ประเภทออมทรัพย์
 - บัญชีเงินฝากธนาคาร (เงินรายได้ สบก.)
 - บัญชีเงินประกันการเช่า (เงิน สบก.)
 - บัญชีเงินฝากธนาคารของวัดมีพระสงฆ์ (สบว.) กรณีมีจัดประโชยน์วัดมีพระสงฆ์
๖. บัญชีกระแสรายวันของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
๗. ทะเบียนคุมเช็ค/ เช็ค
๘. ใบสำคัญรับเงิน
๙. สำเนาแบบรายงานแสดงรายรับ - รายจ่ายเงินศาสนสมบัติ (แบบ บข. ศส. ๑, ๒)
๑๐. รายงานเงินคงเหลือประจำวัน
๑๑. ทะเบียนรายตัวผู้เช่า/ สัญญาเช่า

ส่วนที่ ๑๒
ตารางการปรับปรุงอัตราค่าเช่า
ที่ดิน อาคาร ศบก./ วัดร้าง

เอกสารหมายเลข ๑

คำจำกัดความ

(๑) “การเกษตร” หมายถึง การทำไร่ ทำนา ปลูกพืชสวน พืชผัก เลี้ยงสัตว์ และการเกษตรอื่นให้เป็นไปตามความหมายของเอกสารแนบท้าย หมายเลข ๒

(๒) “ตึกแถว” หมายถึง อาคารที่ปลูกสร้างด้วยวัสดุถาวรทนไฟเป็นส่วนใหญ่ และติดต่อกันเป็นแถวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไป

(๓) “ห้องแถว” หมายถึง อาคารที่ปลูกสร้างด้วยไม้หรือวัสดุไม่ทนไฟเป็นส่วนใหญ่และติดต่อกันเป็นแถวตั้งแต่สองคูหาขึ้นไป

(๔) “อาคารพาณิชย์” หมายถึง อาคารที่ใช้ประโยชน์ในการพาณิชย์กรรม และบริการธุรกิจ

(๕) “อาคารที่พักอาศัย” หมายถึง อาคารที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะ

(๖) “อาคารแถวอยู่อาศัย” หมายถึง อาคารที่พักอาศัยโดยเฉพาะ ซึ่งปลูกสร้างด้วยวัสดุถาวรทนไฟเป็นส่วนใหญ่ และติดต่อกันเป็นแถว

(๗) “โรงงานอุตสาหกรรม” หมายถึง อาคารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่ผลิตสิ่งของเพื่อให้เป็นสินค้า โดยใช้เครื่องจักรเป็นปัจจัยหรือไม่ก็ตาม และรวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานด้วย

อาคารเอกเทศ หมายถึง อาคารอื่นใดที่ปลูกเป็นเอกเทศ และรวมถึงอาคารตาม (๘) - (๑๐) ด้วย ดังนี้

(๘) “อาคารสูง” หมายถึง อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ โดยมีความสูงของอาคาร ตั้งแต่ ๒๓ เมตร ขึ้นไป

(๙) “อาคารขนาดใหญ่” หมายถึง อาคารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร หรืออาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๑๕ เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่รวมกันทุกชั้น หรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร

(๑๐) “อาคารขนาดใหญ่พิเศษ” หมายถึง อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้น

(๑๑) “อาคารที่พักแรม” หมายถึง อาคารที่ปลูกสร้างด้วยไม้หรือวัสดุอื่นลักษณะถาวรทนไฟ และใช้เพื่อประกอบธุรกิจในการให้บริการที่พักแรมแก่บุคคลทั่วไป

(๑๒) “คลังสินค้า” หมายถึง อาคารที่ปลูกสร้างด้วยวัสดุถาวรทนไฟเป็นส่วนใหญ่ เพื่อใช้เป็นสถานที่เก็บวัสดุ สินค้า หรือพืชผลทางการเกษตร

(๑๓) “เนื้อที่ใช้สอยภายในอาคาร” หมายถึง พื้นที่ของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่บุคคลเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยประโยชน์ได้ภายในขอบเขตของศูนย์กลางโครงสร้างหรือผนังอาคาร ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับนำไปคำนวณอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(๑๔) “ชั้นลอย” หมายถึง พื้นระหว่างชั้นของห้องในอาคารซึ่งระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงพื้นอีกชั้นหนึ่ง ตั้งแต่ ๕.๐๐ เมตรขึ้นไป โดยพื้นชั้นลอยต้องมีเนื้อที่ไม่เกินร้อยละสี่สิบของเนื้อที่ห้อง ระยะดิ่งระหว่างพื้นชั้นลอยถึงพื้นอีกชั้นหนึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๒.๔๐ เมตร และระยะดิ่งระหว่างพื้นห้องถึงพื้นชั้นลอยต้องไม่น้อยกว่า ๒.๔๐ เมตรด้วย

(๑๕) “ราคาที่ดิน” หมายถึง ราคาที่ดินตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน

(๑๖) การเช่าช่วง หมายถึง การที่ผู้เช่านำทรัพย์สินที่ดินเช่ามา ไปให้บุคคลอื่นเช่าต่ออีกทอดหนึ่ง อาจจะทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนก็ได้

(๑๗) การแบ่งให้เช่า หมายถึง การที่มีผู้เช่านำทรัพย์สินที่ดินเช่ามา ไปแบ่งบางส่วนให้บุคคลอื่นเช่าต่ออีกทอดหนึ่ง

ที่มาของข้อมูล : กรมธนารักษ์

เอกสารหมายเลข ๒

หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าที่ดินและอาคารศาสนสมบัติกลาง/วัดร้าง

๑. อัตราค่าเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลาง/วัดร้าง

- ให้คิดค่าเช่าจากราคาประเมินที่ดินของกรมที่ดินตามทำเลที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ท้ายเอกสาร และตามอัตราค่าเช่าในแต่ละบัญชี ดังนี้

๑.๑ อยู่อาศัย

- ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีเลขที่ ๑

๑.๒ ประกอบการเกษตร

- ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ให้คิดค่าเช่าดังนี้

(๑) เพื่อทำนา ให้คิดค่าเช่าตามที่คณะกรรมการเช่าที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมท้องถิ่นกำหนด หากมิได้กำหนดไว้ให้คิดไม่ต่ำกว่าไร่ละ ๓๐๐ บาทต่อปี

(๒) เพื่อทำไร่/พืชผัก ทำสวน เลี้ยงสัตว์ และเพื่อเกษตรอื่น ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๒

๑.๓ ประกอบกิจการโรงเรียน/โรงพยาบาล (เอกชน)

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๑ ก. ส่วนที่ดินนอกจากที่ตั้งอาคารให้คิดเช่าที่ดินเพื่ออยู่อาศัยตามบัญชีหมายเลข ๑

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๑ ข. ส่วนที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าที่ดิน เพื่ออยู่อาศัย ตามบัญชีหมายเลข ๑

๑.๔ ส่วนราชการ ให้คิดค่าเช่าตามมติมหาเถรสมาคม หมายเลข ๑

๑.๕ รัฐวิสาหกิจ ให้คิดค่าเช่าตามมติมหาเถรสมาคม ที่แนบ

๑.๖ อยู่อาศัยและประกอบการค้า เช่น เสริมสวย ตัดผมชาย ของชำ อาหารตามสั่ง ข้าวแกง ก๋วยเตี๋ยว อื่น ๆ

- ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๑ และบวกเพิ่มอีกร้อยละ ๕๐

๑.๗ อยู่อาศัยและจัดให้เช่า

- ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๑ และบวกเพิ่มอีกร้อยละ ๑๐๐

๑.๘ อยู่อาศัยกึ่งประกอบธุรกิจ (เช่น สำนักงาน สวนอาหาร อุซอสมรถ สถานบริการ อื่น ๆ)

- ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๑ และบวกเพิ่มอีกร้อยละ ๑๕๐

๑.๙ อยู่อาศัยและใช้เป็นที่ตั้งโรงงานหรือโกดัง

- ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๑ และบวกเพิ่มอีกร้อยละ ๒๐๐

๑.๑๐ กิจการอย่างอื่นนอกจาก ๑.๑ - ๑.๙ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กำหนดค่าเช่าตามความเหมาะสม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)

๒. อัตราค่าเช่าอาคารศาสนสมบัติกลาง/ วัดร้าง

- ให้คิดค่าเช่าจากราคาประเมินที่ดินของกรมที่ดินตามทำเลที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ท้ายเอกสาร และตามอัตราค่าเช่าในแต่ละบัญชี ดังนี้

๒.๑ ดิถภัณฑ์หรืออาคารพาณิชย์เพื่ออยู่อาศัยและประกอบการค้า

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๔ ก ส่วนของที่ดิน นอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดินตามบัญชีหมายเลข ๑

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๔ ข ส่วนของที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดินตามบัญชีหมายเลข ๑

๒.๒ ดิถภัณฑ์ ห้องแถว อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย อาคารแถวอยู่อาศัย เพื่อนำไปใช้เช่าช่วง

- ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๘ ส่วนของที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดินตามบัญชีหมายเลข ๑

๒.๓ ดิถภัณฑ์ ห้องแถว อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย อาคารแถวอยู่อาศัย เพื่อแบ่งเช่า หรือทำหอพัก หรือ อะพาร์ตเมนต์

- ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๙ ส่วนของที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดค่าเช่าตามอัตราที่ดินตามบัญชีหมายเลข ๕

๒.๔ ห้องแถว

- ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๕

๒.๕ อาคารแถวอยู่อาศัย

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๖ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๖ ข

๒.๖ อาคารที่พักอาศัย

- ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๗ ที่ดิน นอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อผู้เช่าใช้อยู่อาศัยตามบัญชีหมายเลข ๑

๒.๗ โรงงานอุตสาหกรรมและอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างถาวรอื่นที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องกับโรงงานอุตสาหกรรม

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๘ ก ที่ดินนอกจากที่ตั้งโรงงานและอาคารสิ่งปลูกสร้างถาวรอื่นที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องกับโรงงานอุตสาหกรรม ให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๘ ข ที่ดินนอกจากที่ตั้งโรงงานและอาคารสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องกับโรงงานอุตสาหกรรมให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ข

๒.๘ โรงมหรสพ

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๙ ก ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๙ ข ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ข

๒.๙ โรงแรมหรืออาคารที่พักแรม

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๐ ก ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๐ ข ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ข

๒.๑๐ ท่าเรือ

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๒ ก ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๒ ข ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ข

๒.๑๑ คลังสินค้า/ โกดัง

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๓ ก ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๓ ข ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ข

๒.๑๒ โรงรับจำนำ ธนาคาร สถาบันการเงิน อาคารสำนักงาน หรือบริษัทประกันภัย

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๑๔ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๑๔ ข

๒.๑๓ ตลาด

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๕ ก ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๕ ข ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ข

๒.๑๔ สถานีบริการน้ำมัน เชื้อเพลิง หรือแก๊ส

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๖ ก ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๖ ข ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคารให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ข

๒.๑๕ อาคารสถานีขนส่งหรืออาคารจอดรถ

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๗ ก หากเป็นลานดินหรือลานคอนกรีตที่ใช้เป็นที่จอดรถให้ใช้อัตราค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าอาคารตามบัญชีหมายเลข ๑๗ ข หากเป็นลานดินหรือลานคอนกรีตที่ใช้เป็นที่จอดรถให้ใช้อัตราค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๓ ข

๒.๑๖ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอื่นนอกจาก ๒.๑ ถึง ๒.๑๕ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กำหนดค่าเช่าตามความเหมาะสม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)

หมายเหตุ การคิดเนื้อที่ของอาคารเพื่อนำไปคิดค่าเช่า ให้คิดตามจำนวนเนื้อที่ใช้สอยของอาคารเศษของ ๑ ตารางเมตร ให้ปัดเป็น ๑ ตารางเมตร

๓. อัตราค่าเช่ากรณีอื่นนอกเหนือจาก ข้อ ๑ และ ๒

๓.๑ การเช่าที่ดิน เพื่อใช้จัดงานต่าง ๆ เป็นการชั่วคราว

ให้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) อัตราค่าเช่า

- เนื้อที่ไม่เกิน ๕ ไร่ ให้เรียกเก็บค่าเช่าในอัตราไม่ต่ำกว่าวันละ ๑,๓๐๐.- บาท

(หนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน)

- เนื้อที่เกินกว่า ๕ ไร่ แต่ไม่เกิน ๕๐ ไร่ ให้เรียกเก็บค่าเช่าในอัตราวันละ ๓๐๐.-บาท (สามร้อยบาทถ้วน) ต่อไร่ หากเศษของเนื้อที่เกินกว่า ๕๐ ตารางวา ให้คิดค่าเช่าเท่ากับ ๑ งาน แต่ถ้าต่ำกว่า ๕๐ ตารางวา ให้ปัดลงโดยไม่คิดค่าเช่า

- เนื้อที่เกินกว่า ๕๐ ไร่ แจ้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พิจารณากำหนดอัตราค่าเช่าเป็นราย ๆ ไป ทั้งนี้ ให้เรียกเก็บค่าเช่าล่วงหน้าทั้งหมดในวันจัดทำสัญญาเช่าตามจำนวนวันที่ขอเช่า

(๒) ให้กำหนดเงื่อนไขว่า เมื่อสิ้นระยะเวลาเช่า ผู้เช่าจะต้องเก็บกวาดทำความสะอาด รื้อถอนสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ และทำให้ที่ดินกลับคืนสู่สภาพเดิมให้เรียบร้อยด้วยทุนทรัพย์ของผู้เช่าเอง

(๓) การจัดให้เช่าที่ศาสนสมบัติกลาง/ วัดร้าง ดังกล่าวมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน

๓.๒ การกำหนดค่าเช่าที่ดิน เพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงาน โรงเก็บเครื่องมือ เครื่องจักรอุปกรณ์ วัสดุก่อสร้าง และอื่น ๆ เป็นการชั่วคราว

ให้คิดค่าเช่าในอัตราเหมาจ่าย โดยในกรณีเนื้อที่ไม่เกิน ๑๐๐ ตารางวา ให้เหมาจ่ายเดือนละ ๒,๕๐๐.- บาท และในกรณีเนื้อที่มากกว่า ๑๐๐ ตารางวา ให้จัดเก็บค่าเช่า สำหรับที่ดิน ศบก./วัดร้าง ในส่วนที่เกินจาก ๑๐๐ ตารางวา ในอัตราตารางวาละ ๒๕ บาทต่อเดือน เศษของตารางวา ให้นับเป็นหนึ่งตารางวา เศษของเดือนไม่เกิน ๑๕ วัน ให้นับเป็นครึ่งเดือน หากเกิน ๑๕ วัน ให้นับเป็น ๑ เดือน

๓.๓ หลักเกณฑ์การกำหนดค่าเช่าเพื่อเป็นที่ตั้งสาขาหรือสาขาย่อยของธนาคารและ ติดตั้งเครื่องฝาก - ถอนเงินอัตโนมัติ (A.T.M) แบ่งเป็น

(๑) การเช่าพื้นที่ภายในอาคาร เพื่อเป็นที่ตั้งสาขาหรือสาขาย่อยของธนาคารเป็นการชั่วคราว

- ในกรุงเทพมหานคร ไม่เกิน ๑๒ ตารางเมตร คิดค่าเช่าเหมาในอัตราเดือนละ ๕,๐๐๐.- บาท หากเนื้อที่เกินกว่า ๑๒ ตารางเมตร ให้คิดค่าเช่าเพิ่มขึ้นในอัตราตารางเมตรละ ๑๐๐.- บาท ต่อเดือน เศษของตารางเมตรให้นับเป็นหนึ่งตารางเมตร

- ในจังหวัดอื่น ไม่เกิน ๑๒ ตารางเมตร คิดค่าเช่าเหมาในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐.- บาท หากเนื้อที่เกินกว่า ๑๒ ตารางเมตร ให้คิดค่าเช่าเพิ่มขึ้นในอัตราตารางเมตรละ ๖๐.- บาท ต่อเดือน เศษของตารางเมตรให้นับเป็นหนึ่งตารางเมตร

กรณีที่ดิน นอกจากพื้นที่ภายในอาคาร

- ในกรุงเทพมหานคร คิดค่าเช่าในอัตราตารางวาละ ๓๔๐ บาทต่อเดือน เศษของตารางวาให้นับเป็นหนึ่งตารางวา

- ในจังหวัดอื่น คิดค่าเช่าในอัตราตารางวาละ ๒๑๐.- บาท ต่อเดือน เศษของตารางวาให้นับเป็นหนึ่งตารางวา

(๒) การเช่าช่วงอาคาร เพื่อติดตั้งเครื่องฟอก - ถอนเงินอัตโนมัติ (A.T.M)

- ในกรุงเทพมหานคร เนื้อที่ไม่เกิน ๑๒ ตารางเมตร คิดค่าเช่าเหมาจ่ายในอัตราเดือนละ ๔,๐๐๐.- บาท หากเนื้อที่เกินกว่า ๑๒ ตารางเมตร ให้คิดค่าเช่าเพิ่มขึ้นในอัตราตารางเมตรละ ๓๔๐.- บาทต่อเดือน เศษของตารางเมตรให้นับเป็นหนึ่งตารางเมตร

- ในจังหวัดอื่น เนื้อที่ไม่เกิน ๑๒ ตารางเมตร คิดค่าเช่าเหมาจ่ายในอัตราเดือนละ ๒,๔๐๐.- บาท หากเนื้อที่เกินกว่า ๑๒ ตารางเมตร ให้คิดค่าเช่าเพิ่มขึ้นในอัตราตารางเมตรละ ๒๑๐.- บาท ต่อเดือน เศษของตารางเมตรให้นับเป็นหนึ่งตารางเมตร

(๓) การเช่าที่ดิน เพื่อติดตั้งเครื่องฟอก - ถอนเงินอัตโนมัติ (A.T.M.)

- ในกรุงเทพมหานคร เนื้อที่ไม่เกิน ๖ ตารางวา คิดค่าเช่าเหมาจ่ายเดือนละ ๔,๐๐๐.- บาท หากเนื้อที่เกินกว่า ๖ ตารางวา ให้คิดค่าเช่าเพิ่มขึ้นในอัตราตารางวาละ ๖๗๐.- บาท ต่อเดือน เศษของตารางวาให้นับเป็นหนึ่งตารางวา

- ในจังหวัดอื่น เนื้อที่ไม่เกิน ๖ ตารางวา คิดค่าเช่าเหมาจ่ายในอัตราเดือนละ ๒,๔๐๐.- บาท หากเนื้อที่เกินกว่า ๖ ตารางวา ให้คิดค่าเช่าเพิ่มขึ้นในอัตราตารางวาละ ๕๑๐.- บาท ต่อเดือน เศษของตารางวาให้นับเป็นหนึ่งตารางวา

(๔) การเช่าที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงานเต็มรูปแบบ หรือสาขาย่อย

- ในกรุงเทพมหานคร ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๑๔ ก

- ในจังหวัดอื่น ให้คิดค่าเช่าตามบัญชีหมายเลข ๑๔ ข

๓.๔ การเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์กรณีเอกชนติดตั้งตู้บริการหยอดเหรียญ ในสถานที่ราชการ ให้เรียกเก็บในราคาเหมาจ่ายอัตราเครื่องละ ๕๐๐.- บาท ต่อเดือน

๔. สภาพและที่ตั้งของที่ดินศาสนสมบัติกลาง /วัดร้าง ให้แบ่งเป็นทำเลต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ ทำเลชั้น ๑ หมายถึง ที่ดินศาสนสมบัติกลาง/วัดร้าง ที่อยู่ติดกับถนนซึ่งมีความกว้างตั้งแต่ ๘ เมตรขึ้นไป และหรือตั้งอยู่ในแหล่งที่ใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้ดีที่สุดในท้องที่

๔.๒ ทำเลชั้น ๒ หมายถึง ที่ดินศาสนสมบัติกลาง/ วัดร้าง ที่อยู่ติดกับแม่น้ำหรือถนนซึ่งมีความกว้างตั้งแต่ ๖ เมตร ถึง ๘ เมตร และหรือตั้งอยู่ในแหล่งที่ใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้ดีเป็นลำดับรองจากทำเล ชั้น ๑ หรือที่อยู่ติดกับถนนซึ่งมีความกว้างตั้งแต่ ๘ เมตรขึ้นไป และตั้งอยู่ห่างจากแหล่งที่ใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้ดีที่สุดในท้องที่ไม่เกิน ๘๐ เมตร

๔.๓ ทำเลชั้น ๓ หมายถึง ที่ดินศาสนสมบัติกลาง/วัดร้าง ที่อยู่ติดกับแม่น้ำหรือถนนซึ่งมีความกว้างตั้งแต่ ๔ เมตร ถึง ๖ เมตร และหรือตั้งอยู่ในแหล่งที่ใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ดีเป็นลำดับรองจากทำเลชั้น ๒ หรือที่อยู่ติดกับแม่น้ำหรือถนน ซึ่งมีความกว้างตั้งแต่ ๖ เมตร ถึง ๘ เมตร และตั้งอยู่ห่างจากแหล่งที่ใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้ดีเป็นลำดับรองจากทำเลชั้น ๒ ไม่เกิน ๘๐

๔.๔ ทำเลชั้น ๔ หมายถึง ที่ดินศาสนสมบัติกลาง/ วัดร้าง ที่อยู่ติดกับแม่น้ำ คลอง หรือถนนซึ่งมีความกว้างต่ำกว่า ๔ เมตร และหรือตั้งอยู่ในแหล่งที่ใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้ดีเป็นลำดับรองจากทำเลชั้น ๓ หรือที่อยู่ติดกับแม่น้ำหรือถนน ซึ่งมีความกว้างตั้งแต่ ๔ เมตร ถึง ๖ เมตร และตั้งอยู่ห่างจากแหล่งที่ใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจได้ดีเป็นลำดับรองจากทำเลชั้น ๓ ไม่เกิน ๘๐ เมตร

๔.๕ ทำเลชั้น ๕ หมายถึง ที่ดินศาสนสมบัติกลาง/ วัดร้าง ที่อยู่นอกเหนือจากทำเลชั้น ๑ ถึงทำเลชั้น ๔ หรือที่รกร้างว่างเปล่าเข้าไม่ถึง

.....

ที่มาของข้อมูล : กรมธนารักษ์ และปรับปรุงให้เหมาะสมกับการจัดประโยชน์ศาสนสมบัติ

เอกสารหมายเลข ๓
ความหมายของการทำไร่ ทำนา ปลุกพืชสวน เลี้ยงสัตว์ การเกษตรอื่น ๆ
และการกำหนดเวลาให้ผลผลิตของพืชสวน

๑. ความหมายของการทำไร่ ทำนา ปลุกพืชสวน พืชผัก เลี้ยงสัตว์ การเกษตรอื่น ๆ

๑.๑ ทำไร่ หมายถึง การเพาะปลูกพืชซึ่งต้องการน้ำน้อย และมีอายุสั้น หรือสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตครั้งแรกได้ภายใน ๑๒ เดือน รวมถึงพืชล้มลุกบางประเภทด้วย เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวสาลี ข้าวฟ่าง ข้าวบาร์เลย์ ถั่วเขียวผิวดำ (อุ้งทอง ๒) ถั่วเขียวผิวมัน (อุ้งทอง ๑) ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ฝ้าย ปอแก้ว ปอกระเจา ละหุ่ง งา ยาสูบ เต๋อเย มันสำปะหลัง มันฝรั่ง สับปะรด อ้อย ทานตะวัน ถั่วเนาวนางแดง กล้ายหอม กล้ายน้ำว่า กล้ายไข่ มะละกอ หม่อน เป็นต้น

๑.๒ ทำนา หมายถึง การเพาะปลูกข้าว รวมถึงการทำนาเกลือ (เกลือสมุทร)

๑.๓ พืชสวน หมายถึง พืชประเภทไม้ยืนต้นทุกชนิด

๑.๔ พืชผัก หมายถึง พืชที่มีอายุสั้นมาก และมีความต้องการน้ำ เช่น พริกใหญ่ พริกเล็ก ขิง กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ หอมแบ่ง มะเขือเทศ เผือก ผักกาดหัว ข้าวโพดฝักอ่อน ถั่วลันเตา ถั่วฝักยาว แตงกวา แตงร้าน บวบ มะระ ฟักเขียว ฟักทอง กะหล่ำปลี ผักกาดเขียวปลี ผักกาดขาวปลี ผักกวางตุ้ง ผักคะน้า ผักกาดหัวจีน ผักบุ้งจีน ผักบุ้งไทย กะหล่ำดอก หน่อไม้ฝรั่ง หน่อไม้ไผ่ตง ผักกะเฉด แตงโม กระเจียบเขียว มะเขือยาว แตงแคนตาลูป โหระพา ผักกาดหอมใบ ผักกาดหอมห่อ เป็นต้น

๑.๕ เลี้ยงสัตว์ หมายถึง การเลี้ยงสัตว์ทุกชนิด

๑.๖ การเกษตรอื่น หมายถึง การประกอบการเกษตรอื่น ๆ นอกจาก ๑.๑ - ๑.๕

๒. กำหนดอายุการให้ผลผลิตของการเกษตรประเภทพืชสวนแต่ละชนิด ให้ถือตามรายการดังนี้

รายชื่อพืชสวน	อายุการให้ผลผลิต
(๑) พุทรา	๖ เดือน (ติดตา) , ๑ ปี
(๒) องุ่น	๑ ปี
(๓) ฝรั่ง	๑ ปี
(๔) ทับทิม	๑ ปี (ทาบกิ่ง)
(๕) นุ่น	๒ ปี
(๖) พริกไทย	๒ ปี
(๗) โกโก้	๒ ปี
(๘) ชมพู่	๒ ปี (กิ่งตอน)
(๙) ระกำ	๓ ปี

(๑๐) ลำไย	๓ ปี
รายชื่อพืชสวน	อายุการให้ผลผลิต
(๑๑) ลิ้นจี่	๓ ปี
(๑๒) ส้มเขียวหวาน	๓ ปี
(๑๓) ส้มเกลี้ยง	๓ ปี
(๑๔) ส้มตรา	๓ ปี
(๑๕) ส้มจุก	๓ ปี
(๑๖) ปาล์มน้ำมัน	๓ ปี
(๑๗) กาแฟ	๓ ปี
(๑๘) มะนาว	๓ ปี
(๑๙) มะม่วง	๓ ปี
(๒๐) มะม่วงหิมพานต์	๓ ปี
(๒๑) ละมุด	๓ ปี
(๒๒) ชา	๓ ปี
(๒๓) ขนุน	๓ ปี (ทาบกิ่ง), ๔ ปี (เมล็ด)
(๒๔) ทุเรียน	๔ ปี
(๒๕) เงาะ	๔ ปี
(๒๖) น้อยหน่า	๔ ปี
(๒๗) จำปาตะ	๔ ปี
(๒๘) กระท้อน	๔ ปี
(๒๙) ส้มโอ	๔ ปี
(๓๐) กานพลู	๔ ปี
(๓๑) สะตอ	๔ ปี
(๓๒) ลองกอง	๔ ปี (ทาบกิ่ง) , ๖ ปี (เมล็ด)
(๓๓) ลำไย	๔ ปี (ทาบกิ่ง) , ๗ ปี (เมล็ด)
(๓๔) หนาม	๕ ปี
(๓๕) มะพร้าว	๕ ปี
(๓๖) มะขาม	๖ ปี
(๓๗) มังคุด	๖ ปี
(๓๘) จันทน์เทศ	๖ ปี
(๓๙) ยางพารา	๗ ปี

ตารางบัญชีหมายเลข ๑
อัตราค่าเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างเพื่อผู้เช่าใช้อยู่อาศัย
กรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/ บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง				
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางวา/บาท/เดือน				
		ทำเลชั้น ๕	ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕๐๐	.๒๕	.๕๐	.๖๕	.๗๕	๑
๒	๕๐๑ - ๑,๐๐๐	.๕๐	.๖๕	.๗๕	๑	๑.๒๕
๓	๑๐๐๑ - ๒,๐๐๐	.๖๕	.๗๕	๑	๑.๒๕	๑.๕๐
๔	๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐	.๗๕	๑	๑.๒๕	๑.๕๐	๑.๗๕
๕	๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๑	๑.๒๕	๑.๕๐	๑.๗๕	๒
๖	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๑.๒๕	๑.๕๐	๑.๗๕	๒	๓
๗	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๑.๕๐	๑.๗๕	๒	๓	๔
๘	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๑.๗๕	๒	๓	๔	๕.๕๐
๙	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๒	๓	๔	๕.๕๐	๗
๑๐	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๓	๔	๕.๕๐	๗	๘
๑๑	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๔	๕.๕๐	๗	๘	๙
๑๒	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๕.๕๐	๗	๘	๙	๑๐
๑๓	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๗	๘	๙	๑๐	๑๒
๑๔	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๘	๙	๑๐	๑๒	๑๔
๑๕	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๙	๑๐	๑๒	๑๔	๑๕
๑๖	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่าตามความเหมาะสม				

ตารางบัญชีหมายเลข ๒
อัตราค่าเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างเพื่อผู้เช่าใช้ประกอบการเกษตร
กรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น

ลำดับที่	ราคาที่ดินไร่ละ/ บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง อัตราค่าเช่าที่ดินไร่ละ/ บาท/ ปี	
		เพื่อทำไร่ - นา ไร่ละ/ บาท/ปี	เพื่อเกษตรอื่น ไร่ละ/บาท/ ปี
๑	ไม่เกิน ๒,๐๐๐	ตามที่คณะกรรมการเช่า ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ท้องถิ่นนั้นกำหนด	๒๑๐
๒	๒,๐๐๑ - ๕,๐๐๐		๒๒๕
๓	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐		๒๕๕
๔	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐		๓๐๐
๕	๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐		๓๖๐
๖	๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐		๕๑๐
๗	๑๐๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐		๗๐๕
๘	๒๐๐,๐๐๑ - ๕๐๐,๐๐๐		๑,๐๐๕
๙	๕๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐		๑,๕๐๐
๑๐	๑,๐๐๐,๐๐๑ - ๑,๕๐๐,๐๐๐		๒,๐๑๐
๑๑	มากกว่า ๑,๕๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม	

ตารางบัญชีหมายเลข ๓
อัตราค่าเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างเพื่อการอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรม
ที่มิใช่ที่ตั้งโรงงาน

ก. กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางวา /บาท/ เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๑,๐๐๐	๐.๔๕	๐.๗๕	๑.๒๕	๑.๕๐
๒	๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐	๐.๗๕	๑.๒๕	๑.๕๐	๒
๓	๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐	๑.๒๕	๑.๕๐	๒	๒.๒๕
๔	๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๑.๕๐	๒	๒.๒๕	๓
๕	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๒	๒.๒๕	๓	๔.๕๐
๖	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๒.๒๕	๓	๔.๕๐	๖
๗	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๓	๔.๕๐	๖	๘.๒๕
๘	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๔.๕๐	๖	๘.๒๕	๑๐.๕๐
๙	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๖	๘.๒๕	๑๐.๕๐	๑๒
๑๐	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๘.๒๕	๑๐.๕๐	๑๒	๑๔.๒๕
๑๑	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๑๐.๕๐	๑๒	๑๔.๒๕	๑๖.๕๐
๑๒	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๑๒	๑๔.๒๕	๑๖.๕๐	๑๘
๑๓	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๑๔.๒๕	๑๖.๕๐	๑๘	๒๐.๒๕
๑๔	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๖.๕๐	๑๘	๒๐.๒๕	๒๒.๕๐
๑๕	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตรา ค่าเช่าตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๔

อัตราค่าเช่าที่ดินแถวหรืออาคารพาณิชย์อยู่อาศัยและประกอบการค้า

ก. กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๑.๕๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕	๓
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๒.๒๕	๒.๗๕	๓	๓.๕๐
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๒.๗๕	๓	๓.๕๐	๓.๗๕
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๓	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๖
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๕	๕.๕๐	๖	๖.๕๐
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๕.๕๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๕
อัตราค่าเช่าห้องแถว
กรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร/บาท/เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๑.๒๕	๑.๕๐	๒	๒.๒๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๑.๕๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๒	๔.๕๐	๒.๕๐	๓
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๒.๒๕	๒.๕๐	๓	๓.๕๐
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๒.๕๐	๓	๓.๕๐	๓.๗๕
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๓	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๖
อัตราค่าเช่าอาคารแถวอยู่อาศัย

ก. กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร/บาท/เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๐.๗๕	๑.๒๕	๑.๕๐	๒
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๑.๒๕	๑.๕๐	๒	๒.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๑.๕๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕	๓
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๒.๒๕	๒.๗๕	๓	๓.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๒.๗๕	๓	๓.๕๐	๓.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๓	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๕๐
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๕๐	๕
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๖
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๖	๖.๕๐
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๕.๒๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๗
อัตราค่าเช่าอาคารที่พักอาศัย
กรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น

(๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร/ บาท/ เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๑	๑.๒๕	๒	๒.๒๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๑.๒๕	๒	๒.๒๕	๒.๗๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕	๓
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๒.๒๕	๒.๗๕	๓	๓.๕๐
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๒.๗๕	๓	๓.๕๐	๓.๗๕
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๓	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

(๒) ที่ดิน กรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ที่ดินนอกที่ตั้งตัวอาคารที่พักอาศัย ให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อผู้ใช้อยู่อาศัย ตามบัญชีหมายเลข ๑

ตารางบัญชีหมายเลข ๘

อัตราค่าเช่าโรงงานอุตสาหกรรมและอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างถาวรอื่นที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องกับ
โรงงานอุตสาหกรรม

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร / บาท/ เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐	๘
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๗.๒๕	๗.๕๐	๘	๘.๒๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๗.๕๐	๘	๘.๒๕	๙
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๘	๘.๒๕	๙	๙.๗๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

(๒) ที่ดิน ที่ดินนอกจากที่ตั้งโรงงานและอาคารสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์ต่อเนื่องกันกับ
โรงงานอุตสาหกรรม ให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน
ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

ตารางบัญชีหมายเลข ๙
อัตราค่าเช่าโรงแรมหรสพ

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร/ บาท/ เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐	๘
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๗.๒๕	๗.๕๐	๘	๘.๒๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๗.๕๐	๘	๘.๒๕	๙
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๘	๘.๒๕	๙	๙.๗๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

(๒) **ที่ดิน** ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรมที่มีใช้ที่ตั่งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๐
อัตราค่าเช่าโรงแรม

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐	๘
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๗.๒๕	๗.๕๐	๘	๘.๒๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๗.๕๐	๘	๘.๒๕	๙
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๘	๘.๒๕	๙	๙.๗๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

(๒) ที่ดิน ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมหรือพาณิชย์กรรมที่มีใช้ที่ตั่งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๑
อัตราค่าเช่าโรงเรียน/ โรงพยาบาล (เอกชน)

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐	๐.๕๐	๐.๗๕	๑	๑.๒๕
๒	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๐.๗๕	๑	๑.๒๕	๑.๕๐
๓	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๑	๑.๒๕	๑.๕๐	๒
๔	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๑.๒๕	๑.๕๐	๒	๒.๒๕
๕	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๑.๕๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕
๖	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕	๓
๗	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๒.๒๕	๒.๗๕	๓	๓.๕๐
๘	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๒.๗๕	๓	๓.๕๐	๓.๗๕
๙	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๓	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕
๑๐	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

(๒) ที่ดิน ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดตามอัตราค่าเช่าเพื่อผู้เช่าใช้อยู่อาศัยตามบัญชี
หมายเลข ๑

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๒
อัตราค่าเช่าทำเรือหรือสำหรับส่งผู้โดยสาร

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) อาคาร

ลำดับ ที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐	๘
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๗.๒๕	๗.๕๐	๘	๘.๒๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๗.๕๐	๘	๘.๒๕	๙
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๘	๘.๒๕	๙	๙.๗๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๓
อัตราค่าเช่าคลังสินค้า

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร/บาท/เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐	๘
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๗.๒๕	๗.๕๐	๘	๘.๒๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๗.๕๐	๘	๘.๒๕	๙
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๘	๘.๒๕	๙	๙.๗๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่าตาม ความเหมาะสม			

(๒) ที่ดิน ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดิน เพื่อการอุตสาหกรรมหรือพาณิชยกรรมที่มีใช้โรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๔

อัตราค่าเช่าโรงรับจำนำ ธนาคาร สถาบันการเงิน อาคารสำนักงาน หรือบริษัทประกันภัย

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) อาคารที่มีลักษณะที่เป็นตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๖	๗.๒๕	๘.๒๕	๙
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๗.๒๕	๘.๒๕	๙	๑๐.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๘.๒๕	๙	๑๐.๒๕	๑๑.๒๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๙	๑๐.๒๕	๑๑.๒๕	๑๒
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๑๐.๒๕	๑๑.๒๕	๑๒	๑๓.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๑๑.๒๕	๑๒	๑๓.๕๐	๑๕.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๑๒	๑๓.๕๐	๑๕.๗๕	๑๘
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๑๓.๕๐	๑๕.๗๕	๑๘	๒๐.๒๕
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๑๕.๗๕	๑๘	๒๐.๒๕	๒๒.๕๐
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๑๘	๒๐.๒๕	๒๒.๕๐	๒๔
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๒๐.๒๕	๒๒.๕๐	๒๔	๒๖.๒๕
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๒๒.๕๐	๒๔	๒๖.๒๕	๒๘.๕๐
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๔

อัตราค่าเช่าโรงรับจำนำ ธนาคาร สถาบันการเงิน อาคารสำนักงาน หรือบริษัทประกันภัย

(๒) อาคารปลูกสร้างเป็นเอกเทศ

(๒.๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๘.๒๕	๙	๑๐.๒๕	๑๑.๒๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๙	๑๐.๒๕	๑๑.๒๕	๑๒
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๑๐.๒๕	๑๑.๒๕	๑๒	๑๓.๕๐
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๑๑.๒๕	๑๒	๑๓.๕๐	๑๕.๗๕
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๑๒	๑๓.๕๐	๑๕.๗๕	๑๘
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๑๓.๕๐	๑๕.๗๕	๑๘	๒๐.๒๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๑๕.๗๕	๑๘	๒๐.๒๕	๒๒.๕๐
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๑๘	๒๐.๒๕	๒๒.๕๐	๒๔
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๒๐.๒๕	๒๒.๕๐	๒๔	๒๖.๒๕
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๒๒.๕๐	๒๔	๒๖.๒๕	๓๐
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๒๔	๒๖.๒๕	๓๐	๓๓
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๒๖.๒๕	๓๐	๓๓	๓๖
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๔

อัตราค่าเช่าโรงรับจำนำ ธนาคาร สถาบันการเงิน อาคารสำนักงาน หรือบริษัทประกันภัย
(๒.๒) ที่ดิน

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๑,๐๐๐	๑.๒๕	๒	๒.๒๕	๓
๒	๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐	๒	๒.๒๕	๓	๓.๗๕
๓	๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐	๒.๒๕	๓	๓.๗๕	๔.๕๐
๔	๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	๓	๓.๗๕	๔.๕๐	๖
๕	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๕๐	๖	๘.๒๕
๖	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๔.๕๐	๖	๘.๒๕	๑๑.๒๕
๗	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๖	๘.๒๕	๑๑.๒๕	๑๔.๒๕
๘	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๘.๒๕	๑๑.๒๕	๑๔.๒๕	๑๗.๒๕
๙	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๑๑.๒๕	๑๔.๒๕	๑๗.๒๕	๒๐.๒๕
๑๐	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๑๔.๒๕	๑๗.๒๕	๒๐.๒๕	๒๓.๒๕
๑๑	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๑๗.๒๕	๒๐.๒๕	๒๓.๒๕	๒๖.๒๕
๑๒	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๒๐.๒๕	๒๓.๒๕	๒๖.๒๕	๒๙.๒๕
๑๓	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๒๓.๒๕	๒๖.๒๕	๒๙.๒๕	๓๒.๒๕
๑๔	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๒๖.๒๕	๒๙.๒๕	๓๒.๒๕	๓๕.๒๕
๑๕	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๕

อัตราค่าเช่าตลาด

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) ตลาด

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๓	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐	๘
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๗.๒๕	๗.๕๐	๘	๘.๒๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

(๒) ที่ดิน ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม หรือพาณิชยกรรมที่มีใช้ที่ตั้งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๖
อัตราค่าเช่าสถานบริการน้ำมัน หรือแก๊ส

ก. กรุงเทพมหานคร

(๑) อาคารสถานบริการน้ำมัน หรือแก๊ส

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร/ บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๖.๗๕	๗.๒๕	๗.๕๐	๘
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๗.๒๕	๗.๕๐	๘	๘.๒๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๗.๕๐	๘	๘.๒๕	๙
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๘	๘.๒๕	๙	๙.๗๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

(๒) **ที่ดิน** ที่ดินนอกจากที่ตั้งตัวอาคาร ให้คิดค่าเช่าตามอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม หรือพาณิชยกรรมที่มีใช้ที่ตั่งโรงงาน ตามบัญชีหมายเลข ๓ ก

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๗
อัตราค่าเช่าอาคารจอดรถหรือสถานที่จอดรถ

ข. กรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร /บาท /เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๒	๒.๒๕	๒.๗๕	๓
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๒.๒๕	๒.๗๕	๓	๓.๕๐
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๒.๗๕	๓	๓.๕๐	๓.๗๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๓	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๓.๕๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๓.๗๕	๔.๒๕	๔.๕๐	๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๕๐	๕	๕.๒๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๔.๕๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๕	๕.๒๕	๕.๗๕	๖
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๕.๒๕	๕.๗๕	๖	๖.๕๐
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖	๖.๕๐	๖.๗๕
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๖	๖.๕๐	๖.๗๕	๗.๒๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

หมายเหตุ : อัตราค่าเช่าตามบัญชีใช้เฉพาะกับอาคารจอดรถเท่านั้น ถ้าเป็นลานดินหรือลานคอนกรีตที่ใช้เป็นที่จอดรถให้ใช้อัตราค่าเช่าตามบัญชี ๓ ก

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๘

อัตราค่าเช่าตึกแถว ห้องแถว อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย อาคารแถวอยู่อาศัย
เพื่อนำไปให้เช่าช่วง

กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น

(๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร/บาท/เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๕.๒๕	๖.๒๕	๖.๗๕	๗.๕๐
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๖.๒๕	๖.๗๕	๗.๕๐	๘.๒๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๖.๗๕	๗.๕๐	๘.๒๕	๙.๒๕
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๗.๕๐	๘.๒๕	๙.๒๕	๙.๗๕
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๘.๒๕	๙.๒๕	๙.๗๕	๑๐.๗๕
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๙.๒๕	๙.๗๕	๑๐.๗๕	๑๑.๒๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๙.๗๕	๑๐.๗๕	๑๑.๒๕	๑๒.๒๕
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๑๐.๗๕	๑๑.๒๕	๑๒.๒๕	๑๓
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๑๑.๒๕	๑๒.๒๕	๑๓	๑๔
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๑๒.๒๕	๑๓	๑๔	๑๔.๗๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๑๓	๑๔	๑๔.๗๕	๑๕.๗๕
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๔	๑๔.๗๕	๑๕.๗๕	๑๗
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

ตารางบัญชีหมายเลข ๑๙

อัตราค่าเช่าตึกแถว ห้องแถว อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย อาคารแถวอยู่อาศัย
เพื่อแบ่งให้เช่า หรือหอพัก หรือ อะพาร์ตเมนต์

กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น

(๑) อาคาร

ลำดับที่	ราคาที่ดิน ตารางวา/บาท	อัตราค่าเช่าที่ปรับปรุง			
		เนื้อที่ใช้สอย ตารางเมตร/บาท/เดือน			
		ทำเลชั้น ๔	ทำเลชั้น ๓	ทำเลชั้น ๒	ทำเลชั้น ๑
๑	ไม่เกิน ๕,๐๐๐	๒.๕๐	๓.๒๕	๔.๒๕	๔.๗๕
๒	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๓.๒๕	๔.๒๕	๔.๗๕	๕.๗๕
๓	๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๔.๒๕	๔.๗๕	๕.๗๕	๖.๕๐
๔	๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๔.๗๕	๕.๗๕	๖.๕๐	๗.๒๕
๕	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๕.๗๕	๖.๕๐	๗.๒๕	๘
๖	๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๖.๕๐	๗.๒๕	๘	๘.๗๕
๗	๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๗.๒๕	๘	๘.๗๕	๙.๕๐
๘	๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐	๘	๘.๗๕	๙.๕๐	๑๐.๕๐
๙	๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐	๘.๗๕	๙.๕๐	๑๐.๕๐	๑๑.๒๕
๑๐	๗๐,๐๐๑ - ๘๐,๐๐๐	๙.๕๐	๑๐.๕๐	๑๑.๒๕	๑๒.๒๕
๑๑	๘๐,๐๐๑ - ๙๐,๐๐๐	๑๐.๕๐	๑๑.๒๕	๑๒.๒๕	๑๒.๗๕
๑๒	๙๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๑.๒๕	๑๒.๒๕	๑๒.๗๕	๑๓.๗๕
๑๓	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จะกำหนดอัตราค่าเช่า ตามความเหมาะสม			

(๒) ดิน ที่ดินนอกที่ตั้งตัวตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์ ให้คิดตามอัตราค่าเช่าที่ดินเพื่อผู้เช่าใช้
อยู่อาศัย ตามบัญชีหมายเลข ๑

หมายเหตุ : บัญชีนี้ใช้กรณีใช้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า

ส่วนที่ ๑๓

ตัวอย่างการเช่าที่ดิน

เอกสารประกอบการพิจารณา

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการ

การเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา

๑. กรณีหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ขอเช่า

๑.๑ เอกสารหลักฐานประกอบการขอเช่า

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา หรือสิ่งปลูกสร้าง (ผู้ขอเช่าต้องมีสภาพเป็นนิติบุคคล) โดยระบุรายละเอียดต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์การเช่า เนื้อที่ขอเช่า ระยะเวลาการขอเช่า (เกินกว่า ๓ ปี) อัตราค่าเช่า ค่าบำรุง

๒) หนังสือของวัดแสดงความยินยอมให้เช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา หรือสิ่งปลูกสร้างโดยผ่านความเห็นชอบของเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด นายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัดตามลำดับ

๓) หนังสือมอบอำนาจจากหน่วยงานต้นสังกัด

๔) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้รับมอบอำนาจ จากหน่วยงานต้นสังกัด โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๕) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดินที่ขอเช่า ระบุข้อมูลหน้า - หลัง โดยมีขนาดเท่า ต้นฉบับจริง

๖) แผนที่โดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญ อะไรบ้าง

๗) แผนผังแสดงบริเวณที่ดินวัดทั้งแปลง (ตามรูปแปลงโฉนดที่ดิน) และแสดง บริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า โดยระบุรูปแบบรายการอาคารสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ขนาดกว้าง - ยาว จำนวนชั้น ที่อยู่ในพื้นที่ขอเช่า และมีมาตราส่วนให้ชัดเจน

๘) แบบแปลนอาคารสิ่งปลูกสร้าง

๙) ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า เพื่อปลูกสร้าง ทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดิน ข้างเคียงพร้อมสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๐) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปัจจุบัน

๑๑) กรณีที่วัด ต้องกันเขตจัดประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง การดูแล รักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๔

๑.๒ วิธีการคิดอัตราค่าเช่า ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของวัดมีพระสงฆ์ ใช้หลักเกณฑ์ตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม และเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้าง สำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยอนุโลม ดังนี้

๑) อัตราค่าเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา หรือสิ่งปลูกสร้าง

คิดตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๕ อัตราค่าเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อเป็นที่ตั้งสถานพยาบาล สถานศึกษา ฼าปนสถาน สวนสาธารณะ สนามกีฬา ลานกีฬา สถานที่ตากพืชผลทางการเกษตร ประปาหมู่บ้าน และสถานสงเคราะห์เด็ก คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละหนึ่งของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

วิธีการคำนวณ

(๑) ค่าเช่าปีละ

เนื้อที่เช่า x ราคาประเมินตารางวาละ x ๑%

ค่าเช่าปีละ ปรับเพิ่ม ๑๕% ทุกระยะ ๕ ปี

(๒) ค่าบำรุงฯ ค่าธรรมเนียม ค่าประกันการเช่าขงเก็บตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗
ข้อ ๑๑

(๓) ค่าจัดทำสัญญาเช่า เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ กรณีเช่าที่ดินฉบับละ ๓๐๐ บาท กรณีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ฉบับละ ๖๐๐ บาท

ข้อ ๖ อัตราค่าเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อใช้ในกิจการสาธารณะอื่นนอกจากข้อ ๕ ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละสองของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

วิธีการคำนวณ

(๑) ค่าเช่าปีละ

เนื้อที่เช่า x ราคาประเมินตารางวาละ x ๒%

ค่าเช่าปีละ ปรับเพิ่ม ๑๕% ทุกระยะ ๕ ปี

(๒) ค่าบำรุงฯ ค่าธรรมเนียม ค่าประกันการเช่าบ่อกุ้งตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑

(๓) ค่าจัดทำสัญญาเช่า เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ กรณีเช่าที่ดิน ฉบับละ ๓๐๐ บาท กรณีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ฉบับละ ๖๐๐ บาท

ข้อ ๗ อัตราค่าเช่า ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้าง สำหรับรัฐวิสาหกิจได้ทำสัญญาเช่าใหม่ ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละสามของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเปลี่ยนร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

วิธีการคำนวณ

(๑) ค่าเช่าปีละ

เนื้อที่ขอเช่า (ที่ดิน) x ราคาประเมินตารางวาละ x ๓%

ค่าเช่าปีละ ปรับเพิ่ม ๑๕% ทุกระยะ ๕ ปี

(๒) ค่าบำรุงฯ ค่าธรรมเนียม ค่าประกันการเช่าสัญญาเช่า ค่าจัดทำสัญญา คิดเรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

- ค่าบำรุงฯ (ที่ดิน)

เนื้อที่ขอเช่า x ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ x ๒.๕%

- ค่าธรรมเนียมการเช่าที่ดิน

อัตราค่าเช่าเดือนละ บาท x ๑๘ เดือน

- ค่าประกันการเช่า

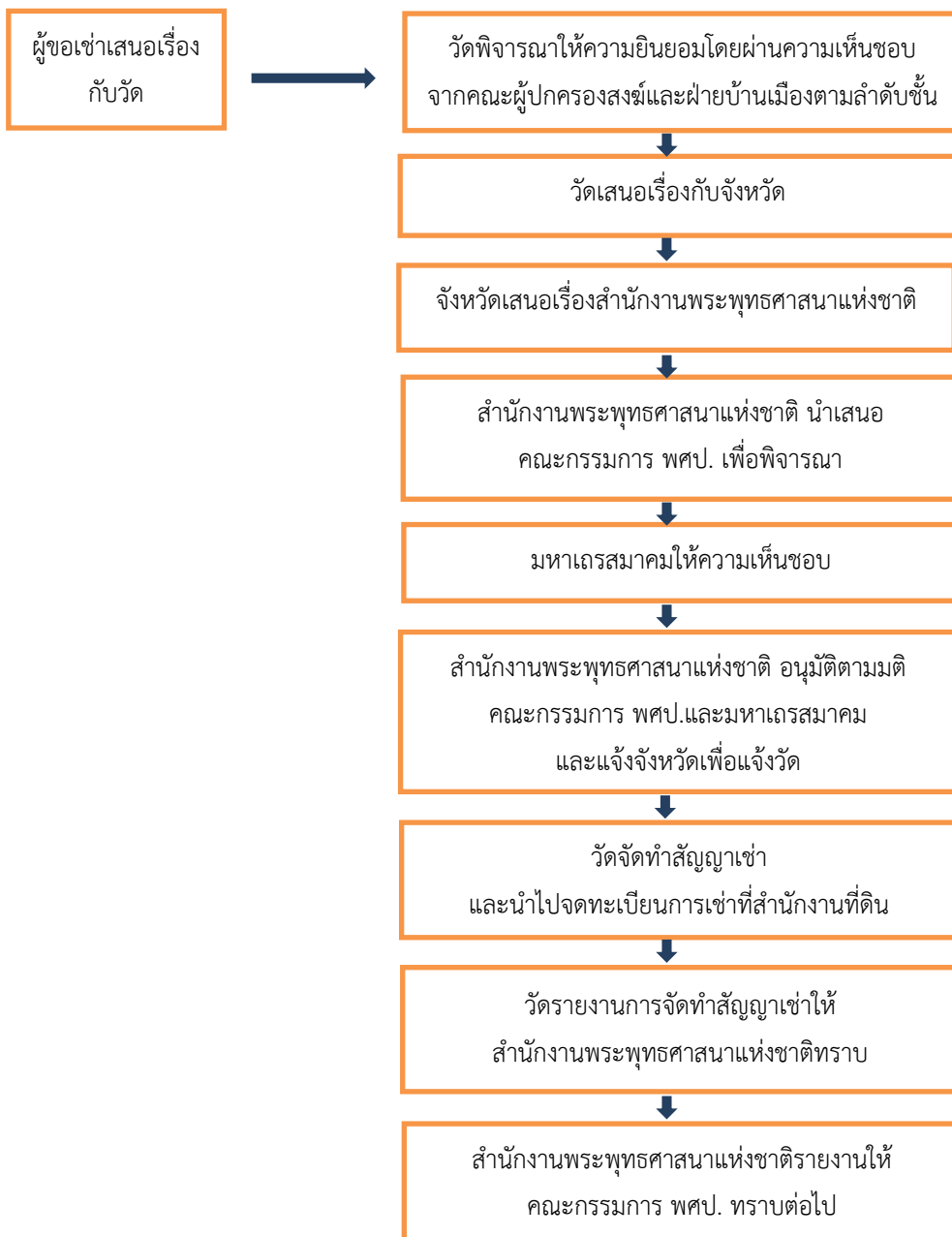
เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่า ๑ ปี

- ค่าจัดทำสัญญาเช่า

กรณีเช่าที่ดิน ฉบับละ ๓๐๐ บาท

กรณีเช่าสิ่งปลูกสร้าง ฉบับละ ๖๐๐ บาท

ผังแสดงขั้นตอนการเข้าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา
(หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เข้าเกินกว่า ๓ ปี)

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

การเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง หรือสิ่งปลูกสร้าง

๑. กรณิหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ขอเช่า

๑.๑ เอกสารหลักฐานประกอบการขอเช่า

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือ สิ่งปลูกสร้าง (ผู้ขอเช่าต้องมีสภาพเป็นนิติบุคคล) โดยระบุรายละเอียดต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์การเช่า เนื้อที่ขอเช่า ระยะเวลาการขอเช่า (เกินกว่า ๓ ปี) อัตราค่าเช่า ค่าบำรุง

๒) หนังสือมอบอำนาจจากหน่วยงานต้นสังกัด

๓) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้รับมอบอำนาจ จากหน่วยงานต้นสังกัด โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๔) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดินที่ขอเช่า ระบุข้อมูลหน้า - หลัง โดยมีขนาดเท่า ต้นฉบับจริง

๕) แผนที่โดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญ อะไรบ้าง

๖) แผนผังแสดงบริเวณที่ดินวัดทั้งแปลง (ตามรูปแปลงโฉนดที่ดิน) และแสดง บริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า โดยระบุรูปแบบรายการอาคารสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ขนาดกว้าง - ยาว จำนวนชั้น ที่อยู่ในพื้นที่ขอเช่า และมีมาตราส่วนให้ชัดเจน

๗) แบบแปลนอาคารสิ่งปลูกสร้าง

๘) ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า เพื่อปลูกสร้าง ทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดิน ข้างเคียงพร้อมสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ (ถ้ามี) ให้ชัดเจน (ภาพสี)

๙) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินหรือกรมธนารักษ์ ปัจจุบัน

๑.๒ วิธีการคิดอัตราค่าเช่า ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดตามระเบียบ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม และเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่าและ ค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

๑) อัตราค่าเช่าที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง

คิดตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตรา ค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๕ อัตราค่าเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อเป็นที่ตั้งสถานพยาบาล สถานศึกษา ฼าปนสถาน สวนสาธารณะ สนามกีฬา ลานกีฬา สถานที่ตากพืชผลทางการเกษตร ประปาหมู่บ้าน และสถานสงเคราะห์เด็ก คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละหนึ่งของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

วิธีการคำนวณ

(๑) ค่าเช่าปีละ

เนื้อที่เช่า x ราคาประเมินตารางวาละ x ๑%

ค่าเช่าปีละ ปรับเพิ่ม ๑๕% ทุกระยะ ๕ ปี

(๒) ค่าบำรุงฯ ค่าธรรมเนียม ค่าประกันการเช่าบงเก็บตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑

(๓) ค่าจัดทำสัญญาเช่า เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ กรณีเช่าที่ดินฉบับละ ๓๐๐ บาท กรณีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ฉบับละ ๖๐๐ บาท

ข้อ ๖ อัตราค่าเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ได้ทำสัญญาเช่าใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อใช้ในกิจการสาธารณะอื่นนอกจากข้อ ๕ ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละสองของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

วิธีการคำนวณ

(๑) ค่าเช่าปีละ

เนื้อที่เช่า x ราคาประเมินตารางวาละ x ๒%

ค่าเช่าปีละ ปรับเพิ่ม ๑๕% ทุกระยะ ๕ ปี

(๒) ค่าบำรุงฯ ค่าธรรมเนียม ค่าประกันการเช่าบงเก็บตามประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่าและค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้างสำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๑๑

(๓) ค่าจัดทำสัญญาเช่า เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ กรณีเช่าที่ดิน ฉบับละ ๓๐๐.๐๐ บาท กรณีอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ฉบับละ ๖๐๐.๐๐ บาท

ข้อ ๗ อัตราค่าเช่า ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้าง สำหรับรัฐวิสาหกิจได้ทำสัญญาเช่าใหม่ ให้คิดค่าเช่าต่อปีในอัตราร้อยละสามของราคาประเมินที่ดินของทางราชการ โดยปรับเพิ่มร้อยละสิบห้าทุกระยะเวลาการเช่าห้าปี

วิธีการคำนวณ

(๑) ค่าเช่าปีละ

เนื้อที่ขอเช่า (ที่ดิน) x ราคาประเมินตารางวาละ x ๓%

ค่าเช่าปีละ ปรับเพิ่ม ๑๕% ทุกระยะ ๕ ปี

(๒) ค่าบำรุงฯ ค่าธรรมเนียม ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า ค่าจัดทำสัญญา คิดเรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

- ค่าบำรุงฯ (ที่ดิน)

เนื้อที่ขอเช่า x ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ x ๒๕%

- ค่าธรรมเนียมการเช่าที่ดิน

อัตราค่าเช่าเดือนละ บาท x ๑๘ เดือน

- ค่าประกันการเช่า

เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่า ๑ ปี

- ค่าจัดทำสัญญาเช่า

กรณีเช่าที่ดิน ฉบับละ ๓๐๐ บาท

กรณีเช่าสิ่งปลูกสร้าง ฉบับละ ๖๐๐ บาท

ข้อ ๘ อัตราค่าเช่า ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่งปลูกสร้าง สำหรับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เป็นการชั่วคราว คราวละไม่เกินสามสิบวันให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ กำหนด โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม แต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตรา ดังต่อไปนี้

๑) กรณีที่ดิน

ก. กรุงเทพมหานคร วันละ ๒.๕๐ บาทต่อตารางวา

ข. จังหวัดอื่น วันละ ๑.๗๕ บาทต่อตารางวา

๒) กรณีสิ่งปลูกสร้าง

ก. กรุงเทพมหานคร วันละ ๒๕ บาทต่อตารางเมตร

ข. จังหวัดอื่น วันละ ๑๗.๕๐ บาทต่อตารางเมตร

การคำนวณพื้นที่เช่าในส่วนที่เป็นสิ่งปลูกสร้างให้ใช้พื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของอาคารเป็นพื้นที่สำหรับการคำนวณค่าเช่า หรือวิธีการอื่นใดตามที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำเห็นสมควร

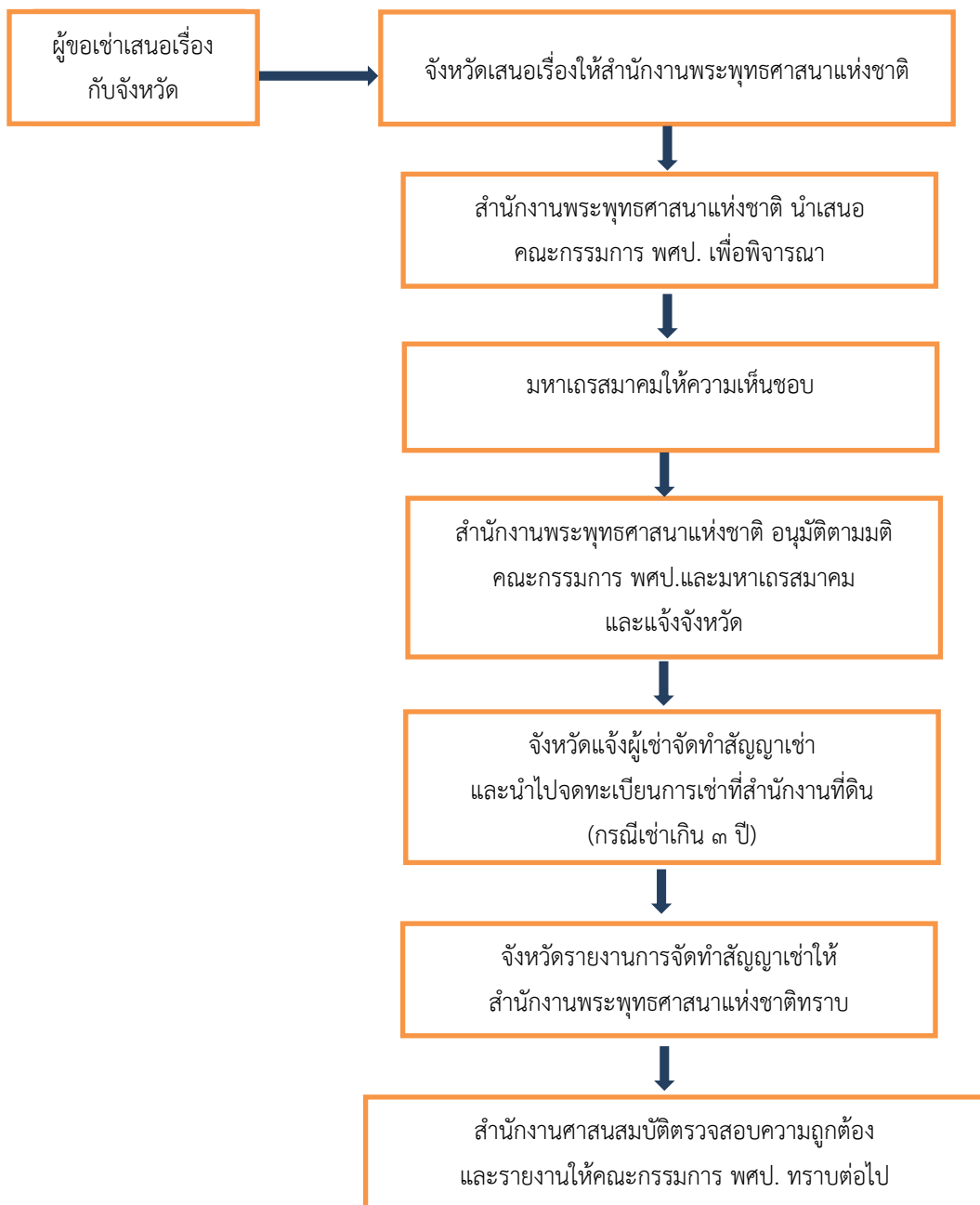
**ตัวอย่างวิธีการตรวจสอบข้อมูลและเอกสารประกอบการพิจารณากรณีหน่วยงานราชการ
และรัฐวิสาหกิจขอเช่าที่ดินวัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่กัลปนา หรือสิ่งปลูกสร้าง ที่วัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง**

เอกสารที่ต้องใช้	รายละเอียดที่ต้องระบุ	กฎหมาย/ระเบียบ/ประกาศ/ มติที่เกี่ยวข้อง
๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่า/ หรือขอ กันเขตจัดประโยชน์ที่ดิน และขอเช่าที่ดินที่ตั้งวัด (โดยผ่านความเห็นชอบ ของเจ้าคณะผู้ปกครอง สงฆ์และฝ่ายบ้านเมือง)	- กรณีส่วนราชการเช่า ระบุชื่อส่วน ราชการที่แจ้งความประสงค์ - วัตถุประสงค์ขอเช่า/กันเขตจัดประโยชน์ - เนื้อที่ขอเช่า/กันเขตจัดประโยชน์ ระบุ เนื้อที่ ไร่ - งาน - ตารางวา - ระยะเวลาการเช่า (วันเริ่มต้น - สิ้นสุด) - อัตราค่าเช่า (ตามที่วัดประสงค์/ตาม ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ)	๑. พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไข เพิ่มเติม - มาตรา ๓๑,๓๓,๓๔,๓๕,๓๗, และมาตรา ๔๐ ๒. กฎกระทรวง การดูแลและ จัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. ๒๕๖๔ (ข้อ ๔ - ๖) ๓. ระเบียบสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและ เงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๖๖
๒) หนังสือแสดงความ ประสงค์ขอเช่าที่ดินที่ตั้ง วัด (ของส่วนราชการ / หน่วยงาน)	- วัตถุประสงค์การเช่า (ระบุให้ชัดเจน) - เนื้อที่ขอเช่า (ไร่ - งาน - ตารางวา) - ระยะเวลาการเช่า (วันเริ่มต้น - สิ้นสุด) - อัตราค่าเช่า (ตามส่วนราชการเสนอ/ ตามระเบียบสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ)	๔. ประกาศสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าเช่า และค่าตอบแทน ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือสิ่ง ปลูกสร้าง สำหรับหน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กร ที่ไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ๒๕๖๗
๓) แผนที่แสดงตำแหน่ง ที่ตั้งของที่ดิน โดยสังเขป	โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจน พร้อมระบุว่าอยู่ใกล้สถานที่สำคัญ โดยรอบ	๕. มติคณะกรรมการพิจารณา งบประมาณศาสนสมบัติ กลางประจำ (พศป.) ในการ ประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๔
๔) แผนผังแสดงบริเวณ เสนาสนะภายในวัดและ แสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า	โดยแสดงสิ่งปลูกสร้างเสนาสนะภายใน วัดและบนที่ดินที่ขอเช่าทั้งหมด ให้กำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจน	

เขตฯ (ตามรูปแปลงโฉนดที่ดิน)	ระบุขนาด กว้าง - ยาว และจำนวนชั้นของสิ่งปลูกสร้าง/หรือจะปลูกสร้างพร้อมระบุว่าจะอยู่ใกล้สถานที่สำคัญโดยรอบ *ถ้าที่ดินที่ขอเช่ามีผู้เช่าข้างเคียงเดิมอยู่แล้วให้ระบุในผังการเช่าด้วย	เรื่อง ขอให้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช ๖. มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ๗. มติคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุม ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่อง การดำเนินการกันเขตที่ดินจัดประโยชน์และการจัดทำสัญญาเช่าหน่วยงานราชการ
๕) ภาพถ่ายสภาพปัจจุบันบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า	ภาพถ่ายพร้อมสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ทั้ง ๔ ด้าน (ภาพสี)	
๕) แบบแปลนอาคารสิ่งปลูกสร้าง/รูปแบบการก่อสร้างตามวัตถุประสงค์การขอเช่า	ที่จะก่อสร้างในพื้นที่ขอเช่า (กรณีที่จะมีการก่อสร้างใหม่/เพิ่มเติม) เช่น - แบบแปลนประปา (แบบผิวดิน/แบบบาดาล) ขนาดใหญ่/กลาง/เล็ก - แบบแปลนอาคารเรียน อาคารสำนักงาน ต่าง ๆ เป็นต้น	
๖) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินปัจจุบัน	ออกโดยสำนักงานที่ดินจังหวัด/กรมธนารักษ์	
๗) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน	- สำเนาโฉนดที่ดิน ระบุข้อมูลหน้า-หลังให้ครบถ้วน - สำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ นส.๓, นส.๓ก, ส.ค.๑ ฯลฯ (ขนาดเท่าต้นฉบับจริง)	

๗) แผ่นบันทึกข้อมูล (CD/DVD)	จำนวน ๑ แผ่น	
๘) รายละเอียดจากแผ่นบันทึกข้อมูล (CD/DVD)	พิมพ์ลงในกระดาษ A ๔ จำนวน ๑ ชุด	
๙) หนังสือมอบอำนาจจากหน่วยงานต้นสังกัดที่มอบอำนาจให้ขอเช่าที่ดินและจัดทำสัญญาเช่า	การขอเช่าและการจัดทำสัญญาเช่าต้องดำเนินการในนามนิติบุคคล เช่น - โรงเรียนสังกัด สพฐ. ให้แนบคำสั่ง สพฐ. เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุภาครัฐ - คำสั่งจังหวัดที่มอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการปฏิบัติราชการแทน เป็นต้น	
๑๐) เอกสารผู้ขอเช่า	- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ - สำเนาทะเบียนบ้านของผู้รับมอบอำนาจ (จำนวน ๑ ชุด โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ)	
๑๑) เอกสารผู้ให้เช่า (กรณีวัด)	- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / สำเนาหนังสือสุทธิ (จร./ไวยาฯ) - สำเนาทะเบียนบ้าน/วัด - ประกาศตั้งวัด/ทะเบียนวัด/ตราตั้งเจ้าอาวาส ฯ (จำนวน ๑ ชุด โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ)	
หมายเหตุ : ๑. ที่ตั้งวัด คือที่ตั้งวัดตลอดจนเขตของวัดนั้น ๒. ที่ธรณีสงฆ์ คือที่ตั้งเป็นสมบัติของวัด (ไม่ได้เป็นแปลงเดียวกับที่ตั้งวัด)		
*** แบบสัญญาเช่าที่ดิน ใช้แบบสัญญาเช่านานปี (สำหรับวัดมีพระสงฆ์)		

ผังแสดงขั้นตอนการเข้าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง
(หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ขอเช่าเกินกว่า ๓ ปี)

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

**การเช่า การต่อสัญญาเช่า การโอนสิทธิการเช่า การโอนแบ่งสิทธิการเช่า
การรับเช่าสืบทอดสิทธิการเช่า และการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า
ที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง**

๑. กรณีประชาชน นิติบุคคล อื่น ๆ ขอเช่า ขอดต่อสัญญาเช่าที่ดิน สัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปี และเกินกว่า ๓ ปี

๑.๑ เอกสารหลักฐานประกอบการขอเช่า

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่าที่วัดร้าง ที่ศาสนสมบัติกลาง และหรือ
สิ่งปลูกสร้าง (ผู้ขอเช่าต้องมีสภาพเป็นนิติบุคคล) โดยระบุรายละเอียดต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์การเช่า
เนื้อที่ขอเช่า ระยะเวลาการขอเช่า อัตราค่าเช่า ค่าบำรุง

๒) หนังสือรับรองการจดทะเบียน (กรณีบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอเช่า)
อายุไม่เกิน ๖ เดือน

๓) หนังสือบริคณห์สนธิ

๔) รายงานการประชุมของคณะกรรมการฯ ให้ดำเนินการในเรื่องขอเช่า ฯลฯ

๕) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ขอเช่า
หรือผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท (กรณีบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอเช่า) โดยรับรองสำเนาถูกต้อง
ทุกฉบับ

๖) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดินที่ขอเช่า ระบุข้อมูลหน้า-หลัง โดยมีขนาด
เท่าต้นฉบับจริง

๗) แผนที่โดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญ
อะไรบ้าง

๘) แผนผังแสดงบริเวณที่ดินวัดที่แปลง (ตามรูปแบบแปลงโฉนดที่ดิน) และแสดง
บริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า โดยระบุรูปแบบรายการอาคารสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ขนาดกว้าง - ยาว จำนวนชั้น
ที่อยู่ในพื้นที่ขอเช่า และมีมาตราส่วนให้ชัดเจน

๙) แบบแปลนอาคารสิ่งปลูกสร้าง

๑๐) ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า เพื่อปลูกสร้าง ทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดิน
ข้างเคียงพร้อมสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๑) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปัจจุบัน

๑๒) และเอกสารอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

๑.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่า ค่าบำรุงฯ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามระเบียบ คำสั่ง มติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้เอกสารหมายเลข ๑ - ๒ และตารางเปรียบเทียบปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคาร ศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการคิดคำนวณ

๒) เงินบำรุงศาสนาสมบัติและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนาสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

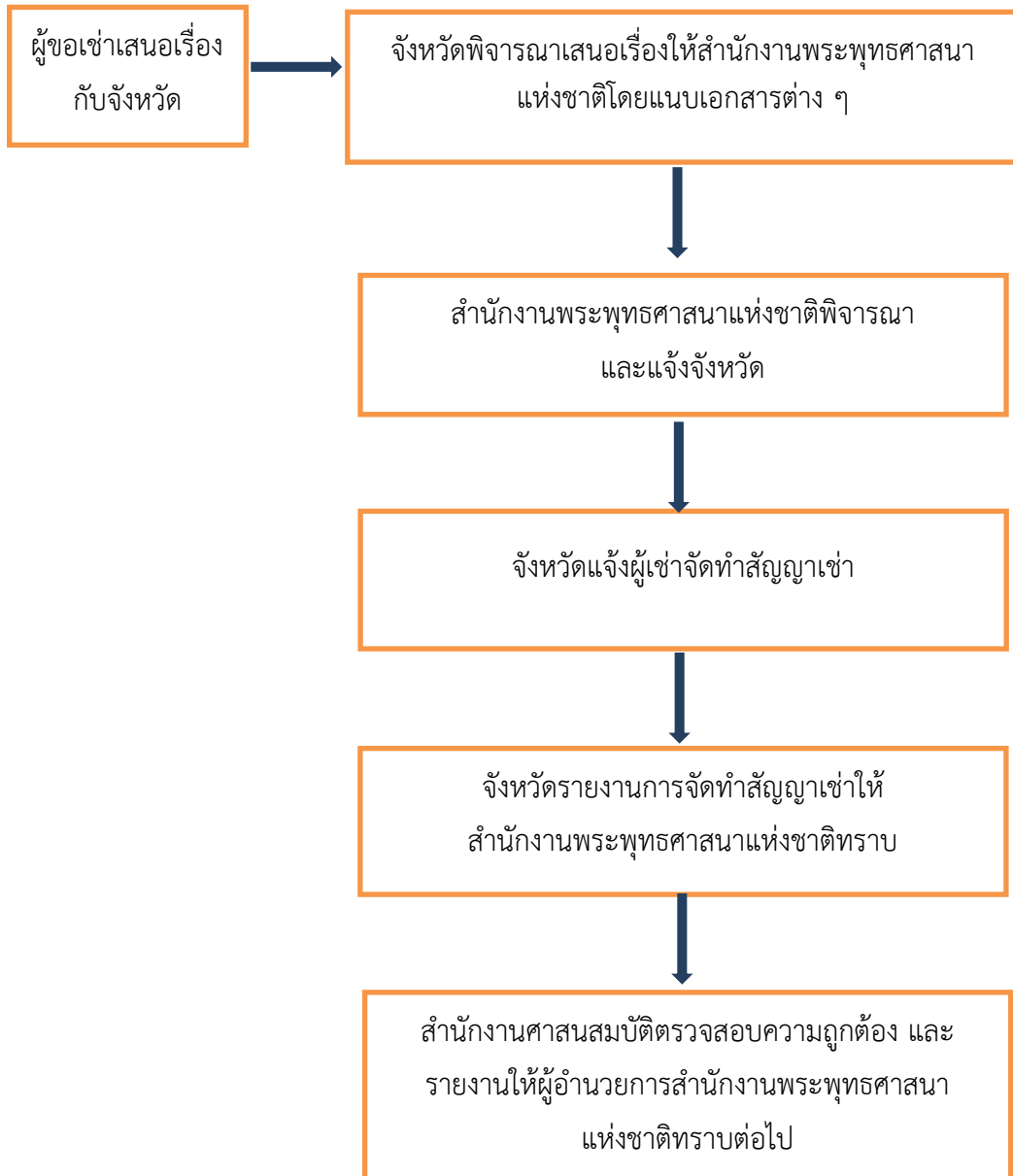
- เงินบำรุงศาสนาสมบัติกลาง คิดเท่ากับ ๘ เท่าของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี หากเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจเช่าเพื่อใช้แสวงหาผลประโยชน์ ให้เรียกเก็บเงินบำรุงร้อยละ ๒๕ ของราคาประเมินที่ดินปีปัจจุบัน

- ค่าธรรมเนียมการเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือน

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี

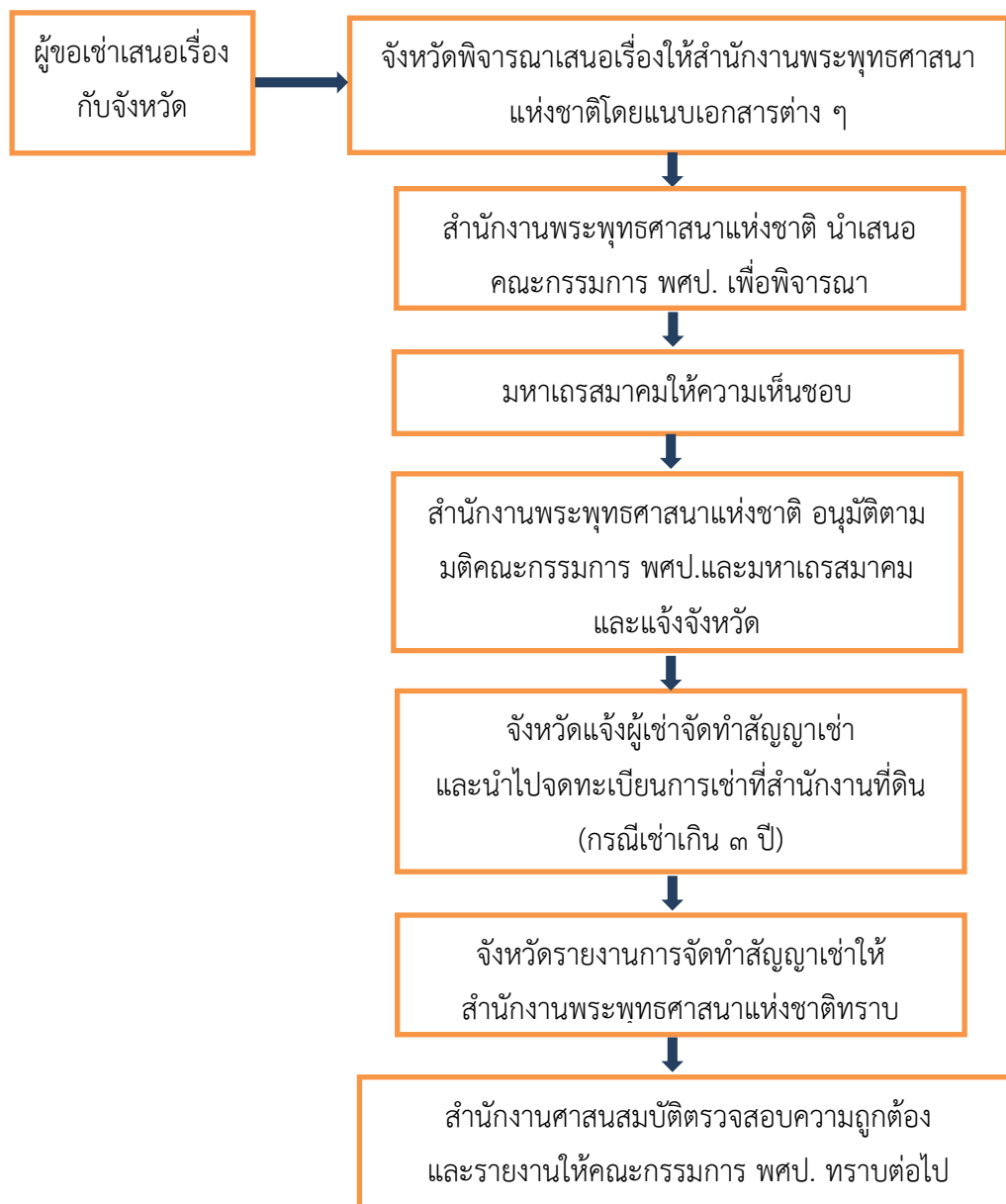
- ค่าจัดทำสัญญาเช่า สัญญาเช่าที่ดินไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บสัญญาละ ๓๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๖๐ บาท หากสัญญาเช่าที่ดินมีระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย สัญญาละ ๑๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๓๐๐ บาท

ผังแสดงขั้นตอนการเช่าที่วัดร้าง และที่ศาสนสมบัติกลาง
กรณีประชาชน นิติบุคคล อื่น ๆ ขอเช่าไม่เกิน ๓ ปี
และวัตถุประสงค์การเช่าที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของจังหวัด

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ผังแสดงขั้นตอนการเข้าที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง
กรณีประชาชน นิติบุคคล อื่น ๆ ขอเช่าเกินกว่า ๓ ปี
และวัตถุประสงค์การเช่าไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของจังหวัด

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒. กรณีประชาชน นิติบุคคล อื่น ๆ การขอโอนสิทธิการเช่าที่วัดร้าง และที่ศาสนสมบัติกลาง

๒.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอโอนสิทธิการเช่าของผู้ขอโอนและผู้รับโอนสิทธิการเช่า

๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ขอโอนสิทธิและผู้รับโอนสิทธิ โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๓) สำเนาใบสำคัญการสมรส/ใบหย่า ของผู้ขอโอนและผู้รับโอน โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๔) หนังสือยินยอมของคู่สมรส ของผู้ขอโอนและผู้รับโอนสิทธิ

๕) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน (แปลงที่ขอโอนสิทธิ) โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๖) สำเนาสัญญาเช่าฉบับเดิม

๗) สำเนาใบเสร็จการชำระเงินค่าเช่าปีปัจจุบัน

๘) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดปัจจุบัน

๙) หนังสือรับรองการจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิ (กรณีบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอเช่า) อายุไม่เกิน ๖ เดือน

๑๐) รายงานการประชุมของคณะกรรมการฯ ให้ดำเนินการในเรื่องขอเช่า ฯลฯ

๑๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ขอเช่า หรือผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท (กรณีบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอเช่า) โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๑๒) แผนที่โดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง

๑๓) แผนผังแสดงบริเวณที่ดินวัดที่แปลง (ตามรูปแปลงโฉนดที่ดิน) และแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า โดยระบุรูปแบบรายการอาคารสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ขนาดกว้าง - ยาว จำนวนชั้นที่อยู่ในพื้นที่ขอเช่า และมีมาตราส่วนให้ชัดเจน

๑๔) แบบแปลนอาคารสิ่งปลูกสร้าง (ถ้ามี) หรือกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้าง พร้อมหนังสือยินยอมต่าง ๆ

๑๕) ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า เพื่อปลูกสร้าง ทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียงพร้อมสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

๑๖) และเอกสารอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

๒.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่า และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้เอกสารหมายเลข ๑ - ๒ และตารางเปรียบเทียบ ปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคาร ศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการ คิดคำนวณ

๒) เงินบำรุงศาสนสมบัติและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖

- เงินบำรุงศาสนสมบัติกลาง

กรณีเพื่ออยู่อาศัย คิดเท่ากับ ๘ เท่า ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี

กรณีเพื่อทำการเกษตร คิดร้อยละ ๓ ของราคาประเมินที่ดินปีปัจจุบัน

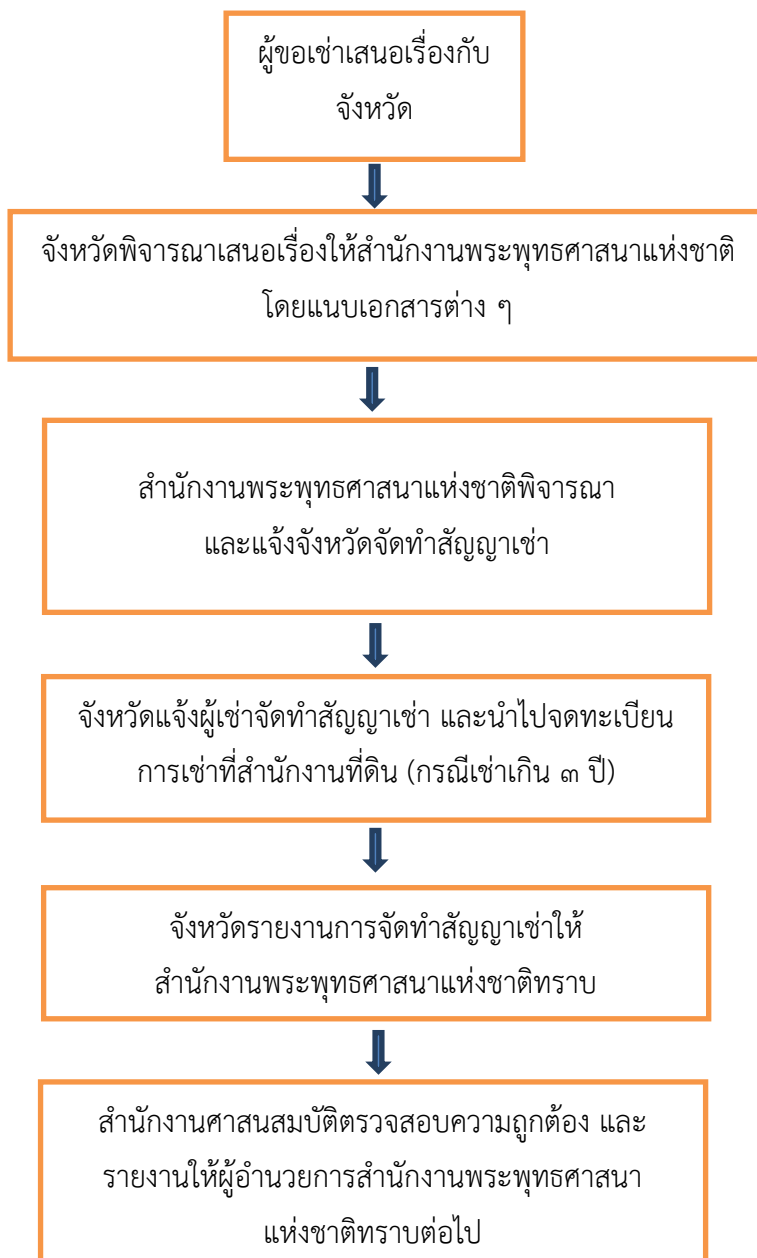
กรณีเป็นการโอนให้ระหว่างสามี ภรรยา บิดา มารดา และบุตร ให้เรียกเก็บร้อยละ ๕๐ ของ ๘ เท่า ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี

- ค่าธรรมเนียมการโอน คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือนแต่หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าว ให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๓ ปี

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี

- ค่าจัดทำสัญญาเช่า สัญญาเช่าที่ดินไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บสัญญาละ ๓๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๖๐ บาท หากสัญญาเช่าที่ดินมีระยะเวลาเช่าเกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย สัญญาละ ๑๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๓๐๐ บาท

ผังแสดงขั้นตอนการขอโอนสิทธิการเช่าที่วัดร้าง และที่ศาสนสมบัติกลาง

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒.๓ ตัวอย่างวิธีการคำนวณการขอโอนสิทธิการเช่าที่ดิน

๑) วิธีการคำนวณค่าเช่า ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

วัดโลกาใน (ร้าง) โฉนดเลขที่ ๑๒๑๑๓ (บางส่วน) ตำบลบางจาน อำเภอเมือง-
เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี พร้อมยกกรรมสิทธิ์โฉนดเลขที่ ๑๘/๒ ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ
๑,๐๐๐ บาท กรณีโอนสิทธิการเช่าเนื้อที่เช่าประมาณ ๑ งาน ๕๘ ตารางวา รายนางอนงค์ กิจพันธ์ ที่
ประมาณ ๑๕๘ ตารางวา เพื่อยุอาศัย (คิดตามตารางบัญชีหมายเลข ๑ ทำเลชั้น ๑ ราคาประเมิน
ที่ดินตารางวาละ ๑,๐๐๐ บาท ตารางวาละ ๑.๒๕ บาทต่อเดือน)

(๑) ค่าเช่า

$$= (๑๕๘ ตารางวา \times ๑.๒๕ บาท)$$

$$= ๑๙๗.๕๐ บาท ต่อเดือน$$

$$\text{หรือปีละ} = ๒,๓๗๐ บาท$$

(๒) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ.๒๕๕๖ คิดเท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า
๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

$$= (๒,๓๗๐ บาท) \times ๘ เท่า$$

$$= ๑๘,๙๖๐ บาท$$

(๓) ค่าธรรมเนียมการโอนสิทธิการเช่า (ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ.๒๕๕๖ ให้เรียกเก็บเท่ากับค่าเช่า
ปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือน)

$$= (๑๙๗.๕๐ บาท \times ๑๘ เดือน)$$

$$= ๓,๕๕๕ บาท$$

(๔) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า (ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ.๒๕๕๖ ให้เรียกเก็บเท่ากับค่าเช่า
ปัจจุบัน ๑ ปี)

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑๒ เดือน

$$= ๒,๓๗๐ บาท$$

(๕) ค่าธรรมเนียมออกหนังสืออนุญาตโอนกรรมสิทธิ์โฉนด

$$= ๕๐๐ บาท$$

(๖) ค่าทำสัญญาเช่า

- ค่าทำสัญญาเช่า = ๓๐ บาท

๓. กรณีประชาชน นิติบุคคล อื่น ๆ การขอโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่าที่วัดร้าง และที่ศาสนสมบัติกลาง

๓.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา

- ๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่าของผู้ขอโอนและผู้รับโอนสิทธิการเช่า
- ๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ขอโอนแบ่งแยกและผู้รับโอนโดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ
- ๓) สำเนาใบสำคัญการสมรส/ใบหย่า ของผู้ขอโอนแบ่งแยกและผู้รับโอนโดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ
- ๔) หนังสือยินยอมของคู่สมรส ของผู้ขอโอนแบ่งแยกและผู้รับโอน
- ๕) สำเนาสัญญาเช่าฉบับเดิม
- ๖) สำเนาใบเสร็จการชำระเงินค่าเช่าปีปัจจุบัน
- ๗) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน (แปลงที่ขอโอนแบ่งแยก) โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง
- ๘) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดปีปัจจุบัน
- ๙) หนังสือรับรองการจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิ (กรณีบริษัท ห้างหุ้น ส่วนจำกัด ขอโอนแบ่งแยก) อายุไม่เกิน ๖ เดือน
- ๑๐) รายงานการประชุมของคณะกรรมการฯ ให้ดำเนินการในเรื่องขอโอนแบ่งแยก ฯลฯ
- ๑๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ขอเช่า หรือผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท (กรณีบริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอเช่า) โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ
- ๑๒) แผนที่โดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง
- ๑๓) แผนผังแสดงบริเวณที่ดินทั้งแปลง (ตามรูปแบบแปลงโฉนดที่ดิน) และแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า โดยระบุรูปแบบรายการอาคารสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ขนาดกว้าง - ยาว จำนวนชั้นที่อยู่ในพื้นที่ขอเช่า และมีมาตราส่วนให้ชัดเจน
- ๑๔) แบบแปลนอาคารสิ่งปลูกสร้าง (ถ้ามี) หรือกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้าง พร้อมหนังสือยินยอมต่าง ๆ
- ๑๕) ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่ที่ขอเช่า เพื่อปลูกสร้าง ทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียงพร้อมสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ (ถ้ามี) ให้ชัดเจน
- ๑๖) และเอกสารอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

๓.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้เอกสารหมายเลข ๑ - ๒ และตารางเปรียบเทียบ ปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคาร ศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการคิดคำนวณ

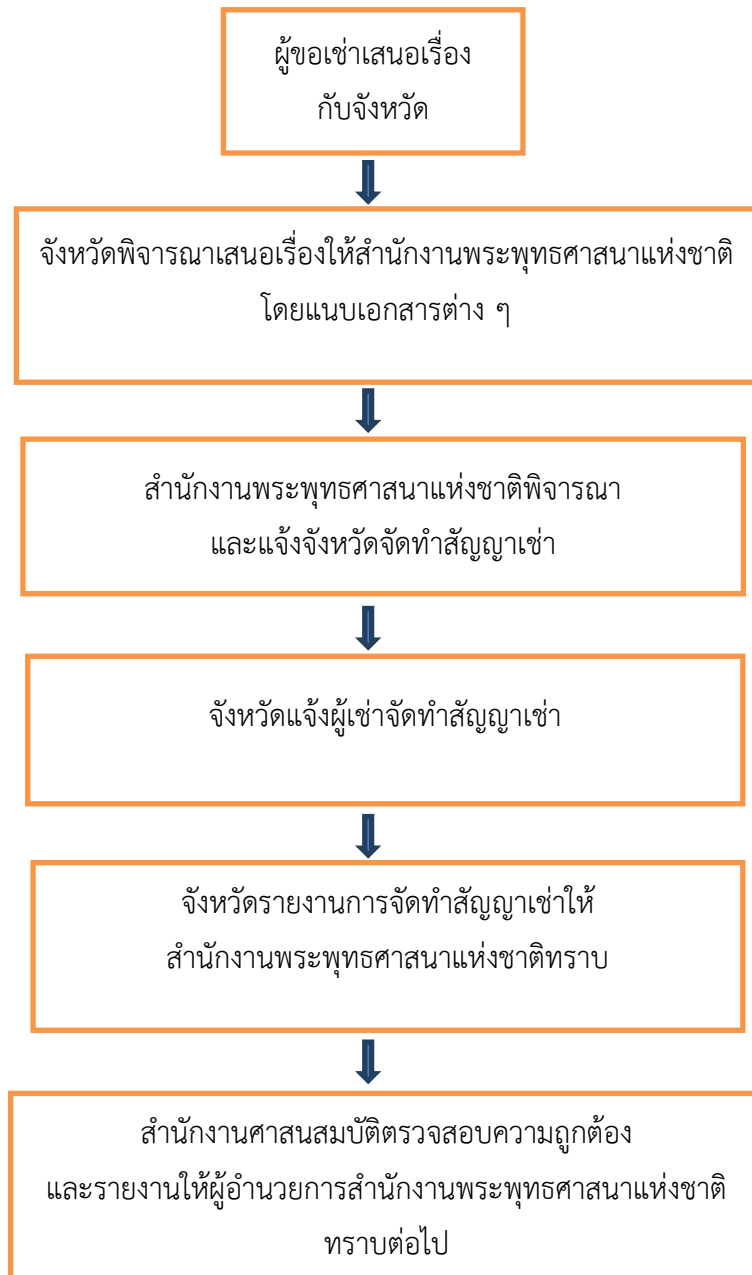
๒) เงินบำรุงศาสนสมบัติและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖

- เงินบำรุงศาสนสมบัติกลาง คิดเท่ากับ ๘ เท่า ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี
 - ค่าธรรมเนียมการโอนแบ่งแยกคิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือน
- แต่หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนต่างด้าว ให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๓ ปี
- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี
 - ค่าธรรมเนียมการรวมแปลงหรือแบ่งแยกที่ดินให้เรียกเก็บแปลงละ

๕๐๐ บาท

- ค่าจัดทำสัญญาเช่า สัญญาเช่าที่ดินไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บสัญญาละ ๓๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๖๐ บาท หากสัญญาเช่าที่ดินมีระยะเวลาเช่าเกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย สัญญาละ ๑๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๓๐๐ บาท

ผังแสดงขั้นตอนการขอโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่าที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๓.๓ ตัวอย่างการคำนวณการขอโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่าที่ดินวัดร้าง

วัดจุฬามณี (ร้าง) ตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท

กรณีโอนแบ่งแยกสิทธิการเช่าเนื้อที่เช่าประมาณ ๑,๕๐๙ ตารางวา

ราย ๑. นายธนาวัฒน์ มาสธิตย์ทรัพย์ เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๓๑ ตารางวา

๒. นายธนาวัฒน์ มาสธิตย์ทรัพย์ นางสาวสุจิตรา มาสธิตย์ทรัพย์
และนางสาวศุภจิตต์ มาสธิตย์ทรัพย์ เนื้อที่ประมาณ ๑๗๘ ตารางวา เพื่อยู้อาศัย

ราย นายธนาวัฒน์ มาสธิตย์ทรัพย์ เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๓๑ ตารางวา เพื่อยู้อาศัย
(คิดตามตารางบัญชีหมายเลข ๑ ทำเลชั้น ๑ ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท
ตารางวาละ ๔ บาทต่อเดือน)

๑) ค่าเช่า

$$= (๑,๓๓๑ ตารางวา \times ๔ บาท)$$

$$= ๕,๓๒๔ บาท ต่อเดือน$$

$$\text{หรือปีละ} = ๖๓,๘๘๘ บาท$$

๒) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ.๒๕๕๖ คิดเท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี
ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

$$= (๕,๓๒๔ บาท \times ๑๒ เดือน) \times ๘$$

$$= ๕๑๑,๑๐๔ บาท$$

๓) ค่าธรรมเนียมการโอนสิทธิการเช่า (ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ.๒๕๕๖ ให้เรียกเก็บเท่ากับค่าเช่าปัจจุบัน
๑ ปี ๖ เดือน)

$$= (๖๓,๘๘๘ บาท \times ๑๘ เดือน)$$

$$= ๙๕,๘๘๒ บาท$$

๔) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า (ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วย
อัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เรียกเก็บเท่ากับค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี)

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑๒ เดือน

$$= ๖๓,๘๘๘ บาท$$

๕) ค่ารังวัดแบ่งแยก

$$= ๕๐๐ บาท$$

๖) ค่าทำสัญญาเช่า

- ค่าทำสัญญาเช่า

$$= ๓๐ บาท$$

ราย นายธนาวัฒน์ มาสธิตย์ทรัพย์ นางสาวสุจิตรา มาสธิตย์ทรัพย์ และนางสาวศุภจิตต์ มาสธิตทรัพย์ เนื้อที่ประมาณ ๑๗๘ ตารางวา เพื่อยุ้ออาศัย

๑) ค่าเช่า

$$= (๑๗๘ \text{ ตารางวา} \times ๔ \text{ บาท})$$

$$= ๗๑๒ \text{ บาท ต่อเดือน}$$

$$\text{หรือปีละ} = ๘,๕๔๔ \text{ บาท}$$

๒) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ คิดเท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

$$= (๗๑๒ \text{ บาท} \times ๑๒ \text{ เดือน}) \times ๘$$

$$= ๖๘,๓๕๒ \text{ บาท}$$

๓) ค่าธรรมเนียมการโอนสิทธิการเช่า (ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เรียกเก็บเท่ากับค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือน)

$$= (๘,๕๔๔ \text{ บาท} \times ๑๘ \text{ เดือน})$$

$$= ๑๒,๘๑๖ \text{ บาท}$$

๔) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า(ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เรียกเก็บเท่ากับค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี)

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑๒ เดือน

$$= ๘,๕๔๔ \text{ บาท}$$

๕) ค่ารังวัดแบ่งแยก = ๕๐๐ บาท

๖) ค่าทำสัญญาเช่า

- ค่าทำสัญญาเช่า = ๓๐ บาท

๔. กรณีการขอรับเช่าสืบทอดที่วัดร้าง และที่ศาสนสมบัติกลาง

๔.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา

- ๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอรับเช่าสืบทอด
- ๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ขอรับเช่าสืบทอด โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ
- ๓) สำเนาใบสำคัญการสมรส/ใบหย่า โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ
- ๔) สำเนาใบมรณะบัตร
- ๕) หนังสือสละสิทธิการเช่าของทายาทคนอื่น ๆ (ถ้ามี)
- ๖) สำเนาสัญญาเช่าฉบับเดิม
- ๗) สำเนาใบเสร็จการชำระเงินค่าเช่าปีปัจจุบัน
- ๘) สำเนาประกาศจังหวัดหาผู้คัดค้านการรับเช่าสืบทอด
- ๙) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน (แปลงที่ขอรับเช่าสืบทอด) โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง
- ๑๐) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดปัจจุบัน
- ๑๑) แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจน พร้อมระบุ อยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง
- ๑๒) ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่ที่ขอรับเช่าสืบทอด

๔.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่า ค่าบำรุงฯ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

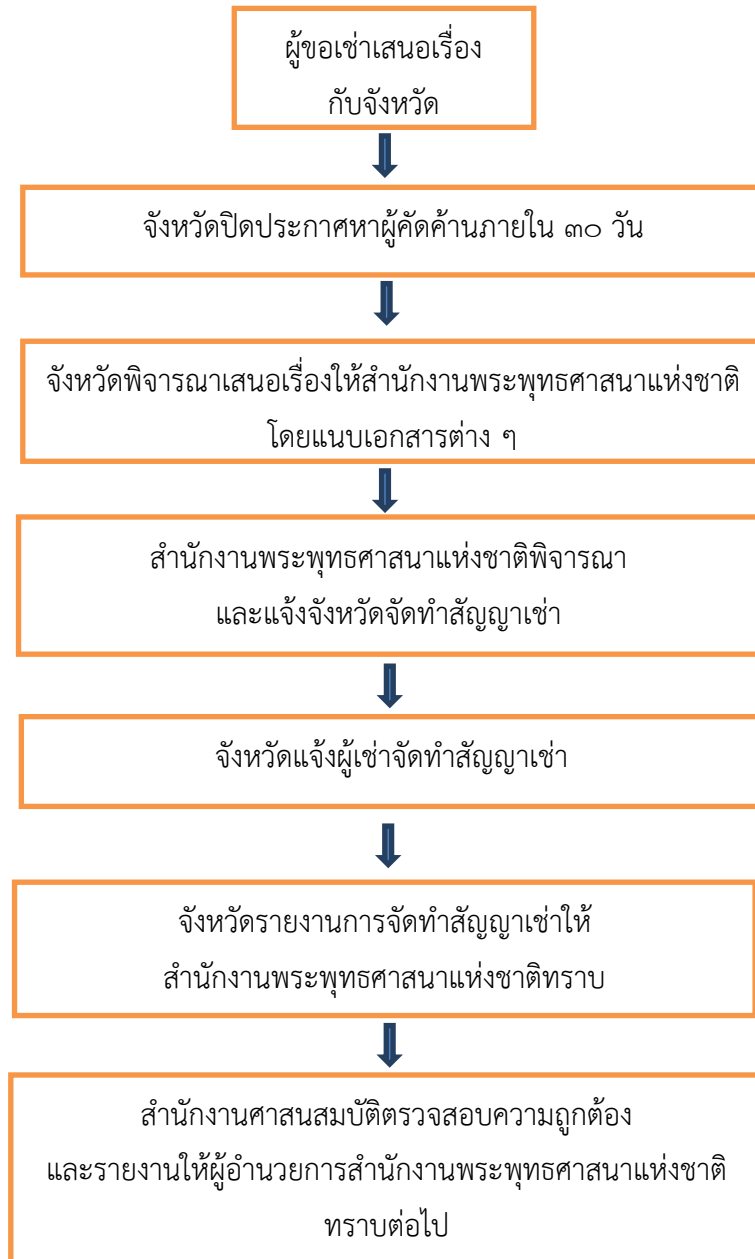
- ๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบ ปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคาร ศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการ คำนวณ
- ๒) เงินบำรุงศาสนสมบัติและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดตามระเบียบสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖
 - เงินบำรุงศาสนสมบัติกลาง คิดเท่ากับ ๘ เท่า ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปีเว้นแต่ เป็นการขอรับเช่าสืบทอดที่ดินระหว่างสามี ภรรยา บิดา มารดา และบุตร ถ้ายื่นเรื่องภายใน ๖๐ วัน นับแต่ วันที่ผู้เช่าเดิมถึงแก่กรรม ให้เรียกเก็บเงินบำรุงร้อยละ ๕๐ ของ ๘ เท่า ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี หากยื่นเรื่องเกินกำหนดให้เรียกเก็บเท่ากับ ๘ เท่า ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี

- ค่าธรรมเนียมการรับเช่าสืบทอดคิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือน หากเป็นสามี ภรรยา บิดา มารดา และบุตร ถ้ายื่นเรื่องภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ผู้เช่าเดิมถึงแก่กรรม งดเก็บ

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี

- ค่าจัดทำสัญญาเช่า สัญญาเช่าที่ดินไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บ สัญญาละ ๓๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๖๐ บาท หากสัญญาเช่าที่ดินมีระยะเวลาการเช่า เกิน ๓ ปีเพื่ออยู่อาศัย สัญญาละ ๑๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๓๐๐ บาท

ผังแสดงขั้นตอนการขอรับเช่าสืบทแทนที่วัดร้าง และที่ศาสนสมบัติกลาง

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๔.๓ ตัวอย่างการคำนวณขอรับเช่าสืบทแทนที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง

หลักเกณฑ์การคิดค่าเช่า ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ วัดกุฎีสงฆ์ (ร้าง) ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล ตำบลหนองโสน อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โฉนดเลขที่ ๓๓๓๓ (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๐๑.๗๐ ตารางวา ได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๐ ราย นายวินัย อิ่มแย้ม

๑) อัตราค่าเช่าที่ดิน เป็นเงิน ๖๐๕ บาทต่อปี (คิดตามบัญชีปรับปรุงใหม่ ตามบัญชีหมายเลข ๑ อัตราค่าเช่า ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างเพื่อผู้เช่าใช้อยู่อาศัย ควรคิดทำเล ๓ เนื่องจากเป็นที่ดินตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ ๕,๐๐๐ บาท ค่าเช่าตารางวาละ ๑.๕๐ บาทต่อเดือน

$$= (๑๐๑.๗๐ \text{ ตารางวา} \times ๑.๕๐ \text{ บาท})$$

$$= ๑๕๒.๕๕ \text{ บาท ต่อเดือน}$$

$$\text{หรือปีละ} = ๑,๘๓๐.๖๐ \text{ บาท}$$

$$\text{ปรับเศษ} = ๑,๘๓๑ \text{ บาท}$$

๒) อัตราค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง เป็นเงิน ๒,๔๒๐ บาท (คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ.๒๕๕๖ การขอรับเช่าที่ดินหรืออาคาร ระหว่างสามปี ทรายา บิดา มารดา กับบุตร เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ เท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี เว้นแต่ยื่นเรื่องภายใน ๖๐ วัน เรียกเก็บค่าบำรุงศาสนสมบัติ ร้อยละ ๕๐ ของ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน)

$$= (๑,๘๓๑ \text{ บาท} \times ๘) = ๑๔,๖๔๘ \text{ บาท}$$

๓) ค่าธรรมเนียมการเช่า (คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม และเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ การขอรับเช่าที่ดินหรืออาคาร เรียกเก็บค่าธรรมเนียมเช่นเดียวกับการเช่าที่ดินหรืออาคารเรียกเก็บ ๑ ปี ๖ เดือน เว้นการขอรับเช่าสืบทแทนที่ดินหรืออาคารระหว่างสามปี ทรายา บิดา มารดา กับบุตรยื่นเรื่องภายใน ๖๐ วัน งดเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

$$= (๑๕๒.๕๕ \text{ บาท} \times ๑๘ \text{ เดือน}) = ๒,๗๔๖ \text{ บาท}$$

$$๔) \text{ ค่าประกันการผิดสัญญาเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑ ปี} = ๑,๘๓๑ \text{ บาท}$$

๕) ค่าทำสัญญาเช่า

$$\text{สัญญาละ} = ๓๐ \text{ บาท}$$

๕. กรณีการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง

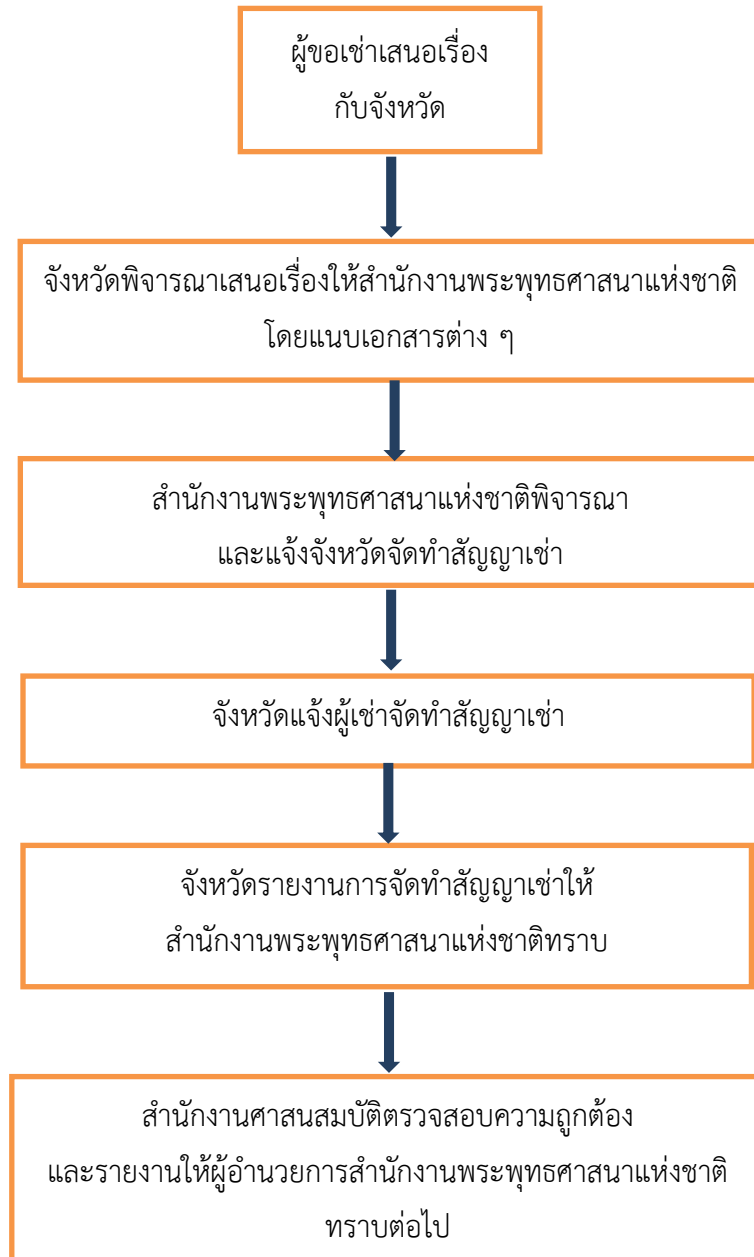
๕.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา

- ๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าของผู้เช่า
- ๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้เช่า โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ
- ๓) สำเนาสัญญาเช่าฉบับเดิม
- ๔) สำเนาใบเสร็จการชำระเงินค่าเช่าปีปัจจุบัน
- ๕) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน (แปลงที่ขอโอน) โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง
- ๖) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดปีปัจจุบัน
- ๗) แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง
- ๘) ภาพถ่ายบริเวณพื้นที่เช่าสภาพปัจจุบัน

๕.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

- ๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคาร ศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการคิดคำนวณ
- ๒) เงินบำรุงศาสนาสมบัติและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนาสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้
 - เงินบำรุงศาสนาสมบัติกลาง คิดเท่ากับ ๘ เท่าของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี หากเป็นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยได้รับอนุญาต ให้เรียกเก็บเงินบำรุง ร้อยละ ๒๕ ของ ๘ เท่า ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี การดำเนินการโดยไม่ได้รับอนุญาต ให้เรียกเก็บเท่ากับ ๒๐ เท่า ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี
 - ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๖ เดือน
 - ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี
 - ค่าจัดทำสัญญาเช่าที่ดิน (สัญญาเช่าที่ดินไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บ สัญญาละ ๓๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๖๐ บาท ส่วนสัญญาเช่าที่ดินเกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บสัญญาละ ๑๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๓๐๐ บาท)

ผังแสดงขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๕.๓ ตัวอย่างการคำนวณการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าที่วัดร้าง และที่ศาสนสมบัติกลาง

วัดจุฬามณี (ร้าง) ตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท

นายธนวัฒน์ มาสทธิทรัพย์ เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๓๑ ตารางวา ขอเปลี่ยนแปลง
วัตถุประสงค์การเช่า จากเดิมเพื่อยู่ออาศัย เป็นเพื่อประกอบการค้า

- เนื้อที่ประมาณ ๑๐๕ ตารางวา เพื่อประกอบการค้า

- เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๒๖ ตารางวา เพื่อยู่ออาศัย

คิดตามตารางบัญชีหมายเลข ๑ ทำเลชั้น ๑ ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท
ตารางวาละ ๔ บาทต่อเดือน)

๑) ค่าเช่า

เพื่อยู่ออาศัย = (๑,๒๒๖ ตารางวา x ๔ บาท)

= ๔,๙๐๔ บาท ต่อเดือน

หรือปีละ = ๕๘,๘๔๘ บาท

(การคิดค่าเช่าตามบัญชีเอกสารประกอบหมายเลข ๒ กึ่งประกอบธุรกิจ ให้คิดค่าเช่าตามบัญชี
หมายเลข ๑ และบวกเพิ่มอีกร้อยละ ๑๕๐) บัญชี ๑ ตารางวาละ ๔ บาทต่อเดือน + ร้อยละ ๑๕๐
เป็นตารางวาละ ๑๐ บาท

เพื่อประกอบการค้า = (๑๐๕ ตารางวา x ๑๐ บาท)

= ๑,๐๕๐ บาท ต่อเดือน

หรือปีละ = ๑๒,๖๐๐ บาท

๒) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง เปลี่ยนวัตถุประสงค์การเช่าคิดตามระเบียบ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖
คิดเท่ากับร้อยละ ๒๕ ของ ๘ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ตามอัตราค่าเช่าปัจจุบัน เฉพาะส่วนที่เปลี่ยนแปลง

= (๑๒,๖๐๐ บาท) x ๘

= ๑๐๐,๘๐๐ บาท x ๒๕ %

= ๒๕,๒๐๐ บาท

๓) ค่าธรรมเนียมการโอนสิทธิการเช่า (ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เรียกเก็บเท่ากับ
ค่าเช่าปัจจุบัน ๖ เดือน)

= (๑,๐๕๐ บาท x ๖ เดือน)

= ๖,๓๐๐ บาท

๔) ค่าประกันการผิตสัญญาเช่า(ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ.๒๕๕๖ ให้เรียกเก็บเท่ากับค่าเช่า ปัจจุบัน ๑ ปี)

$$\begin{aligned} & - \text{ค่าประกันการผิตสัญญาเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑๒ เดือน} \\ & = ๕๘,๘๔๘ \text{ บาท} + ๑๒,๖๐๐ \text{ บาท} \\ & = ๗๑,๔๔๘ \text{ บาท} \end{aligned}$$

๕) ค่าทำสัญญาเช่า

$$- \text{ค่าทำสัญญาเช่า} = ๖๐ \text{ บาท}$$

๕.๔ ตัวอย่างการคำนวณขอรับเช่าสืบทแทนสิทธิการเช่าที่ดิน และขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าที่ดินวัดร้าง และที่ดินศาสนสมบัติกลาง

หลักการคิดค่าเช่า ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการจัดทำสัญญาเช่าที่ดินวัดร้าง (ร้าง) โฉนดที่ดิน เลขที่ ๖๕๕๖๗ (ทั้งแปลง) เนื้อที่ประมาณ ๑๖ ไร่ ๒ งาน ๘๗ ตารางวา

ราย นางนภวรรณ ใจดี

ราคาประเมินที่ดิน : ตารางวาละ ๔๕๐ บาท (ทั้งแปลง ๓,๐๑๓,๖๕๐ บาท)

๑) กรณีรับเช่าสืบทแทน ต่อจาก นายปิยกุล ใจดี (บิดา) วัตถุประสงค์การเช่าเดิม เพื่อเป็นที่ตากกองดินและพักกองดิน

(๑) อัตราค่าเช่าที่ดินตามสัญญาเช่าเดิม ปีละ ๒๕,๔๐๖ บาท

(๒) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง คิดเท่ากับ ๘ เท่าของค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินค่าบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นเงิน ๒๐๓,๒๔๘.๐๐ บาท

(๓) ค่าธรรมเนียมการรับเช่าสืบทแทน คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ๖ เดือน ตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินค่าบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นเงิน ๓๘,๑๐๙ บาท

๒) กรณีเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า (จากเดิมเพื่อเป็นที่ตากกองดินและพักกองดิน เปลี่ยนเป็นเพื่อปลูกพืชสวนและต้นยูคาลิปตัส)

(๑) อัตราค่าเช่าคิดตามตารางบัญชีหมายเลข ๒ อัตราค่าเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง เพื่อผู้เช่าใช้ประกอบการเกษตร กรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ลำดับที่ ๗ ราคาที่ดินไร่ละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท - ๒๐๐,๐๐๐ บาท (ไร่ละ ๗๐๕ บาท/ปี = ตารางวาละ ๑.๗๖๒๕ บาท)

พื้นที่เช่า ๑๖ ไร่ ๒ งาน ๙๗ ตารางวา = ๖,๖๙๗ ตารางวา

= ๖,๖๙๗ x ๗๐๕.๐๐ ÷ ๔๐๐ ตารางวา

ค่าเช่าปีละ

= ๑๑,๘๐๓.๔๖ บาท พิเศษ

= ๑๑,๘๐๔ บาท

(๒) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง คิดตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ ข้อ ๓ การจัดให้เช่าใหม่ การรับเช่าสืบทอด หรือการโอน สิทธิการเช่า เพื่อการเกษตรกรรมอย่างอื่นจากข้อ ๒ ให้เรียกเก็บค่าบำรุงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ของราคาประเมินที่ดินที่ทางราชการกำหนดไว้

เนื้อที่เช่า ๖,๖๙๗ ตารางวา x ตารางวาละ ๔๕๐.๐๐ บาท x ๓%

= ๙๐,๔๐๙.๕๐ บาท พิเศษ

= ๙๐,๔๑๐ บาท

(๓) ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่า ปัจจุบัน ๖ เดือนตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและ เงินค่าบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖

๑๑,๘๐๔ ÷ ๑๒ = ๙๘๓.๖๗ บาท

= ๙๘๓.๖๗ x ๖ เดือน

= ๕,๙๐๒.๐๒ บาท พิเศษ

= ๕,๙๐๓ บาท

(๔) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี ตามระเบียบ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินค่าบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ เรียกเก็บ ๑๑,๘๐๔ บาท

(๕) ค่าจัดทำสัญญาเช่า ตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตรา ค่าธรรมเนียมและเงินค่าบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖ สัญญาเช่าที่ดินไม่เกิน ๓ ปี นอกเหนือจากการ เช่าเพื่ออยู่อาศัยเรียกเก็บ สัญญาละ ๖๐ บาท

การขอทางภาระจำยอมผ่านที่ดินวัด ที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง

๑. เอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณา

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่ดินวัดร้าง/ที่วัด/ที่ธรณีสงฆ์

๒) กรณีเป็นที่ดินวัด/ที่ธรณีสงฆ์ ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมให้เช่าที่ดินของวัดและจัดทำบันทึกความเห็นโดยผ่านความเห็นชอบของเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด

๓) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดินวัดร้าง และของผู้ขอทางภาระจำยอม โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๔) แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจน และมีขนาดเท่าต้นฉบับจริงพร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง ระยะถนนห่างที่ดิน

๕) แผนที่แสดงขนาดของทางภาระจำยอม โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๖) สำเนาระวางที่ดินแปลงของวัด (ทางภาระจำยอม) และสำเนาระวางที่ดินแปลงผู้ขอทำสัญญาและจดทะเบียนทางภาระจำยอม

๗) ภาพถ่ายบริเวณที่ดินทางภาระจำยอม ทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียง

๘) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปัจจุบัน

๙) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน

๑๐) กรณีนิติบุคคล เอกสารประกอบการพิจารณา ได้แก่ หนังสือบริคณห์สนธิ หนังสือรับรองบริษัท สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท และรายงานการประชุมของคณะกรรมการ โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๒. หลักเกณฑ์ในการคิดค่าตอบแทน

ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคิดค่าตอบแทนการจดทะเบียนทางภาระจำยอมผ่านที่ดิน ที่ธรณีสงฆ์ หรือที่ดินศาสนสมบัติกลาง พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังนี้

- ส่วนทางภาระจำยอมให้คิดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ ของมูลค่าราคาประเมินที่ดินของทางราชการ ตามเนื้อที่ที่ขอทางภาระจำยอม

- ส่วนของที่ดินผู้ขอทางภาระจำยอม ให้คิดค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของมูลค่าราคาประเมินที่ดินของทางราชการทั้งแปลง สำหรับที่ดินทุกแปลงที่ขอทางภาระจำยอม

ทั้งนี้ อยู่ในดุลยพินิจความเหมาะสมของคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.)

ผังแสดงขั้นตอนการขอทางภาระจำยอมผ่านที่ดินวัด ที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง

หมายเหตุ: ในเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นเรื่อง ณ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๓. ตัวอย่างการคำนวณการขอทางภาระจำยอมผ่านที่วัด ที่วัดร้างและที่ศาสนสมบัติกลาง

การคำนวณการจดทะเบียนภาระจำยอม ที่ธรณีสงฆ์วัดควนขัน ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง โฉนดเลขที่ ๒๒๗๐๘ (บางส่วน) เนื้อที่ ๔๙.๗๕ ตารางวา นายธวัช ธิติประเสริฐ

เนื้อที่ของที่ธรณีสงฆ์วัดควนขัน ราคาประเมินตารางวาละ ๔,๘๕๐ บาท เนื้อที่ ๖๘.๙๖ ตารางวา เป็นเงิน ๓๓๔,๔๕๖ บาท

๑) ค่าตอบแทน

$$(๓๓๔,๔๕๖ \text{ บาท} \times ๑๐๐\%) = ๓๓๔,๔๕๖ \text{ บาท}$$

๒) เนื้อที่ของเจ้าของที่ขอจดทะเบียนภาระจำยอม (นายธวัช ธิติประเสริฐ) โฉนดเลขที่ ๗๒๕๒๐ เนื้อที่ ๑๐๕๔.๙ ตารางวา เป็นเงิน ๒,๖๓๗,๒๕๐ บาท ตามรายงานการประชุมคณะกรรมการ พศป. ครั้งที่ ๘/๒๕๕๔ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีความเห็นให้เอกชนข้างเคียงดำเนินการจดทะเบียนทางภาระจำยอมทุกแปลง เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อไปในภายภาคหน้า โดยให้ใช้ราคาประเมินที่ดินสูงสุดในการคิดค่าตอบแทนและการคิดค่าตอบแทนที่ดินของผู้ขอจดทะเบียนต้องไม่ต่ำกว่า ๑๐% ของราคาประเมินที่ดิน คือตารางวาละ ๓,๒๕๐ บาท

$$\begin{aligned} \text{เนื้อที่ดิน } ๑๐๕๔.๙ \text{ ตารางวา} \times ๓,๒๕๐ \text{ บาท} &= (๓,๔๒๘,๔๒๕.๐๐ \text{ บาท} \times ๑๐\%) \\ &= ๓๔๒,๘๔๒.๕๐ \text{ บาท} \end{aligned}$$

รวมค่าตอบแทน

ตามเนื้อที่ของวัดเท่ากับ ๑๐๐% + เนื้อที่ของผู้ขอจดทะเบียนภาระจำยอม

$$(๓๓๔,๔๕๖ \text{ บาท} + ๓๔๒,๘๔๒.๕๐ \text{ บาท}) = ๖๗๗,๒๙๘.๕๐ \text{ บาท}$$

ดังนั้นเสียค่าตอบแทนทำสัญญาจดทะเบียนทางภาระจำยอม = ๖๗๗,๒๙๘ บาท

ส่วนที่ ๑๔

ตัวอย่างการเช่าอาคาร

เอกสารประกอบการพิจารณา

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการ

**การเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคาร การโอนสิทธิการเช่า การรับเช่าสืบทอดสิทธิการเช่า
การขอต่ออายุสัญญาเช่า การขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า
อาคารวัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง**

๑. กรณีการเช่าที่ดินวัดร้างหรือวัดมีพระสงฆ์เพื่อปรับปรุงปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ (แสวงหาประโยชน์)

มีผู้ใดมีความประสงค์ขอเช่าที่ดินเพื่อปรับปรุงปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการจะเกิดอาคาร ต้องให้ผู้มีความประสงค์จะขอเช่าดำเนินการดังนี้

๑) เอกสารประกอบการเช่าอาคาร

(๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่าที่ดินโดยระบุ รายละเอียดต่าง ๆ เช่นวัตถุประสงค์การเช่า เนื้อที่ขอเช่า ระยะเวลาการเช่า ระยะเวลาการปลูกสร้าง อัตราค่าเช่า ค่าบำรุงและยกกรรมสิทธิ์สิ่งปลูกสร้าง ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทันทีที่ลงมือปลูกสร้าง

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือบริคณห์สนธิ (กรณีบริษัทขอเช่า) ของผู้เช่า โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

(๓) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

(๔) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปัจจุบัน

(๕) แบบแปลนแผนผังแสดงรูปแบบรายการสิ่งปลูกสร้างในที่ดิน โดยระบุจำนวนอาคาร ขนาดความกว้าง - ยาว จำนวนชั้น โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

(๖) แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง

(๗) ภาพถ่ายบริเวณที่ดินที่ปลูกสร้างอาคารทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียง

๒) หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคาร ศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการคิดคำนวณ

(๒) ค่าบำรุงคิดไม่ต่ำกว่า ๒๐ % ของราคาประเมินที่ดินปัจจุบัน

(๓) ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ คิดตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ค่าธรรมเนียมการเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๒ ปี
- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่าคิดเท่ากับค่าเช่าปีปัจจุบัน ๑ ปี
- ค่าทำสัญญาเช่า ๖๐๐ บาท

เมื่อปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการตรวจมอบอาคาร และผู้เช่าปรับปรุงสามารถนำไปให้เช่าช่วงได้ เมื่อเปลี่ยนผู้เช่าจากผู้เช่าปรับปรุงปลูกสร้าง ก็ต้องมีการโอนสิทธิการเช่าให้กับผู้รับโอนสิทธิการเช่า

๓) ตัวอย่างการคำนวณการขอเช่าปรับปรุงเพื่อปลูกสร้างอาคารพาณิชย์

หลักเกณฑ์การคิดค่าเช่า ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า จากเดิมเพื่อปลูกบ้านให้เช่าและประกอบการค้า เป็นเพื่อปลูกบ้านให้เช่า และปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ให้เช่าและประกอบการค้า และให้เช่าช่วง วัดร่องโพง (ร้าง) โฉนดที่ดินเลขที่ ๕๕๔๘๕ (ทั้งแปลง) เนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๙๑ ตารางวา (๘๙๑ ตารางวา)

ราย นายสุรกิจ งามวัฒนาเจริญ

วัตถุประสงค์การเช่า เพื่อปลูกบ้านให้เช่า และปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ให้เช่าและประกอบการค้า
ระยะเวลาการเช่า ๑๐ ปี

ราคาประเมินที่ดิน ตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท

๑) อัตราค่าเช่า

(๑) อาคารพาณิชย์ คิดตามตารางบัญชีหมายเลข ๑๘ อัตราค่าเช่าตึกแถว ห้องแถว อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย อาคารแถวอยู่อาศัย เพื่อนำไปให้เช่าช่วง ตารางเมตรละ ๙.๗๕ บาท ต่อเดือน

พื้นที่ก่อสร้าง ๔๗๕ ตารางเมตร (๑๑๘.๗๕ ตารางวา)

อาคารพาณิชย์ ขนาดกว้าง ๑๐ เมตร x ยาว ๕ เมตร จำนวน ๓ คูหา = ๑๕๐ ตารางเมตร

อาคารพาณิชย์ ขนาดกว้าง ๑๓ เมตร x ยาว ๕ เมตร จำนวน ๕ คูหา = ๓๒๕ ตารางเมตร

พื้นที่ใช้สอย

อาคารพาณิชย์ ขนาดกว้าง ๑๐ เมตร x ยาว ๕ เมตร x ๒ ชั้น จำนวน ๓ คูหา

= ๓๐๐ ตารางเมตร

อาคารพาณิชย์ ขนาดกว้าง ๑๓ เมตร x ยาว ๕ เมตร x ๒ ชั้น จำนวน ๕ คูหา

= ๖๕๐ ตารางเมตร

รวมพื้นที่ใช้สอย = ๙๕๐ ตารางเมตร

พื้นที่ใช้สอย ๙๕๐ ตารางเมตร x ตารางเมตรละ ๙.๗๕ บาท

= ๙,๒๖๒.๕๐ บาท/เดือน

= ๑๑๑,๑๕๐ บาท/ปี

(๒) พื้นที่ส่วนที่เหลือสร้างบ้านเพื่อให้เช่า คิดตามตารางบัญชีหมายเลข ๑ อัตราค่าเช่าที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้างเพื่ออยู่อาศัย ตารางวาละ ๔ บาท กรณีอยู่อาศัยและจัดให้เช่าให้บวกเพิ่มร้อยละ ๑๐๐ เท่ากับตารางวาละ ๘ บาทต่อเดือน

เนื้อที่เช่าทั้งหมด ๘๙๑ ตารางวา – พื้นที่ก่อสร้างอาคารพาณิชย์ ๑๑๘.๗๕ ตารางวา

= ๗๗๒.๒๕ ตารางวา

= ๗๗๒.๒๕ ตารางวา x ตารางวาละ ๘ บาทต่อเดือน

= ๖,๑๗๘ บาท/เดือน

= ๗๔,๑๓๖ บาท/ปี

รวมค่าเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ๑๑๑,๑๕๐ บาท + ๗๔,๑๓๖ บาท

= ๑๘๕,๒๘๖.๐๐ บาท

อัตราค่าเช่า ระยะ ๕ ปีแรก ค่าเช่าปีละ ๑๘๕,๒๘๖ บาท โดยปรับเพิ่ม ๓๕ % ทุก
ระยะ ๕ ปี จนครบอายุสัญญาเช่า ดังนี้

ระยะ ๕ ปีแรก ค่าเช่าปีละ ๑๘๕,๒๘๖ บาท

ระยะ ๕ ปีสุดท้าย ค่าเช่าปีละ ๒๕๐,๑๓๗ บาท

(๓) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง กรณีการเช่าที่ดินเพื่อพัฒนาปรับปรุงปลูกสร้าง ตามตามมติคณะกรรมการ พศป. ในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๙ คิดค่าบำรุงไม่ต่ำกว่า ๒๐% ของราคาประเมินที่ดินปีปัจจุบัน

เนื้อที่เช่า ๘๙๑ ตารางวา x ราคาประเมินที่ดิน ตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท x ๒๕%

= ๓,๘๙๘,๑๒๕ บาท

(๔) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง กรณีเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า เพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยได้รับอนุญาต เรียกเก็บร้อยละ ๒๕ ของ ๘ เท่า ของอัตราค่าเช่า ๑ ปี

๑๘๕,๒๘๖ บาท x ๘ เท่า x ๒๕% = ๓๗๐,๕๗๒ บาท

(๕) ค่าธรรมเนียมการเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๒ ปี

= ๓๗๐,๕๗๒ บาท

(๖) ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่า ๖ เดือน

= ๙๒,๖๔๓ บาท

(๗) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า คิดเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๑ ปี

= ๑๘๕,๒๘๖ บาท

(๘) ค่าทำสัญญาเช่า

= ๖๐๐ บาท

๒. การดำเนินการเข้าอาคารวัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง

- การขอเข้าอาคารระยะเวลาการเข้าไม่เกิน ๓ ปีเมื่ออาคารศาสนสมบัติกลางและอาคารวัดร้างว่างลงไม่มีผู้เช่าเมื่อมีผู้ขอเข้าอาคารมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑) ตรวจสอบสภาพอาคาร มีความมั่นคงแข็งแรง อยู่ในสภาพที่จะจัดให้เช่าได้หรือไม่อาคาร มีลักษณะเช่นใด เช่น กว้าง ยาว สูง จำนวนชั้น อยู่ในทำเลชั้นเท่าใด มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์จำนวนเท่าใด

๒) ตรวจสอบที่ดิน ที่ดินที่ใช้ตั้งอาคารจำนวนเท่าใด เนื้อที่ส่วนที่เหลือจากการตั้งอาคารเท่าใด ราคาที่ดินที่สำนักงานที่ดินประเมินไว้ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

๓) การพิจารณาการเข้าอาคาร เช่นเดียวกับการเช่าที่ดิน

๔) ปิดประกาศหาผู้เช่า

๒.๑ เอกสารประกอบการเข้าอาคาร

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่าอาคาร โดยระบุ รายละเอียดต่าง ๆ เช่นวัตถุประสงค์การเช่า เนื้อที่ขอเช่า ระยะเวลาการเช่า อัตราค่าเช่า ค่าบำรุง

๒) หนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม รับรองสภาพความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร

๓) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือบริคณห์สนธิ (กรณีบริษัทขอเช่า) ของผู้เช่า โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๔) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๕) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปัจจุบัน

๖) แผนผังแสดงรูปแบบรายการสิ่งปลูกสร้างในที่ดิน (ตามรูปแบบแปลงโฉนดที่ดิน) โดยระบุจำนวนอาคาร ขนาดความกว้าง - ยาว จำนวนชั้น โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๗) แบบแปลนอาคารสิ่งปลูกสร้าง (ถ้ามี)

๘) แผนที่โดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง

๙) ภาพถ่ายบริเวณที่ดินที่ปลูกสร้างอาคารทั้ง ๔ ด้านและบริเวณที่ดินข้างเคียง

๒.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคารศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการคิดคำนวณ

๒) การคิดค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ดังนี้

- ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง เรียกเก็บตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

- มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ มติที่ ๒๗๔/๒๕๔๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดเงินบำรุงในการต่อสัญญาเช่าอาคารนานปี (กรณีต่อสัญญาเช่าอาคาร)

๓) ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ค่าธรรมเนียมการเช่า เท่ากับค่าเช่า ๒ ปี แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นคนต่างด้าว ให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า ให้เรียกเก็บค่าเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑ ปี ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

- ค่าจัดทำสัญญาเช่าอาคารไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บค่าจัดทำสัญญาเช่า หรือค่าต่อสัญญาเช่าสัญญาละ ๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๑๐๐ บาท เกิน ๓ ปี สัญญาละ ๓๐๐ บาท นอกเหนือนี้สัญญาละ ๖๐๐ บาท

๔) กรณีการขอเช่าอาคารระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี ให้เสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาดำเนินการต่อไป

๓. กรณีการโอนสิทธิการเช่าอาคารวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง

เมื่อผู้เช่าอาคารวัดร้าง (ผู้เช่าเดิม) แสดงความประสงค์ขอโอนสิทธิการเช่าอาคารให้บุคคลอื่น มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑) ตรวจสอบสภาพอาคาร มีความมั่นคงแข็งแรง อยู่ในสภาพที่จะจัดให้เช่าได้หรือไม่อาคารมีลักษณะเช่นใด เช่น กว้าง ยาว สูง จำนวนชั้น อยู่ในทำเลชั้นเท่าใด มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์จำนวนเท่าใด

๒) ตรวจสอบที่ดิน ที่ดินที่ใช้ตั้งอาคารจำนวนเท่าใด เนื้อที่ส่วนที่เหลือจากการตั้งอาคารเท่าใด ราคาที่ดินที่สำนักงานที่ดินประเมินไว้ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

๓) การพิจารณาการเช่าอาคาร เช่นเดียวกับการเช่าที่ดิน

๓.๑ เอกสารประกอบการขอโอนสิทธิการเช่าอาคาร

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอโอนสิทธิการเช่า โดยระบุ รายละเอียดต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์การเช่า เนื้อที่ขอเช่า ระยะเวลาการเช่า อัตราค่าเช่า ค่าบำรุง

๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือบริคณห์สนธิ (กรณีบริษัทขอเช่า) ของผู้โอนและผู้รับโอน โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๓) สำเนาใบสำคัญการสมรส/ใบหย่า

๔) หนังสือยินยอมคู่สมรสของผู้โอนและผู้รับโอน

๕) สัญญาเช่าอาคาร

๖) สำเนาใบเสร็จรับเงินปีปัจจุบัน

๗) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๘) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปีปัจจุบัน

๙) แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างในที่ดิน โดยระบุจำนวนอาคารความกว้าง - ยาว จำนวนชั้น โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๑๐) แผนที่โดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง

๑๑) ภาพถ่ายบริเวณที่ดินที่ปลูกสร้างอาคารทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียง

๓.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคารศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการคิดคำนวณ

๒) การคิดค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ดังนี้

- ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง เรียกเก็บตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ

๓) ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วย อัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ค่าธรรมเนียมการเช่า เท่ากับค่าเช่า ๒ ปี แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นคนต่างด้าวให้เรียกเก็บเท่ากับ อัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า ให้เรียกเก็บค่าเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑ ปี ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

- ค่าจัดทำสัญญาเช่าอาคารไม่เกิน ๓ ปี เพื่อยุอาศัย ให้เรียกเก็บค่าจัดทำสัญญาเช่า หรือค่าต่อสัญญาเช่าสัญญาละ ๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๑๐๐ บาท เกิน ๓ ปี สัญญาละ ๓๐๐ บาท นอกเหนือนี้สัญญาละ ๖๐๐ บาท

๔) กรณีการขอเช่าอาคารระยะเวลาการเช่าเกิน ๓ ปี ให้เสนอสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาดำเนินการต่อไป

๓.๓ ตัวอย่างการคำนวณการขอโอนสิทธิการเช่าอาคารวัดร้างและที่ดินศาสนสมบัติกลาง

การโอนสิทธิการเช่า อาคารเลขที่ ๒๑/๑๐ ราย นางเสาวพรรณ จุฑะวัชรโรจน์ โอนให้นางขวัญเดือน ขวนประสิทธิ์ นับตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ รวม ๕ ปี ๓ เดือน อายุสัญญาเช่าเหลืออยู่เกินกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๖ ปี ให้เรียกเก็บเงินบำรุงร้อยละ ๑๑ ของราคาเช่าโอน (คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ)

๑) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง

ค่าก่อสร้างอาคารให้ถือว่ามียุทธศาสตร์ราคาตารางเมตรละ ๕,๔๐๐ บาท (คิดตามหนังสือกองพุทธศาสนสถาน ที่ อส ๐๒๒ พส ๑๙๖๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เรื่องราคาประเมินค่าก่อสร้างอาคารตึกแถว) ลักษณะของอาคาร ๓ ชั้น กว้าง ๓ เมตร ยาว ๑๒ เมตร จำนวน ๑ คูหา ที่ดินราคาประเมินตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท

ค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร = (ราคาประเมินที่ดิน×พื้นที่ปลูกสร้างอาคาร) ÷ ๒ + (ราคาค่าก่อสร้างอาคาร×พื้นที่ใช้สอยอาคาร)×ร้อยละของค่าบำรุงตามอายุสัญญาเช่าที่เหลือ

ขนาดกว้าง ๓ เมตร ยาว ๑๒ เมตร

รวมพื้นที่ใช้สอยเป็นตารางเมตร = (๓ เมตร × ๑๒ เมตร) × ๓ ชั้น
= ๑๐๘ ตารางเมตร

ดังนั้นราคาก่อสร้าง = (๕,๔๐๐ บาท × ๑๐๘ ตารางเมตร)
= ๕๘๓,๒๐๐ บาท

ที่ดินที่ใช้ปลูกสร้าง = ๓ × ๑๒ เมตร
= ๓๖ ตารางเมตร

หรือ = ๙ ตารางวา

ที่ดินราคาประเมินตารางวาละ = ๑๗,๕๐๐ บาท

ค่าบำรุงฯ คิดจาก = ราคาก่อสร้าง + ร้อยละ ๕๐ ของราคาประเมินที่ดิน
= ๕,๔๐๐ บาท × ๑๐๘ ตารางเมตร + ๑๗,๕๐๐ บาท × ๙ ตารางวา
๒

= (๕๘๓,๒๐๐ บาท + ๑๕๘,๒๕๐ บาท)

= ๖๖๑,๔๕๐ บาท × ๑๑%

ดังนั้นเงินบำรุงศาสนสมบัติควรค่า = ๗๒,๘๑๕ บาท

๒) ค่าเช่า

- ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ค่าเช่าเดือนละ ๙๔๒ บาท (เก้าร้อยสี่สิบสองบาทถ้วน) หรือปีละ ๑๑,๓๐๔ บาท (หนึ่งหมื่นหนึ่งพันสามร้อยสี่บาทถ้วน)

- ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ค่าเช่าเดือนละ ๑,๓๕๗ บาท (หนึ่งพันสามร้อยห้าสิบบาทถ้วน) หรือปีละ ๑๖,๒๘๔ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันสองร้อยแปดสิบบาทถ้วน)

๓) ค่าธรรมเนียมการโอนสิทธิการเช่าอาคารเป็นเงินकुहाल ๓๒,๕๖๘ บาท (คิดเท่ากับค่าเช่าอาคาร ๒ ปี)

คือ ๑๖,๒๘๔ บาท x ๒ ปี = ๓๒,๕๖๘ บาท

๔) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า เป็นเงินकुहाल ๑๖,๒๘๔ บาท (คิดเท่ากับค่าเช่าอาคาร ๑๒ เดือน)

คือ ๑,๓๕๗.๐๐ บาท x ๑๒ เดือน = ๑๖,๒๘๔ บาท

๕) ค่าทำสัญญา = ๖๐๐ บาท

๔. กรณีการรับเช่าสืบทอดสิทธิการเช่าอาคารวัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง

เมื่อผู้เช่าอาคารวัดร้าง และอาคารศาสนสมบัติกลาง ได้ถึงแก่กรรม ทายาทมีความประสงค์ขอรับเช่าสืบทอดสิทธิการเช่าอาคารต่อจากผู้เช่าเดิม มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑) ตรวจสอบสภาพอาคาร มีความมั่นคงแข็งแรง อยู่ในสภาพที่จะจัดให้เช่าได้หรือไม่อาคารมีลักษณะเช่นใด เช่น กว้าง ยาว สูง จำนวนชั้น อยู่ในทำเลเช่นเท่าใด มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์จำนวนเท่าใด

๒) ตรวจสอบที่ดิน ที่ดินที่ใช้ตั้งอาคารจำนวนเท่าใด เนื้อที่ส่วนที่เหลือจากการตั้งอาคารเท่าใด ราคาที่ดินที่สำนักงานที่ดินประเมินไว้ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

๓) การพิจารณาการเช่าอาคาร เช่นเดียวกับการเช่าที่ดิน

๔) ปิดประกาศหาผู้คัดค้านการรับเช่าสืบทอด

๔.๑ เอกสารประกอบการขอรับเช่าสืบทอดสิทธิการเช่าอาคาร

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอรับเช่าสืบทอด

๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้ขอรับเช่าสืบทอด และของผู้เช่าเดิม โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๓) สำเนาใบสำคัญการสมรส/ใบหย่า โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๔) สำเนาใบมรณะบัตร

๕) หนังสือสละสิทธิการเช่าของทายาทคนอื่น ๆ (ถ้ามี)

- ๖) สำเนาสัญญาเช่าฉบับเดิม
- ๗) สำเนาใบเสร็จการชำระเงินค่าเช่าปัจจุบัน
- ๘) สำเนาประกาศจังหวัดหาผู้คัดค้านการรับเช่าสืบทแทน
- ๙) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน (แปลงที่ขอโอน) โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง
- ๑๐) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดปัจจุบัน
- ๑๑) แผนที่โดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง
- ๑๒) แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างในที่ดิน โดยระบุจำนวนอาคารความกว้าง - ยาว จำนวนชั้น โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง
- ๑๓) ภาพถ่ายบริเวณที่ดินที่ปลูกสร้างอาคารทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียง

๔.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

- ๑) อัตราค่าเช่า กรณีผู้เช่าเดิมเสียชีวิตในระหว่างที่สัญญาเช่าเดิมยังไม่หมดอายุ ให้คิดอัตราค่าเช่าตามสัญญาเช่าเดิมและให้รับเช่าสืบทแทนตามระยะเวลาเดิมที่เหลืออยู่
- ๒) การคิดค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ดังนี้
 - ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง เรียกเก็บตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ
 - ๓) ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖
 - ค่าธรรมเนียมการเช่า เท่ากับค่าเช่า ๒ ปี แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นคนต่างด้าวให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี
 - ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า ให้เรียกเก็บค่าเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑ ปี ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน
 - ค่าจัดทำสัญญาเช่าอาคารไม่เกิน ๓ ปี เพื่ออยู่อาศัย ให้เรียกเก็บค่าจัดทำสัญญาเช่าหรือค่าต่อสัญญาเช่าสัญญาละ ๕๐ บาท นอกเหนือจากนี้สัญญาละ ๑๐๐ บาท เกิน ๓ ปี สัญญาละ ๓๐๐ บาท นอกเหนือนี้สัญญาละ ๖๐๐ บาท

๔.๓ ตัวอย่างวิธีการคำนวณการขอรับเช่าสืบทนสิทธิการเช่าอาคารวัดร้าง และที่ศาสนสมบัติกลาง

อาคารเลขที่ ๑๐๒๗/๑๐ ของวัดท่าช้าง (ร้าง) ถนนท่าช้าง ตำบลคลัง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช นายวินัย ภิญโญ รับเช่าสืบทนจาก นายวิวรรณ์ ภิญโญ

๑) การคิดค่าบำรุงเงินศาสนสมบัติกลางในการขอรับเช่าสืบทน

- อายุสัญญาเช่านับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

ผู้เช่าเดิมถึงแก่กรรมวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ นับอายุสัญญาเช่าเหลือ ๑๓ ปี ๗ เดือน ๖ วัน

- อายุสัญญาเช่าเหลือเกินกว่า ๑๒ ปี แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี ให้เรียกเก็บเงินค่าบำรุงร้อยละ ๑๒.๕ ของราคาประเมินที่ดิน

ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ = ๙๓,๕๐๐ บาท

อาคารเลขที่ ๑๐๒๗/๑๓ จำนวน ๑ คูหา ขนาดกว้าง ๔ เมตร x ๑๒ เมตร มีชั้นลอย ดาดฟ้า

= ๔๘ ตารางเมตร

= ๑๒ ตารางวา

(๔๘ ตารางเมตร x ๓ ชั้นครึ่ง) = ๑๖๘ ตารางเมตร

ค่าบำรุงฯ คิดจาก = ราคาก่อสร้าง + ร้อยละ ๕๐ ของราคาประเมินที่ดิน

= ๕,๔๐๐ บาท x ๑๖๘ ตารางเมตร + ๙๓,๕๐๐ บาท x ๑๒ ตารางวา

๒

เงินบำรุง ๑๒.๕ % = ๙๐๗,๒๐๐ บาท + ๕๖๑,๐๐๐ บาท

= ๑,๔๖๘,๒๐๐.๐๐ บาท

= ๑๒.๕ % x ๑,๔๖๘,๒๐๐ บาท

ดังนั้น เงินบำรุงคูหาละ = ๑๘๓,๕๒๕ บาท

๒) อัตราค่าเช่าอาคาร (ตามสัญญาเช่าเดิม)

นับตั้งแต่วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ คูหาละ ๙๙๗ บาท ต่อเดือน

นับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ คูหาละ ๑,๓๔๖ บาท ต่อเดือน

นับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ คูหาละ ๑,๘๑๘ บาท ต่อเดือน

นับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ คูหาละ ๒,๔๕๕ บาท ต่อเดือน

๓) ค่าธรรมเนียมขอรับสิทธิการเช่าสืบทนคิดเท่ากับค่าเช่า ๒ ปี

(๑,๘๑๘.๐๐ บาท x ๒๔ เดือน) เป็นเงินคูหาละ ๔๓,๖๓๒ บาท

๔) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่าอาคารเท่ากับค่าเช่า ๑๒ เดือน

(๑,๘๑๘.๐๐ บาท x ๑๒ เดือน) เป็นเงินคูหาละ ๒๑,๘๑๖ บาท

๕) ค่าจัดทำสัญญาเช่า เป็นเงินรายละ ๖๐๐ บาท

๕. กรณีการขอต่ออายุสัญญาเช่าอาคารวัดร้าง และศาสนสมบัติกลาง

เมื่ออายุสัญญาเช่าอาคารสิ้นสุดลง ผู้เช่ามีความประสงค์ ขอต่ออายุสัญญาเช่าอาคาร มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑) ตรวจสอบสภาพอาคาร มีความมั่นคงแข็งแรง อยู่ในสภาพที่จะจัดให้เช่าได้หรือไม่อาคาร มีลักษณะเช่นใด เช่น กว้าง ยาว สูง จำนวนชั้น อยู่ในทำเลเช่นเท่าใด มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์จำนวนเท่าใด

๒) ตรวจสอบที่ดิน ที่ดินที่ใช้ตั้งอาคารจำนวนเท่าใด เนื้อที่ส่วนที่เหลือจากการตั้งอาคารเท่าใด ราคาที่ดินที่สำนักงานที่ดินประเมินไว้ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

๓) การพิจารณาการเช่าอาคาร เช่นเดียวกับการเช่าที่ดิน

๕.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอต่อสัญญาเช่า โดยระบุ รายละเอียดต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์การเช่า เนื้อที่ขอเช่า ระยะเวลาการเช่า อัตราค่าเช่า ค่าบำรุง

๒) หนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม รับรองสภาพความมั่นคงแข็งแรง ของอาคาร สำเนาบัตรประจำตัววิศวกร ใบประกอบวิชาชีพ

๓) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือบริคณห์สนธิ (กรณีบริษัทขอเช่า) ของผู้เช่า โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๔) สัญญาเช่าอาคาร / สำเนาใบเสร็จรับเงินปัจจุบัน

๕) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๖) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปัจจุบัน

๗) แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างในที่ดิน โดยระบุจำนวนอาคารความกว้าง - ยาว จำนวนชั้น โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๘) แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง

๙) ภาพถ่ายบริเวณที่ดินที่ปลูกสร้างอาคารทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียง

๕.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบ ปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคารศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบ ในการคิดคำนวณ

๒) การคิดค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ดังนี้

- ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง เรียกเก็บตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ เรียกเก็บมติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐

๓) ค่าธรรมเนียมต่างๆ เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ค่าธรรมเนียมการเช่า เท้ากับค่าเช่า ๒ ปี แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นคนต่างด้าวให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า ให้เรียกเก็บค่าเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑ ปี ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

๕.๓ ตัวอย่างการคำนวณการขอต่อสัญญาเช่าอาคารวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง

หลักการคิดเงินบำรุง และค่าเช่าอาคารวัดท่าช้าง (ร้าง) อาคารเลขที่ ๑๐๒๗/๑๕-๑๖ นายอำพน พิมลวงค์ (อายุสัญญาเช่าตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ รวม ๗ ปี ๕ เดือน ๒๔ วัน) หลักการคิดเงินบำรุง (มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๐ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐ ต่อสัญญาเช่าอาคารพาณิชย์ ๔ - ๑๐ ปี ๑. คิดเงินบำรุง ๑๐% ของราคาประเมินที่ดินตารางวาละ ๙๓,๕๐๐ บาท)

๑) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง

พื้นที่ตั้งอาคาร กว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๒ เมตร = ๔๘ ตารางเมตร หรือ ๑๒ ตารางวา

ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ = ๙๓,๕๐๐ บาท

ราคาที่ดินทั้งแปลง = ๑๒ ตารางวา x ๙๓,๕๐๐ บาท

= ๑,๑๒๒,๐๐๐ บาท

คิดเงินบำรุง ๑๐ % ของราคาประเมินที่ดินเป็นเงิน = ๑,๑๒๒,๐๐๐ x ๑๐%

= ๑๑๒,๒๐๐ บาท

คิดเป็นเงินบำรุงकुहाल = ๑๑๒,๒๐๐ บาท

๒) ค่าเช่า

อาคารพาณิชย์ ๓ ชั้น ขนาดกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๒ เมตร = (๔ เมตร x ๑๒ เมตร) x ๓ ชั้น

= ๑๔๔ ตารางเมตร

มีชั้นลอย(ต้องคิดค่าเช่า) = (๔x๕) ตารางเมตร

= ๒๐ ตารางเมตร

= ๒๐ ตารางเมตร + ๑๔๔ ตารางเมตร

อาคารตั้งอยู่ในทำเลชั้น ๑ ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ = ๙๓,๕๐๐ บาท

ดังนั้น ค่าเช่าอาคาร कुहाल = ๑๖๔ ตารางเมตร x ๗.๒๕ บาท

= ๑,๑๘๙ บาท

นับตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ค่าเช่าเดือนละ ๑,๑๘๙ บาท

นับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ ค่าเช่าเดือนละ ๑,๖๐๖ บาท

๓) ค่าธรรมเนียมการต่อสัญญาเช่าอาคารเท่ากับค่าเช่า ๒ ปี

๑,๑๘๙.๐๐ บาท x ๒๔ เดือน = ๒๘,๕๓๖ บาท

๔) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑๒ เดือน ๑,๑๘๙ บาท x ๑๒ เดือน

= ๑๔,๒๖๘ บาท

๕) ค่าจัดทำสัญญาเช่า เป็นเงิน

= ๖๐๐ บาท

๖. กรณีการขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าอาคารวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง

เมื่อผู้เช่าอาคารวัดร้าง และอาคารศาสนสมบัติกลาง มีความประสงค์ ขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าอาคาร มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑) ตรวจสอบสภาพอาคาร มีความมั่นคงแข็งแรง อยู่ในสภาพที่จะจัดให้เช่าได้หรือไม่อาคารมีลักษณะเช่นใด เช่น กว้าง ยาว สูง จำนวนชั้น อยู่ในทำเลเช่นเท่าใด มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์จำนวนเท่าใด

๒) ตรวจสอบที่ดิน ที่ดินที่ใช้ตั้งอาคารจำนวนเท่าใด เนื้อที่ส่วนที่เหลือจากการตั้งอาคารเท่าใด ราคาที่ดินที่สำนักงานที่ดินประเมินไว้ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

๓) การพิจารณาการเช่าอาคาร เช่นเดียวกับการเช่าที่ดิน

๖.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่า โดยระบุ รายละเอียดต่าง ๆ เช่นวัตถุประสงค์การเช่า ระยะเวลาการเช่า

๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือบริคณห์สนธิ (กรณีบริษัทขอเช่า) ของผู้เช่า โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๓) สัญญาเช่าอาคาร

๔) สำเนาใบเสร็จรับเงินปัจจุบัน

๕) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๖) หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินปัจจุบัน

๗) แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างในที่ดิน โดยระบุจำนวนอาคารความกว้าง - ยาว จำนวนชั้น โดยกำหนดมาตราส่วนให้ชัดเจนและมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๘) แผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน พร้อมระบุอยู่ใกล้สถานที่สำคัญอะไรบ้าง

๙) ภาพถ่ายบริเวณที่ดินที่ปลูกสร้างอาคารทั้ง ๔ ด้าน และบริเวณที่ดินข้างเคียง

๖.๒ หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

๑) อัตราค่าเช่า (คิดตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์จริง) โดยใช้ตารางเปรียบเทียบปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดิน อาคารศาสนสมบัติกลาง และวัดร้าง บัญชีหมายเลข ๑ - ๑๙ มาประกอบในการคิดคำนวณ

๒) การคิดค่าบำรุง ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ดังนี้

- ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง เรียกเก็บตามคำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ เรียกเก็บตมมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๑/๒๕๔๐ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๐

๓) ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เรียกเก็บตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ค่าธรรมเนียมการเช่า เท่ากับค่าเช่า ๒ ปี แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นคนต่างด้าวให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราค่าเช่าปัจจุบัน ๔ ปี

- ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า ให้เรียกเก็บค่าเช่าเท่ากับค่าเช่า ๑ ปี ของอัตราค่าเช่าปัจจุบัน

๖.๓ ตัวอย่างการคำนวณการขอต่อสัญญาเช่าอาคารวัดร้างและที่ดินศาสนสมบัติกลาง

การคิดเงินบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าอาคารเลขที่ ๒๑/๙ ของวัดจุฬามณี (ร้าง) ราชานางสาวจันทราภา ขวนประสิทธิ์

นับตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ รวม ๔ ปี ๓ เดือน อายุสัญญาเช่าเหลืออยู่เกินกว่า ๓ ปี แต่ไม่เกิน ๖ ปี ให้เรียกเก็บเงินบำรุง ร้อยละ ๑๑ ของราคาเช่าโอน (คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ ๓๕๖/๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การคิดคำนวณเงินบำรุงศาสนสมบัติ)

๑) ค่าบำรุงศาสนสมบัติกลาง

ค่าก่อสร้างอาคารให้ถือว่ามีราคาตารางเมตรละ ๕,๔๐๐ บาท (คิดตามหนังสือกองพุทธศาสนสถานที่ อส ๒๒๒ พส ๑๙๖๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เรื่องราคาประเมินค่าก่อสร้างอาคารตึกแถว) ลักษณะของอาคาร ๓ ชั้น กว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๒ เมตร จำนวน ๑ คูหา ที่ดินราคาประเมินตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท

ค่าบำรุงการโอนสิทธิการเช่าอาคาร = (ราคาประเมินที่ดิน x พื้นที่ปลูกสร้างอาคาร) ÷ ๒ + (ราคาค่าก่อสร้างอาคาร x พื้นที่ใช้สอยอาคาร) x ร้อยละของค่าบำรุงตามอายุสัญญาเช่าที่เหลือขนาดกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๒ เมตร

รวมพื้นที่ใช้สอยเป็นตารางเมตร = (๔ เมตร x ๑๒ เมตร) x ๓ ชั้น

$$\begin{aligned}
&= ๑๔๔ \text{ ตารางเมตร} \\
\text{ดังนั้นราคาก่อสร้าง} &= ๕,๔๐๐ \text{ บาท} \times ๑๔๔ \text{ ตารางเมตร} \\
&= ๗๗๗,๖๐๐ \text{ บาท} \\
\text{ที่ดินที่ใช้ปลูกสร้าง} &= ๔ \times ๑๒ \text{ เมตร} \\
&= ๔๘ \text{ ตารางเมตร} \\
\text{หรือ} &= ๑๒ \text{ ตารางวา} \\
\text{ที่ดินราคาประเมินตารางวาละ} &= ๑๗,๕๐๐ \text{ บาท} \\
\text{ดังนั้นราคาประเมินที่ดิน} &= (๑๗,๕๐๐ \text{ บาท} \times ๑๒ \text{ ตารางวา}) \div ๒ \\
&\quad + (๕,๔๐๐ \text{ บาท} \times ๑๔๔ \text{ ตารางเมตร}) \times ๑๑\% \\
&= ๑๐๕,๐๐๐ \text{ บาท} + ๗๗๗,๖๐๐ \text{ บาท} \times ๑๑\% \\
\text{ดังนั้นเงินบำรุงศาสนสมบัติคูหาละ} &= ๙๗,๐๘๖ \text{ บาท} \\
\text{การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าอาคารโดยได้รับอนุญาตให้เรียกเก็บค่าบำรุงร้อยละ ๒๕} \\
\text{ดังนั้นเงินบำรุงศาสนสมบัติ คูหาละ} &= ๙๗,๐๘๖ \text{ บาท} \times ๒๕\% \\
&= ๒๔,๒๗๒ \text{ บาท}
\end{aligned}$$

๒) ค่าเช่า

(คิดตามตารางบัญชี ๑๐ อัตราค่าเช่าโรงแรม ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ ๑๗,๕๐๐ บาท คิดค่าเช่าตารางเมตรละ ๖ บาทต่อเดือน)

$$\begin{aligned}
\text{อาคารพาณิชย์ ๓ ชั้น ขนาดกว้าง ๔ เมตร ยาว ๑๒ เมตร} &= (๔ \text{ เมตร} \times ๑๒ \text{ เมตร}) \times ๓ \text{ ชั้น} \\
&= ๑๔๔ \text{ ตารางเมตร} \\
\text{อาคารตั้งอยู่ในทำเลชั้น ๑ ราคาประเมินที่ดินตารางวาละ} &= ๑๗,๕๐๐ \text{ บาท} \\
\text{ดังนั้น ค่าเช่าอาคาร คูหาละ} &= ๑๔๔ \text{ ตารางเมตร} \times ๖ \text{ บาท} \\
&= ๘๖๔ \text{ บาทต่อเดือน} \\
\text{ปีละ} &= ๑๐,๓๖๘ \text{ บาท}
\end{aligned}$$

- ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ค่าเช่าเดือนละ ๘๖๔ บาท หรือปีละ ๑๐,๓๖๘ บาท (หนึ่งหมื่นสามร้อยหกสิบแปดบาทถ้วน)

แต่ทั้งนี้ ค่าเช่าตามสัญญาเช่าเดิมราคาสูงกว่าจึงเรียกเก็บเท่าอัตราเดิม

- ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ค่าเช่าเดือนละ ๑,๓๕๗ บาท (หนึ่งพันสามร้อยห้าสิบเจ็ดบาทถ้วน) หรือปีละ ๑๖,๒๘๔ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันสองร้อยแปดสิบสี่บาทถ้วน)

๓) ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเช่าอาคาร (คิดตามระเบียบสำนักงาน-
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงิน
บำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ.๒๕๕๖

คิดเท่ากับค่าเช่า ๖ เดือน

ค่าเช่าเดือนละ ๑,๓๕๗ บาท x ๖ เดือน = ๘,๑๔๒ บาท

๔) ค่าประกันการผิดสัญญาเช่า เป็นเงินकुहाले ๑๖,๒๘๔ บาท (คิดเท่ากับค่าเช่าอาคาร
ปีปัจจุบัน ๑ ปี)

คือ ๑,๓๕๗ บาท x ๑๒ เดือน = ๑๖,๒๘๔ บาท

๕) ค่าทำสัญญา = ๖๐๐ บาท

กรณีการขอนำสิทธิการเช่าอาคารไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร

เมื่อผู้เช่าอาคารวัดร้างหรืออาคารศาสนสมบัติกลาง มีความประสงค์จะนำสิทธิการเช่าไปค้ำประกันเงินกู้กับธนาคาร มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑) ตรวจสอบสภาพอาคาร มีความมั่นคงแข็งแรง อยู่ในสภาพที่จะจัดให้เช่าได้หรือไม่อาคารมีลักษณะเช่นใด เช่น กว้าง ยาว สูง จำนวนชั้น อยู่ในทำเลชั้นเท่าใด มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์จำนวนเท่าใด

๒) ตรวจสอบที่ดิน ที่ดินที่ใช้ตั้งอาคารจำนวนเท่าใด เนื้อที่ส่วนที่เหลือจากการตั้งอาคารเท่าใด ราคาที่ดินที่สำนักงานที่ดินประเมินไว้ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

๓) การพิจารณาการเช่าอาคาร เช่นเดียวกับการเช่าที่ดิน

๑. เอกสารประกอบการพิจารณา

๑) หนังสือแสดงความประสงค์ขอนำสิทธิการเช่าอาคารไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร

๒) คำขอนำสิทธิการเช่าอาคารศาสนสมบัติเช่าอาคารวัดร้าง ไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร

๓) บันทึกของผู้ให้กู้

๔) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือบริคณห์สนธิ (กรณีบริษัทขอเช่า) ของผู้เช่า โดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๕) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ของเจ้าหน้าที่ธนาคารโดยรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

๖) สัญญาเช่าอาคาร

๗) สำเนาใบเสร็จรับเงินปัจจุบัน

๘) สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง

๒. หลักเกณฑ์ในการคิดอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

๑) มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

๒) ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ว่าด้วยการนำสิทธิการเช่าอาคารไปทำสัญญาผูกพันเงินกู้กับธนาคาร พ.ศ.๒๕๕๑

- ค่าธรรมเนียมในการอนุญาตให้นำสิทธิการเช่าอาคารไปทำสัญญาผูกพันการกู้เงินกับธนาคารในอัตราร้อยละ ๑ ของจำนวนเงินกู้ เป็นเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นบาทถ้วน)

- ค่าธรรมเนียมในการออกหนังสืออนุญาต เป็นเงิน ๕๐๐ บาท (ห้าร้อยบาทถ้วน)

คู่มือการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติ

www.onab.go.th

ออกแบบปก

กลุ่มประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ